



# Strategický plán rozvoje města Trutnova

**Město Trutnov**

**Zadavatel:** Město Trutnov

**Zpracovatel:** Berman Group

**Datum verze:** říjen 2015

# Obsah

---

<b>Obsah</b> .....	<b>2</b>
<b>Úvod</b> .....	<b>3</b>
<b>Strategická vize města Trutnova</b> .....	<b>6</b>
<b>Dílčí strategie</b> .....	<b>8</b>
<i>A. Doprava a infrastruktura</i> .....	<i>9</i>
<i>B. Podnikání a lidské zdroje</i> .....	<i>17</i>
<i>C. Kvalita života</i> .....	<i>24</i>
<b>Systém řízení a realizace strategického plánu</b> .....	<b>34</b>
<b>Přílohy</b> .....	<b>36</b>
<i>Příloha 1</i> .....	<i>37</i>

# Úvod

---

Dostává se Vám do rukou Strategický plán rozvoje města Trutnova do roku 2025, klíčový střednědobý dokument, který orientuje další vývoj města zejména v oblasti hospodářské a sociální. Návrhy uvedené v dokumentu vycházejí z dohody rozhodujících představitelů života města, a to jak z veřejného, tak soukromého sektoru. Plán zahrnuje obecné střednědobé priority (programy) rozvoje města, ale i konkrétní opatření (projekty), jejichž realizace přispěje k naplnění daných priorit a dosažení strategické vize.

Na potřebě koordinovaného postupu a vytvoření strategického plánu rozvoje města se představitelé samosprávy města Trutnova shodli již na jaře roku 2000. Městský úřad se ujal vůdčí role (a současně role sponzora) procesu strategického plánování města Trutnova. V srpnu 2000 pozval starosta města Mgr. Ivan Adamec více než třicet zástupců trutnovských podniků, škol, státní správy a zástupců samosprávy a městského úřadu a reprezentantů dalších institucí, aby společně vytvořili Komisi pro strategický rozvoj města (dále jen Komise). Úkolem Komise bylo vytvořit ve strukturovaném procesu strategický plán rozvoje. Plán byl předložen Komisi pro strategický rozvoj dne 25. ledna 2001 a po jejím schválení byl projednán městskou radou a městským zastupitelstvem. Realizace byla zahájena již v roce 2001 po schválení volenými orgány. V následujících letech proběhly v roce 2005 a 2008/2009 aktualizace strategického plánu. Aktualizovaná verze Strategického plánu rozvoje města Trutnova z roku 2009 je v současných socio-ekonomických podmínkách již překonaná. Z tohoto důvodu se Město Trutnov rozhodlo na jaře 2015 zahájit nový proces strategického plánování a provést celkovou revizi strategického plánu.

Práce na tvorbě strategického plánu rozvoje města byly zahájeny v květnu 2015. Starosta města Mgr. Ivan Adamec svolal na první jednání členy Komise pro strategický rozvoj (Příloha 1) a požádal je o spolupráci na tvorbě nového strategického dokumentu. Úkolem Komise bylo vytvořit ve strukturovaném procesu strategický plán rozvoje města. Komise se sešla celkem třikrát. Plán by vypracován ve spolupráci s poradenskou firmou Berman Group s.r.o.

V první fázi projektu (analytická fáze) bylo zpracováno několik důležitých dokumentů:

- I. **Socioekonomická analýza města (Příloha 2)**... tato analýza souhrnně charakterizuje dosavadní vývoj a současný stav města ve všech základních sociálně-ekonomických souvislostech. Analýza identifikovala hlavní problémy/bariéry socioekonomického rozvoje města a zároveň identifikovala jeho rozvojový potenciál.
- II. V květnu a červnu 2015 byl mezi 30 významnými podnikatelskými subjekty a zaměstnavateli v Trutnově proveden **Průzkum podnikatelského prostředí – Příloha 3**. Průzkum je analytický materiál založený na pohovorech konzultantů, s majiteli či vrcholovými manažery firem, které zaměstnávají ve městě lidi a realizují zde své investice. Smyslem tohoto šetření bylo zjistit, co si zaměstnavatelé myslí o podnikatelském klimatu, kvalitě služeb, správě a rozvoji města, jaké problémy považují za nejzávažnější a jaké jsou jejich plány do budoucna.

Na začátku procesu byla zaktualizována **Strategická vize města Trutnova**. Návrh znění vize vznikl při jednání členů Komise pro strategický rozvoj města dne 27. května 2015. Vize je jednoduchý a výstižný text, který určuje základní směr dalšího rozvoje města v následujících letech až do roku 2020. Tento text je mottem celého strategického plánu a je východiskem pro akční plány v jednotlivých prioritních oblastech.

Pomocí této základní báze znalostí definovali členové Komise pro strategický rozvoj na své druhé schůzi 1. července 2015 celkem **tři prioritní rozvojové oblasti plánu** – A. *“Doprava a infrastruktura“*; B. *“Podnikání a lidské zdroje“* a C. *“Kvalita života“*.

Analytická fáze procesu byla uzavřena v červenci 2015 vytvořením **analýzy SWOT** – *Příloha 7*. Analýzu navrhla k tomuto účelu speciálně vytvořená pracovní subkomise pro vnitřní a vnější analýzu na základě debaty nad analytickými materiály – socioekonomický profil města, průzkum podnikatelského prostředí. Jedná se o vnitřní charakteristiky města Trutnova rozdělené na silné a slabé stránky a znaky a tendence vnějšího prostředí, které mohou bezprostředně nebo v blízké budoucnosti ovlivnit další vývoj města a představují z tohoto pohledu pro Trutnov příležitosti nebo naopak hrozby.

Na počátku srpna 2015 se Komise rozdělila do tří pracovních skupin, aby pro každou prioritní oblast byla provedena analýza současného stavu a dosáhlo se konsensu o tom, jaké kroky musí jednotliví aktéři (samospráva, podniky, vzdělávací a další instituce) učinit, aby nastalo v těchto oblastech zlepšení. Pracovní skupiny byly složeny z členů Komise, pracovníků Městského úřadu Trutnova, příspěvkových organizací zřizovaných městem, zástupců různých úřadů a institucí, zájmových a neziskových organizací, kteří jako specialisté poskytli potřebné znalosti a zkušenosti.

Pracovní skupiny se od srpna do září 2015 sešly celkem třikrát a výstupem jejich práce byly **Akční plány**. Akční plány jsou jádrem Strategického plánu města, jsou sestaveny pro každou prioritní oblast samostatně pomocí dlouhodobých záměrů a opatření neboli projektů, kterými má být záměru dosaženo. Ke každému definovanému opatření/projektu jsou uvedeny detailní informace nutné pro jejich realizaci – výstupy, zodpovědnost, termín realizace, apod.

Úspěch realizace bude záviset na aktivitě a spolupráci jednak členů Komise pro strategický rozvoj a jednak na ostatních, kteří se budou podílet na realizaci Akčních plánů jednotlivých prioritních oblastí.

Všechny dokumenty, které byly v průběhu procesu zpracování Strategického plánu rozvoje města Trutnov vytvořeny, jsou prezentovány na internetových stránkách <http://www.trutnov.cz>.

**Přehled zkratk:**

a.s.	Akciová společnost
CR	Cestovní ruch
ČD	České dráhy
ČLA	Česká lesnická akademie Trutnov
č. p.	Číslo popisné
ČR	Česká republika
DDM	Dům dětí a mládeže
DM	Destinační management
EU	Evropská unie
IROP	Integrovaný regionální operační program
KHK	Královéhradecký kraj
KSR	Komise pro strategický rozvoj
MěÚ	Městský úřad
MHD	Městská hromadná doprava
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSP	Malé a střední podniky
MŠ	Mateřská škola/školy
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NNO	Nevládní neziskové organizace
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
o.p.s.	Obecně prospěšná společnost
o.s.	Občanské sdružení
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
PČR	Policie České republiky
p.o.	Příspěvková organizace
ŘMV	Řídící a monitorovací výbor realizace
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SOŠ	Střední odborná škola
SOU	Střední odborné učiliště
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
SŠ	Střední škola/školy
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
VOŠ	Vyšší odborná škola
ZŠ	Základní škola/školy
ŽP	Životní prostředí

# Strategická vize města Trutnova

---

**Město Trutnov je:**

**Sebevědomým, moderním a vstřícným sídlem v Královéhradeckém kraji na spojnici severní a jižní Evropy a přirozeným trvale posilujícím společenským a ekonomickým centrem česko-polského příhraničního regionu.**

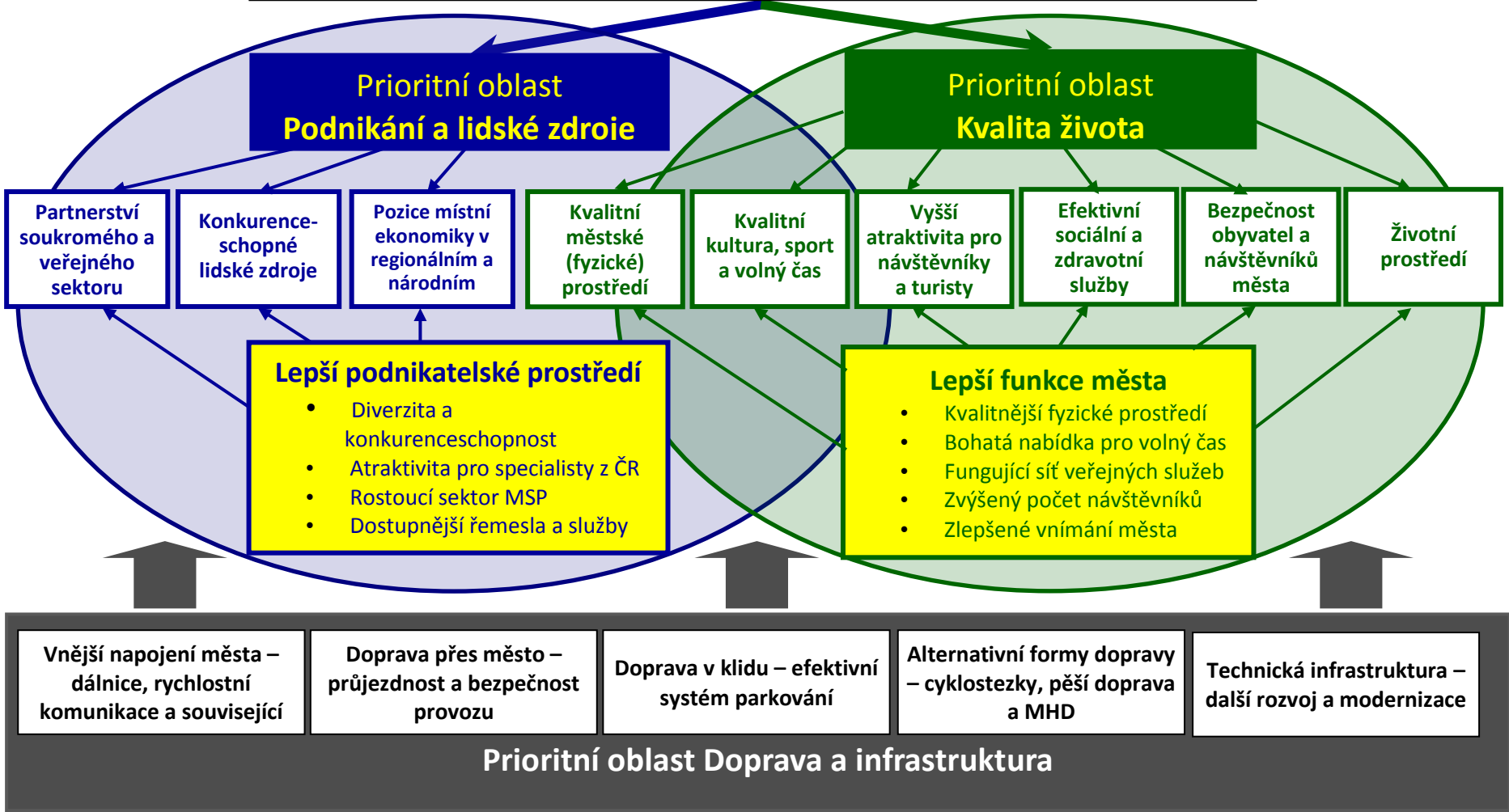
**Městem, jež staví na tradicích a hodnotách zanechaných předky a aktivně vytváří kvalitní, atraktivní a všestranně motivující prostředí pro své obyvatele, podnikatele a návštěvníky.**

**Městem, které:**

- *nabízí svým obyvatelům dobré podmínky pro svobodný a všestranný rozvoj, pestrou nabídku vzdělávání, kultury a sportu a kvalitní zdravotní a sociální péči,*
- *podporuje rozvoj zdravé, diverzifikované ekonomiky s prioritní podporou progresivních průmyslových oborů,*
- *je atraktivním turistickým centrem východních Krkonoš a Podkrkonoší s širokou paletou služeb pro návštěvníky,*
- *dbá na širší rozměr svých aktivit, chrání životní prostředí a aktivně využívá přírodních podmínek na svém území.*

Strategická vize je motto, které určuje základní směr dalšího rozvoje města Trutnova v následujících letech až do roku 2030. Strategická vize představuje souhrnný text, který popisuje žádoucí situaci, k níž realizace strategického plánu přispěje a stává se východiskem pro akční plány v jednotlivých prioritních oblastech. Strategická vize je formulována natolik obecně, že by její platnost neměla podléhat častým změnám. Návrh znění vize byl schválen členy Komise pro strategický rozvoj města Trutnova dne 1. července 2015.

Vize: Trutnov je sebevědomým, moderním a vstřícným sídlem v Královéhradeckém kraji na spojnici severní a jižní Evropy a přirozeným trvale posilujícím společenským a ekonomickým centrem česko-polského příhraničního regionu.



# Dílčí strategie

---

Pro prioritní oblasti:

- A. Doprava a infrastruktura**
- B. Podnikání a lidské zdroje**
- C. Kvalita života**



## A. Doprava a infrastruktura

**Hlavním cílem Trutnova v oblasti dopravy je nejen celkové zlepšení jako takové, ale především vytvoření systému, který bude nabízet lidem bezpečné, vstřícné a pohodlné formy dopravy jak pro dostupnost města, tak i pro pohyb po městě.**

Doprava a technická infrastruktura představují velmi komplexní oblast, která ve svém důsledku ovlivňuje pozitivně či negativně jak podmínky pro podnikání, tak do značné míry také atraktivitu města a nezanedbatelnou mírou přispívá ke kvalitnějšímu a spokojenějšímu životu ve městě. Zejména dopravu vnímají lidé nejcitlivěji, protože se dotýká jejich každodenního života.

### Záměr A. 1. Vnější napojení města

**Urychlit dopravní napojení města na nadregionální systémy dálnic a rychlostních komunikací včetně souvisejících staveb.**

Město Trutnov představuje významné spádové a průmyslové centrum, což s sebou přináší jednak poměrně značný objem dopravy do města za prací, studiem či službami, a také velkou intenzitu tranzitní dopravy. Dosažitelnost města automobilovou dopravou je stále nedostatečná, časově náročná a z velké části limitující pro další rozvoj ekonomiky a cestovního ruchu nevyjímaje. Řešení této nevyhovující situace spočívá zejména ve výstavbě dálnice D11 a to směrem k hranicím s Polskem i směrem Hradec Králové – Praha. Přestože město nemá v této oblasti příliš velké možnosti ovlivnit dosažení tohoto záměru, bude nadále aktivně podporovat realizaci kroků potřebných ke zkvalitnění vnějšího napojení města.

#### Opatření A. 1.1 Dálnice D11

Ve spolupráci s partnery v regionu, politickou reprezentací Královéhradeckého kraje a dalšími významnými subjekty sledovat, připomínkovat a prosazovat realizaci dostavby dálnice D11 a to jak ve směru Trutnov – Praha, tak ve směru Trutnov – Polská republika.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	Město Trutnov – vedení města
Spolupráce/partneři:	Královéhradecký kraj, Policie ČR – Dopravní inspektorát Trutnov
Typové aktivity/výstupy:	- aktivní činnost ve Sdružení pro výstavbu dálnice D11 - realizace stavby ve směru na Polskou republiku

#### Opatření A. 1.2 Přechod Královec

Město Trutnov a Policie ČR – Dopravní inspektorát Trutnov budou aktivně spolupracovat a koordinovaně postupovat při jednání za zachování omezení tonáže na úseku komunikace I/16 Trutnov – Královec.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	Policie ČR – Dopravní inspektorát Trutnov
Spolupráce/partneři:	Město Trutnov – vedení města, Královéhradecký kraj
Typové aktivity/výstupy:	- zachování omezení tonáže na přechodu Královec (silnice I/16)

**Opatření A. 1.3 Silnice I/37**

Město iniciuje schůzku všech kompetentních organizací s cílem vypracovat návrh zlepšení kapacity a zvýšení bezpečnosti komunikace I/37 (stoupací a předjíždějící pruhy). Aktivity tohoto opatření budou načasovány ve vztahu k výstavbě dálnice Jaroměř – Trutnov.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – vedení města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Královéhradecký kraj, Policie ČR – Dopravní inspektorát Trutnov</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"><li>- <i>společné jednání s ŘSD</i></li><li>- <i>vytipované úsek pro zvýšení kapacity</i></li><li>- <i>zvýšení počtu pruhů na komunikaci I/37 ve směru Jaroměř – Trutnov – Jaroměř</i></li></ul>

## Záměr A. 2. Doprava přes město

**Trvale zlepšovat podmínky pro dopravu přes město a zkvalitňovat komunikační síť na území města za účelem zvýšení průjezdnosti a bezpečnosti silničního provozu.**

Každoročně město vynakládá nemalé investice do údržby místních komunikací, včetně kruhových objezdů, což přináší pozitivní dopady v silničním provozu – plynulejší pohyb po městě, zvýšení bezpečnosti apod. Geografické a morfologické podmínky (tvar města, řeka, kopce, dlouhé zimní období aj.) budou však trvalé klást překážky ideálnímu rozšiřování dopravních staveb. Záměr proto zaměřuje svou pozornost zejména na výstavbu, modernizaci a celkové zkvalitňování infrastruktury pro silniční dopravu, která je v gesci města a také na vytváření podmínek pro zlepšení vnější dostupnosti, která je v kompetenci státu a Královéhradeckého kraje.

### Opatření A. 2.1 Efektivní modernizace komunikací ve městě

Vypracovat investiční plán zásadních rekonstrukcí, modernizací a výstavby dopravní infrastruktury na území města a v místních částech v následujících deseti letech a zajistit realizaci těchto naplánovaných aktivit. Jednotlivé dopravní stavby na území města vždy koordinovat s vlastníky a správci sítí. Před každou plánovanou rekonstrukcí bude posouzena dopravní situace v dané lokalitě a bude postupováno v koordinaci s aktivitami v opatřeních A. 2.4 Dopravní průzkum, A. 3.2 Řešení nevyhovujícího parkování ve vybraných obytných zónách a A. 4.2 Cyklostezky a cyklotrasy na území města a v místních částech.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	Město Trutnov – odbor rozvoje města
Spolupráce/partneři:	Odbor výstavby – oddělení silničního hospodářství a dopravy, správci sítí, Policie ČR – Dopravní inspektorát Trutnov, Technické služby Trutnov s.r.o.
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- investiční plán dopravních staveb na 10 let;</li> <li>- rekonstrukce místních komunikací;</li> <li>- km modernizovaných komunikací;</li> <li>- zrychlení dopravy a zvýšení bezpečnosti</li> </ul>

### Opatření A. 2.2 Komunikace pro pěší

Zvyšovat bezpečnost a zkvalitňovat pohyb pěších úpravou, modernizací a budováním nových pěších komunikací ve městě a podél průtahů silnic v místních částech – Babí, Voletiny, Lhota, Libeč, Poříčí, Starý a Nový Rokytín, Střítež, ul. Rýchorská a další.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	Město Trutnov – odbor rozvoje města
Spolupráce/partneři:	Odbor výstavby – oddělení silničního hospodářství a dopravy, správci sítí, Technické služby s.r.o., Policie ČR – Dopravní inspektorát Trutnov
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- m<sup>2</sup>/km<sup>2</sup> nových/modernizovaných komunikací pro pěší;</li> <li>- zvýšení bezpečnosti</li> </ul>

### Opatření A. 2.3 Orientace po městě

Město bude spolupracovat s poskytovateli navigací na zajištění dostatečných kvalitních a přehledných informací, které budou využity pro efektivní a bezpečný pohyb po městě a místních částech. Uživatelé budou mít k dispozici kvalitní a dostatečné informace pro orientaci ve městě, parkování (možnosti, vytíženost parkovacích zón, počty volných míst aj.), nabídku alternativních tras v případě hustého provozu nebo komplikací.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – tajemník Městského úřadu Trutnov</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Odbor rozvoje města, odbor výstavby – oddělení silničního hospodářství a dopravy, Policie ČR – Dopravní inspektorát Trutnov</i>
Typové aktivity/výstupy:	- <i>vysoce kvalitní orientační systém po městě a místních částech v navigacích</i>

### Opatření A. 2.4 Dopravní průzkum

Zadat zpracování dopravního průzkumu na místních komunikacích (provoz/parkování) v jednotlivých lokalitách ve vazbě na připravované změny v území. Výstupy z dopravního průzkumu budou využity jako podklad při zpracování návrhu řešení/regulace dopravy v jednotlivých lokalitách.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – odbor rozvoje města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Odbor výstavby – oddělení silničního hospodářství a dopravy, správci sítí, Policie ČR – Dopravní inspektorát Trutnov,</i>
Typové aktivity/výstupy:	- <i>zpracované dopravní průzkumy</i>

### Opatření A. 2.5 Dopravní osvěta

Zpracovat návrh aktivit a nástrojů, které přispějí k osvětě všech účastníků silničního provozu a povedou ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu na území města a místních částí.

*Aktivita A. 2.5.1 Navrhnout praktické nástroje pro osvětu – příklady správného jednání, kampaně BESIP zaměřené na vytipované cílové skupiny (děti MŠ, ZŠ, SŠ, senioři, aj.).*

*Aktivita A. 2.5.2 Nalézt vhodné místo pro vybudování plnohodnotného dopravního hřiště, připravit projekt na jeho vybudování, program a nalézt nejvhodnějšího provozovatele.*

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – Městská policie, koordinátor prevence</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Odbor rozvoje města, odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví, MŠ, ZŠ, SŠ, Policie ČR – Dopravní inspektorát Trutnov, neziskové organizace např. Středisko volného času</i>
Typové aktivity/výstupy:	- <i>návrh aktivit zaměřených na osvětu v silničním provozu;</i> - <i>dětské dopravní hřiště</i>

### Záměr A. 3. Doprava v klidu

**Vytvořit efektivní systém parkování v jednotlivých lokalitách ve městě prostřednictvím výběru nejefektivnějšího řešení.**

Parkování je jedním s výrazných problémů, se kterým se město musí vlivem nárůstu individuální automobilové dopravy neustále potýkat. V minulých letech zavedlo město řadu efektivních opatření, která situaci s parkováním značně zlepšila. Stávající systém parkování má řadu nedostatků zejména v centru města, s nedostatkem parkovacích míst se potýkají obyvatelé v jednotlivých obytných zónách/sídlitě a chybí záchytné parkoviště/parkovací dům pro návštěvníky.

#### Opatření A. 3.1 Organizační změny v systému parkování

Zmapovat a prověřit stávající systém parkování ve městě – vytiženost jednotlivých parkovacích zón, počty volných kapacit atd., na základě výsledků vytipovat nejvíce exponované lokality (centrum města, parkoviště U studny, část města Kryblice aj.) a navrhnout řešení, která v těchto lokalitách přinesou efektivní regulaci parkování např. zpoplatnění exponovaných lokalit a uplatnění progresivní sazby, tak aby řidiči byli motivováni využít parkování na dobu nezbytně nutnou. Při mapování budou také vytipovány lokality vhodné pro výstavbu parkovacích domů.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	Město Trutnov – odbor rozvoje města
Spolupráce/partneři:	Odbor výstavby – oddělení silničního hospodářství a dopravy, Policie ČR – Dopravní inspektorát Trutnov
Typové aktivity/výstupy:	- analýza dopravy v klidu; - organizační změny v systému parkování ve městě

#### Opatření A. 3.2 Řešení nevyhovujícího parkování ve vybraných obytných zónách

Zmapovat situaci dopravy v klidu na jednotlivých sídlitích a v obytných zónách, ve spolupráci s vlastníky bytových domů připravit návrh nejefektivnějších možností zvýšení počtu stání v těchto lokalitách a realizovat tato řešení.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	Město Trutnov – odbor rozvoje města
Spolupráce/partneři:	Vlastníci bytových domů, Policie ČR – Dopravní inspektorát Trutnov
Typové aktivity/výstupy:	- m <sup>2</sup> parkovacích ploch; - počty nových parkovacích stání

#### Opatření A. 3.3 Parkovací domy

U lokalit vytipovaných v rámci opatření A. 3.1 navrhnout případné technické řešení výstavby parkovacích domů včetně urbanistických limitů, zvážit podmínky proveditelnosti (např. provoz, financování) a aktivně vyhledávat investory pro realizaci těchto staveb. Při realizaci zvážit i zajištění doplňkových služeb pro alternativní dopravní prostředky např. dobíjecí stanice pro elektromobily, elektrokola.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	Město Trutnov – odbor rozvoje města
Spolupráce/partneři:	Policie ČR – Dopravní inspektorát Trutnov
Typové aktivity/výstupy:	- parkovací dům – kapacita počty nových parkovacích stání

**Záměr A. 4. Alternativní formy dopravy**

**Rozvíjet v regionu síť cyklistických stezek a cyklotras jak pro dopravní, tak pro turistické účely a vytvářet podmínky pro rozvoj dalších alternativních způsobů dopravy.**

Město Trutnov se každodenně potýká s poměrně hustým provozem po městě. Jelikož není reálné očekávat v budoucnu radikální snížení individuální automobilové dopravy, tak město zaměří svou pozornost na podporu alternativních způsobů přepravy po městě jako například MHD, využití železnice ve městě, cyklistická a pěší doprava. Aktivity v této oblasti budou směřovat jak do budování nové infrastruktury, tak zároveň do modernizace stávající s cílem zvýšit bezpečnost cyklistů.

**Opatření A. 4.1 Cyklostezka podél Úpy**

Připravit a zrealizovat prodloužení Městské cyklostezky podél Úpy do Poříčí a nalézt a připravit bezpečné možnosti napojení dalších částí města (např. Krakonošovo náměstí) na páteřní městskou cyklostezku KČT č. 22 podél Úpy včetně napojení cyklostezky na Labskou cyklotrasu. V rámci úprav doplnit a zpřesnit cyklistický mobiliář.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – odbor rozvoje města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Policie ČR – Dopravní inspektorát Trutnov</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>prodloužení stezky do Poříčí</i></li> <li>- <i>napojení jednotlivých částí města na cyklostezku podél Úpy</i></li> <li>- <i>doplnění cyklistického mobiliáře</i></li> </ul>

**Opatření A. 4.2 Cyklostezky a cyklotrasy na území města a v místních částech**

Zajistit zpracování generelu cyklistické dopravy ve městě a na základě výstupů upravit a doplnit síť komunikací pro cyklisty, zvýšit bezpečnost pohybu cyklistů po městě, vytipovat možnosti realizace vyhrazených pruhů pro cyklisty na stávajících komunikacích ve městě, doplnit mobiliář a potřebné doprovodné infrastruktury pro cyklistickou dopravu.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – odbor rozvoje města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Zájmové skupiny, Dopravní fakulta Pardubice</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>zpracování cyklogenerelu</i></li> <li>- <i>nové úseky pro cyklisty</i></li> <li>- <i>území cykloboxy, cyklotrasy</i></li> </ul>

**Opatření A. 4.3 Kvalitní MHD**

Zpracovat průzkum dopravy (jak se lidé pohybují po městě, jaké formy dopravy využívají apod.) a následně připravit koncepci rozvoje městské hromadné dopravy ve městě, včetně návrhu zpřístupnění nových obytných lokalit městskou hromadnou dopravou a případného zapojení železniční dopravy. Součástí realizovaných aktivit provozovatele MHD bude pokračování v obnově a rozvoji vozového parku s alternativním pohonem.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>OSNADO spol. s r.o.</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Město Trutnov – vedení města</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>koncepce rozvoje MHD v Trutnově</i></li> <li>- <i>modernizace vozového parku</i></li> </ul>

**Opatření A. 4.4 Zázemí pro cestující na autobusovém nádraží**

Aktivně hledat řešení pro vybudování obslužného zázemí na autobusovém nádraží v Horské ulici.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>OSNADO spol. s r.o.</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Město Trutnov – vedení města</i>
Typové aktivity/výstupy:	- <i>obslužné zázemí pro autobusové nádraží</i>

## Záměr A. 5. Technická infrastruktura

**Zvyšovat kvalitu života ve městě (včetně integrovaných obcí) a vytvářet podmínky pro další rozvoj modernizací a budováním moderní technické infrastruktury.**

Technická infrastruktura ve městě dosahuje dostatečné úrovně a město netrápí žádné výrazné deficity, které by měly negativní dopad na kvalitu života a životního prostředí. Přesto však existuje několik projektů například v místních částech, osadách města, kde jsou investice do technické infrastruktury potřebné.

### Opatření A. 5.1 Technické infrastruktury na území města a v místních částech

Připravit projekty na doplnění a modernizaci inženýrských sítí ve městě a místních částech ve spolupráci se správci sítí.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – odbor rozvoje města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Odbor výstavby – oddělení silničního hospodářství a dopravy, správci sítí, Technické služby s.r.o.</i>
Typové aktivity/výstupy:	- <i>inženýrské sítě v jednotlivých lokalitách</i>

### Opatření A. 5.2 Veřejné osvětlení

Zmapovat situaci ve využívání veřejného osvětlení a iniciovat změnu regulace veřejného osvětlení dle aktuálních potřeb města, přejít na inteligentní řízení veřejného osvětlení a doplnit veřejné osvětlení v potřebných lokalitách.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – vedení města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Odbor rozvoje města, Technické služby s.r.o.</i>
Typové aktivity/výstupy:	- <i>pasport veřejného osvětlení</i> - <i>inteligentní řízení veřejného osvětlení</i>



## B. Podnikání a lidské zdroje

---

***V oblasti podnikání je hlavním cílem Trutnova udržet kvalitní podnikatelské prostředí, které bude podněcovat další rozvoj stávajících, případně vznik nových, firem, které budou ve městě zaměstnávat obyvatele, investovat, a diversifikovat ekonomiku města směrem k aktivitám na znalostech založených.***

Město Trutnov patří k významným průmyslovým centrům Královéhradeckého kraje. Ve struktuře ekonomiky města je velmi důležitým odvětvím zpracovatelský průmysl, který zaměstnává téměř třetinu všech pracovníků, a významnou roli sehrávají také služby. Mezi nejvýznamnější firmy patří společnosti zaměřené na výrobu elektrotechnických nebo elektronických výrobků či součástek, u kterých v posledních letech docházelo k růstu počtu pracovních míst. Velkým pozitivem je, že většina místních elektrotechnických i strojírenských firem se úspěšně vyrovnala s následky hospodářské krize a jsou nejsilnější složkou místní ekonomiky.

Město si je vědomo svých možností a zaměří pozornost zejména na oblast vzájemné spolupráce a komunikace mezi veřejným a soukromým sektorem, na vytváření příznivých podmínek pro podnikání a ve spolupráci s místními firmami bude odstraňovat případná slabá místa a bariéry rozvoje. O dosažení tohoto cíle bude město Trutnov usilovat realizací následujících třech obecných záměrů a zejména pak realizací dílčích aktivit, které tyto záměry naplňují.

### **Záměr B. 1. Partnerství veřejného a soukromého sektoru**

***Udržet fungující partnerství veřejného a soukromého sektoru a poskytovat (zejména informační) podporu pro místní i nově příchozí podniky a podnikatele v Trutnově.***

V Trutnově je vzájemná spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem budována již řadu let. Vedení města se pravidelně setkává se zástupci významných firem/zaměstnavatelů a dochází k vzájemné výměně informací i k diskuzím o klíčových tématech rozvoje města. Pro místní firmy je důležitá především vstřícnost a ochota veřejné správy pomoci při odstraňování zbytečných překážek podnikání a firmy oceňují trvalý a systematický proces spolupráce, výměny informací, nikoliv pouze jednorázové akce. Firmy chtějí být informovány o rozvojových záměrech města (strategii, územním plánu a zejména pak investičních akcí) a také se účastnit na jejich tvorbě a realizaci. Celková spokojenost místních firem s podnikatelským prostředím se pak může odrazit v jejich dalším rozvoji a zároveň může přispět k realizaci společným záměrů na zvýšení kvality života ve městě.

#### **Opatření B. 1.1 Pravidelné setkávání s významnými zaměstnavateli**

Rozvíjet a zdokonalovat systematickou spolupráci mezi veřejnou sférou a významnými zaměstnavateli ve městě prostřednictvím pravidelných setkání. Každoročně zorganizovat setkání reprezentantů města Trutnova, významných podnikatelských subjektů a dalších zástupců veřejných institucí nad společnými tématy, informacemi o připravovaných či realizovaných aktivitách ve městě a dalšími informacemi, které mohou mít dopad na firmy a podnikání apod.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – vedení města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>MěÚ Trutnov – odbor rozvoje města, Krajská hospodářská komora KHK – jednatelství Trutnov, Úřad práce Trutnov</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>pravidelná společná setkávání (1-2 x za rok) mezi veřejnou sférou a firmami – výměna informací, řešení společných problémů, participace na životě ve městě apod.</i></li> <li>- <i>jednání Komise pro řízení realizace strategického plánu</i></li> </ul>

### **Opatření B. 1.2 Mapování podnikatelského prostředí ve městě**

Vypracovat systém pravidelných návštěv vedení města/zástupců politické reprezentace města Trutnova ve firmách a pravidelně (jednou za tři roky) zpracovat průzkum podnikatelského prostředí ve městě.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – vedení města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Odbory MěÚ Trutnov, politická reprezentace města (zastupitelé), firmy</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>zpracovaný harmonogram návštěv ve firmách včetně programu;</i></li> <li>- <i>pravidelné průzkumy podnikatelského prostředí (specifikace klíčových potřeb zaměstnavatelů)</i></li> </ul>

### **Opatření B. 1.3 Komunikace se zástupci MSP**

Zpracovat návrh systému komunikace a spolupráce se zástupci MSP za účelem lépe pochopit potřeby tohoto prostředí a zlepšit podmínky pro podnikání malých a středních firem včetně řemeslníků.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – vedení města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>MěÚ Trutnov – odbor rozvoje města, Krajská hospodářská komora KHK – jednatelství Trutnov, Úřad práce Trutnov</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>zpracovaná specifikace klíčových potřeb MSP;</i></li> <li>- <i>databáze MSP ve městě a okolí;</i></li> <li>- <i>tematicky zaměřená setkání (počet)</i></li> </ul>

## **Záměr B. 2. Lidské zdroje**

***Trvale zajišťovat, aby pracovní síla disponovala vzděláním a dovednostmi potřebnými k uspokojení poptávky zaměstnavatelů a investorů, zajistit nabídku kvalifikované pracovní síly pro místní firmy.***

Trh práce prošel v Trutnově v uplynulých letech významnými změnami, které souvisely především s ekonomickou recesí započatou v průběhu roku 2008 a jejími dopady, které se projeví na trhu práce s určitým zpožděním a byly dlouhodobé. Zatím co na počátku roku 2009 místní firmy nepociťovaly akutní nedostatek kvalitních středoškoláků, tak v současné době je situace výrazně odlišná. Jedním z hlavních společných problémů trutnovských firem je nedostatek kvalifikovaných pracovníků v řadě technických profesí a řemesel všech stupňů kvalifikace, který brzdí rozvojové plány řady průmyslových podniků. Jedním z klíčových problémů je obecný nesoulad mezi poptávkou na trhu práce a nastaveným vzdělávacím systémem. Tento nesoulad je mimo jiné dán malým zájmem mladé generace o technické a přírodovědné obory. Proto jedním z cílů města Trutnova je posílení zájmu mladých lidí o technické/přírodovědné obory, a to zejména o obory, které jsou na místním trhu práce požadovány. Velkou přidanou hodnotou Trutnova je přítomnost několika kvalitních středních škol s dlouhou tradicí, na nichž studují lidé nejen z Trutnova, ale i z daleka. Udržení kvality těchto oborů a rozvíjení vzdělávání v nich v souladu s moderními trendy a potřebami místních firem je také jednou z priorit města Trutnova.

V tomto záměru se pozornost města však nesoustředí pouze na kvalifikované středoškoláky a absolventy učebních oborů, ale také na vysokoškolsky vzdělané pracovníky. Řada firem nabízí zajímavé pracovní příležitosti vysokoškolským absolventům zejména technického zaměření. Jednou z cest jak zvýšit zájem vysokoškoláků o Trutnov je navazování a rozšiřování odborné spolupráce s vysokými školami. Odborná spolupráce s vysokými školami je především záležitostí místních firem, které navazují spolupráci samostatně. Pro úspěšné získání odborníků do Trutnova je však také třeba součinnosti města/samosprávy s místními firmami. Samospráva může zlepšovat podmínky pro příchod mladých odborníků (prioritní oblast C. Kvalita života), ale aktivním vyhledáváním příležitostí pro spolupráci s vysokými školami také zvyšovat zájem o město. Podobně jako podniky může město a jeho organizace spolupracovat s vysokými školami při řešení odborných úkolů.

### **Opatření B. 2.1 Spolupráce středních a vyšších odborných škol s firmami**

Rozvíjet spolupráci škol a firem v oblasti praxí, stáží, zadávání seminárních prací tematicky zaměřených a společně hledat další nové formy spolupráce s cílem seznámit studenty s místními firmami a možnostmi pracovního uplatnění v nich a zvýšit tak jejich zájem o technické obory.

*Aktivita B. 2.1.1 Soutěž v oborech pro studenty v regionu – ve spolupráci s firmami každoročně ocenit zajímavé práce/projekty studentů – diplomové práce, seminární práce, SOČ (středoškolská odborná činnost) a další.*

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Komise pro řízení realizace strategického plánu</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Střední a vyšší odborné školy v Trutnově, Krajská hospodářská komora KHK – jednatelství Trutnov, firmy</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>exkurze v podnicích (počet)</i></li> <li>- <i>systém dlouhodobých odborných praxí/stáží<sup>1</sup>;</i></li> <li>- <i>zpracované seminární práce;</i></li> <li>- <i>ocenění studentských prací</i></li> </ul>

### Opatření B. 2.2 Popularizace technických oborů

Ve spolupráci se středními, vyššími odbornými školami a významnými firmami ve městě vypracovat návrh aktivních nástrojů pro II. stupeň základních škol, které budou zvyšovat popularitu/prestíž technických oborů u dětí i jejich rodičů – prezentace trutnovských firem (dny otevřených dveří, program exkurzí), kvalitní kariérové poradenství ve školách (ve spolupráci s firmami); propagace významných místních zaměstnavatelů na základních školách, zástupci firem na rodičovských schůzkách na základních školách, brožura informace studijní obory na SŠ/VOŠ a případné možnosti pracovních příležitostí v Trutnově a další.

Pro toto opatření je velmi důležité načasování jednotlivých kroků. Nástroje musí být realizovány především v období, než dochází k rozhodování o výběru budoucího studia na středních školách. Při tvorbě koncepce využít spolupráci s dětmi/žáky – průzkum, anketa mezi dětmi.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Městský úřad Trutnov, odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Základní školy v Trutnově, Krajská hospodářská komora KHK – jednatelství Trutnov, firmy</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>zpracovaný návrh nástrojů na zvýšení popularity technických oborů</i></li> <li>- <i>dílčí projekty ZŠ ve SO ORP Trutnov</i></li> </ul> <p><i>Výsledek:</i>  <i>vyšší podíl žáků nastupujících do I. ročníku technicky zaměřených středních škol</i></p>

### Opatření B. 2.3 Vzdělávání v MŠ a ZŠ

Zvyšovat kvalitu vzdělávání na základních školách, rozvíjet klíčové znalosti a dovednosti žáků a podporovat profesní rozvoj pedagogických pracovníků škol a školských zařízení. Ve spolupráci s místními středními školami a významnými zaměstnavateli připravit projekty zaměřené na zvýšení kvality vzdělávání dětí v oblasti technických a přírodovědných oborů a podporovat aktivity rozvíjející podnikavost a kompetence k podnikání (polytechnické kroužky na školách, projekt fiktivní firmy, společné projekty SŠ-ZŠ-MŠ a další).

<sup>1</sup> *Systém dlouhodobých odborných praxí/stáží – součástí výuky budou odborné praxe/stáže v podnicích v dostatečné délce a s takovým obsahem, který zajistí, že jejich účastníci skutečně získají nové dovednosti a znalosti z praxe.*

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Městský úřad Trutnov, odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Mateřské školy, základní školy, střední a vyšší odborné školy v Trutnově, Krajská hospodářská komora KHK – jednatelství Trutnov, firmy</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>zavedení technických kroužků v MŠ a ZŠ (I. stupeň)</i></li> <li>- <i>projekty MŠ/ZŠ zaměřené na</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>zvýšení technických dovedností dětí v MŠ a ZŠ</i></li> <li>- <i>zvýšení čtenářské, matematické, finanční, informační a jazykové gramotnosti dětí, na rozvoj měkkých kompetencí;</i></li> </ul> </li> <li>- <i>vzdělávání pedagogických pracovníků, získávání a udržení vysoké kvalifikace pedagogů na všech úrovních (MŠ, ZŠ)</i></li> </ul>

#### **Opatření B. 2.4    Infrastruktura pro předškolní a základní vzdělávání**

Trvale udržovat a modernizovat technický stav budov určených pro předškolní a základní vzdělávání a zajistit kvalitní vybavení těchto institucí s cílem zvýšit kvalitu vzdělávání a umožnit rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Městský úřad Trutnov, odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Mateřské školy, základní školy</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>stavební úpravy vnitřních a vnějších prostor mateřských a základních škol</i></li> <li>- <i>modernizace a vybavení odborných učeben</i></li> </ul>

### Záměr B. 3. Přívětivé podnikatelské prostředí

***Udržet postavení města v rámci regionální i národní ekonomiky, důsledně budovat jeho image jako úspěšného centra silných firem, konkurenceschopného a inovačního podnikání a jako zajímavé lokality s perspektivními pracovními příležitostmi. Zároveň také vytvářet a zlepšovat podmínky pro vznik a rozvoj drobných podnikatelů, řemesel a služeb.***

Město Trutnov je významnou podnikatelskou lokalitou, ve které působí několik renomovaných firem, zejména v elektrotechnickém a strojírenském průmyslu, přičemž tyto společnosti vyvíjí nové výrobky, využívají nejmodernější technologie, nabízí velmi zajímavé pracovní profese. Pro budoucí rozvoj města je potřeba posilovat image významného centra ekonomického růstu a také tím lákat nové obyvatele a zaměstnance včetně těch vysoce kvalifikovaných. Mediální obraz je potřeba budovat je ve vztahu k vnější, tak také vnitřní veřejnosti. Trutnov je místem, které podporuje moderní technologie, je vstřícné pro mladé perspektivní a vzdělané lidi a nabízí zajímavé pracovní příležitosti, dobré podmínky pro vlastní podnikání a nadstandardní podmínky pro život a na tyto atributy je potřeba zaměřit prezentaci města.

Podpora velkých a významných zaměstnavatelů je důležitým prvkem pro rozvoj města. Trutnov si však uvědomuje, že významnou součástí jeho ekonomiky jsou také služby a drobní podnikatelé. Proto nedílnou součástí podpory kvalitního podnikatelského prostředí bude v následujících letech také podpora podnikavosti místních obyvatel, a podpora začínajících podnikatelů a to jak místních, tak nově příchozích.

#### Opatření B. 3.1 Benchmarking města

Zpracovat benchmarking města vůči jiným úspěšným městům z pohledu základních oblastí kvality života – platy, bydlení, služby, amenity, nabídka kulturních, sportovních, volnočasových aktivit.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – vedení města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Odbor rozvoje města</i>
Typové aktivity/výstupy:	- <i>výstupy benchmarkingu, srovnání Trutnova s dalšími úspěšnými městy v ČR</i>

#### Opatření B. 3.2 Mediální obraz města Trutnova

Budovat kvalitní public relations města – sledovat a budovat mediální obraz Trutnova jak ve vztahu k vnitřní, tak i vnější veřejnosti. Zavést mediální management do praxe úřadu a veškeré aktivity zaměřené na propagaci a budování image města vzájemně koordinovat, provázat, zaměřit na jasně vymezené cílové skupiny a využívat takové komunikační kanály a prostředky, které odpovídají zvoleným cílovým skupinám. Dílčí aktivity tohoto opatření jsou:

*Aktivita B. 3.2.1 Zřídit komunikační oddělení – profesionální tým (cca 3 zaměstnanci), který připraví připravit komunikační koncept, koordinace aktivit vůči médiím aj.*

*Aktivita B. 3.2.2 Vydání kvalitního výstižného propagačního materiálu (např. filmová upoutávka, papírová podoba aj.) zaměřeného na prezentaci města jako zajímavé lokality s kvalitní nabídkou pracovních příležitostí (důraz na moderní ekonomiku, zajímavé*

*firmy, exportní orientace firem, atd.), integrovat informace z oblasti ekonomiky do propagace města, prezentace významných zaměstnavatelů, využití radničních listů směrem k propagaci dovnitř města (prezentace příkladů dobré praxe).*

**Aktivita B. 3.2.3** *Webové stránky – transformovat webové stránky ve vztahu k podnikatelskému prostředí – na jednom místě uvést komplexní přehled nabízených možností podpory v oblasti nemovitostí, poradenství, asistence, služeb, vzdělávání a další.*

**Aktivita B. 3.2.4** *Sociální sítě – zřídít a efektivně využít sociální sítě jak v oblasti propagace, tak i ke komunikaci s občany.*

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – vedení města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Firmy, významné soukromé i veřejné instituce v Trutnově, školy (ZŠ, SŠ, VOŠ)</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>fungující tiskové oddělení města Trutnova</i></li> <li>- <i>inovativní propagační materiál Trutnova</i></li> <li>- <i>nový design webových stránek města</i></li> <li>- <i>koncept využití sociálních sítí pro propagaci a komunikaci</i></li> </ul>

### **Opatření B. 3.3 Kampaň “Pracovat a žít v Trutnově”**

Připravit a zrealizovat kampaň “Pracovat a žít v Trutnově” s cílem zlepšit vnímání města Trutnova uvnitř i navenek města. Prvním dílčím krokem bude specifikace konkrétních cílových skupin, na které se kampaň zaměří.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – vedení města, tiskové oddělení</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Firmy, významné soukromé i veřejné instituce v Trutnově, školy (ZŠ, SŠ, VOŠ)</i>
Typové aktivity/výstupy:	- <i>připravená a zrealizovaná kampaň</i>

### **Opatření B. 3.4 Plochy a objekty**

Zmapovat zajímavé a významné lokality (plochy, brownfields, objekty) ve městě, které mohou být využity pro další rozvoj podnikatelských aktivit, zvážit možnosti jejich využití ve vazbě na územní plán a aktivně je nabízet. S jednotlivými vlastníky průběžně řešit a podporovat další využití starých průmyslových areálů k podnikatelským záměrům.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov, odbor rozvoje města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Odbor majetku města, majitelé pozemků, brownfields</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>zmapovaná nabídka volných ploch a objektů pro podnikání</i></li> <li>- <i>přehled/nabídka objektů/prostor v majetku města určených pro podnikatelské aktivity</i></li> </ul>

## C. Kvalita života

**Hlavní cíl:** *Město Trutnov bude příjemným místem pro život s kvalitními službami pro jednotlivé skupiny obyvatel, pro své stávající i budoucí obyvatele zajistí nabídku širokého spektra možností pro aktivní trávení volného času i pro odpočinek, neustále bude zvyšovat atraktivitu města pro návštěvníky a také bude posilovat sounáležitost obyvatel s městem.*

Kvalita života jednoznačně patří mezi nejobsáhlejší oblasti strategického plánu. Kvalita života je obecně posuzována podle životního prostředí, úrovně bydlení, dostupnosti základních služeb (školy, zdravotnictví), mezilidských vztahů, volného času, pracovních podmínek a sociálního začlenění do společnosti, úrovně sociálních jistot, bezpečí a osobní svobody. Město Trutnov zaměřuje svou pozornost především na ty atributy, které jsou důležité jak z pohledu kvality prostředí pro život, tak také z pohledu atraktivity města a to jak pro obyvatele, tak pro návštěvníky.

### Záměr C. 1. Kvalitní městské (fyzické) prostředí

**Vytvářet a udržovat fyzické prostředí ve městě a okolí, tak aby město bylo vnímáno jako atraktivní a příjemné místo pro život.**

Jedním z faktorů pro hodnocení z pohledu kvality života i atraktivity je fyzické prostředí. Kvalita veřejných prostranství, fyzického prostředí v obytných lokalitách, čistota ve městě a další faktory jsou důležitým aspektem, který umocňuje jak pozitivní, tak i negativní dojem, který z města mají jak obyvatelé, tak návštěvníci.

#### Opatření C. 1.1 Revitalizace veřejné zeleně a veřejných ploch

Vytipovat lokality pro revitalizaci a obnovu veřejné zeleně, připravit návrh řešení a následně zajistit realizaci dílčích připravených projektů např. oživení promenády (nábřeží Úpy), parky, stromořadí a další. Aktivita opatření se zaměří také na údržbu kvalitní zeleně a květinové výzdoby v částech města, kde již byly provedeny úpravy – například Krakonošovo náměstí, okružní křižovatky, Slovanské náměstí a další.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	Město Trutnov, odbor rozvoje města
Spolupráce/partneři:	Lesy a parky Trutnov s.r.o., Technické služby s.r.o.
Typové aktivity/výstupy:	- připravené dílčí projekty revitalizace - m <sup>2</sup> revitalizované plochy

**Aktivita C. 1.1.1 Revitalizace městského parku – pokračovat v realizaci projektu revitalizace městského parku.**

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	Město Trutnov, odbor rozvoje města
Spolupráce/partneři:	Lesy a parky Trutnov s.r.o.
Typové aktivity/výstupy:	- m <sup>2</sup> revitalizované plochy městského parku - mobiliář



**Aktivita C. 1.1.2 Ostatní zeleň – inventarizovat dosud neudržované plochy se vzrostlou nelesní zelení a určit způsob péče.**

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	Město Trutnov, odbor majetku města
Spolupráce/partneři:	Technické služby s.r.o.
Typové aktivity/výstupy:	- inventarizace ploch - plán péče

### Opatření C. 1.2 Humanizace sídliště Zelená louka

Zvýšit kvalitu života na sídlišti Zelená louka prostřednictvím celkových úprav obytného a veřejného prostředí (modernizace místních komunikací, revitalizace veřejných prostranství, zeleně, regenerace bytových domů, obnova a doplnění mobiliáře, modernizace veřejného osvětlení apod.) včetně zlepšení kvality ploch pro volný čas. Při přípravě projektu využít příklady dobré praxe z jiných regionů.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	Město Trutnov, odbor rozvoje města
Spolupráce/partneři:	Technické služby s.r.o., Nadace Proměny
Typové aktivity/výstupy:	- m <sup>2</sup> revitalizované plochy veřejných prostranství a zeleně - počty zregenerovaných bytových domů

### Opatření C. 1.3 Koordinovaný urbanistický rozvoj lokalit s plánovanou výstavbou

Město si vytipuje klíčové lokality, které považuje za významné z pohledu budoucího rozvoje, bude jednat s developery o jejich budoucí podobě a aktivně ovlivňovat jejich rozvoj například pomocí regulačních plánů. Město na základě splnění dohodnutých podmínek zajistí převzetí technické infrastruktury do správy svých organizací.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	Město Trutnov – vedení města
Spolupráce/partneři:	Technické služby s.r.o., Vodovody a kanalizace Trutnov a.s.
Typové aktivity/výstupy:	- přehled vytipovaných lokalit určených pro novou výstavbu

### Opatření C. 1.4 Doplnění městského mobiliáře v nových residenčních lokalitách

Město provede inventuru stavu městského mobiliáře v nových residenční lokalitách, podle výsledku navrhne jeho obnovu a doplnění a zahájí instalaci mobiliáře samostatně nebo ve spolupráci s dalšími partnery podle konkrétní situace jednotlivých lokalit.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	Město Trutnov, odbor rozvoje města
Spolupráce/partneři:	Technické služby s.r.o., Developeri, majitelé pozemků v residenčních lokalitách
Typové aktivity/výstupy:	- přehled stavu městského mobiliáře v nových residenčních lokalitách - návrh obnovy a doplnění mobiliáře - realizace

## **Záměr C. 2. Kvalitní kultura, podmínky pro sport a volný čas ve městě**

*Udržet vysokou úroveň služeb a nabídky v oblasti kultury, společenského života a sportu prostřednictvím trvalé péče o jednotlivá zařízení ve městě a podporovat rozvoj nových zajímavých aktivit, které ve městě chybí.*

Trutnov je jednoznačně městem kultury, sportu a ideálních podmínek pro aktivní trávení volného času. Vybudování Společenského centra Trutnovska pro kulturu a volný čas rozšířilo a značně zpestřilo nabídku v oblasti kultury a společenského dění ve městě. Do budoucna je proto pro město klíčové udržet si tuto kvalitu a modernizovat další významné kulturní a společenské objekty ve městě.

Nejen kultura, ale také sport a podmínky pro aktivní/zdravé trávení volného času patří mezi silné stránky města. Možnosti pro aktivní trávení volného času zvyšují nejen kvalitu prostředí pro život ve městě, ale sehrávají také důležitou roli v oblasti prevence sociálně patologických jevů a také jsou vhodným prostředkem pro integraci a soudržnost obyvatel Trutnova a okolí. V této oblasti se město zaměří nejen na rozvoj, údržbu a modernizaci infrastruktury (objektů) pro sport a volný čas, ale také na zajištění kvalitní náplně.

### **Opatření C. 2.1 Rozvoj sportovních aktivit a infrastruktury pro sport**

Zahájit implementaci schváleného Strategického plánu rozvoje sportu, připravit a zrealizovat projekty definované v této strategii.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov</i>
Spolupráce/partneři:	<i>MEBYS Trutnov, s.r.o., Technické služby Trutnov s.r.o.</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- realizace dílčích projektů</li> <li>- zmodernizovaná sportoviště</li> <li>- zmodernizované hřiště na sídlištích</li> </ul>

### **Opatření C. 2.2 Infrastruktura pro kulturu a volný čas**

Připravit a zrealizovat projekty zaměřené na údržbu a modernizaci infrastruktury pro kulturu a trávení volného času. Řešit modernizaci Kina Vesmír a areálu Bojiště a hledat pro tyto lokality vhodné formy využití.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov, odbor rozvoje města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Společenské centrum Trutnovska pro kulturu a volný čas, p. o., Turistické informační centrum Trutnov</i>
Typové aktivity/výstupy:	- realizace dílčích projektů

### **Opatření C. 2.3 Tradiční akce**

Zajistit udržitelnost klíčových kulturních, společenských a sportovních akcí a vytvářet podmínky pro vznik a rozvoj nových aktivit.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – vedení města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Společenské centrum Trutnovska pro kulturu a volný čas, p. o., Turistické informační centrum Trutnov, Alternativa pro kulturu, Trutnov – město draka, BK Kara, TJ Loko Trutnov a další vybraní pořadatelé</i>

Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- realizace tradičních akcí</li> <li>- nové produkty/atraktivy pro určité cílové skupiny</li> <li>- rozšíření nabídky sportovních zařízení</li> </ul>
--------------------------	--

#### Opatření C. 2.4 Prostory pro Středisko volného času Trutnov

Při modernizaci areálu Na Nivách zajistit vybudování kvalitních prostor pro širší působení Střediska volného času Trutnov, které nabídne různým cílovým skupinám pestrou a kvalitní nabídku možností pro smysluplné využívání volného času dětí a mládeže včetně té, která je ohrožena sociální exkluzí.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	Město Trutnov, odbor rozvoje města
Spolupráce/partneři:	Středisko volného času Trutnov, p.o., odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zrekonstruované prostory střediska (m<sup>2</sup>)</li> <li>- ucelený přehled aktivit ve městě (registr nabídek)</li> </ul>

#### Opatření C. 2.5 Podpora zájmové a spolkové činnosti

Vytvořit efektivní systém podpory zájmové a spolkové činnosti ve městě, motivovat neziskový sektor k tvorbě produktů pro potřebné cílové skupiny (např. neorganizovaná mládež 12 – 17 let). Zásady podpory prezentovat ve srozumitelné podobě na jednom místě.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	Město Trutnov – vedení města
Spolupráce/partneři:	Odbor finanční, odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví
Typové aktivity/výstupy:	- zásady podpory zájmové a spolkové činnosti

#### Opatření C. 2.6 Mapování potřeb, názorů

Systematicky mapovat potřeby a spokojenost v oblasti nabídky volného času – zpětná vazba prostřednictvím průzkumu spokojenosti obyvatel.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	Město Trutnov – tiskové oddělení
Spolupráce/partneři:	Společenské centrum Trutnovska pro kulturu a volný čas, p.o., Turistické informační centrum Trutnov, Středisko volného času Trutnov, p.o., školy
Typové aktivity/výstupy:	- pravidelné průzkumy spokojenosti – specifikace klíčových potřeb v oblasti nabídky volného času

### Záměr C. 3. Trutnov – zajímavé místo pro aktivní trávení času

*Vybudovat efektivní systém, který povede ke zvýšení povědomí a zájmu o dění ve městě a ke zvýšení návštěvnosti jak tuzemských, tak zahraničních turistů a vytvářet podmínky pro vznik zajímavých produktů CR.*

Trutnov a okolí nabízí pro návštěvníky ideální kombinaci zajímavých atraktivit, tradic, bohatého kulturního a sportovního dění, širokého spektra příležitostí pro aktivní trávení volného času a zajímavou nabídku výletů do okolí. Propracovanější systém propagace, účinné marketingové nástroje zaměřené na vybrané cílové skupiny a vzájemná spolupráce všech klíčových subjektů mohou přispět ke zvýšení zájmu jak tuzemských tak zahraničních návštěvníků, a případně k prodloužení jejich pobytu ve městě.

Propagace města a další aktivity budou realizovány nejen se zaměřením na návštěvníky, ale také se zaměřením na stávající obyvatele, zaměstnance místních firem a případně na mladé kvalifikované lidi, které chce město přilákat.

#### Opatření C. 3.1 Marketingový plán

V návaznosti na aktivity připravované a realizované v Opatření B. 3.2 připravit kvalitní marketingový plán zaměřený na kvalitní a koordinovanou propagaci Trutnova a jeho atraktivit a zahájit jeho realizaci.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – tiskové oddělení</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Město Trutnov – vedení města, Turistické informační centrum Trutnov, Společenské centrum Trutnovska pro kulturu a volný čas, p.o.</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>marketingový plán</i></li> <li>- <i>realizace dílčích aktivit definovaných v marketingovém plánu</i></li> </ul>

#### Opatření C. 3.2 Rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů (pro podporu zaměstnanosti)

Ve spolupráci s partnery připravit projekty zaměřené na zachování a obnovu kulturních a přírodních atraktivit ve městě a okolí a zajistit kvalitní a širokou nabídku v oblasti cestovního ruchu, součástí projektů budou i investice do infrastruktury, která zajistí kvalitní dostupnost a zpřístupnění těchto atraktivit.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – odbor rozvoje města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Turistické informační centrum Trutnov, Společenské centrum Trutnovska pro kulturu a volný čas, p.o.</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>rozšíření stezky 1866</i></li> <li>- <i>investiční projekty</i></li> </ul>

#### Opatření C. 3.3 Tvorba atraktivních nabídek pro dílčí cílové skupiny

Definovat hlavní cílové skupiny pro město Trutnov z pohledu cestovního ruchu a návštěvnosti, zmapovat nabídku stávajících produktů a ověřit jejich přínos a využití. Na základě získaných výsledků provést aktualizaci ve vztahu k vybraným cílovým skupinám a ve spolupráci s partnery připravit

kvalitní a zajímavou nabídku produktů cestovního ruchu, které budou zaměřeny na vybrané cílové skupiny. Město v této oblasti bude podporovat i soukromé reálné projekty v této oblasti.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Turistické informační centrum Trutnov</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Společenské centrum Trutnovska pro kulturu a volný čas, p.o., Svazek obcí východní Krkonoše</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"><li>- <i>nové produkty např. Cesta za pokladem, Procházka po starých trutnovských pověstech</i></li><li>- <i>využití osobností spojených s městem Trutnov</i></li><li>- <i>informační materiály s ucelenou nabídkou pro konkrétní cílovou skupinu návštěvníků</i></li><li>- <i>rozvoj Trutnov trails</i></li></ul>

#### **Záměr C. 4. Sociální a zdravotní služby**

*Ve spolupráci s partnery z veřejného i soukromého sektoru vytvořit podmínky pro vznik efektivní a fungující sítě sociálních a zdravotních služeb, která bude pokrývat aktuální potřeby jednotlivých cílových skupin ve městě.*

Za rozvoj místní sítě sociálních a zdravotních služeb je zodpovědné nejen město Trutnov, ale především široké spektrum dalších subjektů a to jak z řad neziskových organizací, tak i soukromých subjektů. Město prostřednictvím svých organizací pokrývá určité spektrum služeb zejména pro cílovou skupinu senioři a zdravotně postižení a spolupracuje v této oblasti s Královéhradeckým krajem. Město bude usilovat o to, aby bylo městem vstřícným ke všem skupinám obyvatelstva, aby pro všechny zajistilo rovnocenné podmínky, a proto zaměří svou pozornost na zefektivnění spolupráce se všemi zainteresovanými subjekty a na realizaci konkrétních kroků k zajištění dostupnosti kvalitních sociálních služeb.

##### **Opatření C. 4.1 Rozvoj sociálních služeb**

Město zpracuje ve spolupráci s partnery Komunitní plán sociálních služeb, následně zajistí realizaci naplánovaných aktivit a bude přehledně prezentovat nabídku sociálních a zdravotních služeb ve městě a okolí.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov, odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Neziskové subjekty působící v sociální oblasti</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>Komunitní plán sociálních služeb</i></li> <li>- <i>Implementace Komunitního plánu sociálních služeb – realizace dílčích aktivit</i></li> <li>- <i>Přehled poskytovatelů sociálních služeb na území města</i></li> </ul>

##### **Opatření C. 4.2 Údržba nemovitostí v majetku města**

Připravit projekty zaměřené na modernizaci (vnější i vnitřní) objektů určených pro poskytování sociálních služeb včetně zkvalitnění jejich vybavení.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – odbor majetku města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Odbor rozvoje města, odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví</i>
Typové aktivity/výstupy:	- <i>rekonstrukce domů s pečovatelskou službou</i>

##### **Opatření C. 4.3 Centrum duševního zdraví**

Aktivně podpořit realizaci projektu Centrum duševního zdraví v budově č. p. 57, jehož realizátorem je Královéhradecký kraj.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov – vedení města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví, Královéhradecký kraj</i>
Typové aktivity/výstupy:	- <i>Vybudování Centra duševního zdraví</i>

## Záměr C. 5. Bezpečnost

**Vytvářet podmínky pro zvyšování bezpečnosti obyvatel a návštěvníků města a intenzivně spolupracovat se všemi zainteresovanými subjekty v oblasti bezpečnosti, veřejného pořádku a prevence kriminality.**

Trutnovský region sice v porovnání se všemi regiony České republiky patří z pohledu kriminality, k relativně bezpečnějším lokalitám. Přesto však v porovnání s jednotlivými regiony Královéhradeckého kraje patří mezi lokality s vyšším výskytem trestné činnosti, zejména majetkové delikty. Tato situace je zapříčiněna několika kriminogenními faktory – turistický charakter území, blízkost rekreačních středisek, poloha – příhraniční pásmo s Polskou republikou, existence rizikových objektů (věznice Odolov, pět výchovných ústavů pro mládež) atd. Město se proto musí potýkat s řadou problémů, které snižují pocit bezpečí obyvatel i návštěvníků. V současnosti jednotlivé subjekty zainteresované v této oblasti poměrně dobře spolupracují, ale zároveň si uvědomují, že tato spolupráce musí být komplexnější a efektivnější.

### Opatření C. 5.1 Plán prevence kriminality

Ve spolupráci s klíčovými partnery zajistit zpracování Plánu prevence kriminality a zahájit implementaci jednotlivých naplánovaných aktivit.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Městská policie, koordinátor prevence kriminality</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví, Police ČR, Úřad práce Trutnov</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>Koordinační skupina zainteresovaných subjektů</i></li> <li>- <i>Plán prevence kriminality</i></li> </ul>

### Opatření C. 5.2 Preventivní projekty Královéhradeckého kraje

Ve spolupráci s partnery zajistit na území města včetně místních částí realizaci celorepublikových i krajských preventivních projektů zaměřených na různé cílové skupiny.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Police ČR, Oddělení tisku a prevence ÚO PČR Trutnov</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Městská policie Trutnov, Odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví, Úřad práce Trutnov</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>počet zrealizovaných akcí</i></li> <li>- <i>počet přednášek pro děti ZŠ, SŠ</i></li> </ul>

## Záměr C. 6. Životní prostředí

**Zvyšovat kvalitu životního prostředí, pečovat o prostředí ve městě i ve volné krajině, zvyšovat kvalitu ekologického povědomí a zapojení obyvatel.**

Kvalitní životní prostředí je důležitým prvkem kvality života ve městě. Kvalitní životní prostředí zvyšuje atraktivitu města a také výrazně přispívá ke spokojenějšímu životu obyvatel. V tomto záměru se pozornost zaměří na rozvoj všech složek životního prostředí tak, aby se neustále zvyšovala jejich kvalita, a to jak z hlediska působení na zdraví obyvatel, tak současně i z hlediska zachování přírodního prostředí.

### Opatření C. 6.1 Rozšíření příměstských lesů

Pokračovat v rozšiřování příměstských lesů o další části (Čížkovy kameny, školní polesí) a v těchto částech zajistit zlepšení prostředí a přizpůsobit jej potřebám návštěvníků.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Lesy a parky Trutnov s.r.o.,</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Město Trutnov, odbor rozvoje města, odbor životního prostředí, ČLA</i>
Typové aktivity/výstupy:	- <i>ha nových příměstských lesů</i>

### Opatření C. 6.2 Zkvalitnění prostředí v příměstských lesích

Pokračovat v realizaci aktivit, které vedou ke zlepšení prostředí v příměstských lesích – doplnění mobiliáře, vytváření možností pro realizaci dalších netradičních aktivit, propojování jednotlivých částí budováním nových a údržbou starých cest a pěšin.

Zodpovědný subjekt: Město/Lesy a parky

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Lesy a parky Trutnov s.r.o.,</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Město Trutnov, odbor rozvoje města, odbor životního prostředí</i>
Typové aktivity/výstupy:	- <i>km cest a pěšin</i> - <i>mobiilář</i> - <i>vybudování nových možností</i>

### Opatření C. 6.3 Informační systém v příměstských lesích

Vytvořit kvalitní informační systém pro pohyb v příměstských lesích (značené trasy, stezky, informační tabule apod.). Pro návštěvníky připravit a vydat kvalitní mapu pro orientaci po příměstských lesích z pohledu různých cílových skupin – pěší, cyklisté, rodiny s dětmi apod.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Lesy a parky Trutnov s.r.o.,</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Město Trutnov, odbor rozvoje města, tiskové oddělení, Turistické informační centrum Trutnov</i>
Typové aktivity/výstupy:	- <i>km značených tras a stezek</i> - <i>orientační mapa pro pohyb po příměstských lesích</i>



#### **Opatření C. 6.4 Efektivní nakládání s odpady**

Zdokonalovat systém nakládání s komunálními odpady na území města a v místních částech a připravit a realizovat projekty/programy zaměřené na osvětu a výchovu v environmentální oblasti.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov, odbor životního prostředí</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Město Trutnov, odbor rozvoje města, odbor majetku města, Technické služby Trutnov s.r.o.</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>zvýšení počtu kontejnerů na tříděný odpad</i></li> <li>- <i>osvětové aktivity zaměřené na zvýšení povědomí a možnosti třídění odpadu (včetně bioodpadu)</i></li> </ul>

#### **Opatření C. 6.5 Snižování energetické náročnosti veřejných budov**

Připravit projekty zaměřené na snižování spotřeby energie zlepšením tepelně technických vlastností obvodových a střešních konstrukcí budov ve vlastnictví města a jeho organizací a realizací dalších opatření vedoucích ke snížení energetické náročnosti budov např. technologie pro regulaci tepla.

Hlavní zodpovědnost/koordinátor:	<i>Město Trutnov, odbor rozvoje města</i>
Spolupráce/partneři:	<i>Město Trutnov, odbor majetku města, příspěvkové organizace města a další organizace v majetku města</i>
Typové aktivity/výstupy:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>realizace jednotlivých energeticky úsporných projektů</i></li> <li>- <i>snížení energetické náročnosti budov</i></li> <li>- <i>realizace technologií na využití odpadního tepla</i></li> <li>- <i>realizace nízkoemisních a obnovitelných zdrojů tepla</i></li> </ul>

# System řízení a realizace strategického plánu

---

Mezi tvorbou strategického plánu a jeho realizací je zásadní rozdíl. Příprava strategického plánu je kreativním procesem, který vyžaduje zapojení co nejširšího okruhu reprezentantů veřejného i soukromého sektoru s potřebnými znalostmi a zkušenostmi a rozdílnými pohledy na budoucnost města. Na druhé straně zajištění realizace plánu je úkolem manažerským, který vyžaduje podrobný dohled nad aktivitami soukromých i veřejných organizací, které se v plánovacím procesu zavázaly k rozvoji města přispět. Pro tento úkol se nejlépe hodí jednoduchá a akční struktura, která bude využívat moderní metody projektového řízení.

Typický systém řízení realizace strategických rozvojových dokumentů má nejméně dvě složky: řídicí a výkonnou. Náplní práce **řídicí složky** je zejména rozhodovat, prosazovat, úkolovat, lobovat směrem k nadřízeným orgánům a zajišťovat politickou podporu realizaci plánu. Tuto řídicí úlohu většinou sehrává tzv. **Řídicí a monitorovací výbor** realizace (ŘMV), který je navržen a ustaven zároveň s projednáním strategického plánu v orgánech města a zahájí svoji činnost ihned po schválení strategického plánu. ŘMV by měl mít takovou velikost, aby byl operativní a měly by v něm být zastoupeny všechny důležité osoby, které se podílely na tvorbě strategického plánu jak z veřejného, tak soukromého sektoru. Každý člen ŘMV by měl mít kompetenci přijmout rozhodnutí a dostatečný význam v životě města tak, aby mohl intervenovat v realizaci a řešit vzniklé problémy.

V Trutnově již od první realizace strategického plánu sehrává roli Řídicího a monitorovacího výboru Komise pro strategický rozvoj města Trutnova.

Náplní práce **výkonné složky** je zajišťovat realizaci po odborné stránce, zajišťovat hladký průběh každodenních aktivit spojených s realizací, zakládat informace o průběhu realizace na webový portál strategického plánu, podporovat spolupracující osoby a organizace při realizaci, připravovat souhrnné zprávy o realizaci, poskytovat servis Řídicímu a monitorovacímu výboru realizace apod. Vhodné je vytvořit pozici s osobní odpovědností jako např. **Manažer realizace strategického plánu**. U této osoby nelze předpokládat zapojení do plnění jednotlivých úkolů strategického plánu, jde spíše o roli koordinační, informační, motivační a poskytování podpory.

Manažer realizace strategického plánu komunikuje pravidelně se zodpovědnými organizacemi a osobami a tvoří rozhraní mezi realizátory, Řídicím a monitorovacím výborem a městem. Je zodpovědný za aktuálnost informací v informačním systému a za iniciaci řešení případných prodlev a zpoždění. Zároveň připravuje pravidelné zprávy o průběhu realizace pro ŘMV, Radu města a Zastupitelstvo města Trutnova. Ve spolupráci s oddělením pro komunikaci shromažďuje zpětnou vazbu od občanů a cílových skupin, připravuje náměty na změny a doplnění plánu o nové cíle a projekty. Ve spolupráci s finančním odborem pomáhá při přípravě rozpočtu na realizaci jednotlivých projektů plánu a na podporu realizace plánu obecně. Komunikuje s organizacemi a osobami mimo struktury města a podporuje jejich zapojení do realizace strategického plánu.

**Celkově musí být strategický plán rozvoje města Trutnova živým dokumentem. Realizace musí být pečlivě sledována a plán musí být podle potřeby doplňován a upravován. Nové projekty, jakmile se objeví, musí projít standardizovanou procedurou přípravy a zařazení do aktualizovaného plánu. Zodpovědností manažera realizace SP a všech, kteří se na tvorbě plánu podíleli, bude zajistit, že priority, opatření a úkoly zůstanou věrohodné a relevantní – a že budou zrealizovány.**

# Přílohy

---

Příloha 1	<b>Seznam členů Komise pro strategický rozvoj</b>
Příloha 2	<b>Socio-ekonomická analýza města Trutnova</b>
Příloha 3	<b>Průzkum podnikatelského prostředí v Trutnově</b>
Příloha 4	<b>Analýza SWOT</b>

## **Příloha 1**

---

### **Seznam členů Komise pro strategický rozvoj**

## SEZNAM ČLENŮ KOMISE PRO STRATEGICKÝ ROZVOJ

1. Mgr. Ivan Adamec – starosta města Trutnova
2. Mgr. Radek Horák – předseda TJ Lokomotiva
3. Ing. Miroslav Franc – vedoucí Odboru rozvoje města MěÚ Trutnov
4. Ing. Luboš Havlíček – ředitel pobočky ČSOB
5. Mgr. Tomáš Hendrych – místostarosta Město Trutnov
6. Ing. Hana Horynová – místostarostka Město Trutnov
7. Ing. Jaromír Jeleček – ředitel Ekvita
8. BcA. Libor Kasík – ředitel UFFO
9. Ing. Rudolf Kasper – jednatel Kasper KOVO
10. Mgr. Jan Korbelař – ředitel Česká lesnická akademie
11. Ing. Milan Kovář – ředitel Osnado
12. Jan Krtíl – Manager Continental Teves
13. Ing. Josef Kutina – vedoucí PK Trutnov Státní pozemkový úřad – PK Trutnov
14. Ing. Josef Moravec – ředitel VaK Trutnov a.s.
15. Ing. Pavel Nosek – obchodní ředitel ABB s.r.o.
16. Ing. Hana Nýdrlová – ředitelka TIC
17. MBA. Libor Pavlíček – předseda OHK Krajská hospodářská komora
18. Ing. Daniela Prokešová – ředitelka Okresní správa soc. zabezpečení
19. Ing. Petr Přívratský – finanční ředitel ZPA Smart Energy
20. Mgr. Dušan Rejl – vedoucí Odboru sociálních věcí, školství a zdravotnictví MěÚ Trutnov
21. Jaroslav Rufer – JR Real s.r.o., předseda KSR
22. Ing. Vladislav Sauer – ředitel SPŠ Trutnov
23. Ing. Jan Seidl – tajemník MěÚ Trutnov
24. Ing. Jaroslav Semerák, ředitel – Lesy a parky Trutnov
25. Mgr. Petr Skokan – ředitel Gymnázium Trutnov
26. Mgr. Václav Staněk – ředitel Úřad Práce v Trutnově
27. Ing. Zdeněk Stuchlík – generální ředitel ZPA Smart Energy
28. Mgr. Radek Svoboda – ředitel Městská policie
29. plk.Mgr. Pavel Škandera – vedoucí Územního odboru PČR Trutnov
30. Ing. Eduard Tannhaeuser – manager Siemens NST
31. Ing. Martin Veselý – ředitel MEBYS Trutnov
32. Ing. Eva Vlčková – ředitelka FÚ v Trutnově
33. Ing. Sacher – Komerční banka Trutnov
34. Petr Andr – zaměstnanec ORM MěÚ Trutnov, manažer realizace strategického plánu

## ANALÝZA SWOT

---

Zadavatel: Město Trutnov  
Zpracovatel: Berman Group s.r.o.  
Datum: rok 2015





## Analýza SWOT

---

Dne 8. července 2015 proběhlo jednání pracovní skupiny zaměřená na tvorbu analýzy SWOT. Na základě socioekonomické analýzy města Trutnova a diskuze pracovní skupiny složené ze zástupců veřejného a soukromého sektoru ve městě byla zpracována vnitřní (silné a slabé stránky) a vnější (příležitosti a hrozby) analýza pro město Trutnov. Vnitřní analýza byla zpracována pro tři prioritní oblasti, které nadefinovali členové Komise pro strategický rozvoj dně 1. července 2015 a na tyto oblasti je zaměřen Strategický plán rozvoje města:

- A. Doprava
- B. Podnikání a lidské zdroje
- C. Kvalita života

Vnější analýza byla zaměřena na 4 okruhy témat:

- Politická/legislativní
- Ekonomická/finanční
- Sociální/demografická
- Technologická

**Vnitřní vs. vnější analýza.** Silné a slabé stránky identifikují a popisují charakteristiky města a představují pro další práci stav, který by se měl strategický plán snažit změnit. Příležitosti a ohrožení vyplývají z vnějšího vývoje a většinou představují tendence, které je obtížné ovlivnit z úrovně města, jeho institucí a občanů nebo i jejich vzájemné spolupráce. Účelem strategického plánování není plánovat aktivity vnějším činitelům (to ani není možné), ale spíše vzít tyto jevy v potaz a v případě příležitostí jich co nejvíce využít (např. dočasná existence zdrojů rozvojového financování ze strukturálních fondů EU), v případě hrozeb se snažit eliminovat s nimi spojené riziko (např. připravovat infrastrukturu pro poskytování služeb v souvislosti s očekávaným stárnutím populace) a případný negativní dopad.

**Princip tvorby analýzy SWOT.** Analýzu SWOT navrhla k tomuto účelu speciálně vytvořená subkomise na základě debaty. Analýza SWOT bude sloužit jednotlivým pracovním skupinám jako kontextový podklad při přípravě akčních plánů.

## A. Doprava

Silné stránky	Slabé stránky
<p><b>Vnější doprava</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Hlavní tranzitní směry do Krkonoš se vyhýbají centru města</li> </ul>	<p><b>Vnější doprava</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Špatné napojení na dálniční síť – absence rychlostní komunikace ve směru na Prahu i na Polsko</li> <li>▪ Vysoká intenzita dopravy na komunikaci ve směru na/od Náchod – časté přetížení</li> </ul>
<p><b>Vnitřní doprava</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Okružní křižovatky – dostatečné množství, zajištění plynulosti provozu na hlavních tazích, zvýšená bezpečnost provozu</li> <li>▪ Páteř vnitřní páteřní sítě tvořena silnicemi 1. třídy</li> <li>▪ Kvalita páteřních komunikací – průběžné investice</li> <li>▪ Plánování rozvoje komunikací – rezervované plochy v územním plánu pro rozvoj páteřních komunikací</li> <li>▪ Údržba a rozvoj komunikací prioritou místní samosprávy</li> <li>▪</li> </ul>	<p><b>Vnitřní doprava</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Délka zimního období a zvýšená náročnost na zimní údržbu</li> <li>▪ Náročnost údržby komunikací ve vztahu ke klimatickým podmínkám - délka zimního období přináší zvýšenou náročnost na zimní údržbu</li> <li>▪ Velká rozloha města a vyšší nároky na dopravní infrastrukturu</li> <li>▪ Nedostatečná kvalita dopravního napojení/kvalitní přístup zejména u lokalit s novou bytovou výstavbou včetně plánované</li> </ul>
<p><b>Doprava v klidu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Dostatek záchytných parkovišť pro individuální automobilovou dopravu</li> </ul>	<p><b>Doprava v klidu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Nedostatek záchytných parkovišť pro nákladní automobily</li> <li>▪ Nedostatečná kapacita parkovacích ploch na sídlištích</li> </ul>
<p><b>Veřejná hromadná a individuální - pěší a cyklistická doprava</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Dobře fungující Městská hromadná doprava - nabídka spojů městské hromadné dopravy je v nejhustěji obydlených částech města dobrá.</li> <li>▪ Hustá síť železničních tratí a nádraží</li> <li>▪ Dostatek bezpečných (nově i bezbariérových) přechodů pro chodce</li> <li>▪ Podpora bezbariérovosti pro rekonstrukce chodníků</li> <li>▪ Rozvoj úseků pro pěší v některých integrovaných</li> </ul>	<p><b>Veřejná hromadná a individuální - pěší a cyklistická doprava</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Nepřístupnost některých částí města pro MHD – zejména lokality s novou bytovou výstavbou</li> <li>▪ Nízké využití železničního napojení do Polska</li> <li>▪ Absence chodníků zejména v integrovaných obcích</li> <li>▪ Nebezpečné přechody u některých okružních křižovatek</li> <li>▪ Nedostatečné zázemí pro cestující na autobusovém nádraží</li> <li>▪ Chybí kvalitní dopravní hřiště</li> </ul>

## A. Doprava

Silné stránky	Slabé stránky
<p>obcích</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Rozvoj cyklostezek a cyklotras</li> <li>▪ Páteřní stezka pro pěší a cyklisty podél řeky – spojení Horní Staré Město - Poříčí</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Nedostatečné napojení cyklo- stezek a tras do místních částí</li> <li>▪ Obecně nedostačující/chybějící infrastruktura pro alternativní druhy dopravy (cyklopruhy, cyklostojany)</li> <li>▪ Absence koncepčního dokumentu pro rozvoj cyklodopravy</li> <li>▪ V některých částech in-line stezky je nevhodný povrch a vykytují se nebezpečné přejezdy přes silnici. (oblast frekventované silnice u kina a nebezpečí přejíždění nepřehledného místa u zimního stadionu)</li> </ul>

## B. Podnikání a lidské zdroje

Silné stránky	Slabé stránky
<p><b>Struktura a charakteristika ekonomiky:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Přítomnost silných a stabilních firem ve městě</li> <li>▪ Velká část nejvýznamnějších firem (5 z 20 největších) ve městě podniká v oboru výroby elektrotechniky a elektroniky</li> <li>▪ Ve struktuře ekonomiky města Trutnov dle zaměstnanosti převládají služby (45 % pracovních míst), podíl průmyslu je významný (29,5 %) a ve srovnání s vybranými městy Královéhradeckého kraje nadprůměrný</li> <li>▪ Velmi dobře fungující průmyslová zóna/park, ve které jsou stále ještě volné kapacity</li> <li>▪ Ve struktuře ekonomiky větší význam než u obdobně velkých měst v kraji sektorů ubytování, stravování a pohostinství a také dopravy a skladování</li> <li>▪ Město Trutnov je významným centrem dojížděky za prací a regionálním ekonomickým centrem pozitivně působícím i na trh práce v jeho zázemí. Denně za prací do města Trutnov dojíždí téměř 3 tisíce zaměstnanců.</li> <li>▪ Relativně velký objem dojížděky a vyjížděky mezi Dvorem Králové nad Labem a Trutnovem - poměrně silné vzájemné propojení obou měst</li> </ul>	<p><b>Struktura a charakteristika ekonomiky:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Málo diverzifikovaná ekonomika (silná závislost na odvětví automotive) – vysoká míra provázání a z toho vyplývající dominantní orientace firem na sektor automotive</li> <li>▪ Úbytek služeb v centru města</li> </ul>
<p><b>Lidské zdroje:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Příznivá vzdělanostní struktura v porovnání s průměrem ČR i Královéhradeckého kraje</li> <li>▪ Pestrá nabídka středoškolského vzdělání</li> <li>▪ Zvyšování počtu volných míst na trhu práce</li> <li>▪ Věková struktura uchazečů o zaměstnání je ve městě Trutnov stabilní a příliš se nemění</li> </ul>	<p><b>Lidské zdroje:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Absence vysoké školy zejména technického případně přírodovědného směru ve vazbě na potřeby firem ve městě</li> <li>▪ Pokles počtu pracovních míst méně kvalifikované zaměstnance - řemeslné profese, výrobce, zpracovatele, opraváře a obsluhy strojů a zařízení.</li> <li>▪ Lidé s nižším vzděláním (ZŠ, nižší SŠ) mají problém s nalezením zaměstnání - jejich podíl mezi uchazeči o práci dosahuje 70 % a mírně roste</li> <li>▪ Dlouhodobá nezaměstnanost je významným</li> </ul>

## B. Podnikání a lidské zdroje

Silné stránky	Slabé stránky
	problémem místního trhu práce <ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="804 389 1394 456">▪ Nedostatečná kvalita pracovní síly (kvalifikace, chybí technicky zaměřená pracovní síla)</li></ul>
<b>Infrastruktura:</b> <ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="188 546 772 613">▪ Existence volných ploch pro podnikání v územně plánovací dokumentaci</li></ul>	<b>Infrastruktura:</b> <ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="804 546 1394 651">▪ Nedostatečné kapacity technické infrastruktury a problematické napojení v některých rozvojových lokalitách</li></ul>

## C. Kvalita života

Silné stránky	Slabé stránky
<p><b>Fyzické a životní prostředí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Poloha a ráz města – zázemí pro návštěvníky Krkonoš</li> <li>▪ Blízkost nádherné přírody – Krkonošský národní park</li> <li>▪ Kvalitní životní prostředí</li> <li>▪ Velký podíl zeleně a snadné propojení s přírodou okolo - příměstské lesy, přírodní prostředí, rekreační zázemí</li> <li>▪ Dostatečná nabídka bytů</li> <li>▪ Příznivé ceny bytů na trhu s nemovitostmi v porovnání s okolními městy v kraji</li> <li>▪ Existence ploch pro bytovou výstavbu určených platným územním plánem</li> <li>▪ Relativně zdravý bytový fond s průměrným stářím 35 – 40 let, poměrně nízký podíl neobydlených domů</li> <li>▪ Existence městské skládky</li> </ul>	<p><b>Fyzické a životní prostředí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Nedostatek bytů pro nízkopříjmové obyvatele</li> <li>▪ Separace odpadu stagnuje až klesá - obyvatele Trutnova vytrídí o 30 % méně separovaného odpadu než průměrný obyvatel ČR</li> <li>▪ Vysoký počet nevyužitých ploch tzv. “plácků“, které dříve sloužily pro volnočasové sportování. A s tím spojené náklady města na údržbu, aniž by se místo využívalo</li> </ul>
<p><b>Obyvatelstvo města, sociální prostředí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Příznivá vzdělanostní struktura</li> <li>▪ Dostatečná kapacita a pestrá nabídka předškolního, základního, středního a vyššího odborného vzdělávání.</li> <li>▪ Nadstandardní rozsah i úroveň speciálního školství (činnost subjektů různých zřizovatelů).</li> <li>▪ Stále se zvyšující obliba základního uměleckého a zájmového vzdělávání (kvalitní činnost ZUŠ a SVČ).</li> <li>▪ Dobrá a kvalitní síť sociálních služeb pro seniory (pobytové i terénní)</li> <li>▪ Základní sociální služby jsou zajištěny organizacemi zřízenými městem</li> <li>▪ Funkční a kapacitně dostačující jesle</li> <li>▪ Široké spektrum sociálních služeb pro cílovou skupinu seniory a osoby závislé na</li> </ul>	<p><b>Obyvatelstvo města, sociální prostředí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Absence stabilního zázemí pro činnost střediska volného času</li> <li>▪ Absence koncepčního dokumentu - střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb</li> <li>▪ Nedostatečná kapacita domova pro seniory</li> <li>▪ Absence denního centra pro neaktivní seniory</li> <li>▪ Absence azylového domu/noclehárny pro osoby bez přístřeší (ženy, muži)</li> <li>▪ Absence sociálního bydlení</li> <li>▪ Absence krizových lůžek</li> <li>▪ Absence občanské poradny/dluhové poradny</li> </ul>

## C. Kvalita života

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Dostatečná ambulantní i lůžková zdravotní péče</li> <li>▪ Dobře udržovaný hřbitov (město i integrované obce)</li> </ul>	
<p><b>Kultura, historie, duchovní prostředí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Celoroční pestrá nabídka kulturních a společenských akcí/aktivit</li> <li>▪ Kvalita kulturních stánků (např. UFFO, galerie, muzeum, Galerie draka)</li> <li>▪ Obnova kulturního dědictví zejména v integrovaných obcích a v majetku města</li> </ul>	<p><b>Kultura, historie, duchovní prostředí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Nedostatečné zázemí pro volnočasové aktivity dětí a mládeže</li> <li>▪ Špatný technický stav kina Vesmír</li> <li>▪ Nedostatečné využití areálu Bojiště</li> <li>▪ Nedostatečná propagace města navenek</li> </ul>
<p><b>Sport, volný čas</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Pestrá a kvalitní nabídka pro trávení volného času v příměstských lesích</li> <li>▪ Vybavenost infrastrukturou pro sport je na dostatečné úrovni včetně venkovních prostor/hřišť</li> <li>▪ Sportoviště – zajímavá a dobrá nabídka sportovního využití, možnost provozovat všechny významné sporty</li> <li>▪ Dostatek dětských hřišť v centru města i v jeho okrajových částech.</li> <li>▪ Oblíbenost venkovních sportovišť/hřišť ze strany mladší populace obyvatel města</li> </ul>	<p><b>Sport, volný čas</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Absence krytého aquaparku provozovaného i v letních měsících</li> <li>▪ Krytý bazén není v provozu v letních měsících</li> <li>▪ V návaznosti na připravovanou koncepci Strategie sportu samo město žádnou sportovní akci nepořádá.</li> <li>▪ Nedostatečně propracované webové stránky <a href="http://www.trutnovmestosportu.cz">www.trutnovmestosportu.cz</a> - chybí ucelený přehled sportovišť pro veřejnost; přehled sportovních oddílů, sportovců, kteří dostali nějaké sportovní ocenění.</li> <li>▪ Chybí odbor, který by se čistě věnoval sportu.</li> </ul>
<p><b>Bezpečnost</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Dobře fungující Městská policie</li> <li>▪ Dobře propracovaný městský kamerový monitorovací systém</li> </ul>	<p><b>Bezpečnost</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Drogová problematika – nárůst sociálně patologických jevů v oblasti toxikomanie</li> <li>▪ Rizikové lokality - ve městě existuje několik lokalit vnímaných jako nebezpečné (objekt bývalé ubytovny Sylva v ulici Elektrárenská, městská část Poříčí - Lípové náměstí a ulice Voletinská a městská část Horní Staré Město ulice Moravská, Slovenská.)</li> </ul>
<p><b>Cestovní ruch</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Město má potenciál pro rozvoj dvou forem</li> </ul>	<p><b>Cestovní ruch</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Nedostatečná propagace města jako centra</li> </ul>

## C. Kvalita života

Silné stránky	Slabé stránky
<p>cestovního ruchu - kulturně poznávací a sportovně rekreační</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Ideální kombinace zajímavé nabídky pořádaných kulturních, společenských a sportovních akcí s atraktivitami v okolí města</li> <li>▪ Zajímavé atraktivity (dělostřelecká tvrz Stachelberg) a pozitivní přístup k historickým tradicím – Dračí legenda, Bitva 1866 jako produkty CR</li> <li>▪ Velký zájem obyvatel realizovat ve městě zajímavé aktivity např. početná skupina aktivních obyvatel zabývajících se organizací městských slavností na téma historie města - Trutnov město draka</li> <li>▪ Existence jednotného vizuálního stylu města</li> <li>▪ OBSCENE EXTREME FESTIVAL - festival organizovaný na 4 místech na světě (Evropa - Trutnov, Amerika, Austrálie a Asie)</li> </ul>	<p>cestovního ruchu</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Nedostatečné využití vojenských památek / atrakcí</li> <li>▪ Nedostatečné zapojení do systému destinačního managementu</li> <li>▪ Chybí ucelená nabídka produktů pro jednotlivé cílové skupiny návštěvníků</li> <li>▪ Chybí dokument zaručujícího konání městských slavností (např. smlouva o zajištění služby obecného zájmu)</li> <li>▪ Velmi malý zájem jednotlivých poskytovatelů služeb o vzájemnou spolupráci</li> </ul>



## Vnější analýza

Příležitosti	Hrozby
<p><b>Ekonomické/finanční</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Další programové období (strukturální fondy) - podpora konkurenceschopnosti a růst podniků</li> <li>▪ Daňové a další zvýhodnění inovativních firem a firem investujících do výzkumu a vývoje</li> <li>▪ Atraktivita České republiky pro zahraniční investice s vyšší přidanou hodnotou</li> <li>▪ Ekonomická situace ve vztahu k domácímu cestovnímu ruchu</li> <li>▪ Možnost využití železnice pro přepravu z Polska zejména nadměrných nákladů</li> </ul>	<p><b>Ekonomické/finanční</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Pokles odvětví zejména automotive</li> <li>▪ Propad daňových příjmů</li> <li>▪ Zpoždění strukturálních fondů, nepřipravenost</li> <li>▪ Absence nástrojů zaměřených na podporu inovativních firem</li> <li>▪ Vzdělávání na středních i vysokých školách není zaměřeno na praxi, stávající nastavení školského systému (preferenze obecného vzdělávání)</li> <li>▪ Vývoj minimální mzdy - odliv kvalifikované pracovní síly z některých oblastí např. sociální služby</li> <li>▪ Nízká podnikavost obyvatel</li> <li>▪ Odliv mozků - export kvalitních i vysoce kvalifikovaných lidí, kteří v Trutnově vyrůstají, studují a potom najdou uplatnění jinde</li> <li>▪ Zrušení omezení tonáže na hraničním přechodu Královec</li> <li>▪ Náročnost jednání s Ředitelstvím silnic a dálnic</li> <li>▪ Preference státu při dostavbě dálnice D11</li> </ul>
<p><b>Legislativní / politické</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪</li> <li>▪ Zákon o státní službě - odpolitizování státní správy, profesionalizace a zkvalitnění práce a odpovědnosti státních úředníků</li> <li>▪ Nový zákon o cestovním ruchu</li> <li>▪ Nový občanský zákoník (pozitivní změny v oblasti soukromého práva)</li> <li>▪ Zákon zakazující výstavbu dalších skladovacích prostor - zákon bude upřednostňovat spalovny odpadu (r. 2024)</li> <li>▪ Státní pro-populační politika</li> </ul>	<p><b>Legislativní / politické</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Nekontinuita legislativy – řešení z extrému do extrému (např. exekutorská činnost, zákon o exekutorské činnosti)</li> <li>▪ Absence (průtahy) s novelami zákona o státní službě, zákona o cestovním ruchu aj.</li> <li>▪ Nový občanský zákoník – zápory spojené s novelou např. byrokratizace dohody o provedení práce, ve vztahu k bytové politice</li> <li>▪ Nárůst byrokracie spojené s podnikáním – nárůst zátěže zejména pro malé a začínající podnikatele</li> <li>▪ Tlak na výběr dodavatelů pouze se zaměřením na cenu bez zohlednění kvality</li> <li>▪ Nevýkonná justice – nesčítání trestů, špatná vymahatelnost práva</li> <li>▪ Zákon zaměřený na zákaz kouření ve stravovacích</li> </ul>



BermanGroup

# Průzkum zaměstnanosti a podnikatelského prostředí v Trutnově

Zpráva za rok 2015

**Město Trutnov**

- Zadavatel: **Město Trutnov**
- Zhotovitel: **Berman Group**
- Datum: **červen 2015**



## Obsah

<b>1</b>	<b>Shrnutí závěrů z průzkumu .....</b>	<b>4</b>
<b>2</b>	<b>Analýza největších zaměstnavatelů v Trutnově .....</b>	<b>5</b>
<b>3</b>	<b>Výsledky průzkumu ve firmách a institucích .....</b>	<b>11</b>
3.1	Základní charakteristika .....	11
3.2	Bariéry rozvoje firem .....	11
3.3	Pracovní síla a zaměstnanost .....	13
3.4	Obrat a export .....	15
3.5	Ukotvení v regionu .....	16
3.6	Náměty pro podporu podnikání .....	17
3.7	Celkový dojem .....	18
3.8	Výhled do budoucna .....	20

## 1 Shrnutí závěrů z průzkumu

V této části uvádíme pouze přehled zjištění bez komentářů. Podrobně jsou výsledky popsány v navazujících kapitolách.

Za nejdůležitější pozitivní zjištění považujeme následující:

- **Rostou výkony, zaměstnanost, přidaná hodnota i zisky firem.** Jelikož je největších 46 firem tahounem místní ekonomiky (a podílí se na ní více než 50 %), můžeme s potěšením konstatovat, že ve všech sledovaných ukazatelích výstupy rostou a že se město mj. úspěšně vypořádalo s útlumem textilního průmyslu.
- **Elektrotechnický průmysl a automotive tahounem místní ekonomiky.** Místní elektrotechnické i strojírenské firmy se úspěšně vyrovnaly s následky hospodářské krize a jsou nejsilnější složkou místní ekonomiky.
- **Rozvojové plány podniků.** Pozitivní je fakt, že podniky ve svém souhrnu i nadále plánují vytvářet další pracovní místa a investovat do technologií, hledají nové trhy a snaží se prosadit cestou inovací.
- **Výzkum, vývoj a inovace.** Významná část firem si uvědomuje, že budoucí rozvoj je možný jenom za předpokladu zvyšování konkurenceschopnosti na bázi výzkumu, vývoje a inovací. Firmy s vlastním VaV pracovištěm jsou aktivnější v oblasti budoucích investic a výrazně exportně zaměřené.
- **Investice.** Podniky pravidelně investují do modernizace technologií či rekonstrukce nemovitostí. Celková výše připravovaných investic dosahuje téměř 500 miliónů korun.
- **Kvalita života ve městě.** Trutnov je většinou respondentů hodnocen jako příjemné město pro život se stále se zlepšujícím vzhledem, atraktivní polohou, pestrým kulturním životem i relativně silnou podnikatelskou základnou.

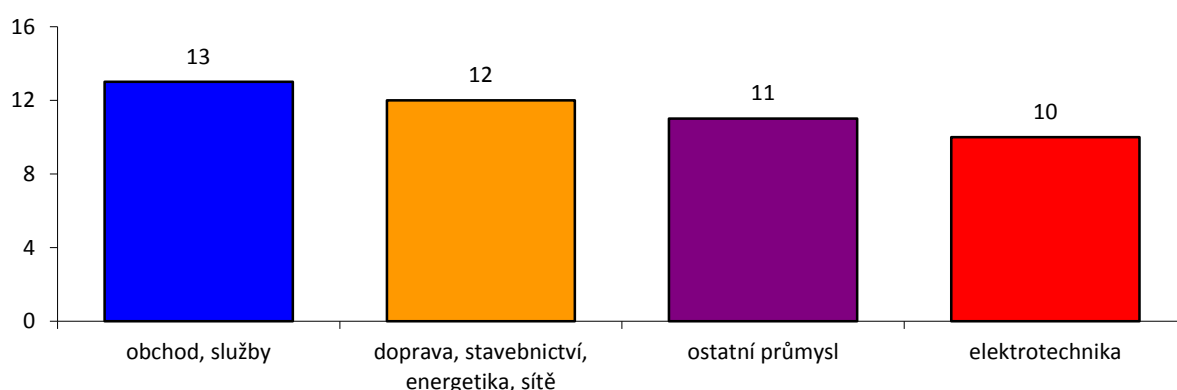
Za negativní zjištění lze naopak označit:

- **Trvale kritizovaný nedostatek kvalifikované pracovní síly v mnoha oborech.** Podniky ve městě opakovaně kritizují nedostatek pracovníků v řadě technických profesí a řemesel všech stupňů kvalifikace, který brzdí rozvojové plány řady průmyslových podniků.
- **Nespokojenost s dopravní dostupností.** Dokud do Trutnova (a následně do Polska) nepovede dálnice, budou podniky stále v nevýhodě na trhu oproti konkurentům, kteří jsou schopni dodat zboží na trhy rychleji.
- **Nespokojenost s konkrétní dopravní situací na některých místech.** Kruhové objezdy malého průměru (nevhodné pro kamióny), bodové dopravní překážky (nízký most), neřešení dopravního napojení konkrétního území a zejména chybějící obchvat města – to všechno jsou problémy, které podniky potřebují s veřejnou správou řešit.
- **Dopravní obslužnost.** Firmy mají i mnoho pracovníků z okolí, kteří se v řadě případů dostávají do zaměstnání na konkrétní hodinu komplikovaně.
- **Vysoké nájem v objektech v centru města.** Zejména menší obchody se obávají o svou budoucnost.

## 2 Analýza největších zaměstnavatelů v Trutnově

Při analýze ekonomických subjektů v Trutnově byly zpracovány statistické ukazatele za všechny subjekty s více než 25 zaměstnanci se sídlem (či významnou provozovnou) ve městě a tato skupina byla do počtu 50 doplněna o další podniky a instituce s více než 10 zaměstnanci (mimo veřejnou správu) podle informací z databáze Albertina. Nakonec se ukázalo, že 4 z vybraných firem již neexistují (jsou v konkursu) a tato zpráva tak pracuje s údaji za 46 subjektů. Údaje o výkonech, přidané hodnotě, výsledku před zdaněním, exportu, průměrné mzdě a počtu zaměstnanců byly čerpány z [www.justice.cz](http://www.justice.cz) doplněné o informace získané při osobních návštěvách a kvalifikované odhady.

**Graf č. 1: Četnost organizací dle definovaných odvětví**

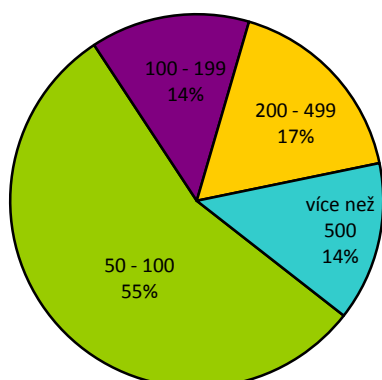


Graf č. 1 ukazuje rozdělení těchto největších firem a institucí podle odvětví. Na prvním místě je obchod a služby, ale za povšimnutí stojí zejména relativně vysoký počet podniků elektrotechnického průmyslu. V kategorii ostatní průmysl evidujeme podniky z automobilního, potravinářského, kožedělného, strojírenského a průmyslu stavebních hmot.

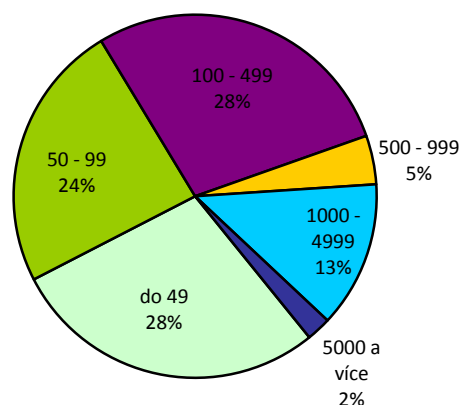
Podle posledních údajů působí se sídlem v Trutnově 13 podniků s více než 100 zaměstnanci. Počet 1000 překonává Tyco Electronics, nad 500 zaměstnanců mají Continental, Siemens a nemocnice. Následují 4 podniky s počtem zaměstnanců mezi 200 a 500 (ABB, Kasper KOVO, BAK, Kara a mdexx Magnetronics Devices). Již z tohoto výčtu je patrné, na čem je ekonomika města postavena.

Graf číslo 3 potom ukazuje, jaká je struktura firem podle výkonů v roce 2014. Sedm subjektů překročilo jednu miliardu korun, naopak u třinácti analyzovaných výkonů nedosáhly ani 50 miliónů korun.

**Graf č. 2: Velikostní struktura dle počtu zaměstnanců (2014)**



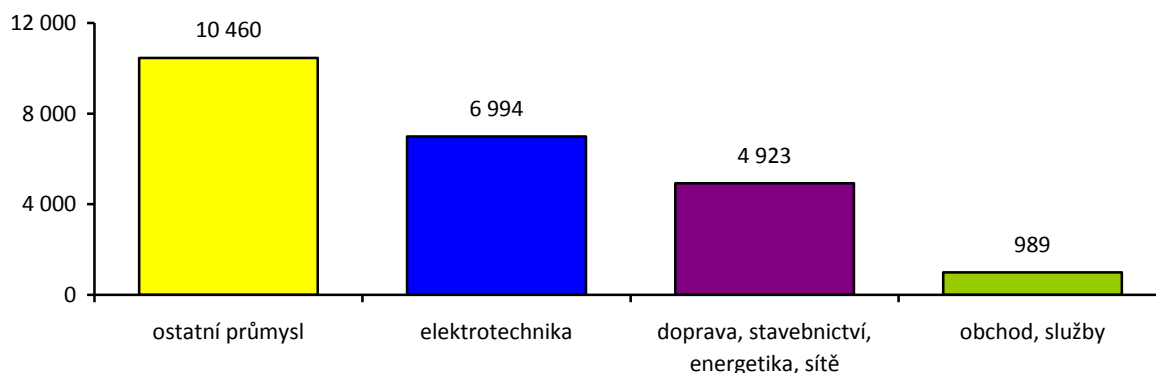
**Graf č. 3: Velikostní struktura dle výkonů (v mil. Kč, 2014)**



Zdroj: Výroční zprávy, účetní uzávěrky, vlastní průzkum

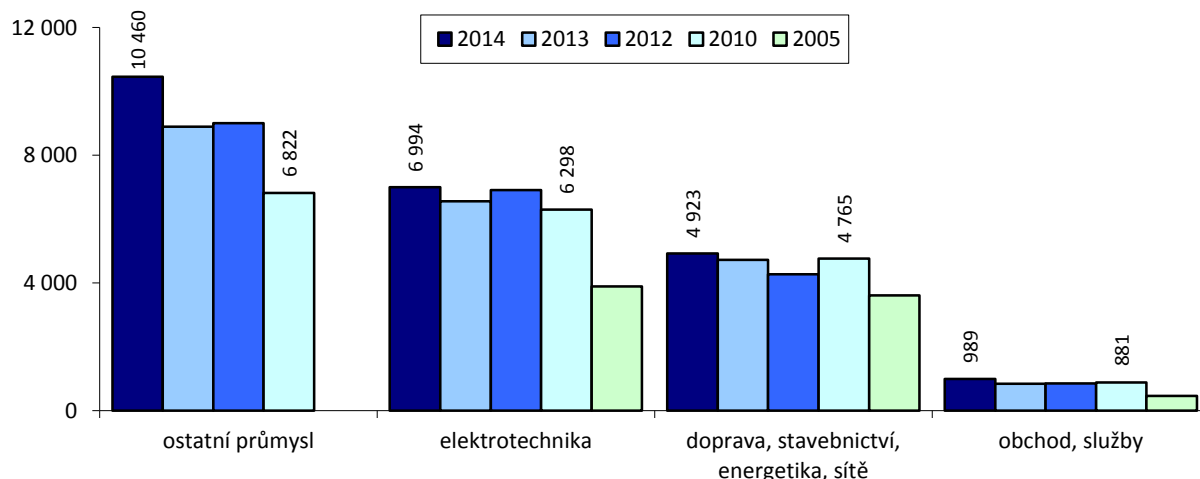
Celkové výkony seřazené podle jednotlivých odvětví ukazují jejich význam lépe než samotný počet. Graf č. 4 ukazuje, že s největšími obraty se setkáme v průmyslu. Na druhé straně služby jako úklid, ochrana a správa objektů a obchod mají vlastní výkony poměrně nízké.

**Graf č. 4: Výkony (mil. Kč) organizací dle odvětví (2013)**



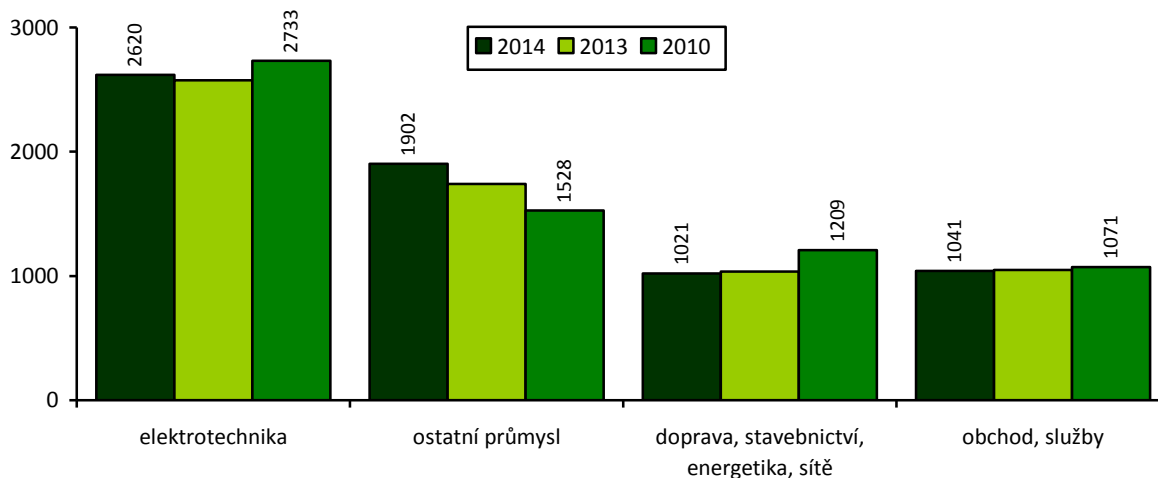
Zdroj: Výroční zprávy, účetní uzávěrky, vlastní průzkum

Co se týče vývoje v uplynulých čtyřech letech (Graf č. 5), nejdůležitější zprávou je výrazný nárůst výkonů v „ostatním průmyslu“ mezi („krizovým“) rokem 2010 a rokem 2014. Určitě pozitivní vývoj pozorujeme i v elektrotechnickém průmyslu, i když zde není nárůst tak vysoký. Naopak zejména stavebnictví podléhá výkyvům, které částečně souvisejí i s termíny dokončování některých velkých staveb.

**Graf č. 5: Vývoj výkonů (mil. Kč) dle odvětví (2010 – 2014)**

Zdroj: Výroční zprávy, účetní uzávěrky, vlastní průzkum

Podle počtu zaměstnanců je v oboru „TOP 46“ nejsilněji zastoupena elektrotechnika následovaná „dalšími průmyslovými“ obory. Zatímco některé firmy a obory si od roku 2010 víceméně drží stav zaměstnanců, k významnému nárůstu došlo u automobilového průmyslu a ve strojírenství. Naopak největší pokles pozorujeme ve stavebnictví a elektrotechnickém průmyslu. Celkový počet zaměstnanců v roce 2014 byl 6 584 ve srovnání s 6 541 v roce 2010, prakticky se tedy nezměnil.

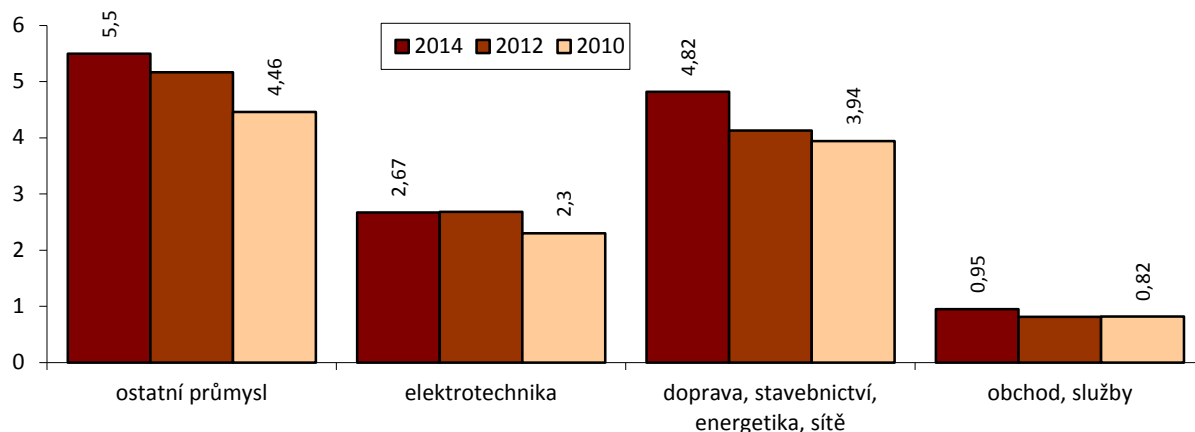
**Graf č. 6: Vývoj počtu zaměstnanců dle odvětví (2010 – 2014)**

Zdroj: Výroční zprávy, účetní uzávěrky, vlastní průzkum

Jedním z ukazatelů hospodářské produktivity (graf č. 7) mohou být výkony přepočtené na jednoho zaměstnance, který udává, kolik „vydělá“ pro organizaci jeden zaměstnanec. Na první místo se dostala kategorie „ostatní průmysl“ zejména díky vysokým výsledkům dosahovaným v automotive. Rovněž stavebnictví a energetika i doprava vykazují nadprůměrných hodnot. Elektrotechnický průmysl s hodnotami okolo 2,5 miliónu Kč na zaměstnance je na průměru ČR. Pozitivní je, že produktivita roste trvale ve všech oborech.



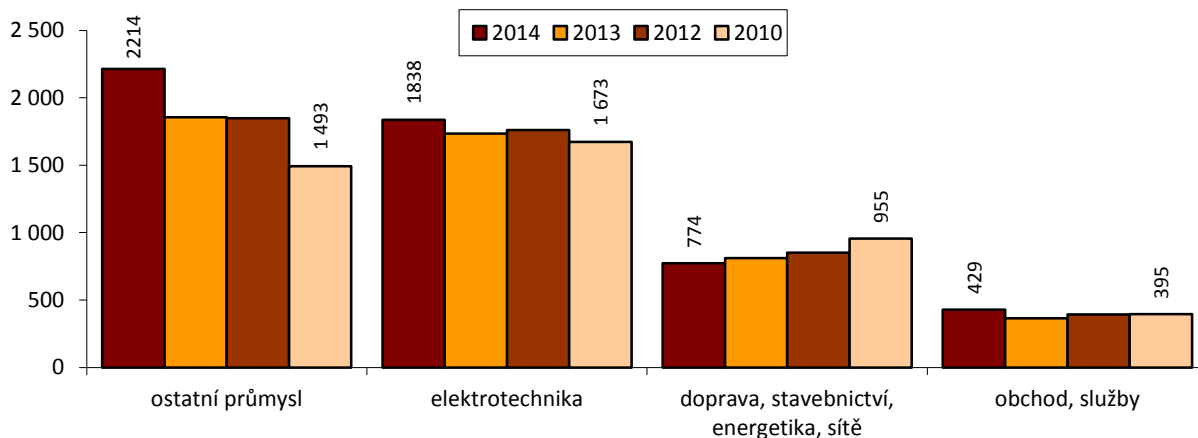
**Graf č. 7: Výkony na zaměstnance (mil. Kč) dle odvětví (2010 - 14)**



Zdroj: Výroční zprávy, účetní uzávěrky, vlastní průzkum

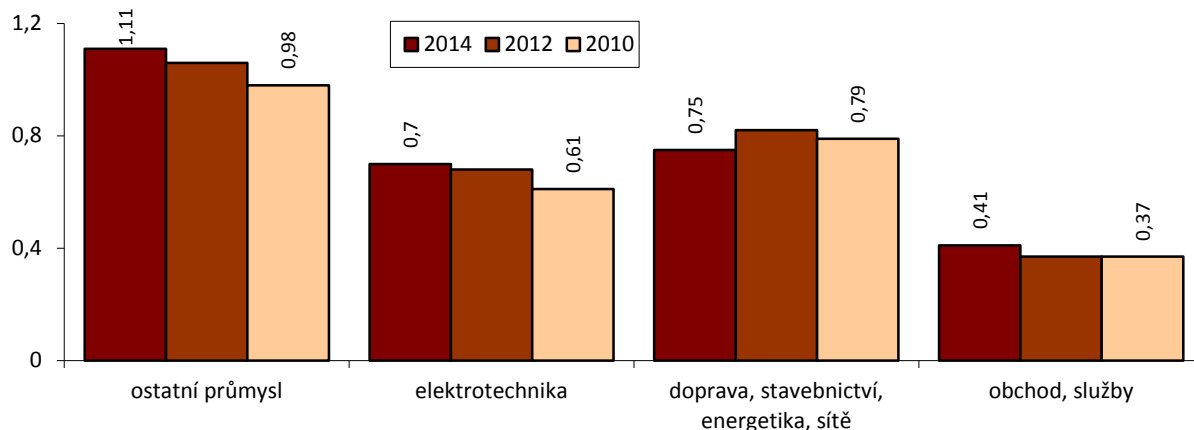
Lepší obraz o ekonomice jednotlivých odvětví poskytuje měření přidané hodnoty. V absolutní hodnotě je ve zkoumaném vzorku nejvyšší přidané hodnoty dosaženo v ostatním průmyslu, který v posledních letech „předběhl“ elektrotechniku. Přepočten na jednoho zaměstnance (graf č. 9) dává podobné výsledky. Ostatní průmysl překonal 1 milion na zaměstnance, elektrotechnika vykazuje cca 700 tisíc, stavebnictví, doprava a energetika kolem 800 tisíc a obchod kolem 400 000 Kč přidané hodnoty na jednoho zaměstnance.

**Graf č. 8: Vývoj přidané hodnoty (mil. Kč) dle odvětví (2010 - 14)**



Zdroj: Výroční zprávy, účetní uzávěrky, vlastní průzkum

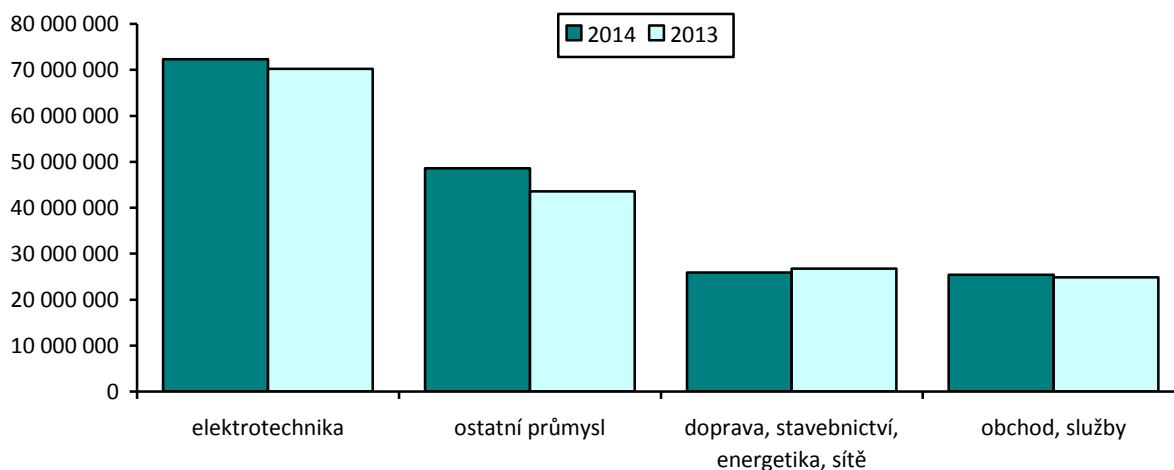
**Graf č. 9: Vývoj přidané hodnoty (mil. Kč) na zaměstnance dle odvětví (2010 – 2014)**



Zdroj: Výroční zprávy, účetní uzávěrky, vlastní průzkum

Graf č. 10 ukazuje, která odvětví nejvíce podporují kupní sílu místních obyvatel. Ve 46 zkoumaných subjektech se v roce 2014 měsíčně vyplatilo přes 172 milionů korun, v roce 2013 to bylo zhruba 165 milionů.

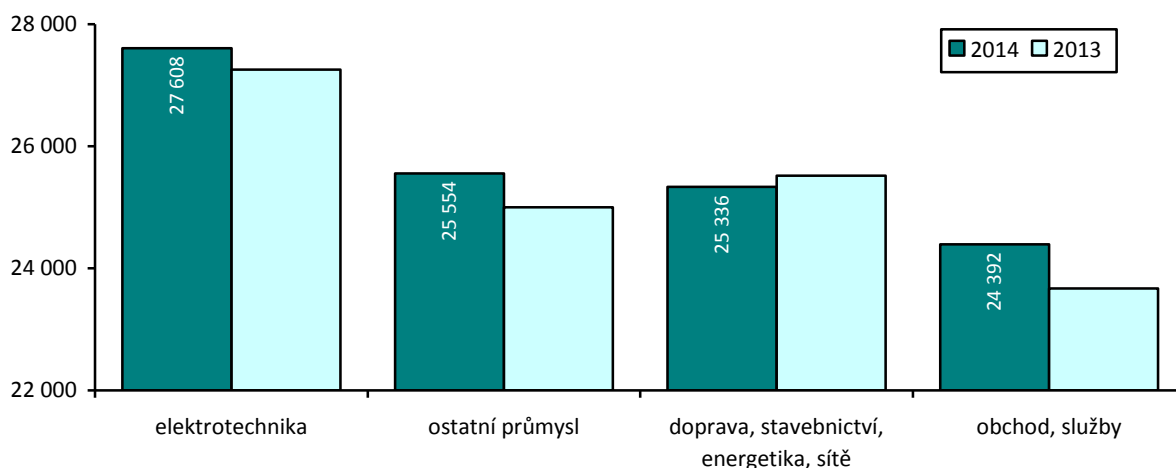
**Graf č. 10: Vývoj mzdových nákladů dle odvětví (2013 – 2014)**



Zdroj: Výroční zprávy, účetní uzávěrky, vlastní průzkum

Celkový objem pochopitelně závisí na počtu zaměstnanců v odvětví, proto přidáváme i graf ukazující průměrné mzdy. Zajímavostí je, že průměrné mzdy v jednotlivých oborech se od sebe příliš neliší, firmy ve městě patrně velmi dobře znají situaci „u konkurence“ a nenabízejí výrazně vyšší platy s výjimkou několika málo menších firem s průměrem vysoko nad 30 000 Kč. Naopak v obchodu a některých službách (úklid, ostraha) platy uvedené průměrné výše rozhodně nedosahují.

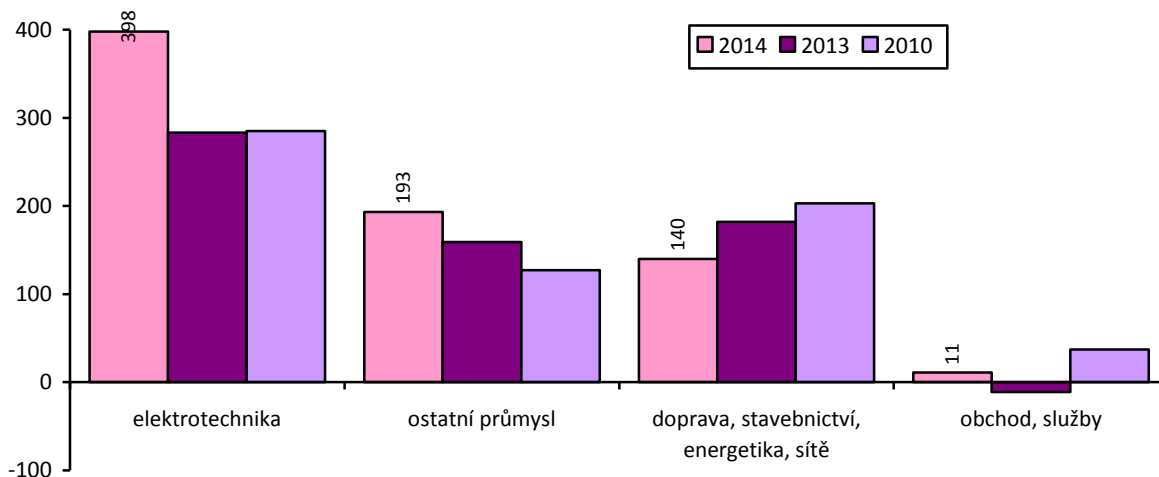
Graf č. 11: Vývoj průměrných hrubých měsíčních mezd dle odvětví (2013 – 2014)



Zdroj: Výroční zprávy, účetní uzávěrky, vlastní průzkum

Posledním sledovaným ekonomickým údajem je výsledek hospodaření. V absolutní hodnotě vytváří největší zisk ve městě elektrotechnický průmysl (téměř 400 miliónů v roce 2014), který se na celkovém výsledku podílí 50 %. Naopak výsledky v obchodu a ve službách oscilují kolem nuly jak celkově, tak v jednotlivých firmách.

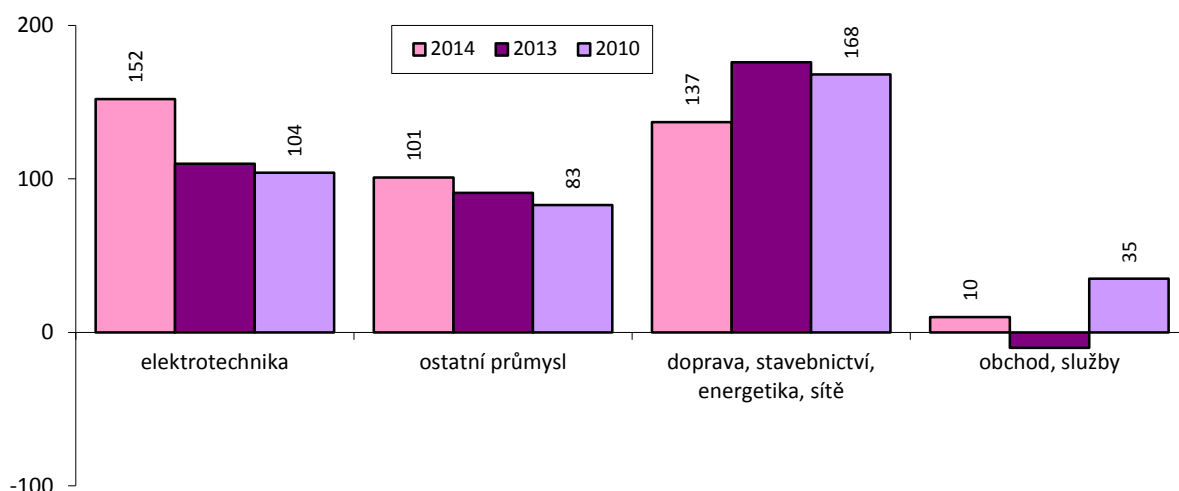
Graf č. 12: Vývoj výsledku hospodaření (mil. Kč) dle odvětví (2010 – 2014)



Zdroj: Výroční zprávy, účetní uzávěrky, vlastní průzkum

Průměrné hodnoty výsledku na jednoho zaměstnance „srovnají“ první tři kategorie do oblasti mezi 100 a 150 tisíci v roce 2014. „Málo výdělečné“ obory (úklid / ostražba / obchod) mají výsledek hospodaření na zaměstnance (pokud je vůbec kladný) podstatně nižší.

Graf č. 13: Vývoj výsledku hospodaření na zaměstnance (tis. Kč) dle odvětví (2010 – 2012)



Zdroj: Výroční zprávy, účetní uzávěrky, vlastní průzkum

### 3 Výsledky průzkumu ve firmách a institucích

#### 3.1 Základní charakteristika

V průběhu měsíce června 2015 bylo navštíveno 30 firem a institucí ze seznamu největších zaměstnavatelů rozebraného v kapitole 2. Zkoumaný vzorek je tedy podmnožinou tohoto seznamu a rozdělení do čtyř skupin je následující: elektrotechnika (7), ostatní průmysl (9), doprava, stavebnictví, sítě, energetika (7) a obchod a služby (7)

Mezi navštívenými bylo 9 akciových společností a 21 společností s ručením omezeným. Dvacet navštívených má v Trutnově sídlo, zatímco v deseti případech se jedná (nejčastěji) o výrobní závod se sídlem jinde v EU (8), jinde ve světě (1) nebo jinde v ČR (1).

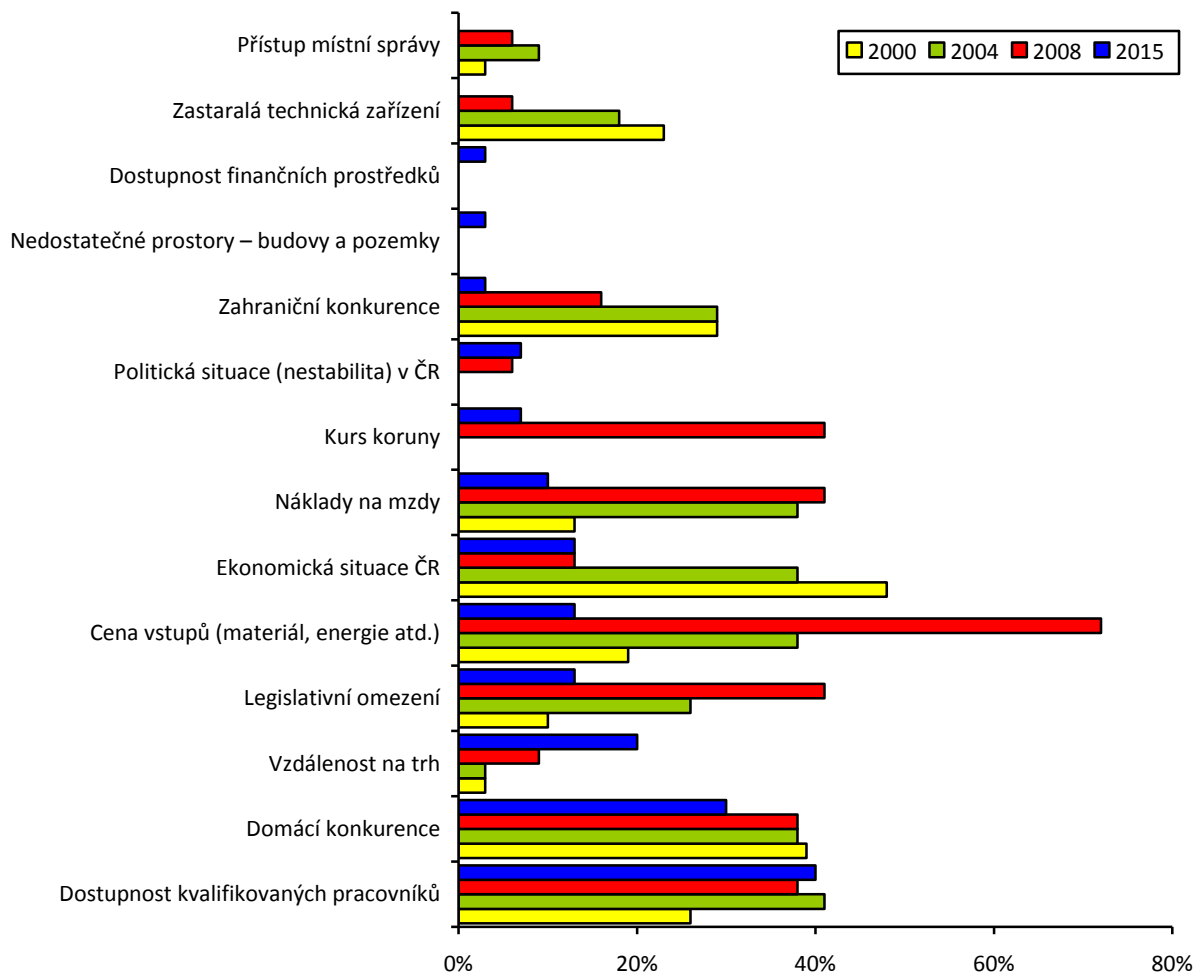
#### 3.2 Bariéry rozvoje firem

Tradiční otázka každého průzkumu zjišťuje, co brání podnikům v dalším rozvoji a co jim přináší největší problémy. Význam jednotlivých faktorů se od roku 2000 průběžně mění v celé České republice a tyto změny poskytují užitečnější informaci než jen samotné pořadí, které můžeme pozorovat na grafech č. 14 (srovnání s uplynulými průzkumy) a 15 a 16 (letošní výsledky v jednotlivých kategoriích).

Největším a nejčastěji zmiňovaným problémem je dostupnost kvalifikovaných pracovníků, na kterou si stěžuje 40 % dotázaných (ale 83 % u firem nad 250 zaměstnanců, 57 % elektrotechnických a 58 % zahraničních vlastníků). Druhou bariérou je domácí konkurence s 30%, která se dotýká především sektoru služeb a obchodních firem (57 %). Na třetím místě je s 20 % odpovědí je vzdálenost na trh (tu uvádí 43% elektrotechnických firem) související s kritizovanou dopravní dostupností města. Na 4.-6. místě podle četnosti jsou legislativní omezení, cena vstupů (materiál, energie atd.) a ekonomická situace ČR (shodně 13 % dotázaných). Legislativní omezení je poměrně široké téma, které konkrétně v Trutnově znamená např.:

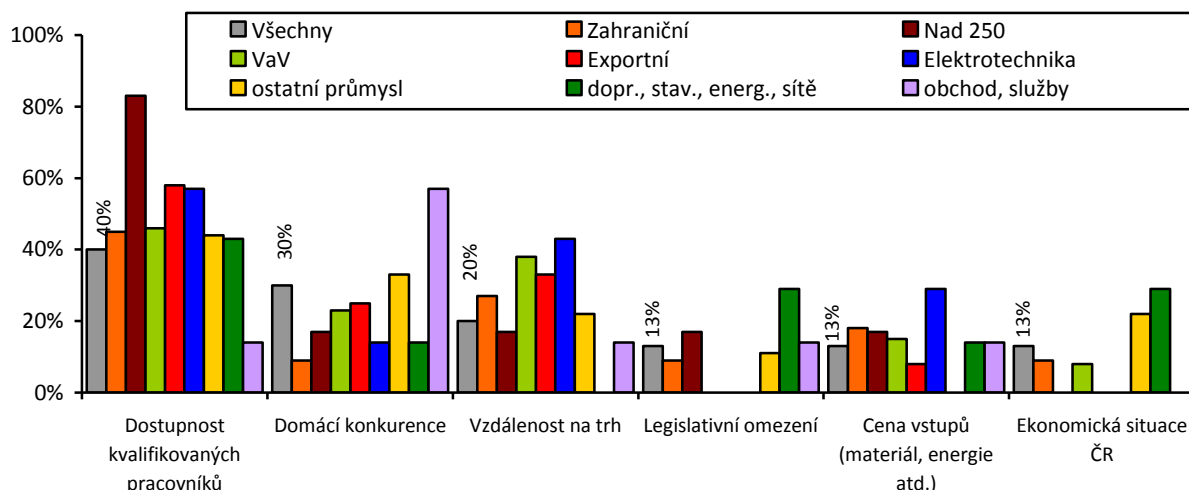
- Zásadní nespokojenost se zákonem o veřejných zakázkách, který neumožňuje soutěžit kvalitou, ale pouze cenou
- Nejistota financování veřejných služeb (zdravotnictví)
- Nekoncepčnost v energetice či zákon o odpadech (3 roky rozpracovaný) podléhající lobbingu zájmových skupin

Graf č. 14: Bariéry rozvoje (2000 – 2015)

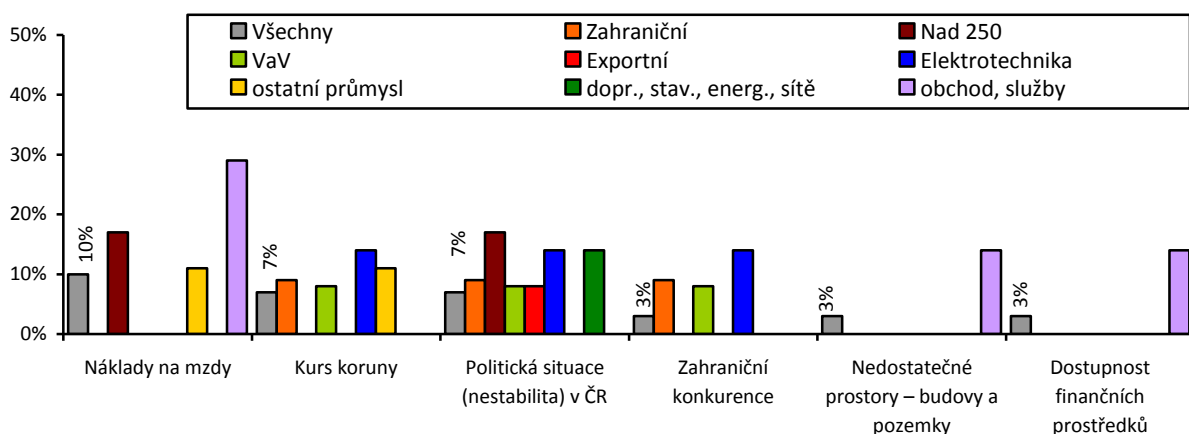


Na druhé straně přístup místní správy, úrokové míry (v grafu neuvedeny) ani zastaralá technická zařízení letos nebyla zmíněna i jednou.

Graf č. 15: Bariéry rozvoje, 2015 (1. část)



Graf č. 16: Bariéry rozvoje, 2015 (2. část)

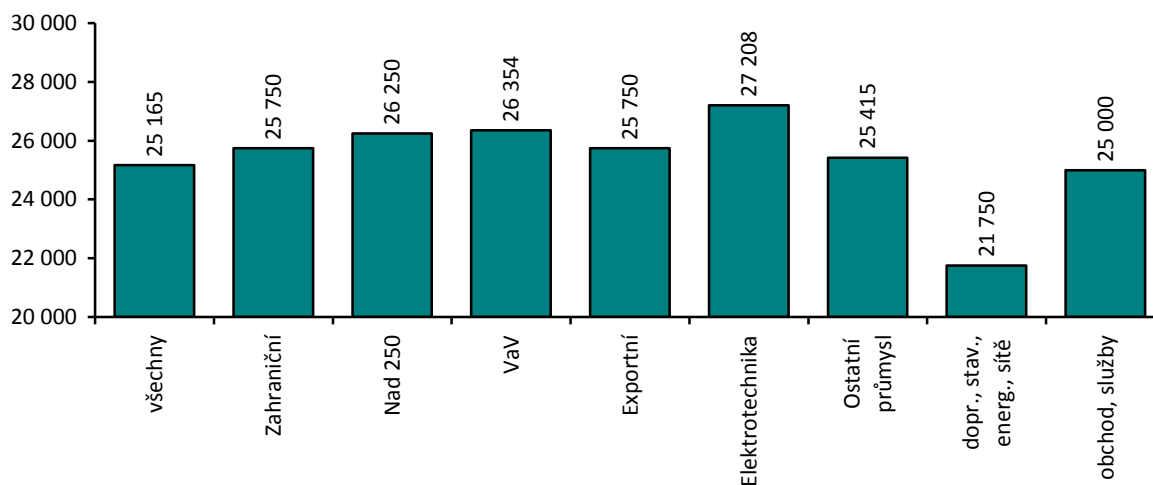


### 3.3 Pracovní síla a zaměstnanost

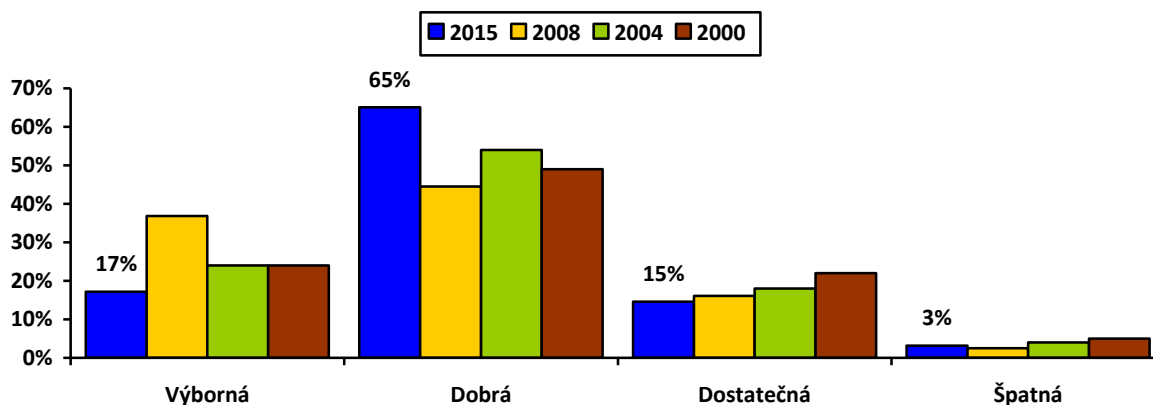
V navštívených podnicích pracovalo v červnu 2015 cca 4 541 zaměstnanců (jedná se o přesný součet nepřesných čísel). Toto číslo je o 165 vyšší než s údaj z minulého roku a asi o 280 větší než před pěti lety. Jednotlivé podniky však prošly různým vývojem a 8 z nich za posledních 5 let propustilo 10 a více procent pracovníků. Vedle toho existuje 13 firem, které ve stejném a větším (10 a více %) rozsahu pracovní místa vytvářely, takže celkový přírůstek je výrazně plusový. Nejvíce pracovních míst vzniklo v průmyslu mimo elektrotechnický.

Průměrná mzda pro roky 2012 a 2013 byla zjišťována z výročních zpráv firem a za rok 2013 dosáhla částky 24 177 Kč, což je obdobná výše jako v předešlém roce. Průměrná mzda v loňském roce dle dostupných výročních zpráv a vyjádření těch manažerů, kteří odpověděli, je cca 25 165 Kč, což koresponduje i se slovním vyjádřením, kdy nejčastější odpověď na vývoj mezd byla „nárůst o 2 - 4 %“. Srovnání na grafu č. 17 ukazuje, že v průměru nejvíce platí elektrotechnické firmy, firmy nad 250 zaměstnanců a firmy s oddělením VaV.

Graf č. 17: Medián hrubé měsíční mzdy (2014)



Graf č. 18: Spokojenost s kvalitou pracovní síly (2000 – 2015)



Spokojenost s kvalitou pracovní síly je sice subjektivně vnímaná charakteristika, ale v trutnovských firmách tradičně dosahovala vysokých hodnot. Graf č. 18 ukazuje, že se situace příliš nemění, i když je patrné, jak se za poslední roky snižuje ochota manažerů označovat své zaměstnance za výborné na úkor dobrých.

Spokojenost s kvalitou pracovní síly je jedna věc, její (ne)dostupnost pak druhá – a ta představuje trvalý problém, protože až 73 % podniků pociťuje nedostatek zaměstnanců s klíčovými dovednostmi a kvalifikací nyní nebo toto očekává v brzké budoucnosti. Od minulého průzkumu nepozorujeme zlepšení a seznam chybějících profesí (technické, případně kombinace technik s jazykovou výbavou) se rovněž nezměnil.

Uvádíme konkrétní komentáře pro dokreslení situace:

- Chybí (elektro)technické vzdělání, zejména SŠ a VŠ a jazyková vybavenost.
- Na lokálním trhu práce je nedostatek technicky vzdělaného personálu v oborech elektronika, elektrotechnika, optika, optoelektronika, mechatronika, ale také prodej a marketing.

- Dále chybí svářeči, nástrojáři, soustružníci, programátoři, kožešníci, šičky, řidiči (dnes je obtížné získat průkaz nad 3,5t a do budoucna bude velký problém), dispečeri, elektromechanici, lékaři a zdravotní sestry, prodavačky, účetní ad.
- U technických pracovníků chybí technické znalosti a dovednosti umět použít v praxi, mladým chybí kreativita, ochota přemýšlet a nést zodpovědnost
- Lidé nemají základní znalosti (SOU, SPŠ) - matematika a fyzika jsou neoblíbené předměty.

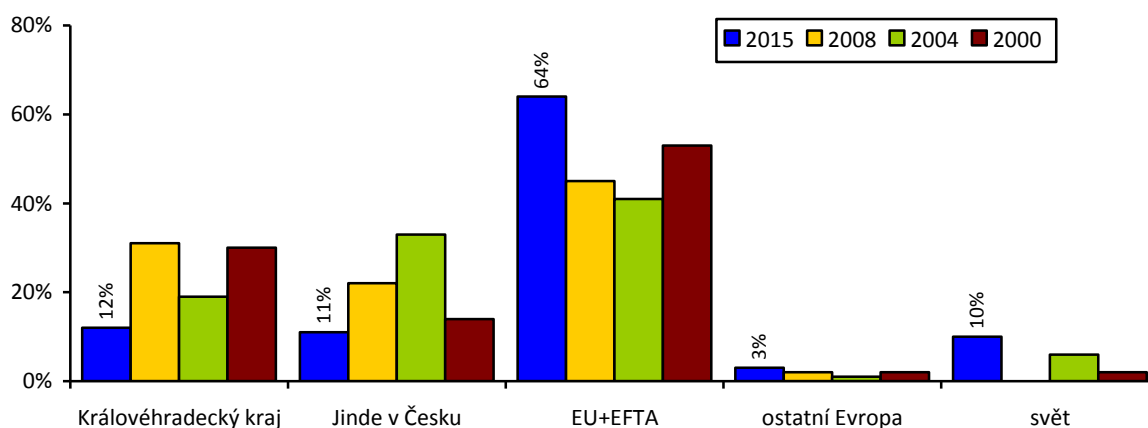
Nedostatek kvalifikovaných pracovníků je přirozené řešit přímo se školami, a to středními i vysokými. 40 % firem uvedlo, že s trutnovskými školami již spolupracuje nebo o spolupráci uvažuje. Nejčastěji byla zmíněna Střední průmyslová škola Trutnov, přičemž spolupráce funguje formou praxí (praktické části výuky), exkurzí, přednášek i sponzoringu. Na vysokých školách se firmy zpravidla účastní různých veletrhů pracovních sil a zadávají diplomové a bakalářské práce především technikům z ČVUT Praha a VUT Brno.

Nové pracovníky firmy hledají nejčastěji za pomoci inzerce v médiích, využití osobních doporučení nebo internetu - vlastního webu a sociálních sítí. Zkušenost s nabídkou programů Úřadem práce je velmi dobrá. Firmy ÚP využívají na obsazení zejména na nižších (dělnických) profesích, ale dobře byly hodnoceny i programy čerstvých absolventů a znevýhodněných skupin (55+).

### 3.4 Obrat a export

Jednou z nejdůležitějších charakteristik popisujících úspěšnost firem je jejich obrat a schopnost prosadit se na zahraničních trzích. Údaje o obratu byly zjišťovány z výročních zpráv na serveru justice.cz a v případě potřeby ověřovány při rozhovorech. Celkový obrat těchto podniků v roce 2014 činil cca 15,3 miliardy Kč a od roku 2010 neustále roste (v r. 2010 činil 11,3 mld.)

Graf č. 19: Exportní orientace (2000 – 2014)



Graf č. 19 ukazuje, že navštívené subjekty jsou exportně orientované. Celkem 12 podniků (většina průmyslových firem z průzkumu) exportuje minimálně 50 % své produkce, nejčastěji do zemí Evropské unie a čtyř zemí Evropského sdružení volného obchodu.



### 3.5 Ukotvení v regionu

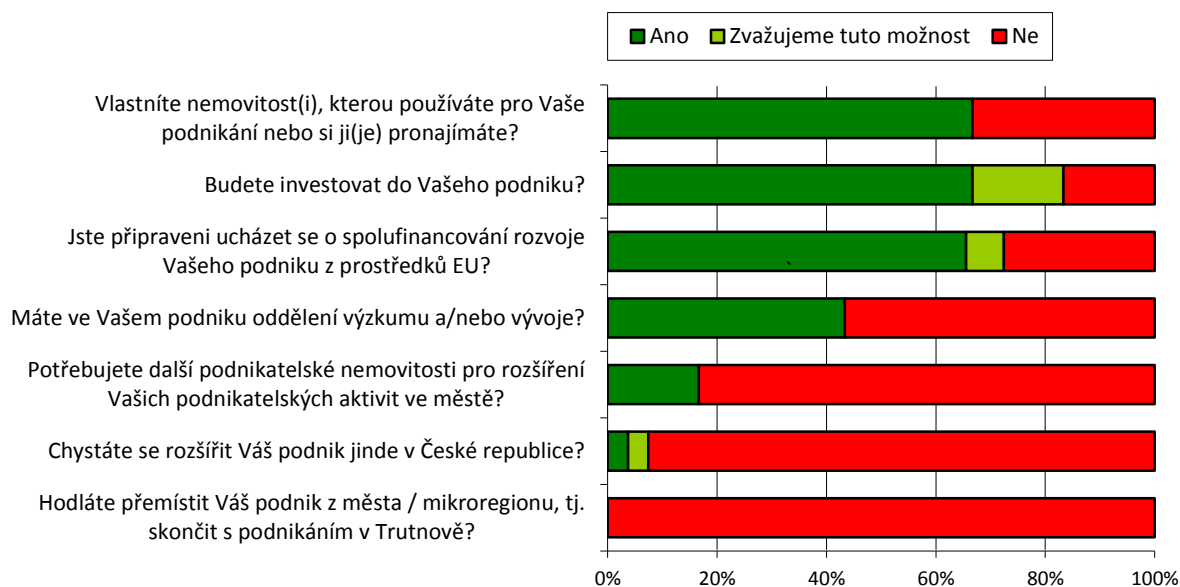
S ukotvením v regionu souvisí otázka nemovitostí pro podnikání. Dvě třetiny firem vlastní své nemovitosti (graf č. 20) a jedna třetina firem je v nájmu.

Přestože je investiční aktivita v řadě evropských / českých firem nyní v souvislosti s negativním očekáváním dalšího ekonomického vývoje utlumena, navštívené podniky uvádějí velmi pozitivní výhled. 20 dotázaných (67 %) investice připravuje, dalších 5 (17 %) je zvažuje. V řadě případů se však jedná o pravidelné/kontinuální investice do modernizace technologií či zpravidla rekonstrukce nemovitostí, přičemž řada podniků má velké investice již za sebou. Celkovou výši připravovaných investic se nepodařilo přesně zjistit (odhadem půjde nejméně o 500 miliónů Kč), nicméně v horizontu pěti let by mělo v dotazovaných firmách vzniknout 500 - 1000 nových pracovních míst zejména ve firmách s vlastním vývojovým pracovištěm.

Vzhledem k nedávné expanzi řady firem pouze 17 % respondentů uvádí, že potřebuje další podnikatelské nemovitosti pro rozšíření, přičemž často se se jedná pouze o rozšíření v rámci vlastních pozemků, některé firmy v nájmu uvažují o vlastní nemovitosti.

Externí financování z veřejných zdrojů (nejčastěji EU programy OPPI, IOP, OPŽP, TAČR, FP7) využilo už 19 respondentů, další 2 ho připravují. Nejčastěji se jednalo o dotace na pořízení nových technologií, opravy nemovitostí, ekologickou výrobu, z „měkkých“ projektů zejména o dotace na vzdělávání pracovníků. Naopak některé firmy považuje dotace za principiálně špatné a zakládá si na to, že je nikdy nevyužilo ani nevyužije.

**Graf č. 20: Nemovitosti a investice**



Pracoviště VaV existují ve 13 navštívených firmách a mají maximálně 30 zaměstnanců a zabývají se zpravidla produktovými a procesními inovacemi a/nebo spolupracují s VaV odděleními mateřských společností. Podniky s vlastním vývojem dosahují prokazatelně lepších výsledků co se týče obratu na zaměstnance, exportu, průměrných mezd a plánovaných investic. Jejich podporou tak může město silněji stimulovat místní ekonomiku. Problémem je nalákat kvalifikované odborníky (vč. absolventů technických oborů) do Trutnova.

Jeden podniky se chytá rozšířit jinde v České republice a jeden o tom uvažuje, žádná firma nezvažuje odchod z Trutnova.

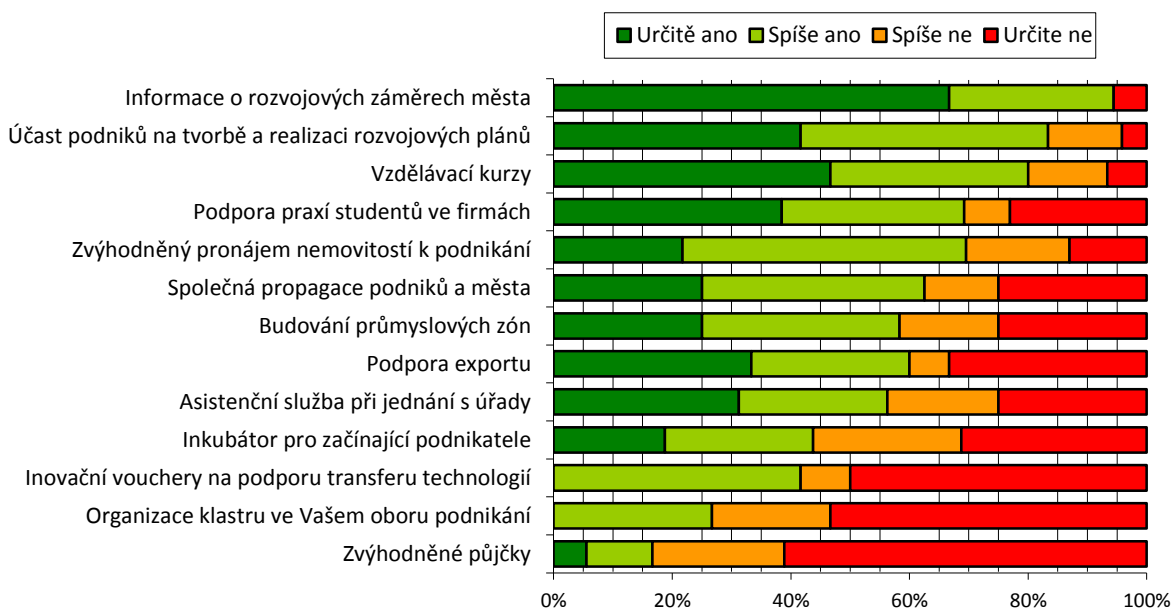
### 3.6 Náměty pro podporu podnikání

Jako tradičně byly firmy dotázány, které nástroje na podporu podnikání by od města / veřejné správy přivítaly. V první části této otázky byly hodnoceny nabízené služby (jako i v minulých průzkumech) doplněné o nové plánované aktivity typu inovačních voucherů. Výsledky přehledně shrnuje graf č. 21.

Obdobně jako v minulých průzkumech si firmy nejvíce přály být informovány o rozvojových záměrech města (strategii, územním plánu a zejména pak investičních akcí) a také se účastnit na jejich tvorbě a realizaci. Na třetím a čtvrtém místě se objevil požadavek vzdělávacích kurzů a podpory praxí studentů ve firmách, který souvisí jak s nedostupností kvalifikované pracovní síly a potřebou generační obměny té stávající.

Na druhé straně většina respondentů si myslí, že město by nemělo poskytovat zvýhodněné půjčky podnikatelům, organizovat klastry v daných oborech podnikání ani zprostředkovávat inovační vouchery na podporu transferu technologií.

Graf č. 21: Služby na podporu podnikání



Opět uvádíme některé doslovné komentáře a názory na další možnosti podpory podnikání.

Vzdělávání a bydlení:

- Město by se mělo více podílet na zvýšení kvality školství, protože vzdělanost upadá!
- Více motivovat žáky v MŠ a na ZŠ k technickému a přírodovědnému vzdělání.
- Přilákat VŠ vzdělané mladé lidi. Město by např. mělo zvážit realizaci startovacích bytů pro mladé kvalifikované lidi, které by se podařilo nalákat do Trutnova. Podílet se na zlepšení bytového fondu města (např. skrze development), nabídka bytů ve městě je velmi slabá (panelák nebo otřesný stav)

Doprava a infrastruktura:

- Více lobbovat za dřívější dostavění dálnice do Trutnova
- Vybudovat obchvat a nákladní dopravu vytěsnit z města
- Malé kruhové objezdy pro kamiony
- Zlepšit dopravní obslužnost spádových obcí (obnovit vlakové zastávky, zvýšit počty spojů autobusů pro dojíždějící za prací)
- Pokusit se vykoupit areál Texlenu a revitalizovat ho
- Příliš nízký most na cestě do Adršpachu
- Vybudovat cyklostezku z Poříčí do Bohuslavic kolem Úpy

Image, propagace ad.

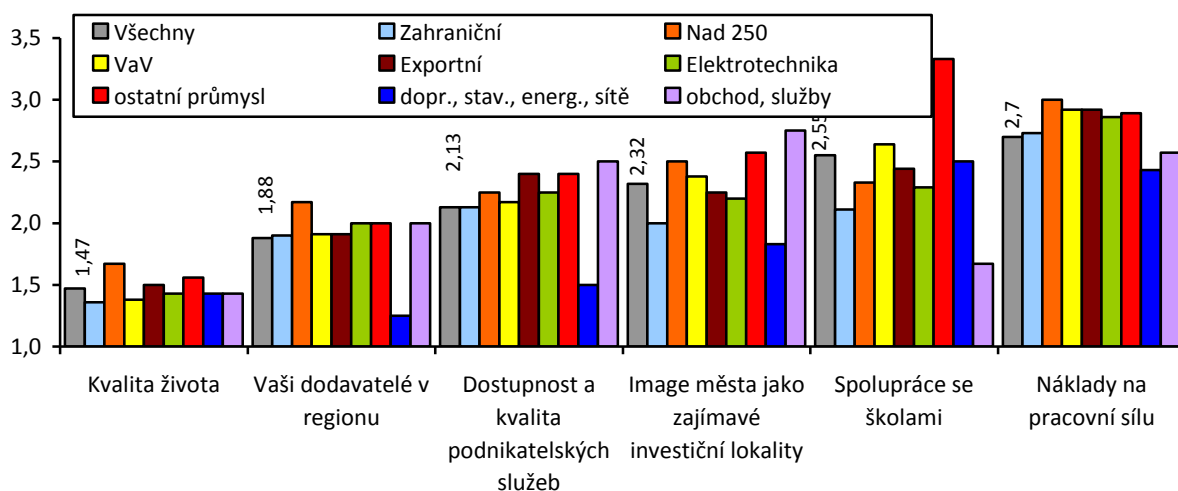
- Zastavit vylidňování krámků v centru, snížit zde nájmy, aby Trutnov bylo "živé město". Tím, že město povolilo výstavbu všech supermarketů a zvýšilo v centru nájmy, zabilo většinu malých a středních podnikatelů v centru, přitom centrum má být místem kulturního a společenského setkávání lidí (toto bylo zmíněno opakovaně!).
- Zlepšit komunikaci radnice, propagaci města a destinační management. Aby tato oblast byla vnímána tak jako je např. Šumava. Lepší využití místních produktů.
- Spravedlivý přístup ke všem firmám (prodej pozemků v PZ a mimo ně)

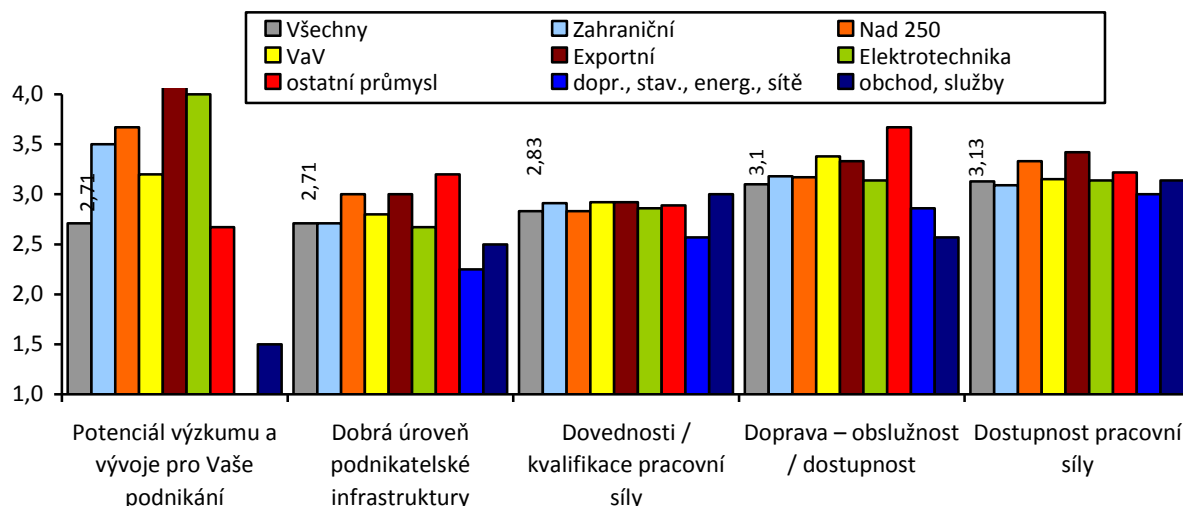
### 3.7 Celkový dojem

Na závěr byli dotazovaní požádáni, aby ohodnotili město Trutnov v jedenácti kategoriích, o kterých se částečně již hovořilo v předchozích odstavcích. Výsledky, jak plyne z grafu č. 22, jsou konzistentní a nejlépe hodnotí kvalitu života ve městě s průměrnou známkou 1,47 (známkování jako ve škole). Znovu se projevuje, že město Trutnov se svým životním prostředím, tradicí, nabídkou kultury, památkami a aktivního trávení volného času je svými obyvateli včetně nově přichozích považováno za velmi atraktivní. V této kategorii přidělovali dotazovaní výhradně jedničky a dvojky.

Na druhém místě byli nejlépe hodnoceni dodavatelé z regionu (1,88), nicméně pětina firem tuto charakteristiku nehodnotila, protože je v regionu nemá. Dalších 7 kategorií (na 3. až 9. místě) v následujícím grafu bylo hodnoceno průměrně (2,13 – 2,83).

Graf č. 22: Znamky pro město Trutnov





Celkově nejmenší spokojenost panuje s dopravní obslužností a dostupností města a dostupností a pracovní síly s průměrnými známkami 3,10 a 3,13.

Celkové hodnocení města dle výše uvedených jedenácti kategorií lze s průměrnou známkou 2,51 označit jako dobré, nejkritičtější jsou firmy ostatního průmyslu (2,76), nad 250 za. (2,68) a exportéři (2,67), nejlépe město hodnotily firmy obchodní a ze sektoru služeb (2,23).

Nejčastěji opakující se pozitivní body (silné stránky města a okolí) v místním prostředí byly zmíněny:

- Atraktivní poloha města v podhůří Krkonoš
- Kvalita života (balanc mezi turistikou a průmyslem), dobrý architektonický základ města (řeka, nádraží, náměstí), nabídka kulturních (divadlo, jazzový festival, sbírka na společenský sál), sportovních (např. jogging) a volnočasových aktivit, investice do rozvoje města (doprava, energie), vzhled a upravenost města, bezpečný dojem ad. Za poslední dobu se situace velmi zlepšila a není zde cítit „sudetské stigma“ jako v některých jiných městech.
- Podařilo se eliminovat úpadek v textilním průmyslu, který byl de facto nahrazen investory (silnými a zajímavými společnostmi) v elektrotechnickém a automobilovém průmyslu.
- Každoroční fórum podnikatelů za účasti bank.
- Stabilita dlouhodobého politického vývoje na radnici (opakovaně jmenován starosta)
- Pozitivní je, že se dělá tento průzkum.

Naopak za negativní rysy byly označeny:

- Chybějící dálnice či alespoň rychlostní komunikace (národní byrokratický problém)
- Nedostatek kvalifikovaných pracovníků (absence vysoké školy technického zaměření)
- Stran nových investic je město již saturované a s ostatními firmami probíhá pseudokonkurenční boj o schopné lidi.
- Chybí obchvat města, doprava (i kamionová) vede centrem.
- Dopravní dostupnost pracovní dojížděnou spádových obcí, ale i zlepšit dostupnost Krkonoš.
- Centrum by mělo vypadat lépe (zkusit řešit problémy se soukromými vlastníky), vylidňuje se.
- Místní firmy necítí podporu jako zahraniční firmy
- Slabá nabídka bydlení.
- Nedostatečná propagace města navenek jako zajímavé lokality z pohledu průmyslu

- Neřízený rozvoj lokalit, kde není vybudována technická infrastruktura, někteří majitelé pozemků si vybudují kanalizaci i vodovod, ale kapacitně tím zabrání dalšímu rozvoji a napojení budoucím zájemcům.
- Náročnější povětrnostní podmínky
- Chudý region

### 3.8 *Výhled do budoucna*

Na otázku „Jaká je Vaše rozvojová vize – kde hodláte mít svůj podnik za 5 let?“ odpovídali dotazovaní následovně:

- Nejvíce (9) institucí a firem vidí jako nejdůležitější stabilizaci situace a zachování (případně zvyšování) kvality vlastních výrobků a služeb.
- 7 podniků usiluje o růst výkonů, který bude tažen zejména exportem.
- 4 podniků vidí svůj rozvoj v oblasti nových produktů a služeb a v posunu k vyšší přidané hodnotě.
- 3 podniky odpověděly, že tyto strategické otázky řeší mateřská firma a že na ně nemají vliv.
- Zbylé podniky na tuto otázku neodpověděly.

Cestou, jak dosáhnout růstu, je obvykle inovace produktů a inovace technologií. Druhou často používanou cestou je snaha o větší flexibilitu, kdy se podniky snaží pružně reagovat na poptávku konkrétního zákazníka. Za svou konkurenční výhodu podniky uvádějí tradici a kvalitu výroby, sílu značky, flexibilitu a schopnost vyhovět potřebám zákazníků a tým zkušených zaměstnanců. U podniků služeb se nejvíce cení spolehlivost, kvalita a šíře poskytovaných služeb.

Vývoj na trhu je ve většině oborů nepříznivý – buď trh přímo klesá, nebo se čím dál více soutěží cenou. Růst se objevuje ve vybraných strojírenských oborech, a to pouze u nových technologií, a dále v některých kategoriích služeb. I proto firmy reagují tak, jak již bylo uvedeno – hledáním nových trhů v geograficky vzdálených regionech, zvyšováním přidané hodnoty pro zákazníka / inovacemi. Firmy se nechtějí pouštět do dalších cenových „válek“, protože jsou ve velké většině přesvědčeny, že další snižování ceny produktu / služby již není možné při zachování kvality.

Celkový dojem z hodnocení budoucího vývoje navštívených firem a institucí je však přes všechny problémy pozitivní zejména proto, že prakticky všichni oslovení jsou odhodláni tyto problémy aktivně řešit.



# Město Trutnov



**Vybrané socio-ekonomické analýzy  
jako podklad pro aktualizaci Strategického  
plánu rozvoje města**

*Strategický plán rozvoje města Trutnova*

**Zadavatel:** Město Trutnov

**Zpracovatel:** Berman Group

**Datum verze:** září 2015



## Obsah

1.	Úvod .....	10
2.	Regionální význam.....	11
2.1	Sociogeografická regionalizace .....	12
2.2	Každodenní pohyb obyvatel .....	13
3.	Obyvatelstvo.....	17
3.1	Věkové složení obyvatelstva města.....	19
3.2	Populační vývoj do roku 2040 .....	20
4.	Místní ekonomika.....	22
4.1	Struktura ekonomiky ve městě Trutnov.....	23
4.2	Zahraniční investice a průmyslová zóna.....	25
4.3	Analýza podnikatelského sektoru ve městě Trutnov .....	26
5.	Trh práce ve městě Trutnov .....	30
5.1	Celkový vývoj nezaměstnanosti .....	30
5.2	Struktura uchazečů o zaměstnání .....	32
5.3	Nabídka volných pracovních míst dle jejich struktury.....	34
5.4	Dojíždka do zaměstnání .....	35
6.	Vzdělávání .....	38
6.1	Vzdělávací infrastruktura na území města .....	39
	<i>Jesle .....</i>	<i>39</i>
	<i>Mateřské školy - předškolní vzdělávání .....</i>	<i>39</i>
	<i>Základní školy .....</i>	<i>41</i>
	<i>Speciální vzdělávání.....</i>	<i>42</i>
	<i>Střední školy .....</i>	<i>43</i>
	<i>Vysoké školy.....</i>	<i>45</i>
7.	Kvalita života .....	47
7.1	Bydlení.....	47
	<i>Nová výstavba bytových jednotek ve městě .....</i>	<i>50</i>
7.2	Sociální a zdravotní služby.....	52
	<i>Sociální služby.....</i>	<i>52</i>
	<i>Zdravotní služby.....</i>	<i>56</i>
7.3	Bezpečnost .....	58
7.4	Kultura a volnočasové aktivity.....	62
7.5	Sport .....	65



8.	Cestovní ruch.....	67
8.1	Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení ve městě .....	68
8.2	Základní infrastruktura pro CR .....	70
9.	Doprava .....	72
9.1	Dopravní dostupnost města .....	72
9.2	Doprava uvnitř města.....	74
	Městská hromadná doprava .....	74
	Doprava v klidu.....	78
9.3	Intenzita dopravy.....	78
9.4	Cyklodoprava.....	83
10.	Životní prostředí.....	85
10.1	Přírodně cenná území a využití půd .....	85
10.2	Znečištění životního prostředí.....	87
10.3	Nakládání s odpady a technická infrastruktura.....	90

## Seznam grafů

Graf 1	Závislost obcí okresu Trutnov s jádrem .....	13
Graf 2	Vyjíždka a dojíždka dle věkových skupin .....	14
Graf 3	Vyjíždka a dojíždka dle typu .....	14
Graf 4	Vývoj počtu obyvatel ve městě a SO ORP Trutnov v letech 2001 - 2014.....	18
Graf 5	Porovnání celkového přírůstku/úbytku obyvatel města a SO ORP Trutnov v letech 2007-2014 .....	18
Graf 6	Věková struktura ve městě a SO ORP Trutnov v letech 2001, 2006 a 2014 .....	19
Graf 7	Věková struktura ve vybraných městech Královéhradeckého kraje v roce 2014.....	20
Graf 8	Struktura ekonomiky v SO ORP Královéhradeckého kraje podle podílu na celkové zaměstnanosti, 2011.....	22
Graf 9	Struktura ekonomiky dle podílu sektorů na celkové zaměstnanosti ve městě Trutnov, 2011.. .....	23
Graf 10	Struktura ekonomiky ve městech Královéhradeckého kraje, podíl na zaměstnanosti 2011.	24
Graf 11	Stav PZI na obyvatele (v tis. Kč) v okresech Královéhradeckého kraje, 2004–2013 .....	25
Graf 12	Zaměstnanost ve 20 největších firmách ve městě Trutnov podle oborů, 2007-2013.....	27
Graf 13	Průměrná měsíční mzda a její vývoj mezi lety 2007 a 2013 u firem v Trutnově .....	28
Graf 14	Nezaměstnanost ve městě Trutnov a nadřazených územních celcích, 2007–2014 .....	30
Graf 15	Počet uchazečů o zaměstnání a volná pracovní místa na ÚP Trutnov, 2007–2014 .....	31
Graf 16	Struktura uchazečů o zaměstnání ve městě Trutnov dle věkových skupin, 2007–2014 .....	32
Graf 17	Struktura uchazečů o zaměstnání podle jejich vzdělání, 2007–2014.....	32
Graf 18	Struktura uchazečů o zaměstnání podle délky nezaměstnanosti, 2007–2014.....	33
Graf 19	Struktura volných pracovních míst podle typu pracovní pozice CZ-ISCO, 2007–2014 .....	34
Graf 20	Dojíždka do zaměstnání a škol ve městě Trutnov, 2011 .....	35
Graf 21	Saldo dojíždky do zaměstnání v zaměstnanosti ve městech Královéhradeckého kraje, 2011.. .....	36
Graf 22	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání v ČR, Královéhradeckém kraji a vybraných obcí kraje (SLDB 2011).....	38
Graf 23	Vývoj vzdělanostní struktury v Trutnově mezi lety 2001 a 2011.....	39
Graf 24	Využití kapacity jednotlivých mateřských škol v Trutnově v letech (%) .....	40
Graf 25	Využití kapacity jednotlivých základních škol v Trutnově v letech 2009 - 2014 (%) .....	41
Graf 26	Využití kapacity základní školy ve Voletínách v letech 2009 - 2015 (%) .....	42
Graf 27	Vývoj počtu studentů na středních a vyšších odborných školách v Trutnově .....	44
Graf 28	Vývoj počtu studentů na SOŠ a SOU v Trutnově dle studijních oborů (rok 2010/11 = 100 %)1 .....	44
Graf 29	Vývoj počtu přijatých studentů na Střední průmyslovou školu v Trutnově .....	45
Graf 30	Stáří bytového fondu ve městě, 2011.....	48
Graf 31	Obydlené byty podle právního důvodu užívání (%) .....	48

Graf 32	Porovnání cen bytů v Královéhradeckém kraji (Kč/m <sup>2</sup> , červen 2015).....	49
Graf 33	Porovnání cen nemovitostí v jednotlivých částech města Trutnova (Kč/m <sup>2</sup> , červen 2015) .	49
Graf 34	Struktura trestné činnosti v okresech Královéhradeckého kraje v roce 2014.....	58
Graf 35	Struktura trestné činnosti ve městě Trutnově a ve SO ORP Trutnov .....	59
Graf 36	Srovnání návštěvnosti akcí Společenského centra Trutnovska pro kulturu a volný čas v letech 2011-13 (rok 2011 = 100%) .....	64
Graf 37	Vývoj tržeb Společenského centra Trutnovska pro kulturu a volný čas v letech 2011 - 2014	64
Graf 38	Vývoj návštěvnosti města Trutnova – tuzemští a zahraniční návštěvníci v letech 2004 – 2014, podíl a vývoj počtu příjezdů v letech .....	69
Graf 39	Průměrný počet přenocování v Trutnově v letech 2000 – 2014 (počet dní).....	69
Graf 40	Vývoj návštěvnosti SO ORP Trutnova – tuzemští a zahraniční návštěvníci v letech 2004 – 2014, .....	70
Graf 41	Počet autobusových spojů MHD ve všední den.....	75
Graf 42	Počet autobusových spojů MHD o víkendu .....	76
Graf 43	Využití půd na území města (ha; %).....	86
Graf 44	Vývoj objemu komunálního odpadu a vytříděného komunálního odpadu v Trutnově.....	91
Graf 45	Vývoj objemu komunálního odpadu a vytříděného komunálního odpadu v Trutnově.....	91
Graf 46	Množství vytříděného komunálního odpadu v Trutnově .....	92

## Seznam tabulek

Tabulka 1	Relativní regionální význam města Trutnova .....	13
Tabulka 2	Srovnání ČR, Královéhradeckého kraje a vybraných měst dle stavu a pohybu obyvatelstva v roce 2014 .....	17
Tabulka 3	Průměrný věk obyvatel ve vybraných letech (stav k 31.12.) .....	19
Tabulka 4	Struktura firem ve městě Trutnov dle počtu zaměstnanců, 2012 .....	24
Tabulka 5	Struktura a výkonnost 20 největších firem ve městě Trutnov .....	26
Tabulka 6	Klasifikace tříd zaměstnání CZ-ISCO .....	34
Tabulka 7	Vývoj počtu dětí, pedagogických pracovníků a tříd v mateřských školách v Trutnově (2009-2015).....	40
Tabulka 8	Vývoj počtu žáků a tříd na základních školách v Trutnově v letech 2009 - 2015 .....	41
Tabulka 9	Přehled zařízení poskytujících sociální služby ve městě Trutnov a okolí v roce 2015.....	52
Tabulka 10	Vybrané přestupky za území obvod města Trutnov 2013 – 2014 .....	60
Tabulka 11	Přehled pravidelně konaných kulturních a společenských akcí v Trutnově .....	62
Tabulka 12	Počet a délka spojení mezi Trutnovem a nadřazenými administrativními centry.....	72
Tabulka 13	Intenzita dopravy v Trutnově.....	80
Tabulka 14	Počet dopravních nehod a jejich následky na území města mezi roky 2010-2014 .....	81
Tabulka 15	Vysvětlivky k obrázku 2.....	89

## Seznam obrázků

Obrázek 1	Geomorfologie města Trutnova a jeho okolí.....	11
Obrázek 2	Míra spjatosti obcí okresu Trutnov s jádrem.....	12
Obrázek 3	Hlavní migrační směry .....	15
Obrázek 4	Dopravní dostupnost města Trutnova automobilem.....	73
Obrázek 5	Železniční tratě .....	74
Obrázek 6	Počet autobusových spojů MHD ve vztahu k počtu obyvatel částí města Trutnova ...	77
Obrázek 7	Úseky sčítání dopravy ve městě Trutnově .....	79
Obrázek 8	Přehled nejrizikovějších míst v dopravě.....	82
Obrázek 9	Cyklotrasy na území města Trutnova .....	83
Obrázek 10	Územní systém ekologické stability na území města Trutnova.....	86
Obrázek 11	Znečištění ovzduší a jeho typ na území města Trutnova .....	87
Obrázek 12	Největší producenti znečištění, jeho intenzita a typ .....	90

## Seznam zkratek

a.s.	Akciová společnost
BRKO	Biologicky rozložitelné komunální odpady
CR	Cestovní ruch
CZ-NACE	Klasifikace ekonomických činností
ČDDD	Čistý disponibilní důchod domácností
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	Čistička odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPS	Dům s pečovatelskou službou
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
EU	Evropská unie
FO	Fyzické osoby
FÚ	Finanční úřad
HUZ	Hromadná ubytovací zařízení
CHKO	Chráněná krajinná oblast
ISOH	Informační systém odpadového hospodářství
IZS	Integrovaný záchranný systém
KHK	Královéhradecký kraj
KZAM	Klasifikace zaměstnání
LQ	Lokalizační kvocient
MKMS	Městský kamerový monitorovací systém
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MOS	Městská a obecní statistika
MŠ	Mateřská škola
MP	Městská policie
MÚ	Městský úřad
NNO	Nestátní neziskové organizace
o.p.s.	Obecně prospěšná společnost
ORP	Obec s rozšířenou působností

OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
p.b.	Procentní bod
p.o.	Příspěvková organizace
PČR	Policie České republiky
PO	Právnícké osoby
POU	Obec s pověřeným obecním úřadem
RRV	Relativní regionální význam
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SKO	Směsný komunální odpad
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SOŠ	Střední odborná škola
SOU	Střední odborné učiliště
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
SŠ	Střední škola
SCT	Společenské centrum Trutnovska pro kulturu a volný čas
SVČ	Samostatná výdělečná činnost
TČ	Trestná činnost
TIC	Turistické informační centrum
ÚP	Úřad práce
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VOŠ	Vyšší odborná škola
VŠ	Vysoká škola, vysokoškolské
ZP	Zpracovatelský průmysl
ZSJ	Základní sídelní jednotka
ZŠ	Základní škola
ŽP	Životní prostředí

## 1. Úvod

Předkládaná analýza města Trutnova je analytickým dokumentem, jehož cílem je identifikovat hlavní problémy/bariéry socioekonomického rozvoje města, stejně jako definovat, v čem spočívá jeho rozvojový potenciál (silné stránky). Tento dokument si neklade za cíl předložit souhrnný a vyčerpávající profil města, ale představit problémovou analýzu vybraných klíčových sfér/oblastí. Tato problémově orientovaná analýza je vstupním dokumentem pro identifikaci a zpracování prioritních oblastí pro strategický plán rozvoje města Trutnova. Tento text by měl také inspirovat čtenáře k zamyšlení a k hledání nových úhlů pohledu na rozvoj města a jeho budoucnost.

Každá kapitola je koncipována jako hledání odpovědí na otázky vyslovené na jejím začátku – tyto otázky představují hlavní možné (obecné) bariéry či naopak možnosti rozvoje města. Na konci každé kapitoly jsou shrnuty její hlavní zjištění, která jsou však propojena i s informacemi z dalších kapitol, včetně možných implikací pro další rozvoj města Trutnova.

Základními zdroji informací pro zpracování vybraných analýz byly zejména podklady a údaje Českého statistického úřadu, Úřadu práce Trutnov, Ministerstva práce a sociálních věcí, krajského úřadu Královéhradeckého kraje, ale i řady dalších institucí. Kromě toho byly významným podkladem také informace, údaje a dokumenty poskytnuté přímo zástupci jednotlivých odborů Městského úřadu Trutnov a příspěvkových organizací města.

Záměrem zpracovatelů bylo shromáždit vždy co nejaktuálnější informace k dané problematice, ne vždy však tyto informace byly k dispozici. Tyto údaje nebyly dále vždy dostupné přímo za město (obec) Trutnov, a proto jsou v některých případech uvedeny údaje za správní obvod obce s rozšířenou působností Trutnov (dále jen SO ORP) či za Královéhradecký kraj.

Na základě socio-ekonomické analýzy a ve spolupráci s městem Trutnov budou následně aktualizovány hlavní prioritní oblasti, na které se zaměří nový strategický plán rozvoje města.

## 2. Regionální význam

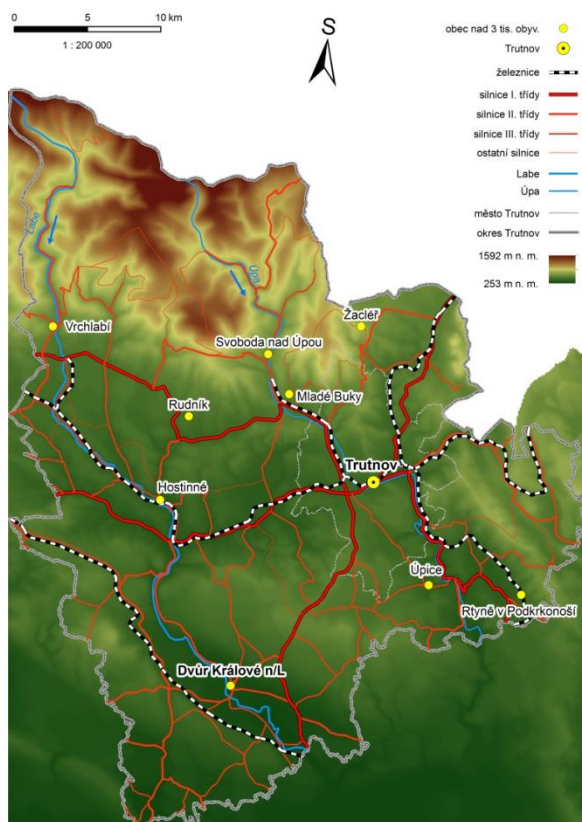
Tato kapitola si klade za cíl popsat význam města Trutnova v sídelní struktuře, která je silně ovlivněna geomorfologickými podmínkami přírodního prostředí. Relativní postavení města má vliv na intenzitu využívání řady služeb a fyzické infrastruktury. Základním nástrojem pro určení regionálního významu města Trutnova slouží ročenky Českého statistického úřadu o směrové dojížděce za prací a do škol. Právě tyto denní pohyby obyvatel mají největší vliv na využívání služeb poskytovaných na území města a na rozvoj jeho hospodářství.

*Klíčové otázky:*

- *Jaké je relativní postavení města v sídelní struktuře a co to pro město znamená?*
- *Je město atraktivní pro pracovní migraci a dojížděku do škol?*

Město Trutnov se nachází v severovýchodní části České republiky v podhůří Krkonoš na hranicích s Polskem. Se svými necelými 31 tis. obyvateli je Trutnov druhým největším městem v kraji. Město plní funkci významného regionálního průmyslového centra poskytujícího služby veřejné správy, kulturní, sociální a vzdělávací služby, stejně tak komerční služby pro obce a města ve svém zázemí (nejen ve správním obvodu). Navíc s plánovaným vybudováním dálničního spojení na hranice s Polskem lze očekávat růst významu města v regionální struktuře.

**Obrázek 1** Geomorfologie města Trutnova a jeho okolí





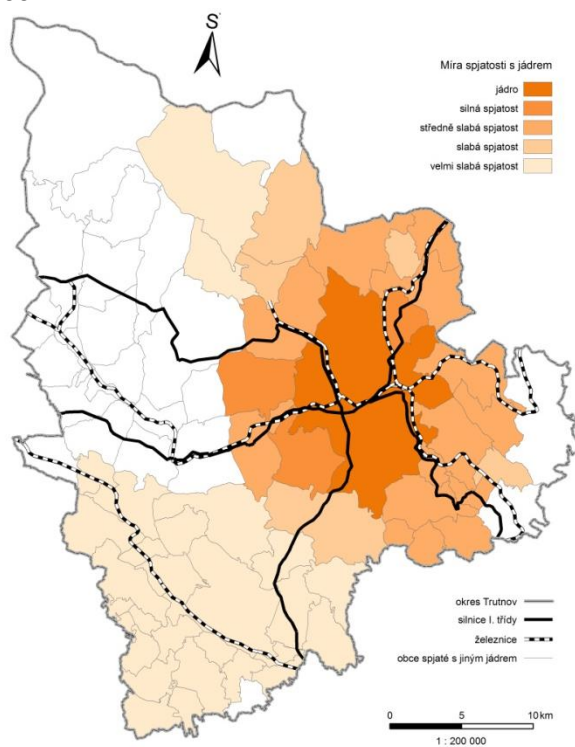
## 2.1 Sociogeografická regionalizace

Za uplynulých deset (mezi posledními cenzy) se relativní regionální význam (RRV) města Trutnova téměř nezměnil (Tabulka 1). Jak dokládá Obrázek 2, je to způsobeno i téměř totožnou velikostí zázemí města, které mezi posledními sčítání doznalo pouze drobných změn. Mezi ty nejvýraznější patří mírné oslabování spjatosti obcí v zázemí s městem a rostoucí význam Hradce Králové, jež rozšířil své zázemí i na obce v jižní části okresu Trutnov. Do zázemí města Trutnova spadá také významný subregion, který se vytvořil kolem Dvora Králové nad Labem, jádra nižšího řádu.

Relativní regionální význam města Trutnova dosahuje hodnoty 1,7, což ukazuje na skutečnost, že město obsluhuje zázemí s výrazně vyšší populační intenzitou, než má samo obyvatel (konkrétně o 70 %). Obdobně tomu je i v případě subregionu Dvora Králové nad Labem. Sociogeografický region, jenž město Trutnov vytváří, má spíše podlouhlý tvar, což je důsledkem relativně složité geomorfologie území, které tak do jisté míry omezuje relativní regionální význam Trutnova, neboť vytváří přírodní bariéry pohybu obyvatel. Na druhé straně plánované dálniční spojení na Polsko vedoucí právě přes katastrální území města, by mohlo mít pozitivní dopad na další růst významu města v sídelní struktuře a rozšíření i samotného sociogeografického regionu.

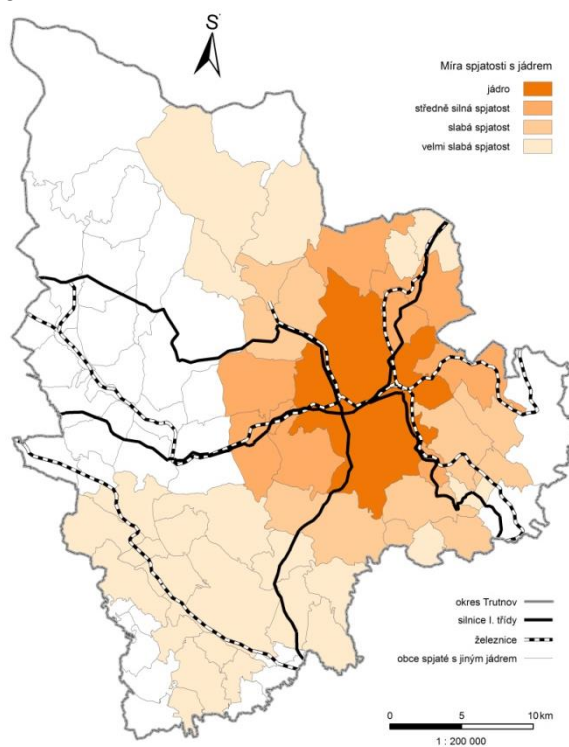
**Obrázek 2** Míra spjatosti obcí okresu Trutnov s jádrem

2001



Zdroj: SLDB 2001, ArcČR

2011



Zdroj: SLDB 2011, ArcČR

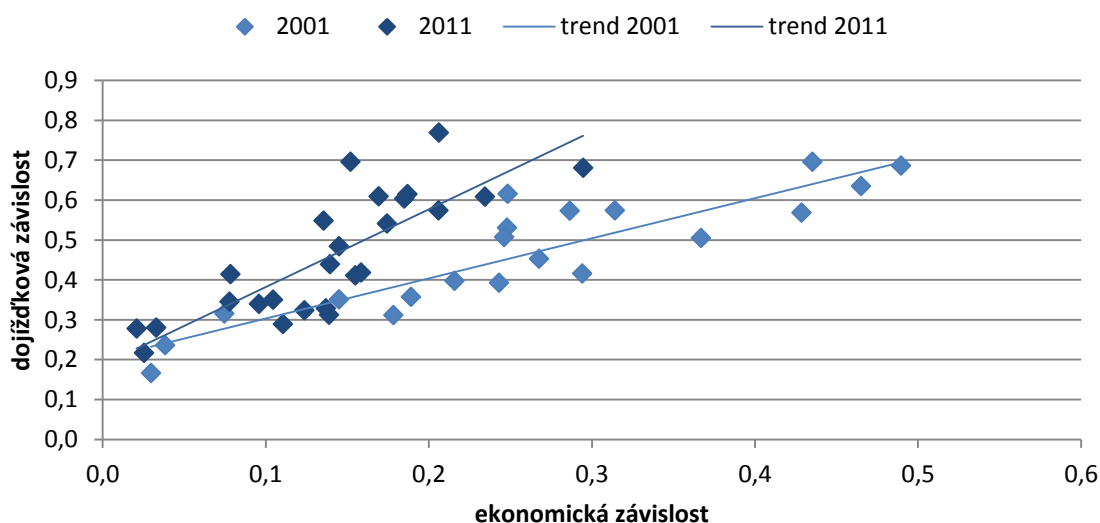
Tabulka 1 Relativní regionální význam města Trutnova

obec	2001			2011		
	počet obyvatel		RRV	počet obyvatel		RRV
	jádro	zázemí		jádro	zázemí	
Trutnov	31 997	54 341	1,7	30 312	52 111	1,72
Dvůr Králové nad Labem	16 381	10 223	1,6	15 754	9 166	1,72

Zdroj: SLDB 2001 a 2011, vlastní výpočty

Velikost regionu, který město Trutnov vytváří, se v období mezi posledními sčítáními mírně zmenšila, podobně jako intenzita spjatosti obcí zázemí s jádrem (městem Trutnovem). Hlavní příčinu lze hledat v oslabování ekonomické závislosti obcí zázemí na Trutnovu na úkor dojížděkové závislosti. Tento trend ukazuje na rostoucí obslužný význam Trutnova jako regionální centra služeb a klesající význam jako pracovního centra. Důvody oslabování ekonomické závislosti obcí zázemí je možné pravděpodobně hledat v rozvoji průmyslových podniků v širším okolí města, které nabídlly obyvatelům obcí v okolí Trutnova nové pracovní příležitosti.

Graf 1 Závislost obcí okresu Trutnov s jádrem



Zdroj: SLDB 2001 a 2011, vlastní výpočty

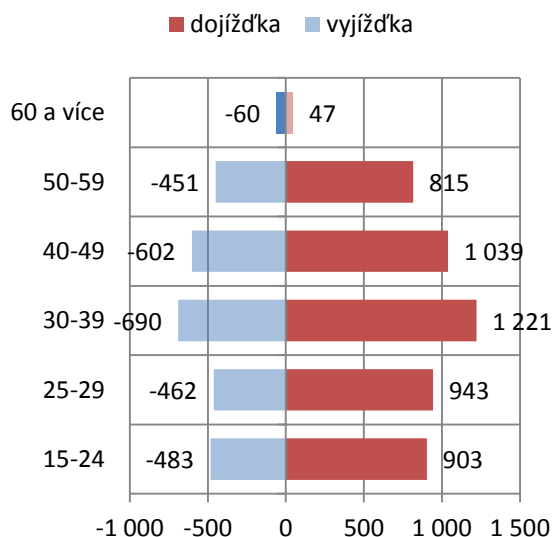
## 2.2 Každodenní pohyb obyvatel

Denní pohyb obyvatel do zaměstnání a škol patří mezi základní procesy na regionální úrovni, které mají značný vliv na kvalitu a kvantitu poskytovaných služeb, a to jak v místech vyjížděky, tak zejména v místech dojížděky. Z tohoto pohledu je město Trutnov dojížděkově velmi atraktivní, a to i navzdory klesajícímu objemu dojíždějících, který je však obecným trendem. V současné době ve všech věkových kategoriích dosahuje město Trutnov pozitivního migračního salda, což je mírná změna oproti roku 2001, kdy Trutnov dosahoval záporného salda v nejstarší věkové kategorii (graf 2). Více jak polovinu dojíždějících tvoří lidé ve věku mezi 30 a 50 rokem života. Důležitou změnou je růst

podílu dojíždějících za prací ve věku 30-39 let, který se zvýšil o více jak 10 p.b. Jedná se totiž o věkovou kategorii, která se nachází v nejlepší části produktivního věku, tj. je relativně mladá a disponuje již relativně robustní pracovní zkušeností. Na druhé straně nárůst této věkové kategorie byl dosažen částečně na úkor věkové skupiny 25-29, která tvoří budoucí perspektivu pro město Trutnov. Téměř tři čtvrtiny dojíždějících přijíždí do Trutnova za prací a necelá čtvrtina za vzděláním. Tento poměr se významně mezi sčítání nezměnil.

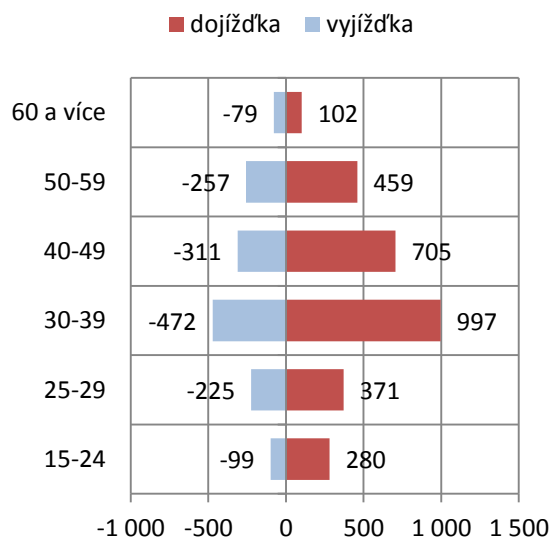
**Graf 2 Vyjíždka a dojíždka dle věkových skupin**

2001



Zdroj: SLDB 2001

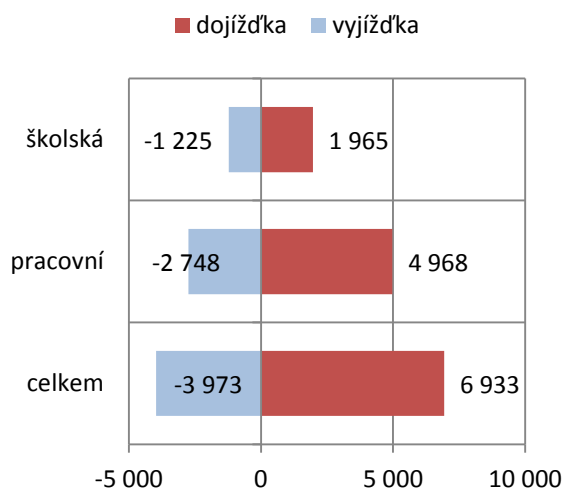
2011



Zdroj: SLDB 2011

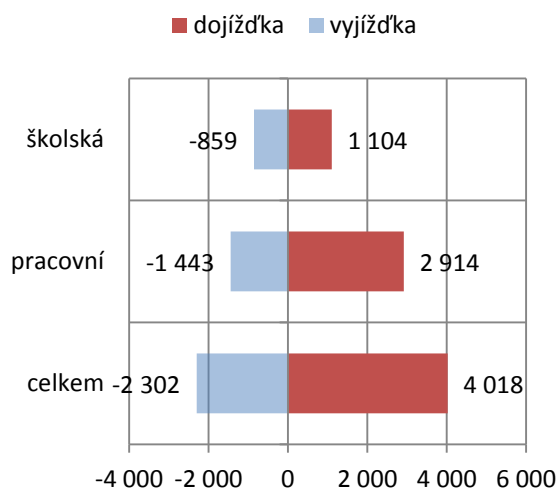
**Graf 3 Vyjíždka a dojíždka dle typu**

2001



Zdroj: SLDB 2001

2011

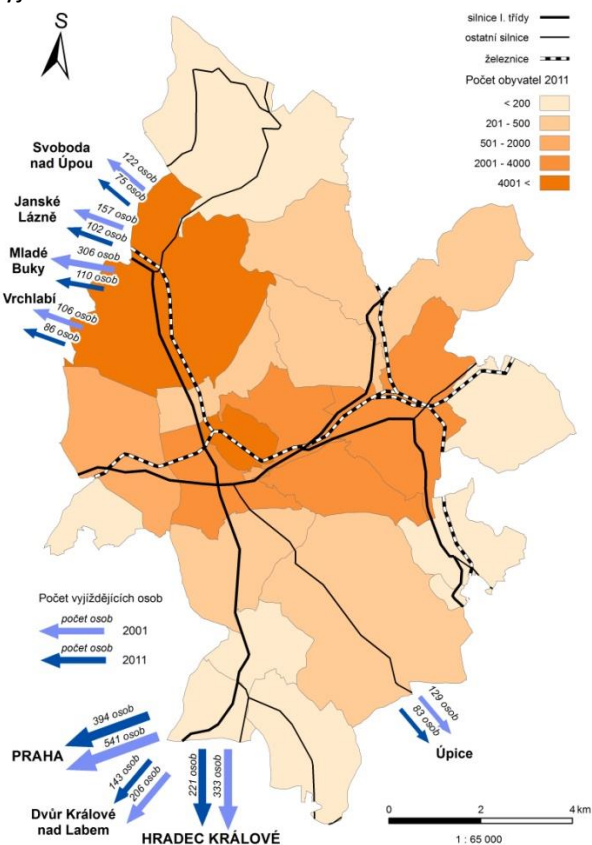


Zdroj: SLDB 2011

Šestina všech vyjíždějících z Trutnova dojíždí do Prahy. Mezi další významné vyjížděkové směry patří také Hradec Králové, kam dojíždí každý desátý vyjíždějící obyvatel Trutnova, a Dvůr Králové nad Labem (6 % vyjíždějících). Za zmínku stojí také růst významu Brna, které je pro obyvatele Trutnova důležitým cílem školské vyjížděky. Brno se tak dle posledního sčítání dostalo mezi deset nejdůležitějších obcí dojížděky. Relativně významným vyjížděkovými směry jsou také Vrchlabí, Mladé Buky, Svoboda nad Úpou a Janské Lázně. Na druhé straně, jednoznačně nejdůležitějším dojížděkovým směrem je obec Úpice následovaná Žaclěrem, Mladými Buky a Dvorem Králové nad Labem. Tyto směry tvoří více jak čtvrtinu všech dojíždějících do Trutnova. Vedle těchto směrů stojí za zmínku také obce Rtně v Podkrkonoší, Pilníkov, Malé Svatoňovice a Svoboda nad Úpou, jež se společně podílejí na celkové dojížděce 14 %. Relativně velký objem dojížděky a vyjížděky mezi Dvorem Králové nad Labem a Trutnovem ukazuje na poměrně silné vzájemné propojení obou měst, což může mít určitý vliv na hospodářský rozvoj obou měst.

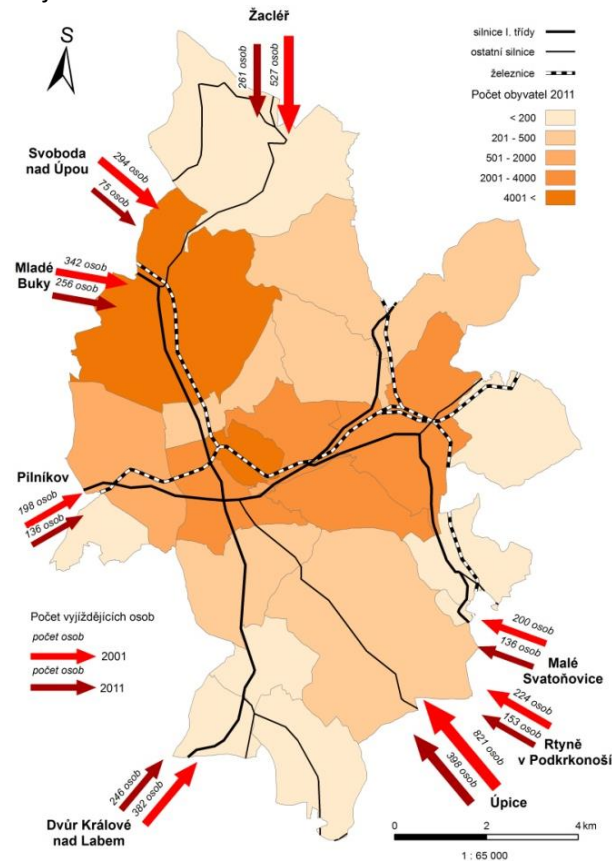
**Obrázek 3 Hlavní migrační směry**

**Vyjížděka**



Zdroj: SLDB 2001 a 2011, ArcČR

**Dojížděka**



Zdroj: SLDB 2001 a 2011, ArcČR

**Hlavní zjištění:**

- *Město Trutnov obsluhuje populačně výrazně větší území, než je jeho počet obyvatel. Dosahuje tak poměrně vysokého relativního regionálního významu.*
- *Převládající dojíždka za prací a do škol vytváří podlouhlý tvar sociogeografického regionu (jádro=Trutnov a zázemí=obce dojíždky), který zahrnuje také subregion Dvůr Králové nad Labem.*
- *Mezi posledními sčítáními obyvatel došlo k mírným změnám v zázemí<sup>1</sup> města, kdy se zvýšila dojíždková závislost obcí na úkor závislosti ekonomické, což je pravděpodobně důsledek relativně dynamického rozvoje výrobních závodů v okolních městech.*
- *Město Trutnov dosahuje ve všech věkových skupinách pozitivního migračního salda, kdy v posledních letech došlo k výraznému nárůstu podílu věkové skupiny 30-39 na celkové dojíždce.*
- *Hlavními směry vyjíždky z Trutnova jsou Praha, Dvůr Králové nad Labem a Hradec Králové. Na druhé straně, nejvíce osob do Trutnova dojíždí z Úpice, Žacléře, Mladých Buků a také z Dvora Králové nad Labem. Relativně velký objem dojíždky a vyjíždky mezi Dvorem Králové nad Labem a Trutnovem ukazuje na poměrně silné vzájemné propojení obou měst, což může mít určitý vliv na hospodářský rozvoj obou měst.*

---

<sup>1</sup> Obce sociogeografického regionu

### 3. Obyvatelstvo

Cílem této kapitoly je zhodnotit současný a také budoucí demografický vývoj ve městě. Populační vývoj a zejména vývoj věkové struktury populace má zásadní vliv na poptávku po vzdělávacích, zdravotnických a sociálních službách, které patří mezi významné faktory a podmínky kvality života obyvatel. Závěry z této kapitoly budou také využity v sekci analýzy zaměřené na kvalitu života a vybraných služeb ve městě.

*Klíčové otázky:*

- *Jaký je demografický vývoj ve městě v posledních letech a jaká je současná věková struktura obyvatelstva ve městě?*
- *Jaké vývojové trendy lze očekávat v budoucnu?*

Město Trutnov patří z pohledu počtu obyvatel k druhé největší obci Královéhradeckého kraje. Na konci roku 2014 zde žilo více jak třicet tisíc obyvatel, což představuje zhruba 5,6 % populace Královéhradeckého kraje. Vývoj počtu obyvatel ve městě vykazuje v posledních letech poměrně výrazné změny. Obyvatelstvo představuje základní předpoklad pro rozvoj všech aktivit ve městě i regionu, a proto lze označit za poměrně znepokojující, že počet obyvatel od druhé poloviny devadesátých let ve městě neustále klesá. Na konci roku 2014 se počet obyvatel pohyboval na 97,0 % stavu roku 2001 (viz Graf 4) a obdobný vývoj se odehrává na celém území SO ORP Trutnov.

**Tabulka 2 Srovnání ČR, Královéhradeckého kraje a vybraných měst dle stavu a pohybu obyvatelstva v roce 2014**

	obyvatel (k 31.12.)	přirozený přírůstek	migrační saldo	celkový přírůstek	% podíl 0-14	% podíl 65 +	index stáří	ø věk
Česká republika	10 538 275	0,4	2,1	2,5	15	17,4	117,4	41,7
Královéhradecký kraj	551 590	-0,2	-0,4	-0,6	15,1	17,5	126,4	41,8
SO ORP Trutnov	64 100	-0,5	-1,3	-1,7	14,9	18,6	122,2	41,8
<b>Trutnov</b>	<b>30 893</b>	<b>0,7</b>	<b>2,1</b>	<b>2,8</b>	<b>15</b>	<b>18,5</b>	<b>118,5</b>	<b>41,9</b>
Hradec Králové	92 808	-0,1	-1	-1	14,5	18,7	156,1	43,8
Náchod	20 408	-0,1	-0,3	-0,4	15	17,9	133,1	42,7
Jičín	16 367	-0,7	5,9	5,2	14,6	18	124,1	42,4
Dvůr Králové n. L.	15 946	-2,1	-0,6	-2,6	14,8	16,6	145,5	43,4
Vrchlabí	12 599	0,6	-0,9	-0,2	14,6	18,2	129,2	42,5
Jaroměř	12 475	-0,3	-9,2	-9,5	14,2	17,8	111,8	41,2
Rychnov n. K.	11 184	2,1	-4,8	-2,8	13,1	21,9	117,2	41,6

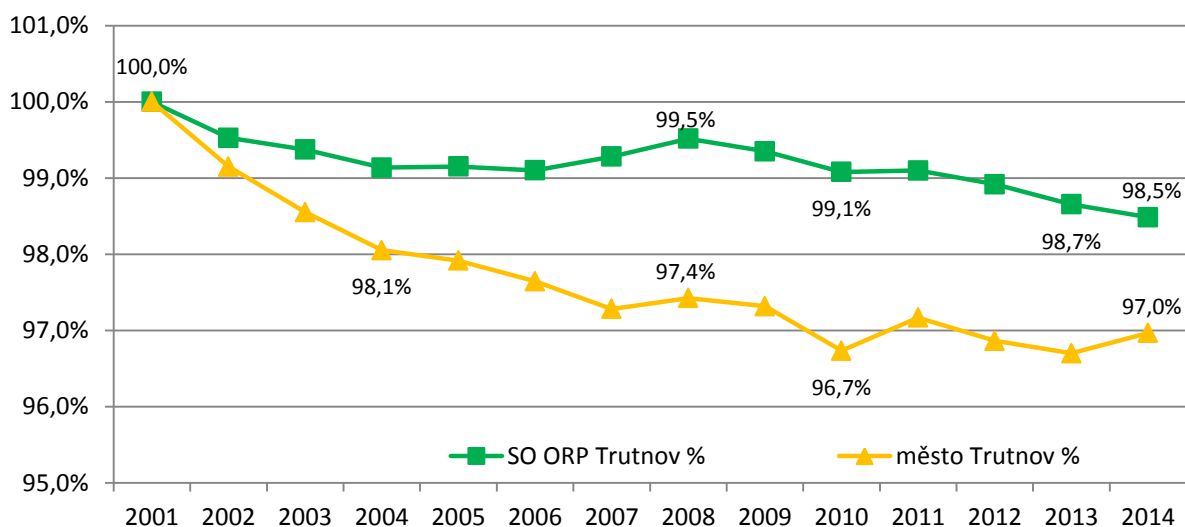
Poznámka: Přirozený přírůstek, migrační saldo i celkový přírůstek jsou uvedeny v hodnotách na 1 000 obyvatel středního stavu. Podíl 0-14 (%) vyjadřuje podíl obyvatel ve věku 0-14 let, podíl 65+ podíl obyvatel starších 65 let. Index stáří je definován jako počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0-14 let.

Zdroj: Obyvatelstvo podle pohlaví a věkových skupin v obcích Královéhradeckého kraje k 31. 12. 2014, Demografické údaje za vybraná města Královéhradeckého kraje - časová řada 2004 až 2013, Veřejná databáze ČSÚ

Město ztrácí obyvatelstvo jak vlivem přirozené měny, tak zejména vlivem migrace. Přirozená měna má klesající tendenci v rámci České republiky již řadu let. Ve městě Trutnově byl tento pokles v porovnání s celorepublikovým průměrem pomalejší až do roku 2010. V letech 2005 –

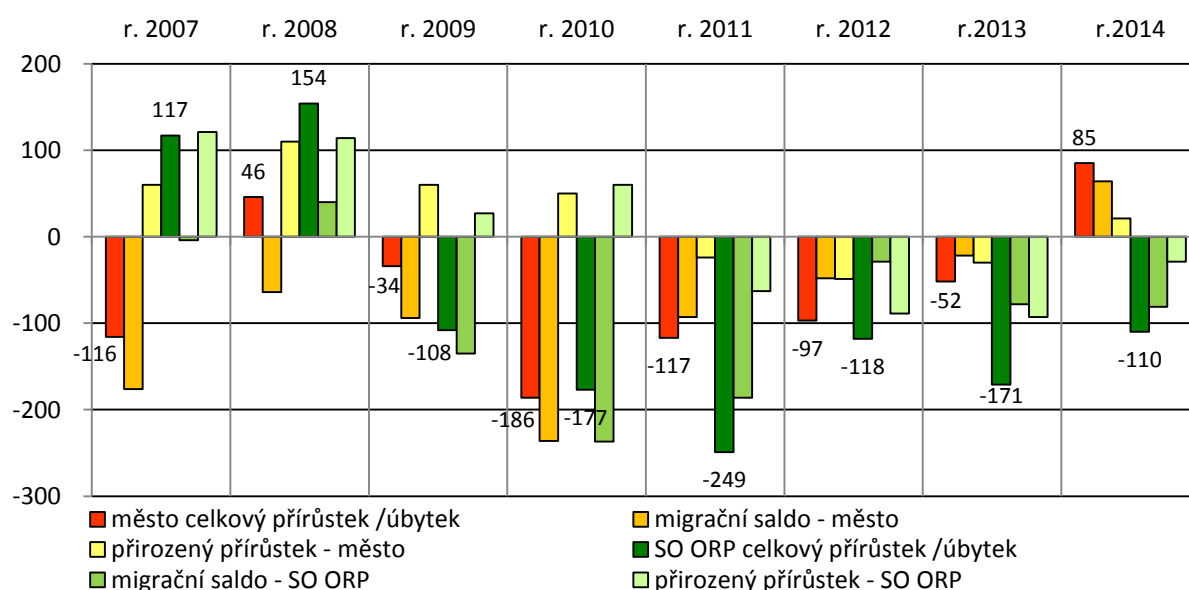
2010 se přirozený přírůstek pohyboval v kladných hodnotách (rozmezí 1,6 – 1,9 ‰). Tento pozitivní trend se zastavil v roce 2011 a od té doby se hodnota hrubé míry populačního přírůstku pohybovala v záporných hodnotách. Nejvyšší celkový úbytek zaznamenalo město v roce 2010 (Graf 5Graf 5). Hlavní příčinou neustálého poklesu počtu obyvatel je záporné saldo migrace. Od roku 1991 do roku 2014 město vlivem migrace ztratilo více jak dva tisíce obyvatel (migrační saldo -2 252), přičemž zisk přirozenou měnou ve stejném období (615 obyvatel) tuto migrační ztrátu nedokázal pokrýt. Rok 2014 byl pro město z pohledu celkového přírůstku výjimečný. Za posledních více jak deset let se poprvé obě hodnoty tj. přirozený přírůstek i migrační saldo pohybovaly v kladných hodnotách. Tento pozitivní trend však nelze v dalších letech očekávat.

**Graf 4 Vývoj počtu obyvatel ve městě a SO ORP Trutnov v letech 2001 - 2014**



Zdroj: Stav obyvatel ve vybraném území - časová řada (1997-2014) - Veřejná databáze ČSÚ, vlastní výpočty

**Graf 5 Porovnání celkového přírůstku/úbytku obyvatel města a SO ORP Trutnov v letech 2007-2014**



Zdroj: Demografické údaje za vybraná města Královéhradeckého kraje - časová řada 2003 až 2012, Veřejná databáze ČSÚ - Pohyb obyvatel ve vybraném území - časová řada

Vývoj ve SO ORP Trutnov je v posledních letech obdobný jako ve městě (Graf 5). Od roku 2011 ztrácí SO ORP obyvatelstvo jak přirozenou měnou, tak migračními procesy. Z údajů v grafu (Graf 5) lze usuzovat, že migrační procesy z města Trutnova nepřinášejí zisk obyvatel okolním obcím a že lidé se stěhují mimo území SO ORP Trutnov.

### 3.1 Věkové složení obyvatelstva města

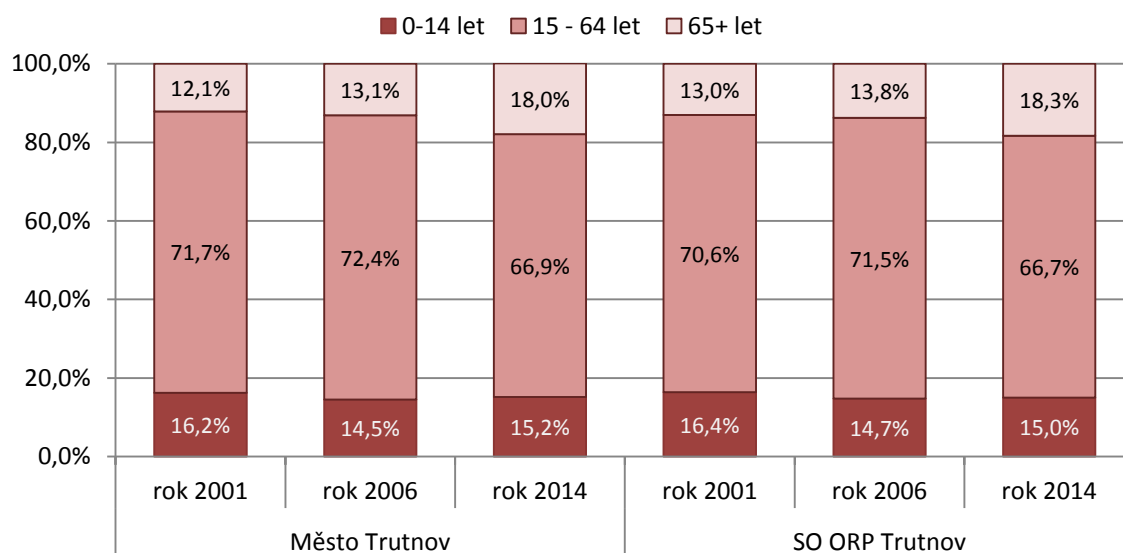
Vývoj obyvatelstva v Trutnově naznačuje dlouhodobou nestabilitu z hlediska jeho počtu, což má za důsledek také výrazné změny z hlediska věkové struktury. Srovnání věkové struktury za posledních 10 let ukazuje, že rozdíly v počtu obyvatel se u jednotlivých věkových kategorií stále prohlubují. K výraznějším změnám dochází v posledních letech zejména u produktivní a postproduktivní složky. Počet obyvatel v produktivním věku se za posledních osm let snížil o více jak 8 % a výrazně vzrostl počet obyvatel věkové kategorie nad 65 let věku (nárůst o více jak 36 %). Na druhou stranu je pro město významným pozitivem, že podíl dětské složky do 14 let se za posledních osm let naopak nepatrně zvýšil (0,5% nárůst). Za hlavní příčinu vysokého nárůstu podílu věkové kategorie nad 65 let lze považovat klesající úmrtnost a prodlužující se střední délku života.

Tabulka 3 Průměrný věk obyvatel ve vybraných letech (stav k 31.12.)

rok	2005	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
průměrný věk	39,5	40,4	40,6	40,9	41,2	41,4	41,7	41,9
Index stáří	86,2	98	100,3	103,4	107,2	112,5	115,8	118,5

Zdroj: Obyvatelstvo podle pohlaví a věkových skupin v obcích Královéhradeckého kraje k 31. 12. 2014, Demografické údaje za vybraná města Královéhradeckého kraje - časová řada 2004 až 2013, Veřejná databáze ČSÚ

Graf 6 Věková struktura ve městě a SO ORP Trutnov v letech 2001, 2006 a 2014

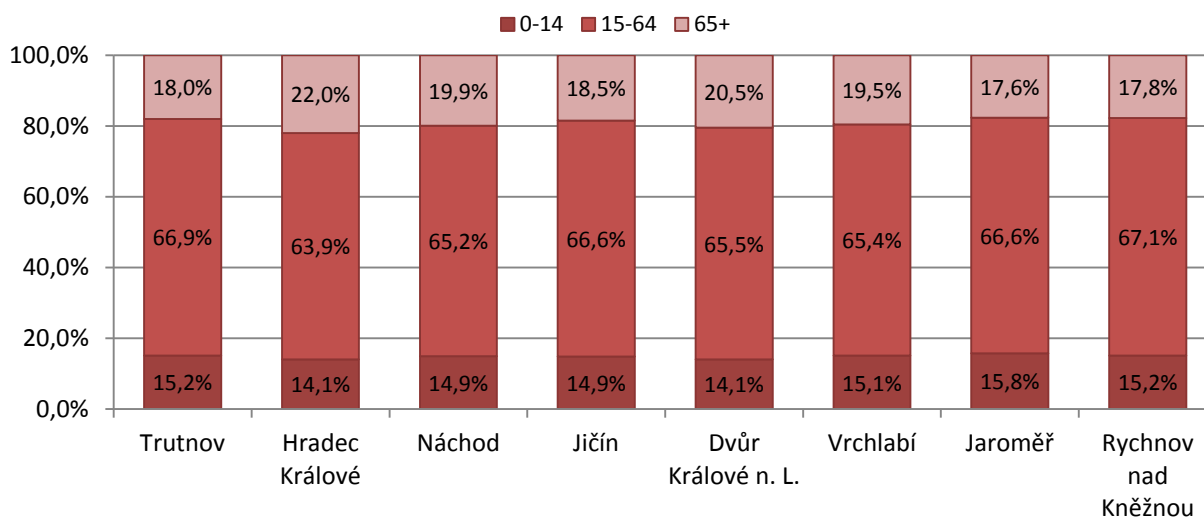


Zdroj: Demografické údaje za vybraná města Královéhradeckého kraje - časová řada 2004 až 2013, Obyvatelstvo podle pohlaví a věkových skupin v obcích Královéhradeckého kraje k 31. 12. 2014, Veřejná databáze ČSÚ



Stárnutí obyvatelstva také dokládá dlouhodobě se zvyšující průměrný věk obyvatelstva a poměrně výrazně rostoucí index stáří, který vyjadřuje poměr počtu osob starších 64 let a osob do 15 let věku. Za posledních deset let se průměrný věk zvýšil o 2,4 let a u indexu stáří je posun ještě výraznější (Tabulka 3). V roce 2005 připadalo na 100 dětí ve věku 0-14 let 86,2 osob ve věku 65 a více let, v roce 2014 to bylo již 118,5 osob ve věku 65 a více let, tedy o více jak třetinu více. Z grafu (Graf 6) je patrné, že věková struktura správního obvodu ORP Trutnov v posledních letech téměř kopíruje věkové složení města. Zastoupení předproduktivní, produktivní i poproduktivní složky je téměř totožné.

**Graf 7** Věková struktura ve vybraných městech Královéhradeckého kraje v roce 2014



Zdroj: Demografické údaje za vybraná města Královéhradeckého kraje - časová řada 2004 až 2013, Obyvatelstvo podle pohlaví a věkových skupin v obcích Královéhradeckého kraje k 31. 12. 2014, Veřejná databáze ČSÚ

V Trutnově v porovnání s ostatními okresními a okolními městy Královéhradeckého kraje probíhá proces demografického stárnutí nejpomaleji (vyjma Rychnova nad Kněžnou). Tento fakt dokládají údaje o průměrném věku obyvatel, který se v roce 2014 pohyboval na 41,9 letech, což bylo pod průměrem okolních obcí Královéhradeckého kraje (Tabulka 2, Graf 7).

### 3.2 Populační vývoj do roku 2040

Projekce počtu obyvatel Královéhradeckého kraje do roku 2050 uvádí, že kraj by měl mít v roce 2050 až o desetinu obyvatel méně než v současné době.

Věková struktura Královéhradeckého kraje patří ve srovnání s ostatními kraji České republiky k nejstarším. V současnosti má kraj druhý nejvyšší průměrný věk obyvatel hned po Hl. městě Praze, ale zároveň dosahuje dlouhodobě jednu z nejvyšších nadějí na dožití u mužů i u žen. Projekce potvrzuje tuto tendenci i do budoucna.

Změny jsou předpokládány u všech věkových kategorií. Prognóza předpokládá, že počet dětí do 15 let věku bude v roce 2050 v Královéhradeckém kraji o pětinu nižší. Ekonomicky aktivní složka obyvatelstva ve věku 15–64 let se bude stále snižovat až na tři čtvrtiny současného stavu v roce 2050

a podíl této složky klesne z aktuálních dvou třetin na 55 %. Nejvyšší nárůsty jsou očekávány u osob ve věku 65 a více let.

Výrazně bude v populaci Královéhradeckého kraje přibývat osob v seniorském věku. **Do roku 2050 se podíl 65 a víceletých osob v populaci kraje zvýší téměř na třetinu.** V roce 2013 dosahoval podíl seniorů 17,8 %, což byl mezi jednotlivými kraji ČR nejvyšší podíl. Hranici 20 % by měl tento podíl překonat již za tři roky a hranici 30 % v roce 2041. Průměrný věk obyvatel vzroste v kraji o sedm let, ze současných 41,8 let na 48,9 let.

Tento vývoj lze předpokládat také v Trutnově. V následujících letech bude postupně docházet k poklesu osob ve věkové skupině 15-64 let a k neustálému růstu podílu osob ve věku nad 65 let. **Rostoucí počty obyvatel ve vyšším a vysokém věku tak budou znamenat silné ekonomické zatížení obyvatelstva v produktivním věku. Jako důsledek tohoto procesu lze také očekávat změnu poptávky po veřejných službách a především zvyšující se tlak na sociální a zdravotnické služby.**

#### Hlavní zjištění:

- *Trutnov ztrácí dlouhodobě počet obyvatel a to jak v důsledku záporného přirozeného přírůstku, tak zejména v důsledku migračního chování obyvatel. Tento negativní vývoj je jak na území města Trutnova, tak celého SO ORP Trutnov.*
- *V kontextu celého Královéhradeckého kraje vykazuje město Trutnov v procesu stárnutí mírné zpoždění. Město Trutnov patří z pohledu průměrného věku k mladším obcím kraje a obdobně i hodnoty indexu stáří se pohybují pod průměrem kraje. Velkým pozitivem pro město je, že podíl dětské složky se v posledních letech téměř nemění, naopak za posledních osm let se nepatrně zvýšil.*
- *Vlivem prodloužení naděje dožití a také v důsledku nižší porodnosti obyvatelstvo města Trutnova i celého správního obvodu ORP Trutnov stárne a tento trendu bude pokračovat i v následujících letech. Zvyšování počtu osob starších 65 let přinese rostoucí požadavky zejména z hlediska potřeb sociálních a zdravotních služeb a jejich kapacity, která by tak měla být do značné míry „flexibilní“.*

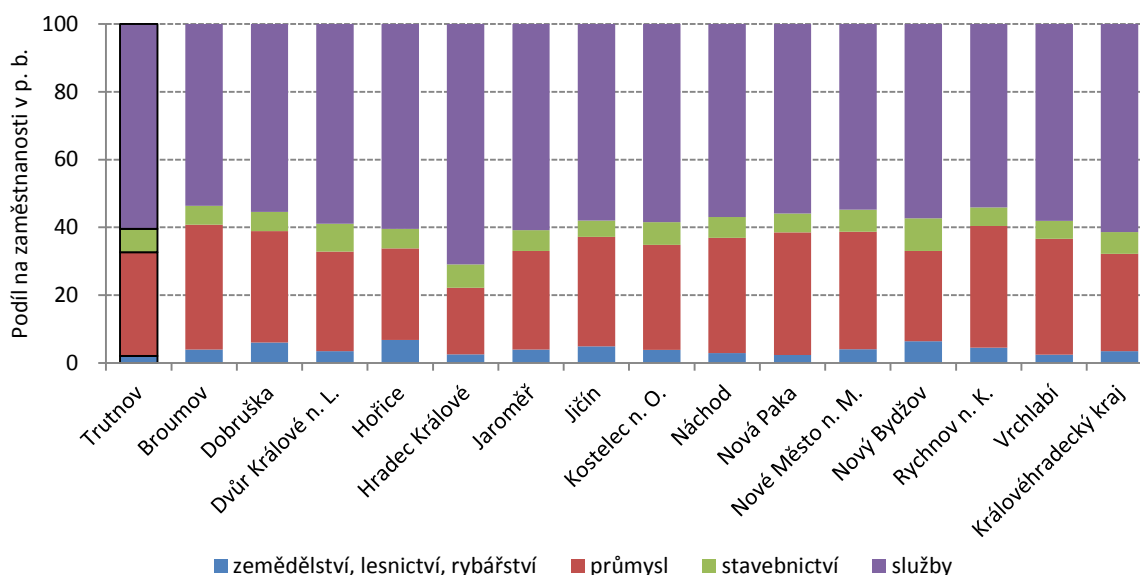
## 4. Místní ekonomika

V této kapitole bude analyzována ekonomická struktura města s důrazem na nejvýznamnější produktivní odvětví, kterým je zpracovatelský průmysl. Struktura ekonomiky města Trutnov bude porovnána se situací v ostatních městech Královéhradeckého kraje. Pozornost bude věnována také zahraničním investicím, jelikož pro hospodářství města představují důležitou součást, provazují ho na globální ekonomiku a poskytují velký počet pracovních míst místním obyvatelům. Na základě veřejně dostupných dat bude také provedena analýza 20 nejvýznamnějších místních zaměstnavatelů s cílem identifikovat pilíře místní ekonomiky, jejich výkonnost, odvětvové zaměření a růstové charakteristiky, neboť nejvýznamnější podniky svoji poptávkou a vytvářením pracovních pozic přímo i nepřímo ovlivňují další ekonomické subjekty ve městě a to i v ostatních odvětvích (zejména v komerčních službách). Analýza bude hledat odpovědi na tři základní otázky:

*Klíčové otázky:*

- *Jaká je specializace místní ekonomiky a co jsou klíčová odvětví z pohledu tvorby pracovních míst a ekonomického růstu města?*
- *Jaká je atraktivita města Trutnov pro zahraniční investory v porovnání s ostatními částmi Královéhradeckého kraje?*
- *Kdo jsou nejvýznamnější zaměstnavatelé ve městě, jaké mají charakteristiky a jak se vyvíjí jejich ekonomická výkonnost?*

**Graf 8** Struktura ekonomiky v SO ORP Královéhradeckého kraje podle podílu na celkové zaměstnanosti, 2011



Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011

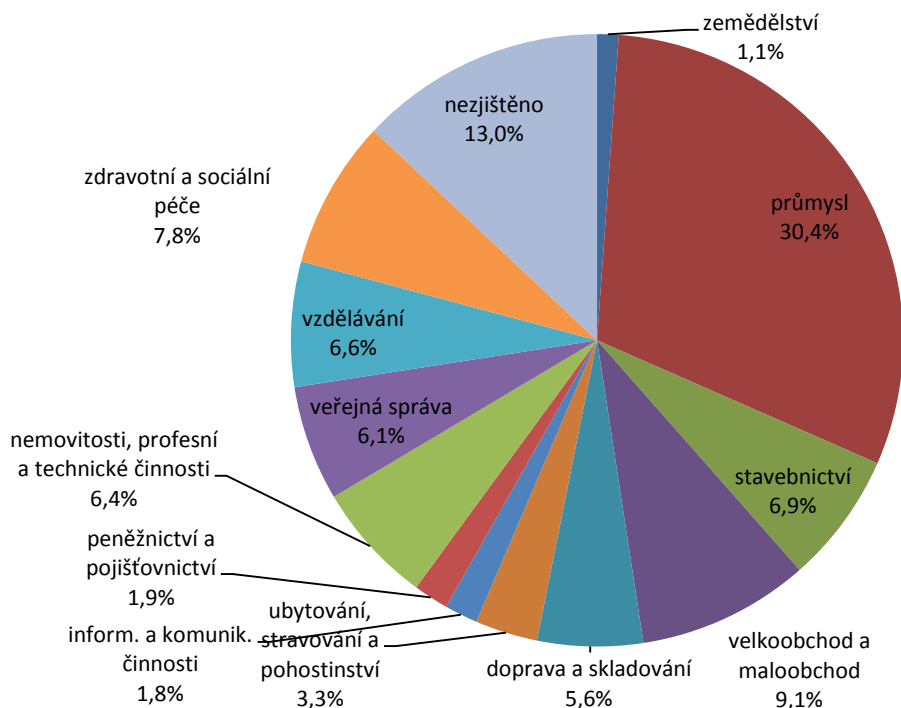
Královéhradecký kraj patří historicky k významným průmyslovým oblastem Česka, zejména pak území ležící v jeho severní a východní části, které se tradičně řadily k vysoce industrializovaným částem země. Ačkoliv tradiční průmyslové obory jako textilní, elektrotechnický průmysl částečně v čase ztratily na významu, jsou doplňovány novými průmyslovými specializacemi a zpracovatelský průmysl hraje i v současnosti významnou roli v hospodářství tohoto území. Jak ukazuje Graf 8, na území všech

SO ORP Královéhradeckého kraje nyní dominuje v zaměstnanosti sektor služeb následovaný průmyslem, v některých SO ORP je vyšší i podíl zemědělství, lesnictví a rybářství. V SO ORP Trutnov tvoří průmysl 30 % všech pracovních míst, což je mírně nadprůměrná hodnota v porovnání s Královéhradeckým krajem. Zároveň je zde poměrně silně rozvinutý segment služeb. To lze přičíst zčásti také velmi rozvinutému sektoru služeb pro cestovní ruch, který je významným impulsem pro hospodářství v regionu Trutnovska (zejména pak v přílehlé oblasti Krkonoš) a město Trutnov je přirozeným centrem řady těchto služeb.

#### 4.1 Struktura ekonomiky ve městě Trutnov

Struktura ekonomiky ve městě Trutnov je analyzována s využitím agregátních dat o zaměstnanosti ze Sčítání lidí, domů a bytů z roku 2011 a situace je porovnávána s ostatními vybranými městy Královéhradeckého kraje. Na tuto část pak navazuje samostatná analýza nejvýznamnějších 20 zaměstnavatelů v podnikatelském segmentu ve městě (kapitola 4.3), která vychází především z mikroekonomických dat o jednotlivých subjektech.

Graf 9 Struktura ekonomiky dle podílu sektorů na celkové zaměstnanosti ve městě Trutnov, 2011

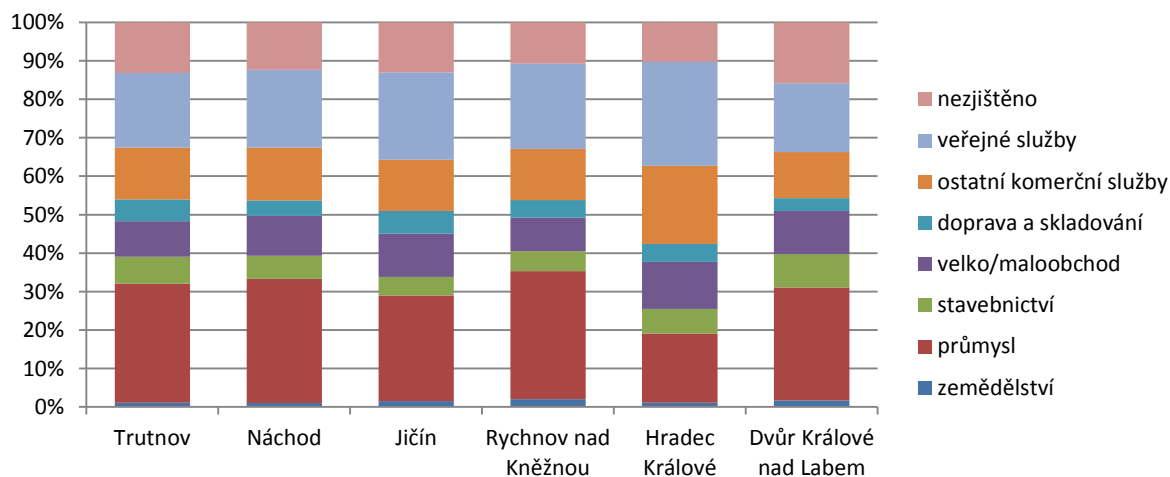


Zdroj: SLDB 2011

Struktura zaměstnanosti přímo ve městě Trutnov dle výsledků Sčítání v roce 2011 ukazuje, že **nejdůležitějším odvětvím co do počtu pracovních míst ve městě je zpracovatelský průmysl, který zaměstnává téměř třetinu všech pracovníků**. Dalšími důležitými odvětvími z pohledu pracovních míst je velkoobchod a maloobchod (9 %), ale také veřejné služby, pod které lze zahrnout veřejnou správu, vzdělávání a zdravotní a sociální péči – tyto tři odvětví veřejných služeb se podílí 21 % na zaměstnanosti obyvatel města. Trutnov je také významným centrem středního školství v regionu. Komerční služby tvoří 27% podíl na zaměstnanosti, mezi nimi **lehce vystupuje nad průměr ostatních měst v kraji sektor ubytování a pohostinství a dopravy/skladování**, což souvisí s významem cestovního ruchu v regionu Trutnovska. Oproti situaci v roce 2001 mírně poklesl podíl zaměstnaných

v průmyslu (tehdy činil 33,8 %), to však může souviset s obdobím, kdy byla data sbírána – v březnu roku 2011 dosahoval trh práce svého dna po období ekonomické krize a zejména průmyslové výrobní podniky teprve postupně začaly opět otevírat nové pracovní pozice.

**Graf 10** Struktura ekonomiky ve městech Královéhradeckého kraje, podíl na zaměstnanosti 2011



Zdroj: SLDB 2011

**V porovnání s ostatními vybranými městy Královéhradeckého kraje tvoří průmysl ve městě Trutnov nadprůměrný podíl,** podobně jako ve městech Náchod a Rychnov nad Kněžnou. V Trutnově tvoří pracovní místa v průmyslových firmách 29,5 %. Naopak méně jsou ve struktuře hospodářství zastoupeny služby (jak veřejné tak i komerční), zejména je to patrné v porovnání s populačně a ekonomicky silnějšími centry, jako jsou Hradec Králové a Jičín, kde je především segment komerčních služeb více rozvinut. Ve městě Trutnov jsou v porovnání s obdobně velkými městy více zastoupeny služby dopravy a skladování a také ubytování, stravování a pohostinství, což souvisí také s významem cestovního ruchu pro město a jeho okolí, pro něj je město Trutnov přirozeným centrem.

**Tabulka 4** Struktura firem ve městě Trutnov dle počtu zaměstnanců, 2012

Počet zaměstnanců	Počet firem	Podíl v %
Neuvedeno	4490	58,8%
Bez zaměstnanců	2390	31,3%
1-9	606	7,9%
10-19	73	1,0%
20-49	35	0,5%
50-99	30	0,4%
100-249	6	0,1%
250-499	5	0,1%
500 a více	2	0,0%
Celkem	7637	100,0%

Zdroj: Albertina (2012), vlastní úpravy

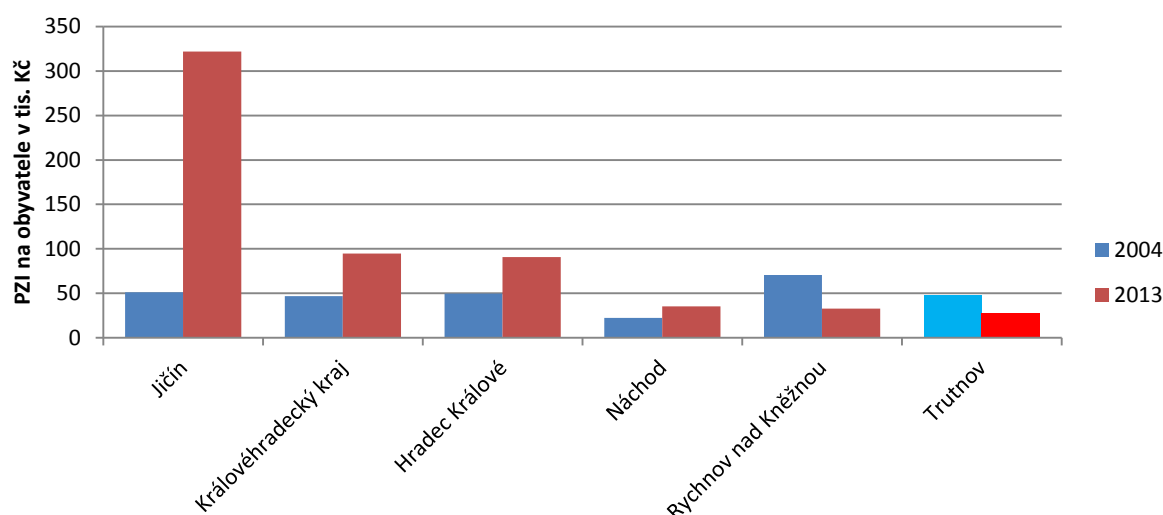
Z hlediska zaměstnanosti převažují ve městě Trutnov malé firmy a podnikatelské subjekty bez zaměstnanců, které tvoří největší část ekonomických subjektů (tak jako v celé ekonomice). Největší část zaměstnavatelů tvoří firmy s méně než 50 zaměstnanci. Mezi střední firmy (s více než 50

zaměstnanci) lze zařadit pouze 36 firem a jen 7 firem lze (statisticky) zařadit mezi velké firmy<sup>2</sup>. Jak je však dále představeno v kapitole 4.3, největší zaměstnavatelé, které patří do kategorie středních a velkých firem tvoří významnou část místní ekonomiky a vytváří velkou část pracovních míst ve městě. Navíc jsou ve městě Trutnov přítomné ještě další významné firmy, které mají z různých důvodů administrativní sídlo na jiném místě v ČR, ale svou ekonomickou činnost provádí zde v Trutnově. Mezi ně patří zejména pobočky zahraničních společností Siemens, s.r.o., odštěpný závod Nízkonapěťová spínací technika, Continental Automotive a ABB, které patří také mezi nejvýznamnější zaměstnavatele ve městě.

## 4.2 Zahraniční investice a průmyslová zóna

**Přímé zahraniční investice jsou důležitým impulsem pro ekonomický rozvoj.** Zahraniční investoři byly obecně v uplynulých 15 letech hlavním motorem ekonomického růstu celého Česka a to nejen díky svým vlastním aktivitám, ale i kvůli poptávce, kterou vytvářeli a kterou využívala řada českých firem. S tím jak roste konkurence z rozvíjejících se ekonomik, se zvyšuje i konkurenční boj o lokalizaci především výrobních aktivit nadnárodních společností<sup>3</sup>, což spolu se stále rostoucími náklady vyvolává tlak na jejich pobočky umístěné v ČR. **To se v určité míře může týkat i města Trutnov, ačkoliv zahraniční investoři netvoří zdaleka tak významnou část ekonomických aktivit ve městě jako je tomu v jiných oblastech Královéhradeckého kraje nebo ČR. I přesto je nutné věnovat pozornost aktivitám poboček nadnárodních společností, především pečlivě sledovat jejich další plánovaný rozvoj a připravovat jim příznivé podmínky pro podnikání a posilování jejich pozice v korporátní hierarchii a získávání pokročilejších podnikových funkcí<sup>4</sup>.** Získání těchto kvalitativně vyšších podnikových funkcí se projevuje příznivě na mzdových podmínkách zaměstnanců a v dlouhodobém horizontu také stabilitou firmy (zvýší se pravděpodobnost, že daná pobočka nebude rozhodnutím vedení nadnárodního koncernu přesunuta či uzavřena).

Graf 11 Stav PZI na obyvatele (v tis. Kč) v okresech Královéhradeckého kraje, 2004–2013



Zdroj: ČNB – Statistika PZI; ČSÚ – okresy Královéhradeckého kraje

<sup>2</sup> Jsou to Tyco Electronics s.r.o., Oblastní nemocnice Trutnov a.s., mdexx Magnetronic Devices, s.r.o., Kasper Kovo s.r.o., BAK Stavební společnost a.s. a dále veřejné subjekty Město Trutnov a Sdružení ozdravoven a léčeben okresu Trutnov

<sup>3</sup> Tyto aktivity poboček nadnárodních společností v ČR stále převažují

<sup>4</sup> Konstrukční/designové oddělení, technický vývoj či dokonce výzkum.

Z výše uvedeného grafu je patrné, že **v okrese Trutnov<sup>5</sup> je nejnižší koncentrace přímých zahraničních investic z celého Královéhradeckého kraje**, dosahuje pouze čtvrtiny úrovně průměrné pro celý kraj a výrazně zaostává za okresy Jičín a Hradec Králové. Navíc v posledních 10 letech došlo v okrese Trutnov k poklesu celkového stavu PZI. **Příčinu relativně nižšího zájmu zahraničních investorů o okres Trutnov lze spatřovat především v jeho spíše periferní poloze v kraji. Negativní vliv má také špatné dopravní napojení** na hlavní ekonomická centra ČR a sousedních zemí a také na páteřní dálniční síť, což je klíčovým aspektem zejména pro výrobní pobočky nadnárodních firem. Přestože napojení města/okresu Trutnov na dálnici D11 a také přes hranice na polskou síť dálnic/rychlostních silnic patří dlouhodobě k plánům Ministerstva dopravy, realizace této stavby stále nezapočala.

**Význam zahraničních investorů pro město Trutnov je však ve skutečnosti větší** než napovídají agregátní data ze statistiky PZI vedené ČNB. **Ve městě jsou umístěny výrobní pobočky nadnárodních koncernů Siemens, Continental Automotive a ABB, které zaměstnávají dohromady několik stovek pracovníků**, ale jejichž investice jsou započteny ve statistice ČNB do regionů, kde mají tyto firmy v ČR své ústředí. Reálný význam a zastoupení zahraničních investic v ekonomice města je tedy větší a pobočky výše uvedených zahraničních firem patří mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v Trutnově.

### 4.3 Analýza podnikatelského sektoru ve městě Trutnov

Následující podkapitola bude blíže analyzovat segment největších firem v podnikatelském sektoru ve městě na základě veřejně dostupných ekonomických údajů o firmách z jejich výročních zpráv a účetních závěrek publikovaných ve veřejném rejstříku firem<sup>6</sup>. Do analýzy je zahrnuto 20 nejvýznamnějších soukromých podnikatelských subjektů s nejvyšším počtem zaměstnanců. Nejsou mezi nimi městské a veřejné firmy<sup>7</sup>, jakkoliv jsou tyto pro ekonomiku města důležité a jsou významnými zaměstnavateli. Analýza se týká pouze největších zaměstnavatelů v podnikatelském segmentu, ačkoliv autoři studie si jsou vědomi významu živnostníků a malých firem pro hospodářství, které tvoří většinu podnikatelských subjektů ve městě, podílí se významnou měrou i na zaměstnanosti a tvoří důležitý pilíř ekonomiky města. Velké firmy jsou však klíčovými hráči a působí přímými a nepřímými vlivy<sup>8</sup> i na ostatní podnikatelské subjekty, a proto je analýza zaměřena právě na ně. **Přestože se jedná pouze o vzorek 20 největších firem ve městě, představuje významnou část ekonomiky města – tyto firmy např. tvoří více než čtvrtinový podíl na celkové zaměstnanosti ve městě.**

Tabulka 5 Struktura a výkonnost 20 největších firem ve městě Trutnov

Obor	Výkony 2007 (mil. Kč)	Výkony 2013 (mil. Kč)	Zaměstnanost 2007	Zaměstnanost 2013	Počet firem
Elektronika/elektrotechnika	3 936	4 621	1 581	1 799	5
Stavebnictví	3 425	2 450	738	460	3
Kovodělný průmysl	487	518	318	373	3
Koždělný průmysl	1 116	1 317	234	319	2
Ostatní	571	741	253	282	4

<sup>5</sup> Podrobnější data než za úroveň okresů nejsou k dispozici

<sup>6</sup> Dostupném na portálu [www.justice.cz](http://www.justice.cz)

<sup>7</sup> Jako jsou Oblastní nemocnice Trutnov, Město Trutnov, Technické služby Trutnov

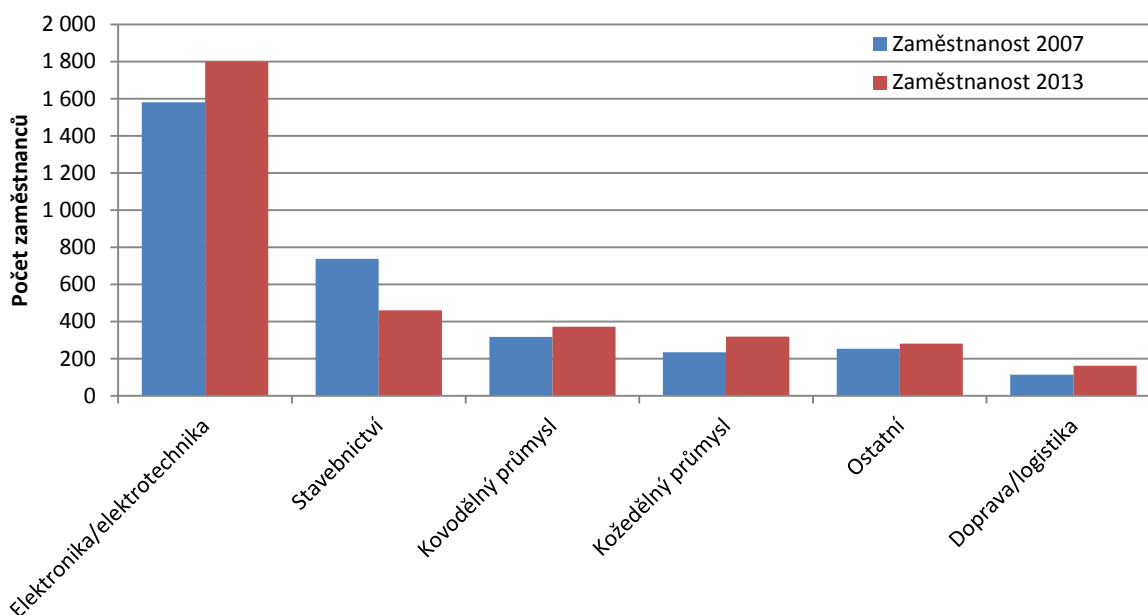
<sup>8</sup> Přímé ekonomické vlivy představují poptávku velkých firem po výrobcích/službách ostatních subjektů ve městě, nepřímé vlivy zahrnují efekt zaměstnanců těchto velkých firem, kteří svou spotřebou ve městě zprostředkovaně vytváří další indukované ekonomické efekty.

Obor	Výkony 2007 (mil. Kč)	Výkony 2013 (mil. Kč)	Zaměstnanost 2007	Zaměstnanost 2013	Počet firem
Doprava/logistika	248	300	114	162	3
<b>Celkový součet</b>	<b>9 783</b>	<b>9 947</b>	<b>3 238</b>	<b>3 395</b>	<b>20</b>

Zdroj: Obchodní rejstřík, Albertina (2012), vlastní úpravy

**Mezi nejvýznamnějšími firmami ve městě dominují podniky, které jsou zaměřeny na výrobu elektrotechnických nebo elektronických výrobků či součástek** (nejčastěji elektroinstalační materiál, transformátory, snímače a senzory). Tato specializace navazuje na tradiční zaměření průmyslu ve městě Trutnov a v celém regionu. U firem podnikajících v oboru elektroniky/elektrotechniky také došlo mezi roky 2007 a 2013 k nejvyššímu růstu ekonomické výkonnosti a zvýšil se i počet zaměstnanců. Význam a zastoupení elektrotechnického průmyslu mezi největšími firmami ve městě podtrhuje i existence poboček dalších firem (Siemens, ABB), které nejsou do statistiky započteny, protože jsou součástí koncernů a nelze tak z veřejně dostupných zdrojů zjistit jejich ekonomické charakteristiky pouze odděleně pro pobočky umístěné v Trutnově. **Dalšími důležitými odvětvími pro město jsou kovodělný a kožedělný průmysl a také stavebnictví.**

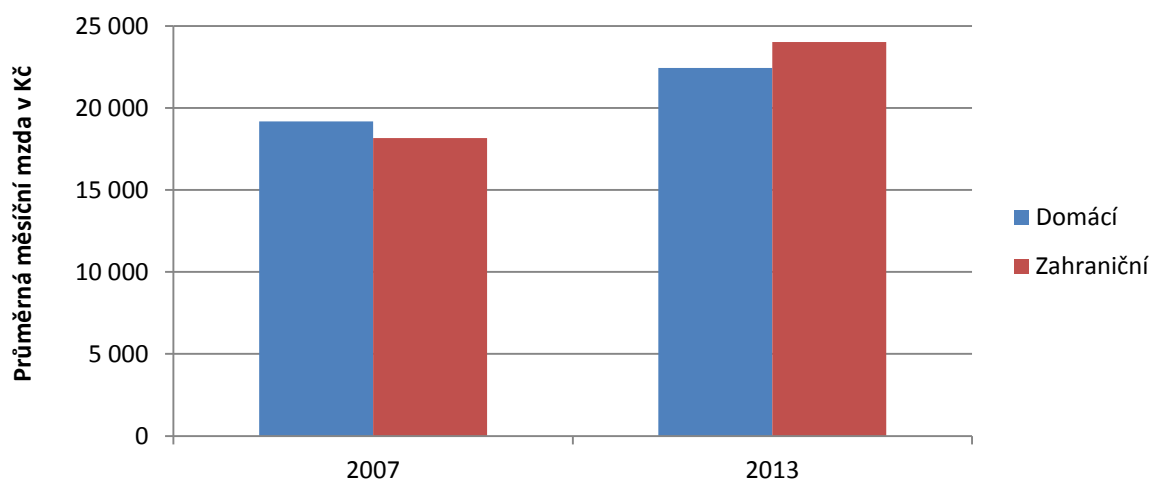
**Graf 12 Zaměstnanost ve 20 největších firmách ve městě Trutnov podle oborů, 2007-2013**



Zdroj: Obchodní rejstřík, Albertina (2012), vlastní úpravy

**Největší nárůst počtu pracovních míst byl v uplynulých 8 letech zaznamenán u firem podnikajících v elektrotechnickém a elektronickém průmyslu.** Přestože bylo porovnáváno období vysokého ekonomického růstu v roce 2007 s rokem 2013, kdy se hospodářství stále nacházelo ve stagnaci, zvýšil se počet pracovních míst u nejvýznamnějších firem ve městě v tomto oboru o více než 200. Oproti tomu firmy ve stavebnictví byly ekonomickou krizí zasaženy o poznání více a ve třech největších firmách ve městě došlo k poklesu zaměstnanců o více než třetinu. Firmy v ostatních oborech zaznamenaly mírný růst počtu zaměstnanců a všech Top 20 největších firem ve městě jako celek mírně rostlo. Bližší a aktuálnější informace o dynamice podnikového sektoru, tvorbě pracovních míst a jeho očekáváních do budoucna bude možné získat v Průzkumu podnikatelského prostředí ve městě, který je také součástí Strategického plánu.



**Graf 13 Průměrná měsíční mzda a její vývoj mezi lety 2007 a 2013 u firem v Trutnově**

Zdroj: Obchodní rejstřík, Albertina (2012), vlastní úpravy

**Průměrná hrubá měsíční mzda se u největších firem v Trutnově mírně liší podle jejich vlastnictví.** U poboček zahraničních firem dosahovala v roce 2013 zhruba 24 tis. Kč, což je hodnota mírně nad průměrem celého Královéhradeckého kraje<sup>9</sup>. V segmentu firem pod zahraniční kontrolou však zejména došlo ve sledovaném období k vyššímu růstu průměrné mzdy než u domácích firem, zatímco u největších zahraničních firem ve městě vzrostly mzdy v průměru o 32 %, u domácích pouze o 17 %. Z toho vyplývá vyšší atraktivita zahraničních firem pro zaměstnance a díky vyšším nabízeným mzdám je pro tyto firmy zároveň o něco snazší nalézt na trhu práce požadované lidské zdroje v patřičných kvalifikacích než pro firmy domácí. Vyšší mzdy u zahraničních firem se také pozitivně projevují na koupěschopnosti jejich zaměstnanců, což nepřímo ovlivňuje i ekonomiku města.

#### Hlavní zjištění:

- *Ve struktuře ekonomiky města Trutnov dle zaměstnanosti převládají služby (tvoří 45 % pracovních míst), podíl průmyslu je však také významný (29,5 %) a ve srovnání s vybranými městy Královéhradeckého kraje nadprůměrný. Proto je nutné i sektor zpracovatelského průmyslu počítat mezi významné pro ekonomiku města. Navíc firmy ve zpracovatelském průmyslu ovlivňují pozitivně přímým i nepřímým způsobem poptávku v dalších odvětvích.*
- *Ve struktuře ekonomiky mají větší význam než u obdobně velkých měst v kraji sektory ubytování, stravování a pohostinství a také dopravy a skladování. To je zčásti ovlivněno významem cestovního ruchu pro širší region Trutnovska a zejména Krkonoše. Pro řadu služeb navázaných na cestovní ruch<sup>10</sup> je město Trutnov přirozeným centrem.*
- *Význam zahraničních investic pro okres Trutnov není tak vysoký jako v některých jiných okresech Královéhradeckého kraje (Jičín, Hradec Králové). Přesto ve městě Trutnov patří řada významných podniků mezi pobočky zahraničních firem a tyto lze zařadit mezi nejdůležitější zaměstnavatele.*

<sup>9</sup> Ten činil v roce 2012 (novější údaj není k dispozici) pro celou ekonomiku 21 968 Kč a pro zpracovatelský průmysl 23 261 Kč

<sup>10</sup> Dopravní, úklidové, cateringové služby a další

- *Velká část nejvýznamnějších firem (5 z 20 největších) ve městě podniká v oboru výroby elektrotechniky a elektroniky. Tyto firmy zaměstnávají téměř 2 tis. pracovníků a další stovky pracovních míst jsou v pobočkách firem Siemens a ABB, které patří sice administrativně pod svá ústředí v ČR, ale jsou také klíčovými subjekty pro ekonomiku města.*
- *Mezi další důležité obory patří kovářský a kožedělný průmysl a stavebnictví, které ale nejsou svým významem a dynamikou změn srovnatelné s oborem elektrotechniky/elektroniky.*
- *U nejvýznamnějších podniků v segmentu zahraničních firem rostla v uplynulých 8 letech výrazně rychleji průměrná mzda než u domácích firem. Průměrný růst mezd u firem pod zahraniční kontrolou byl v období 2007-2013 32 %, u domácích firem 17 %.*

## 5. Trh práce ve městě Trutnov

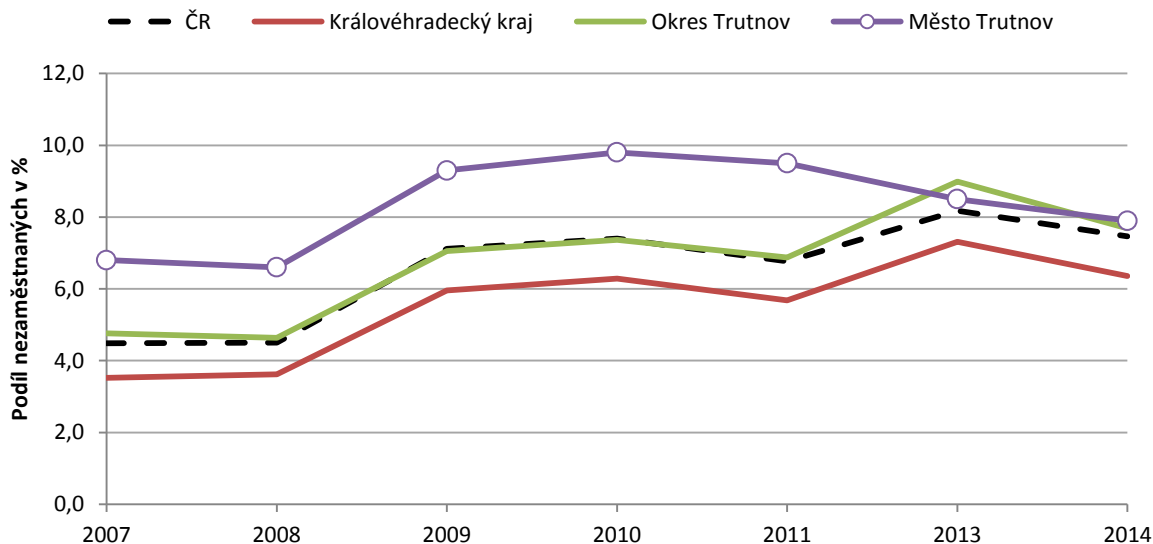
Následující kapitola analyzuje celkovou situaci na trhu práce ve městě Trutnov se zaměřením na základní charakteristiky a struktury uchazečů o zaměstnání hlášených na Úřadu práce a volná pracovní místa. V analýze jsou využita podrobná data poskytnutá přímo Úřadem práce ve městě Trutnov. Situace ve městě je porovnána s vývojem v podobně velkých městech Královéhradeckého kraje případně v celém Česku, pokud jsou k tomu dostupné údaje. **Kvůli výpadkům v databázích Úřadu práce souvisejících s přechodem na nové informační systémy nejsou dostupná data za rok 2012 a 2013.** V některých případech jsou místo roku 2013 použita data za první čtvrtletí roku 2014. Analýza situace na trhu práce má za cíl odpovědět především na následující otázky:

*Klíčové otázky:*

- *Jak se na trhu práce projeví dopady ekonomické krize v roce 2009 a dalších několik let stagnace nebo pouze nepatrného ekonomického růstu?*
- *Jaké skupiny obyvatel patří nejčastěji mezi uchazeče o zaměstnání ve městě Trutnov?*
- *Jak se měnil počet a struktura volných pracovních míst ve městě Trutnov?*
- *Jak významným centrem dojížděky za prací je město Trutnov v porovnání s ostatními městy v kraji?*

### 5.1 Celkový vývoj nezaměstnanosti

Graf 14 Nezaměstnanost ve městě Trutnov a nadřazených územních celcích, 2007–2014



Pozn.: Je zobrazen ukazatel „Podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let k obyvatelstvu ve stejném věku“. Kvůli přechodu na nové databáze Úřadů práce nejsou dostupné údaje za město Trutnov za rok 2012 a 2013, za rok 2013 je použit údaj z počátku roku 2014

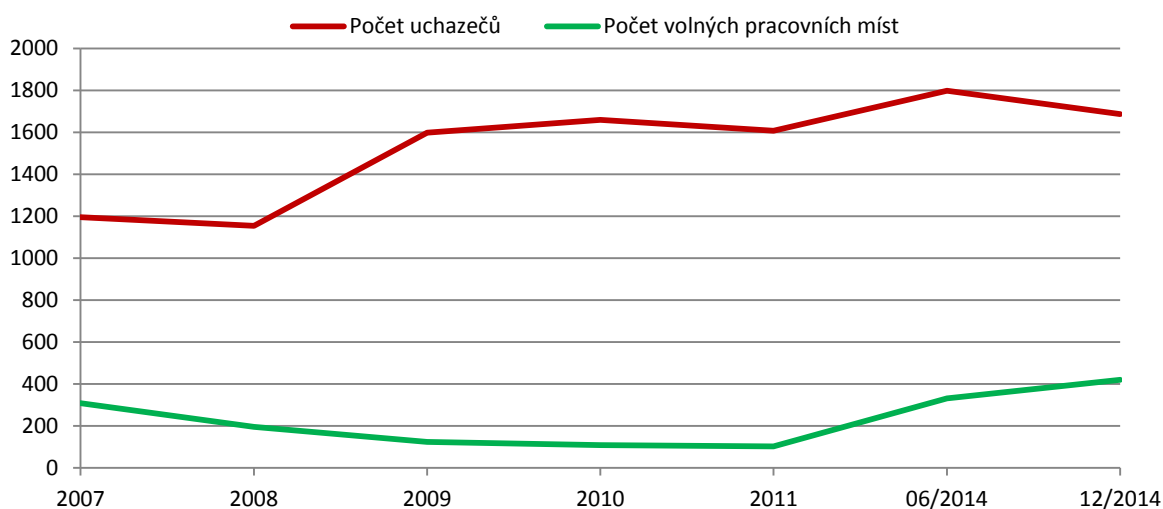
Zdroj: Úřad Práce v Trutnově, Integrovaný portál MPSV

**Nezaměstnanost ve městě Trutnov dosahuje téměř po celé sledované období mírně vyšších hodnot než v Královéhradeckém kraji a v celém Česku, podíl nezaměstnaných je zhruba o 2 procentní body vyšší. V posledních dvou letech naopak došlo ve městě Trutnov k poklesu nezaměstnanosti, která**

se nyní drží na hodnotách obdobných jako je průměr ČR a jen o málo vyšších než v celém kraji. V souvislosti s ekonomickou krizí započatou v roce 2008 došlo s mírným zpožděním i k nárůstu nezaměstnanosti, který vyplýval především z poklesu objemu zakázek pro podniky a následné redukce počtu zaměstnanců. Nezaměstnanost ve městě Trutnov však dosáhla maximální výše již v roce 2010 a poté setrvale klesala na rozdíl od situace v Královéhradeckém kraji a ČR, kde docházelo až do roku 2013 k jejímu mírnému nárůstu. To ukazuje na rychlejší oživení místní ekonomiky a příznivější očekávání lokálních zaměstnavatelů.

**Aktuální vývoj na trhu práce je již příznivější, ekonomika se po delším období stagnace nebo jen mírného růstu opět dostává do vyššího tempa a i budoucí očekávání zaměstnavatelů jsou pozitivnější, což se příznivě projevuje na počtu nově otevíraných pracovních pozic a snižování nezaměstnanosti** resp. podílu nezaměstnaných. Snižování podílu nezaměstnaných je od začátku roku 2014 také částečně dán změnou výpočtu ukazatele. Počet dosažených uchazečů o zaměstnání se do roku 2013 vztahoval k tzv. pracovní síle, kterou úřady práce přebíraly od ČSÚ (v roce 2013 dosahoval tento ukazatel za město Trutnov hodnoty 16 705 osob). Od roku 2014 se již používá k výpočtu nezaměstnanosti celkový počet obyvatel ve věku 15-64 let (20 866 osob). Tento nárůst hodnoty ve jmenovateli výpočtu ovlivnil snížení ukazatele nezaměstnanosti v roce 2014. I přesto dochází v posledním roce ve městě Trutnov k poklesu počtu uchazečů o zaměstnání (z 1799 ke konci roku 2013 na 1343 v květnu roku 2015). **Pokles nezaměstnanosti ve městě Trutnov v posledním roce je tedy dán nejen změnou metodiky výpočtu ale také zlepšením situace na lokálním trhu práce.**

**Graf 15 Počet uchazečů o zaměstnání a volná pracovní místa na ÚP Trutnov, 2007–2014**



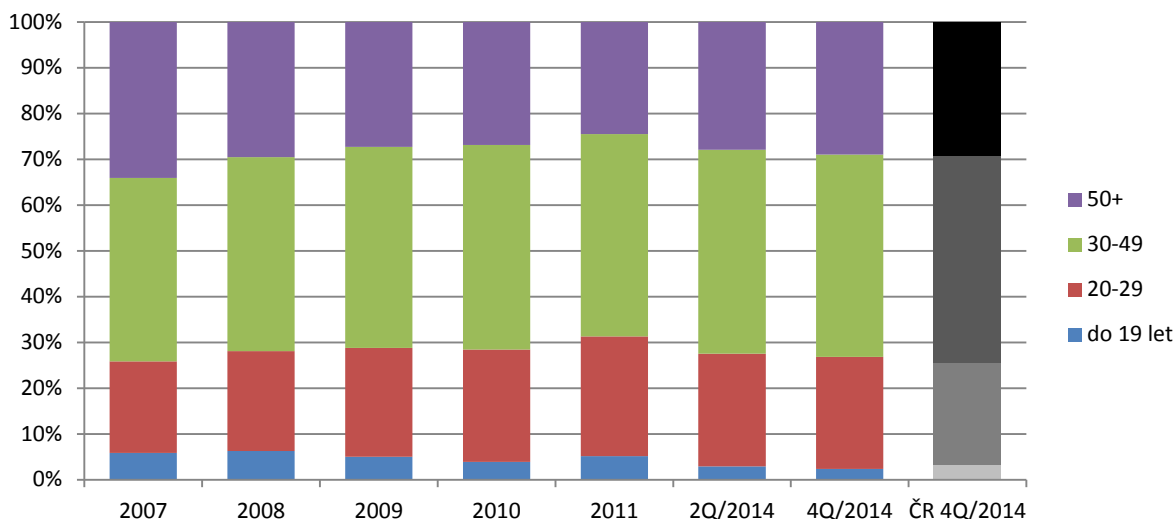
Pozn.: Kvůli přechodu na nové databáze Úřadů práce nejsou dostupné za město Trutnov údaje za rok 2012 a 2013  
Zdroj: vlastní úpravy na základě dat z ÚP Trutnov

Výše popsanou situaci na trhu práce podrobněji dokumentuje Graf 15 zobrazující počet uchazečů o zaměstnání a volná pracovní místa hlášená na ÚP ve městě Trutnov. V roce 2007 ještě připadali na 1 volné pracovní místo v průměru 4 uchazeči. Od té doby se **převis poptávky nad nabídkou na trhu práce výrazně zvýšil**. Nejhorší byla situace v roce 2011, kdy na 1 volné pracovní místo připadalo v průměru 16 uchazečů. Ačkoliv počet uchazečů i v posledních letech zůstává vysoký, od roku 2011 se zvyšuje počet nabízených pracovních pozic a **v prosinci roku 2014 připadali na 1 volné pracovní místo ve městě v průměru 4 uchazeči**, celkový počet volných pracovních míst se dokonce dostal nad

úroveň roku 2007. Podle nejnovějších údajů za květen 2015 se počet uchazečů o zaměstnání na Úřadu práce v Trutnově snížil dokonce na 1343 osob, což potvrzuje pozitivní tendence na lokálním trhu práce.

## 5.2 Struktura uchazečů o zaměstnání

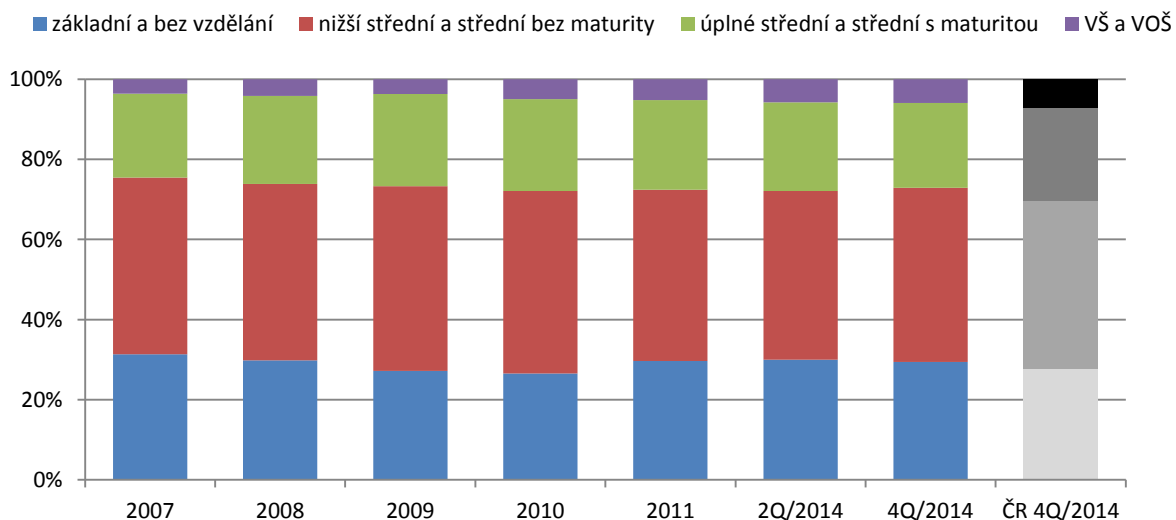
Graf 16 Struktura uchazečů o zaměstnání ve městě Trutnov dle věkových skupin, 2007–2014



Zdroj: vlastní úpravy na základě dat z ÚP Trutnov

**Struktura uchazečů o zaměstnání ve městě Trutnov nevykazuje v čase významnější změny. Ačkoliv se celkový počet uchazečů ve sledovaném období zásadně měnil, jejich věková struktura zůstávala stabilní a je velmi podobná situaci na národní úrovni.** Nedochozí zde tedy k akceleraci problémů s nezaměstnaností uchazečů ve vyšším věku nebo naopak mladých osob a absolventů, jako v některých jiných oblastech Česka. Průměrný věk uchazečů o zaměstnání ve městě se pohybuje po celé období kolem 40 let a k prosinci 2014 dosahoval přesně 40,1 roku.

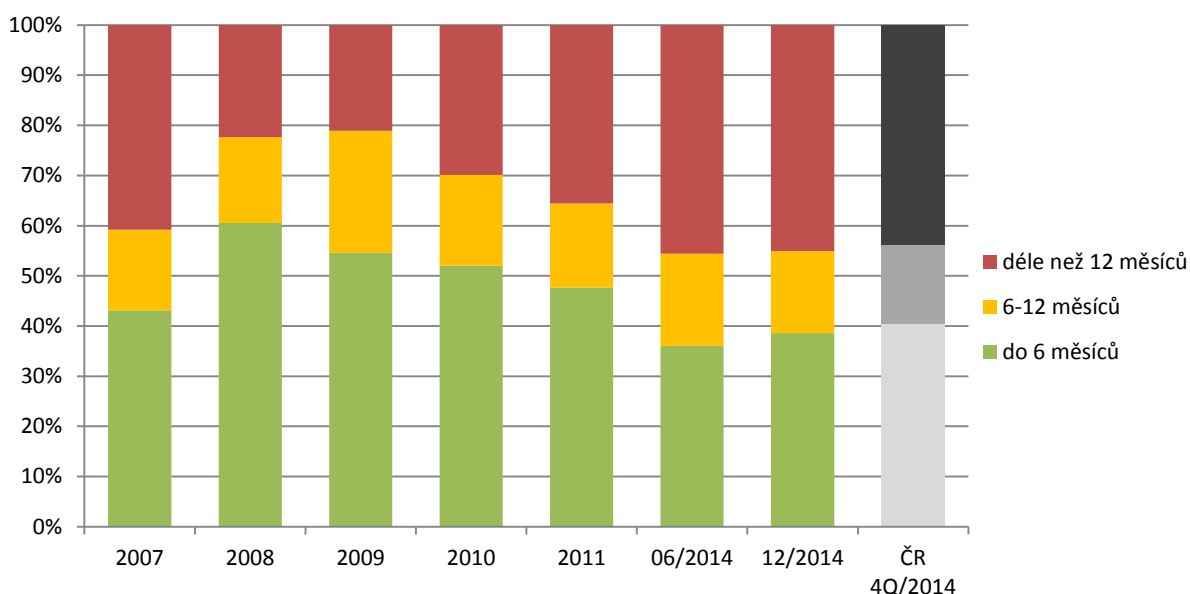
Graf 17 Struktura uchazečů o zaměstnání podle jejich vzdělání, 2007–2014



Zdroj: vlastní úpravy na základě dat z ÚP Trutnov

Struktura uchazečů o zaměstnání podle jejich nejvyššího dokončeného vzdělání vykazuje ve městě Trutnov v čase pouze malé změny. Během období ekonomické krize v letech 2009–10 se mírně zvýšilo zastoupení osob se SŠ vzděláním. To odpovídá dočasnému omezení zejména výrobních kapacit firem, kde tito lidé nachází nejčastěji uplatnění, což vedlo ke snižování počtu pracovních pozic pro tyto zaměstnance. Po znovuoživení ekonomického růstu v posledních zhruba dvou letech dochází opět ke snižování zastoupení této skupiny uchazečů. V čase slabě roste zastoupení VŠ vzdělaných mezi uchazeči o práci, což lze přičítat především jejich stále většímu zastoupení v populaci. Naopak podíl méně vzdělaných osob (se ZŠ a nižším/neúplným SŠ vzděláním) mezi uchazeči je nadále vysoký (tvoří více než dvě třetiny), ačkoliv jejich podíl v populaci pomalu klesá a je rozhodně mnohem nižší. Navíc dosahuje jejich podíl vyšších hodnot než v průměru v ČR. To ukazuje na potřebu blíže se této problematice věnovat.

**Graf 18** Struktura uchazečů o zaměstnání podle délky nezaměstnanosti, 2007–2014



Zdroj: vlastní úpravy na základě dat z ÚP Trutnov

Struktura uchazečů podle délky nezaměstnanosti je silně ovlivněna změnami na trhu práce vyvolanými v období ekonomické krize – zejména během let 2009 a 2010, kdy skokově vzrostla celková nezaměstnanost, se zvýšilo zastoupení uchazečů s kratší délkou nezaměstnanosti do 6 měsíců. To bylo důsledkem poměrně masivního propouštění, které právě v té době probíhalo. V dalších letech již **ve městě Trutnov opět narůstá podíl dlouhodobě nezaměstnaných (nad 6 měsíců)**. Jejich podíl dosahuje ke konci roku 2014 již více než 60 %, což je více než v roce 2007. Ještě horší je však situace u nezaměstnaných déle než 12 měsíců, jejichž podíl se zvýšil ze 40 % na 45 %. **Absolutní počet uchazečů, kteří jsou bez práce déle než 1 rok, se pak výrazně zvýšil ze 488 na 761 uchazečů.** Dlouhodobá nezaměstnanost tak patří k jednomu z vážných problémů trhu práce ve městě Trutnov.

**Dlouhodobá nezaměstnanost je vážným strukturálním problémem trhu práce, který působí velmi negativně na sociální postavení těchto osob a jejich rodin a může vést v důsledku až k vyššímu výskytu sociálně-patologických jevů.** Problém nelze bagatelizovat ani pohledem na srovnání se

situaci v celé ČR, kde je podíl dlouhodobě nezaměstnaných obdobný, protože ČR má v této oblasti i v mezinárodním srovnání nepříznivou pozici.

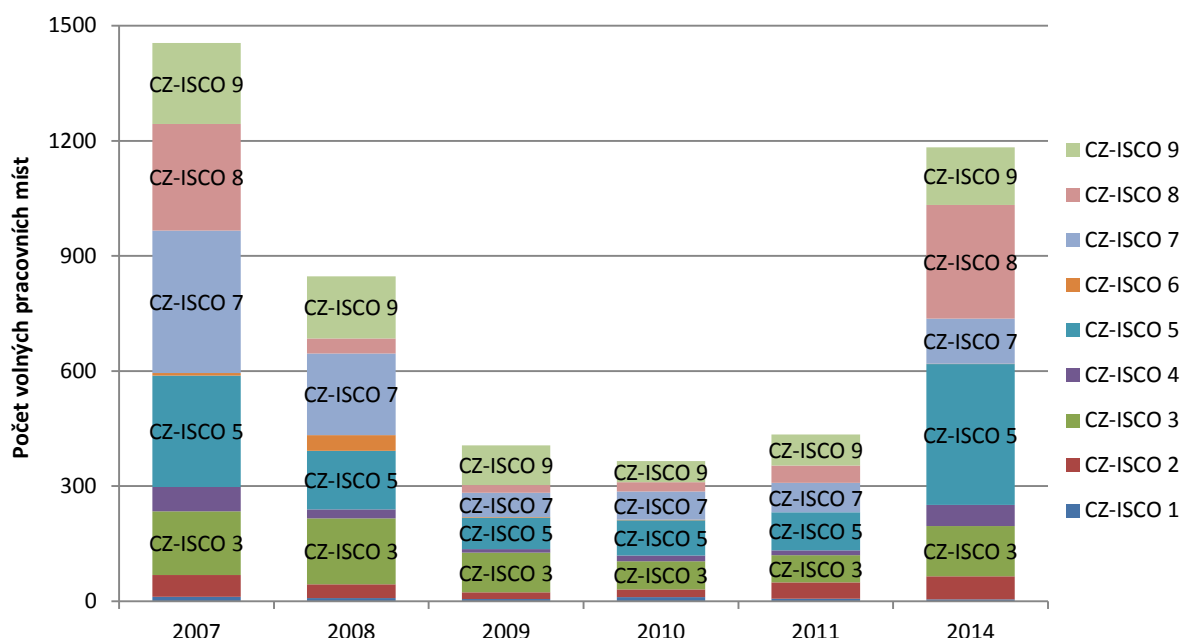
### 5.3 Nabídka volných pracovních míst dle jejich struktury

Dostupná data umožňují sledovat volná pracovní místa hlášená na úřad práce podle jejich klasifikace CZ-ISCO. Ta rozděluje nabízené pracovní pozice do celkem 10 skupin dle jejich typu (viz tabulka níže).

Tabulka 6 Klasifikace tříd zaměstnání CZ-ISCO

kód	Typ CZ-ISCO	kód	Typ CZ-ISCO
1	Zákonodárci a řídící pracovníci	6	Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství
2	Specialisté	7	Řemeslníci a opraváři
3	Techničtí a odborní pracovníci	8	Obsluha strojů a zařízení, montéři
4	Úředníci	9	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci
5	Pracovníci ve službách a prodeji	0	Zaměstnanci v ozbrojených silách

Graf 19 Struktura volných pracovních míst podle typu pracovní pozice CZ-ISCO, 2007–2014



Zdroj: vlastní úpravy na základě dat z ÚP Trutnov

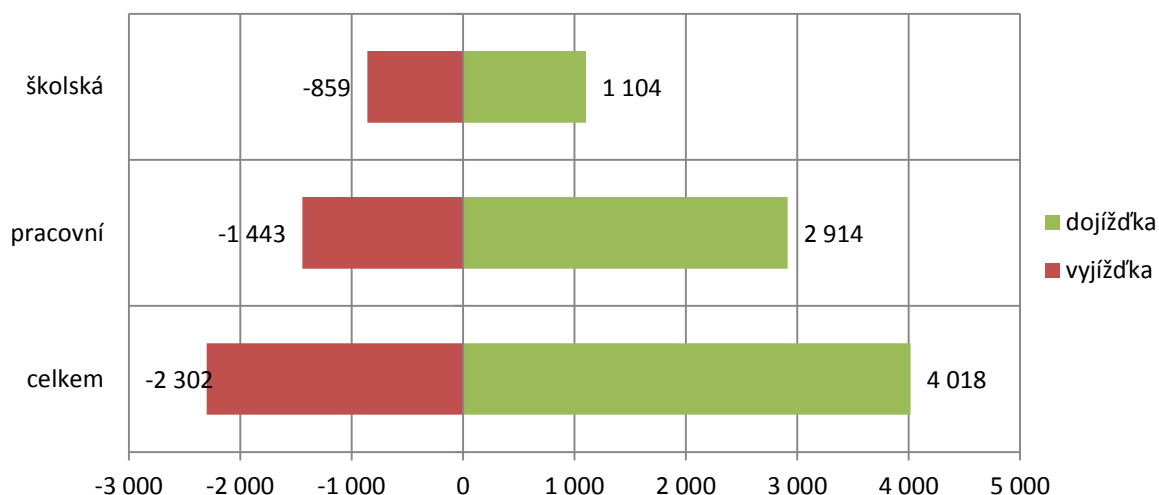
Volná pracovní místa dle jejich typu se ve sledovaném období značně proměnila. Výrazný pokles pracovních míst nastal ve všech skupinách vlivem ekonomické krize v letech 2009–2011. Pokud porovnáme situaci v roce 2007 a v současnosti tak **poklesl výrazně počet volných míst pro Řemeslníky a opraváře (ISCO 7) a mírně také pro nekvalifikované a pomocné pracovníky (ISCO 9)**. Nižší počet méně kvalifikovaných pracovních míst lze velmi pravděpodobně přičíst stále rostoucímu tlaku na efektivitu výroby a vyššímu podílu automatizace, což jsou procesy, které akceleroval právě delší pokles ekonomické výkonnosti, který dále přinutil firmy reagovat ve směru zvyšování své produktivity, což mělo za následek snížení počtu pomocných/nekvalifikovaných pracovních pozic. **Naopak vzrostl počet volných pozic pro Pracovníky ve službách a prodeji (ISCO 5) a zhruba na stejných číslech se udržuje počet volných míst pro Obsluhu strojů a zařízení (ISCO 8)**, které patří mezi nejvíce poptávané specializace na lokálním trhu práce.

Výše popsanou situaci na trhu práce však také ovlivňuje typ pracovních pozic, které jsou na Úřad práce hlášeny. Lze se domnívat, že řada pozic vyžadujících vyšší kvalifikaci a lepší kompetence (např. střední a vyšší management, vysoce odborné pozice ve výrobě) není v některých případech na Úřad práce hlášena, neboť se předpokládá, že tyto odborníky lze hledat lépe i jinými způsoby. I přesto však lze uvedené závěry považovat za platné a vystihující reálný obraz místního trhu práce.

## 5.4 Dojíždka do zaměstnání

**Trh práce ve městě Trutnov nefunguje zcela autonomně, ale má mnohem širší vazby na okolí** (více o regionálním významu a postavení města Trutnov v kapitole XY – Regionální význam). Především díky tomu, že v Trutnově je usídlena řada velkých zaměstnavatelů z regionu, **je město přirozeným centrem pracovních příležitostí v regionální ekonomice, což se projevuje na intenzivní dojíždce za prací** (viz graf níže).

Graf 20 Dojíždka do zaměstnání a škol ve městě Trutnov, 2011

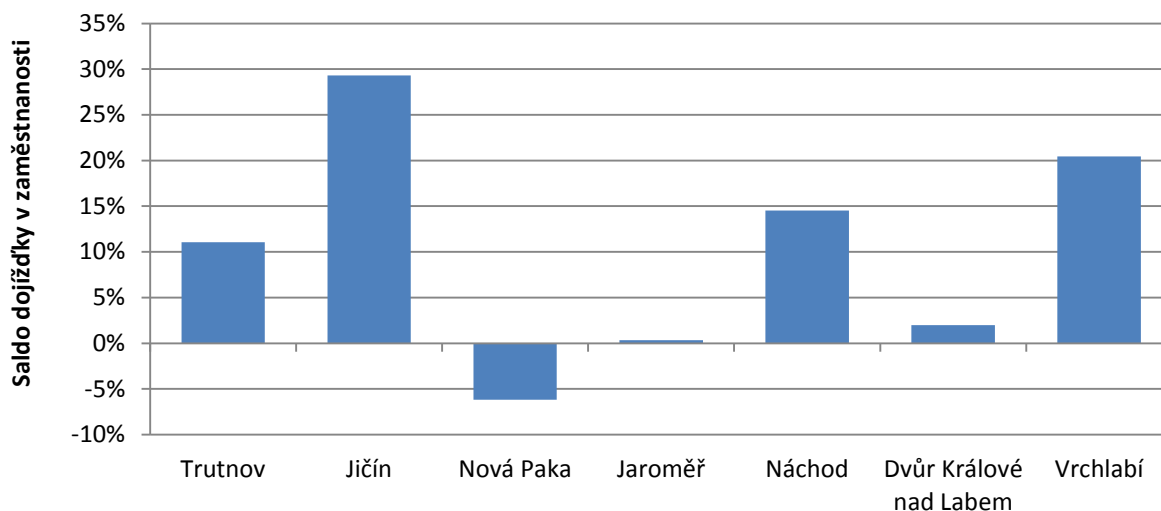


Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011

Celkové saldo pracovní dojíždky a vyjíždky je kladné a dosahuje téměř 1 500 osob. **Úhrnem do města Trutnov dojíždí za prací více než 2 900 zaměstnanců, kteří se podílí 11 % na celkovém počtu obsazených pracovních míst ve městě** (dle SLDB v r. 2011). To jen potvrzuje pozici města Trutnov jako regionálního ekonomického centra s vysokou koncentrací pracovních příležitostí, které pozitivně ovlivňují i trh práce v zázemí města.



Graf 21 Saldo dojíždky do zaměstnání v zaměstnanosti ve městech Královéhradeckého kraje, 2011



Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011

Význam dojíždky v zaměstnanosti ve městě Trutnov v porovnání s ostatními vybranými městy Královéhradeckého kraje ukazuje, že Trutnov patří k významnějším dojíždkovým centrům a funguje jako důležité centrum pracovních příležitostí. Vyšší saldo dojíždky v zaměstnanosti ve městě Jičín je dáno především vyšším převysím dojíždějících nad vyjíždějícími a v případě města Vrchlabí i jeho relativně menší celkovou velikostí (měřenou počet pracovních příležitostí) a naopak vysokým potenciálem pro dojíždku za prací především kvůli výrobnímu závodu Škody Auto.

#### Hlavní zjištění:

- *Trh práce ve městě Trutnov prošel v uplynulých 8 letech významnými změnami, které souvisely především s ekonomickou krizí započatou během roku 2008 a jejími dopady, které se projeví na trhu práce s určitým zpožděním a byly dlouhodobé.*
- *Během posledních dvou let je však patrné ekonomické oživení, které působí na snižování nezaměstnanosti ve městě. Její úroveň se přiblížila průměrným hodnotám v celé ČR (ukazatel podíl nezaměstnaných dosahoval ke konci roku 2014 hodnot kolem 8 %, podle nejnovějších údajů za květen 2015 dokonce 6,4 %).*
- *Od konce roku 2011 se trvale zvyšuje počet volných míst na trhu práce ve městě Trutnov. V prosinci roku 2014 připadali na 1 volné pracovní místo v průměru 4 uchazeči.*
- *Věková struktura uchazečů o zaměstnání je ve městě Trutnov stabilní a příliš se nemění – nedochází k nárůstu problému s nezaměstnaností mladých obyvatel do 30 let a absolventů nebo naopak lidí ve vyšším věku (50 a více let). Přesto se však tyto věkové skupiny podílejí 54 % na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání.*

- *Největší problém nalézt zaměstnání ve městě Trutnov mají lidé s nižším vzděláním (ZŠ, nižší SŠ), jejichž podíl mezi uchazeči o práci dosahuje 70 % a v čase mírně roste. 30 % nezaměstnaných tvoří lidé se základním nebo neukončeným základním vzděláním, ačkoliv jejich podíl v populaci je ve městě Trutnov pouze 15 %.*
- *Dlouhodobá nezaměstnanost je významným problémem místního trhu práce – téměř 50 % uchazečů o práci je bez zaměstnání již déle než 1 rok a jejich podíl i absolutní počet se v čase zvyšuje.*
- *Během uplynulých 5 let výrazně poklesl počet volných pracovních míst na méně kvalifikovaných pozicích (ISCO 9 – Nekvalifikovaní a pomocní pracovníci) a také Řemeslníků a opravářů (ISCO 7). Naopak vzrostl počet volných pracovních míst pro pracovníky ve službách (ISCO 5) a Opraváře a obsluhu strojů (ISCO 8).*
- *Město Trutnov je významným centrem dojížděky za prací a regionálním ekonomickým centrem pozitivně působícím i na trh práce v jeho zázemí. Denně za prací do města Trutnov dojíždí téměř 3 tisíce zaměstnanců.*

## 6. Vzdělávání

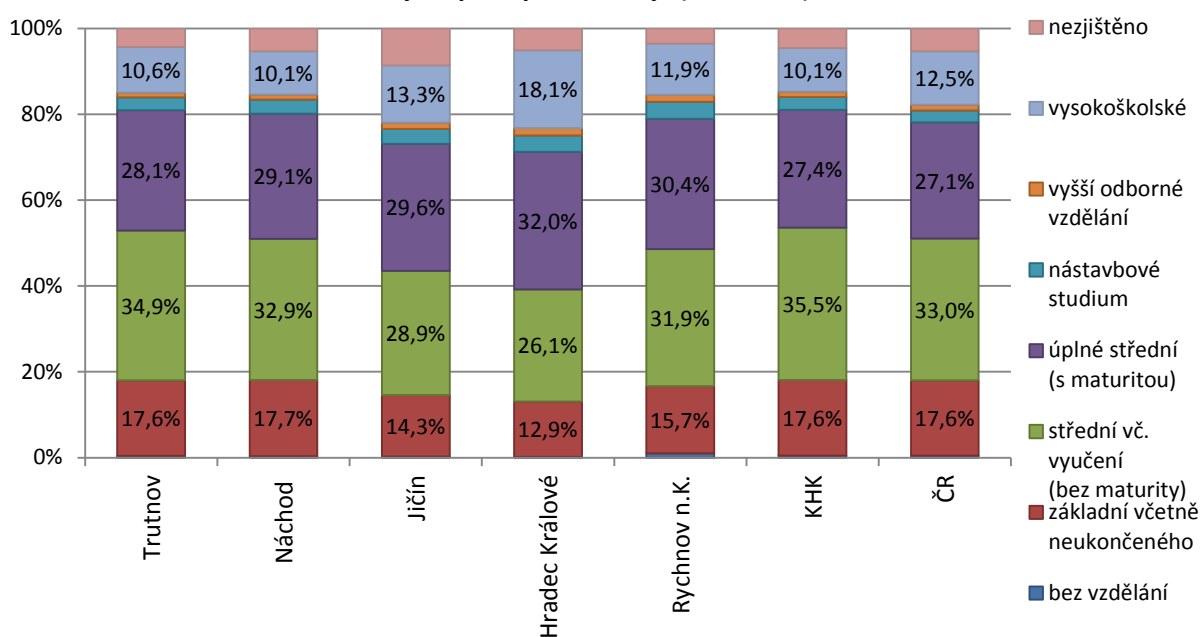
V této kapitole jsou analyzovány základní charakteristiky v oblasti vzdělávání, pozornost je zaměřena jednak na dostupnost a vytížení vzdělávacích institucí zřizovaných městem a dále také na nabídku středního, vyššího odborného a vysokoškolského vzdělávání. Analýza využívá nejpodrobnější dostupná data z Městského úřadu v Trutnově, jednotlivých škol a Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

*Klíčové otázky:*

- *Jaká je vzdělanostní úroveň v Trutnově a jak se proměnila za posledních deset let?*
- *Jaké je vytížení mateřských a základních škol, budou jejich kapacity stačit pro budoucí vývoj?*
- *Jaká je struktura středního, vyššího odborného a vysokého školství ve městě?*

Vzdělanostní struktura ve městě nevykazuje příliš velké odlišnosti v porovnání s průměrnými hodnotami České republiky a Královéhradeckého kraje (Graf 22). Podle výsledků SLDB z roku 2011 mělo 42,8 % obyvatel nad patnáct let věku vzdělání úplné střední s maturitou a vyšší, což je nejnižší podíl v porovnání s ostatními okresními městy Královéhradeckého kraje (Graf 22).

**Graf 22 Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání v ČR, Královéhradeckém kraji a vybraných obcích kraje (SLDB 2011)**

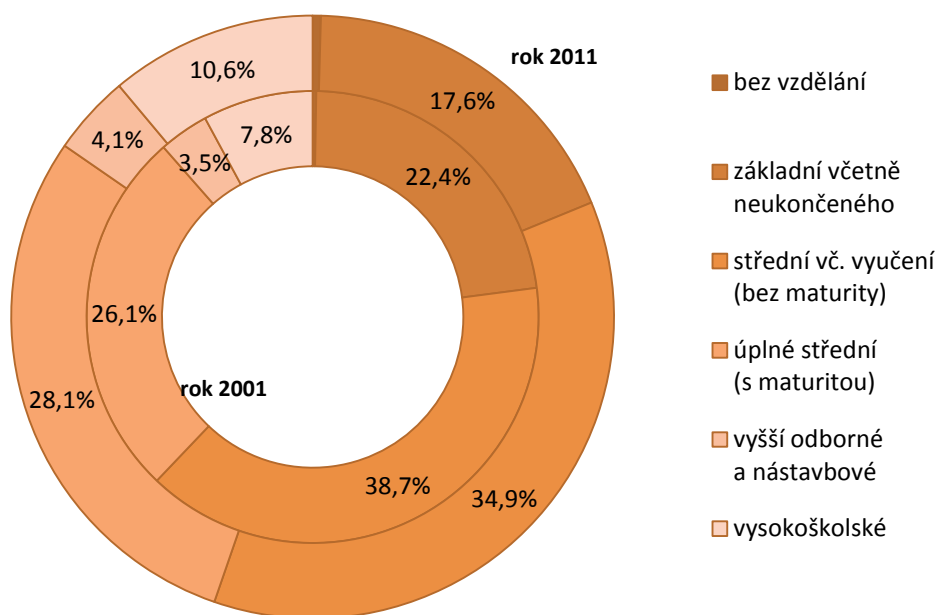


Zdroj: ČSÚ - Sčítání lidu, domů a bytů rok 2011

Pozitivním faktorem ve městě je, že mezi posledními dvěma censy se úroveň vzdělanosti obyvatelstva města Trutnova výrazně zlepšila (Graf 23). V uplynulých deseti letech došlo k nárůstu počtu osob s vyšším vzděláním. Výraznější nárůst zaznamenala především kategorie osob s vysokoškolským vzděláním, jejíž podíl se zvýšil o necelé 3 p. b., a kategorie úplné střední vzdělání s maturitou. Velkým pozitivem je také pokles počtu osob se základním vzděláním včetně neukončeného, kde se podíl snížil téměř o 5 p. b. Za jeden z faktorů, který pozitivně ovlivňuje vzdělanostní strukturu obyvatel města,

Ize považovat pestrou nabídku studijních oborů na středních odborných školách, gymnáziu a vyšších odborných školách ve městě.

**Graf 23 Vývoj vzdělanostní struktury v Trutnově mezi lety 2001 a 2011**



Zdroj: ČSÚ - Sčítání lidu, domů a bytů 2001, 2011

## 6.1 Vzdělávací infrastruktura na území města

Město Trutnov nabízí obyvatelům vzdělávání v předškolních zařízeních i zařízeních základního vzdělávání. Střední popřípadě vyšší odborné vzdělání je možné získat na sedmi školách. Ve městě působí také pobočky dvou vysokých škol v podobě konzultačních středisek.

### Jesle

Město Trutnov je zřizovatelem příspěvkové organizace Městské jesle Trutnov, které fungují již od roku 2000. Zařízení nabízí péči o děti od 6 měsíců do konce školního roku, ve kterém dosáhnou 3 let. Výjimečně zařízení přijímá i děti mezi 3. a 4. Rokem, avšak pouze na základě doporučení lékaře. Kapacita zařízení je 60 dětí, které jsou rozděleny do 3 oddělení. V posledních letech je kapacita jeslí vytížena každoročně na 100 %. Jesle fungují na základě školních roků a místa se uvolňují od září přechodem dětí do mateřských škol.

### Mateřské školy - předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání je zajišťováno příspěvkovou organizací Mateřská škola, Trutnov, které působí na 11 pracovištích. Ve školním roce 2014/15 nabízí město předškolní vzdělávání na všech 11 pracovištích s celkovou kapacitou 1022 míst ve 36 třídách. Kapacita zařízení je v posledních pěti letech naplněna téměř na maximum (Graf 24). Ve školním roce 2014/2015 navštěvuje jednotlivá pracoviště mateřské školy ve městě celkem 972 dětí, což je o necelých 17 % více než v roce 2005/06. Počet dětí se zvyšoval až do roku 2011, kdy byla kapacita naplněna na 100%. V posledním školním roce však byl zaznamenán již mírný pokles zájmu o místo v MŠ.

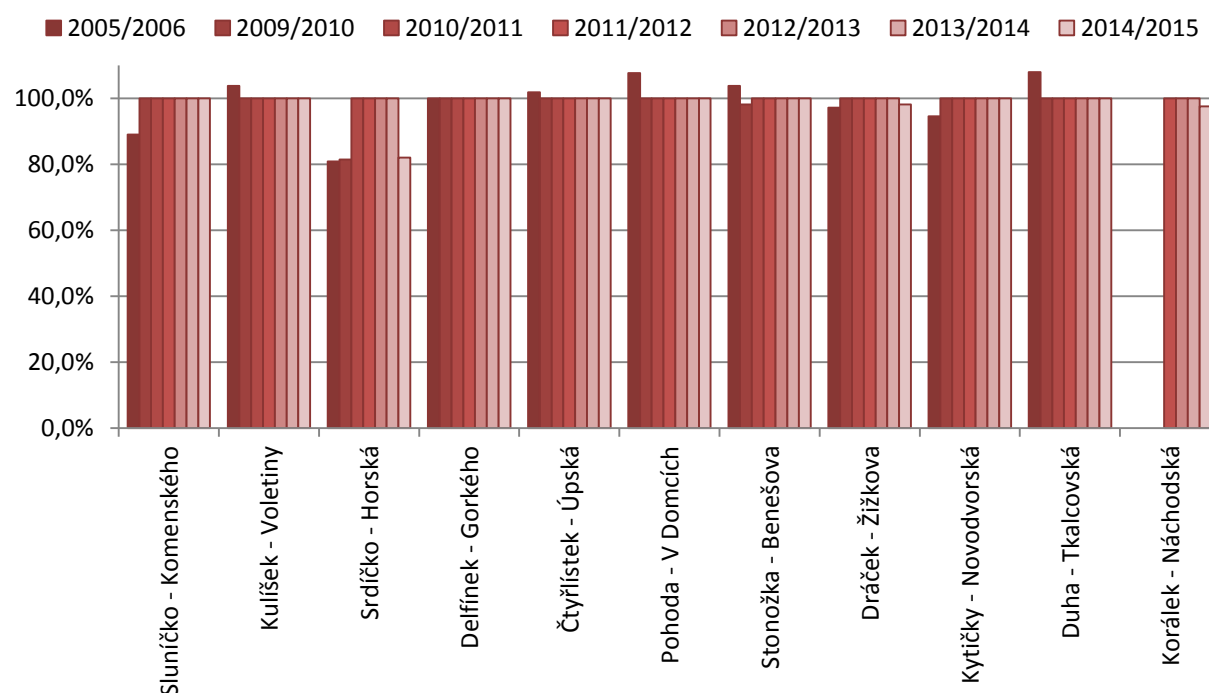
Tabulka 7 Vývoj počtu dětí, pedagogických pracovníků a tříd v mateřských školách v Trutnově (2009-2015)

školní rok	Kapacita	Počet dětí v MŠ	Počet tříd v MŠ	Počet dětí na jednoho pedagoga	Průměrný počet dětí ve třídě	Celková využitelnost %
šk. r. 2005/06	907	833	32	13,0	26,0	91,8
šk. r. 2009/10	907	906	33	14,2	27,5	99,9
šk. r. 2010/11	938	938	34	13,5	27,6	100,0
šk. r. 2011/12	1022	1022	37	14,0	27,6	100,0
šk. r. 2012/13	1022	1022	37	13,6	27,6	100,0
šk. r. 2013/14	1022	1022	37	14,0	27,6	100,0
šk. r. 2014/15	1022	972	36	13,7	27,0	95,1
Index změny 2015/2005	112,68%	116,69%	112,50%	-	-	-

Zdroj: Městský úřad Trutnov, odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví

Kladně lze hodnotit, že město zareagovalo v posledních letech na rostoucí poptávku po předškolním vzdělávání velmi pružně, v jednotlivých letech docházelo k zvyšování počtu tříd v některých MŠ a bylo otevřeno nové pracoviště. Ve školním roce 2005/06 byla kapacita MŠ 32 tříd, v následujících letech docházelo každoročně k dalšímu navýšení počtu tříd až do roku 2011/12, kdy bylo znovu otevřeno pracoviště v Náchodské ulici o celkové kapacitě 84 míst. Díky tomuto postupnému navýšování došlo pouze k mírnému zvýšení průměrného počtu dětí ve třídách i počtu dětí připadajících na jednoho pedagoga (Tabulka 7).

Graf 24 Využití kapacity jednotlivých pracovišť Mateřské školy Trutnov v letech (%)



Zdroj: Městský úřad Trutnov, odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví

Celková kapacita jednotlivých pracovišť Mateřské školy, Trutnov je v současné době vyčerpána na 95%. V následujících letech se neočekávají již výraznější změny, spíše se požadavky na kapacitu budou snižovat. Nevyšší nárůst počtu dětí mají dle demografických údajů mateřské školy za sebou a demografické prognózy předpokládají postupný pokles počtu dětí.

## Základní školy

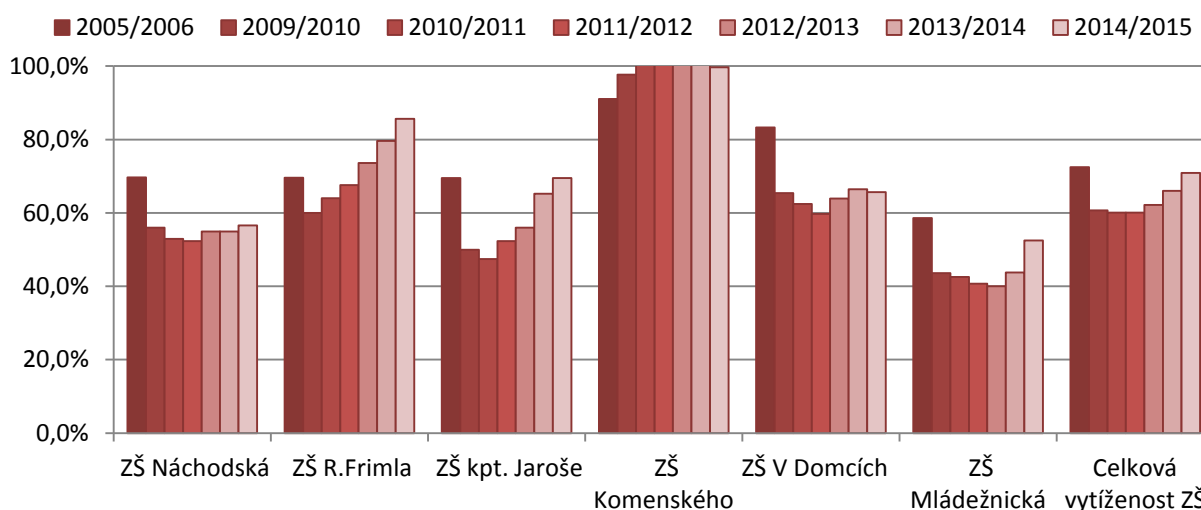
Ve městě působí celkem sedm základních škol, jejichž zřizovatelem je město Trutnov, z toho jedna základní škola je pro žáky se specifickými poruchami učení. Pro školní rok 2014/15 nabízely základní školy kapacitu 4070 míst a jejich vytíženost byla necelých 70,7 %. Ve školním roce 2014/15 byla kapacita snížena o 150 míst<sup>11</sup>. Od roku 2002 počet žáků na základních školách postupně klesal, tento pokles se zastavil v roce 2011 a v posledních letech počty žáků opět mírně vzrůstají (Tabulka 8). Vytíženost jednotlivých základních škol se pohybuje v rozmezí 52 - 99 %. Nejvyšší počet žáků má ZŠ Komenského, jejíž kapacita byla v posledních pěti letech plně naplněna, a proto pro školní rok 2014/15 byla kapacita školy navýšena o 50 míst (stávající vytíženost 99,7 %). Naopak s největším poklesem počtu žáků se v posledních letech potýká ZŠ Mládežnická, která patří kapacitně k největším základním školám ve městě. Vytíženost ZŠ Mládežnická se dlouhodobě pohybovala pod 50 %. Z tohoto důvodu byla kapacita školy pro školní rok 2014/15 snížena o 200 míst.

**Tabulka 8 Vývoj počtu žáků a tříd na základních školách v Trutnově v letech 2009 - 2015**

rok	Počet tříd v ZŠ	Počet žáků v ZŠ	Průměrný počet žáků ve třídě	Celková vytíženost %
šk. r. 2005/06	127	2949	23,2	72,5
šk. r. 2009/10	114	2469	21,7	60,7
šk. r. 2010/11	117	2446	20,9	60,1
šk. r. 2011/12	114	2447	21,5	60,1
šk. r. 2012/13	117	2530	21,6	62,2
šk. r. 2013/14	126	2687	21,3	66,0
šk. r. 2014/15	131	2781	21,2	70,9
Index změny 2015/2005	103,15%	94,30%	-	-

Zdroj: Městský úřad Trutnov, odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví

**Graf 25 Využití kapacity jednotlivých základních škol v Trutnově v letech 2009 - 2014 (%)**



Zdroj: Městský úřad Trutnov, odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví

<sup>11</sup> Ve šk. roce 2014/15 byla o 200 žáků snížena kapacita v ZŠ Mládežnická, v ZŠ Komenského byla naopak kapacita navýšena o 50 žáků.

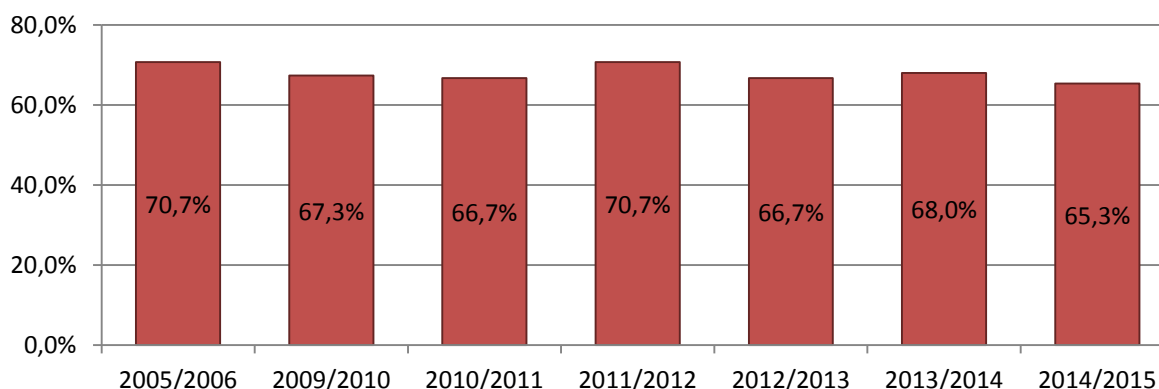
Přestože se počet dětí na základních školách od roku 2011 zvyšuje, tak lze předpokládat, že nejvyšší počet dětí v prvních třídách mají školy pravděpodobně již za sebou. Z pohledu kapacit mateřských a základních škol lze očekávat v následujících letech spíše postupný pokles počtu dětí. Tyto odhady mohou být částečně ovlivněny dvěma faktory - odklad povinné školní docházky a dále pak změna počtu žáků dojíždějících z okolních obcí na základní školy v Trutnově.

Z dalších vzdělávacích institucí, které jsou zařazeny v rejstříku škol a školských zařízení, je město Trutnov zřizovatelem dvou příspěvkových organizací: Základní umělecké školy Trutnov a školského zařízení pro zájmové vzdělávání - Středisko volného času, Trutnov.

### Speciální vzdělávání

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami je určena Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Trutnov 3, Voletiny 1, kterou stejně jako běžné základní školy zřizuje město Trutnov (standardně bývá zřizovatelem škol pro žáky se zdravotním postižením kraj). Kapacitně se vytížení školy pohybuje mezi 65 – 70 %. Obdobnou péči mají tyto děti rovněž ve speciálních třídách ZŠ Komenského a ZŠ V Domcích.

**Graf 26 Využití kapacity základní školy ve Voletinách v letech 2009 - 2015 (%)**



Zdroj: Městský úřad Trutnov, odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví

Ucelený systém vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami nabízí ve městě Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, Trutnov, Horská 160, jejímž zřizovatelem je Královéhradecký kraj. Tato vzdělávací instituce nabízí možnost vzdělávání na těchto typech škol:

- Mateřská škola... 2 oddělení předškolního vzdělávání jedno oddělení je určeno pro děti se zdravotním postižením, druhé oddělení je určeno pro děti s logopedickou vadou. Kapacita MŠ je 26 dětí.
- Základní škola určená pro děti se zdravotním postižením - Základní škola praktická... 1. - 9. ročník a Základní škola speciální... 1. - 10. ročník. Celková kapacita je 150 žáků.
- Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá... jedná se o typ střední školy určené žákům s různými stupni **mentálního postižení**. Kapacita školy je až 42 žáků.

Z dostupných dat<sup>12</sup> je zřejmé, že kapacita základní školy je vytížena zhruba na 50 %. Jak základní škola, tak střední škola jsou připraveny přijmout v případě potřeby další žáky.

Předškolního vzdělávání nabízí ve městě také další dva subjekty. Prvním je Mateřská škola speciální, Trutnov, Na Struze 124, jejímž zřizovatelem je Královéhradecký kraj. Škola nabízí péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami a poskytuje pomoc rodinám. Při mateřské škole působí také speciálně pedagogické centrum pro mentálně postižené, které od roku 2003 rozšířilo svoji činnost o péči poskytovanou dětem s lékařskou diagnózou autismus. V současné době má škola celkem sedm speciálních tříd. Druhým zařízením, které nabízí péči o děti předškolního věku se zdravotním, tělesným či mentálním postižením, je zařízení Sedmikráska, které je součástí Stacionáře pro zdravotně oslabené a tělesně postižené. Zřizovatelem stacionáře je město Trutnov).

Dětem se specifickými potřebami nabízí možnost vzdělávání také Základní škola speciální a praktická škola Diakonie ČCE, Komenského 616, Vrchlabí - pracoviště Trutnov, Školní 13. Na tomto odloučeném pracovišti jsou zřízeny celkem dvě třídy pro deset žáků "Duhová třída" = Praktická škola dvouletá a "Fialová třída" = ZŠ speciální. V každé třídě vyučují dva pedagogové a je pět žáků.

Z výše uvedeného je zřejmé, že nabídka vzdělávání pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami je v Trutnově na velmi dobré úrovni. Pozitivem také je, že většina základních škol se snaží o integraci dětí se specifickými vzdělávacími potřebami do běžných tříd.

## **Střední školy**

V Trutnově se nachází celkem 1 soukromá a 6 veřejných středních škol zřizovaných krajem, 2 vyšší odborné školy a určitý druh studia zde nabízí také jedna vysoká škola. V porovnání s rokem 2008 došlo ke změně názvu Střední odborné školy podnikatelské Trutnov s.r.o. Od roku 2012 škola vystupuje pod názvem CZECH SALES ACADEMY Trutnov - střední odborná škola s.r.o.

Úplné střední všeobecné vzdělání nabízí gymnázium (4-leté a 8-leté studium), ostatní střední školy jsou odborné a nabízí studium v různých specializovaných oborech. Z odborných středních škol má nejvyšší počet studentů Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Trutnov, Volanovská 243, která nabízí 12 oborů studia.

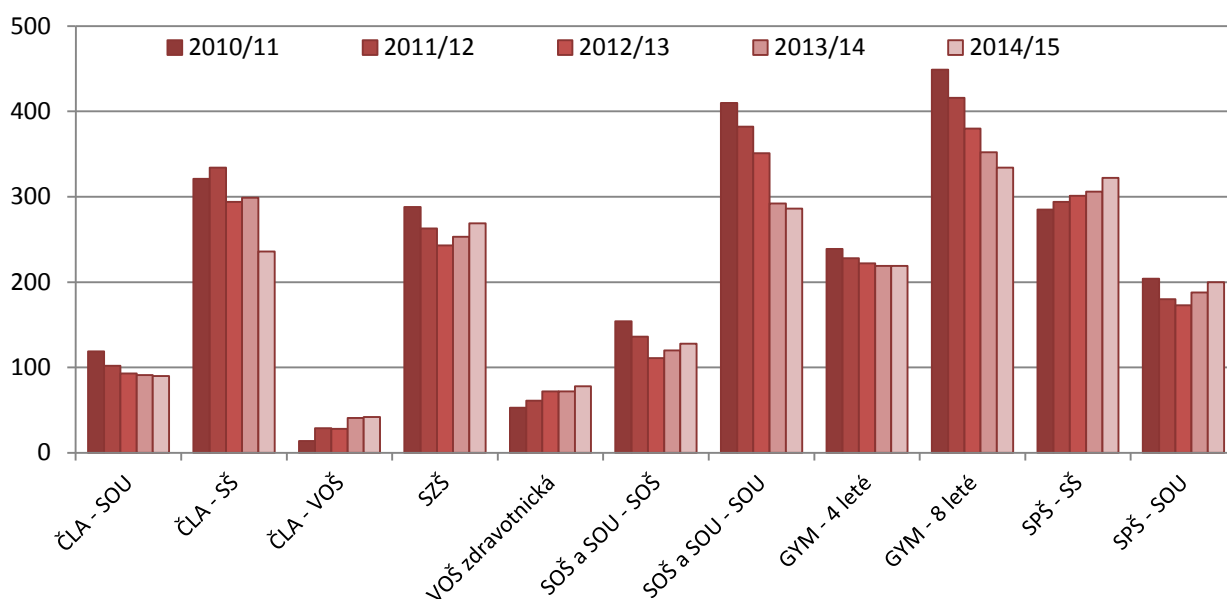
V posledních letech se střední školy v celé republice potýkají s klesajícím počtem studentů a postupně dochází k optimalizaci středních škol. Tento trend se bohužel nevyhýbá ani Trutnovu. Z dostupných dat (Graf 27) je zřejmé, že trutnovské střední školy až na pár výjimek tento problém také musí řešit. Relativně stabilní počet studentů si dlouhodobě drží Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Trutnov, Procházkova 303 a Střední průmyslová škola, Trutnov, Školní 101. Pozitivem pro obě tyto školy je, že v posledních letech zaznamenávají mírně zvýšený zájem o studium.

---

<sup>12</sup> Výroční zprávy o činnosti školy v jednotlivých školních letech



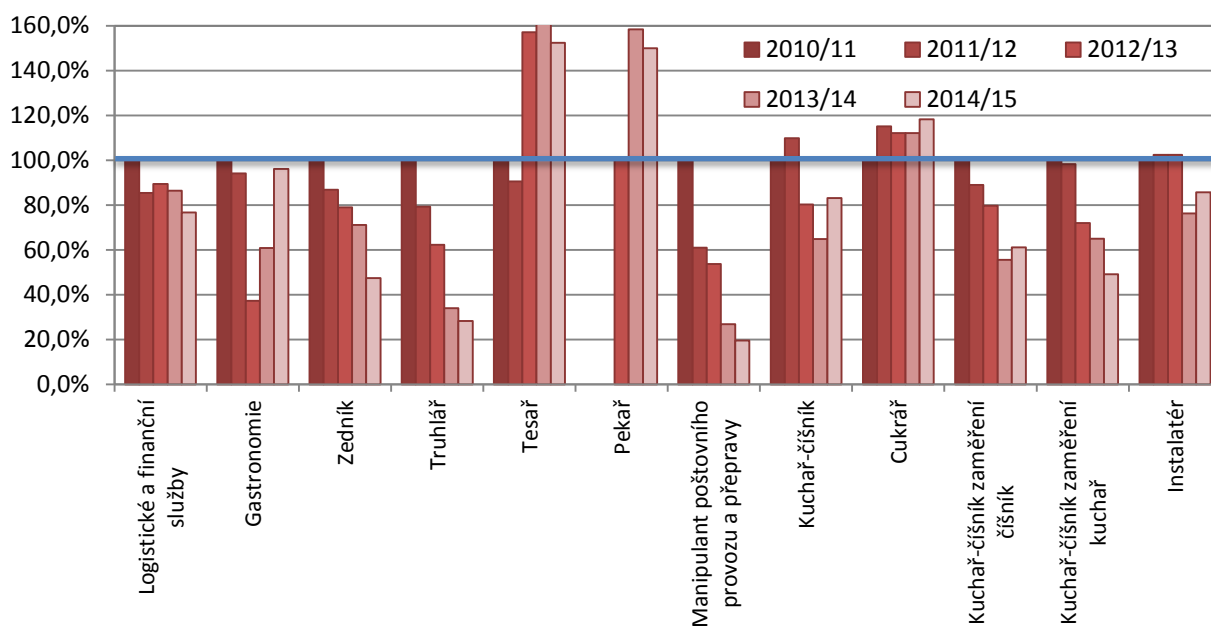
**Graf 27 Vývoj počtu studentů na středních a vyšších odborných školách v Trutnově**



Zdroj: podklady zpracované a poskytnuté jednotlivými SŠ a VOŠ

Dostupná data ukazují (Graf 27), že s výraznějším poklesem počtu studentů se potýkají zejména - SOŠ a SOU Trutnov a osmileté gymnázium. U těchto vzdělávacích zařízení klesl celkový počet studentů za posledních pět let o více jak 20 %.

**Graf 28 Vývoj počtu studentů na SOŠ a SOU v Trutnově dle studijních oborů (rok 2010/11 = 100 %)1**



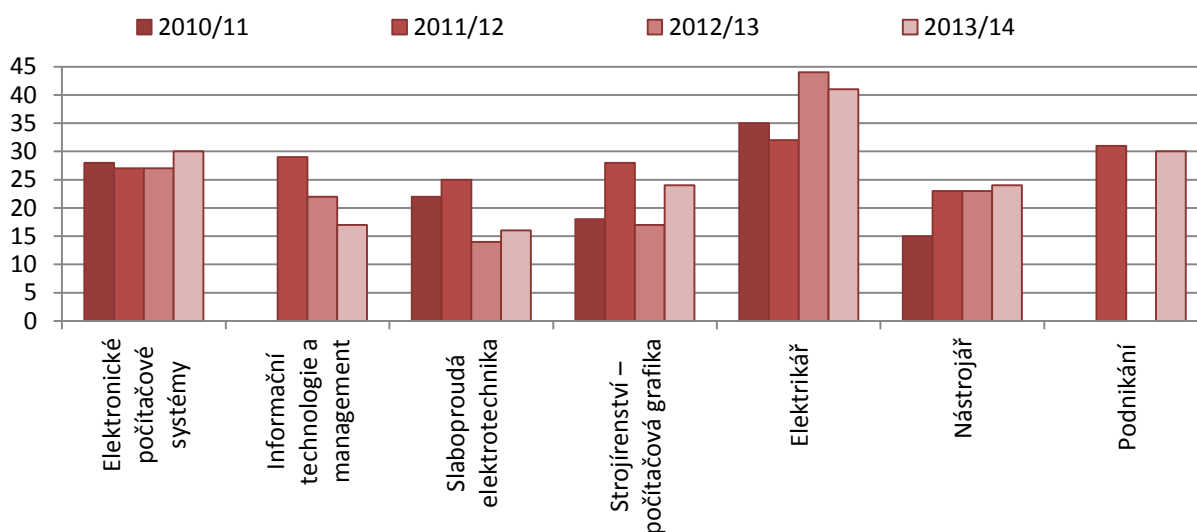
Poznámka: <sup>1</sup>učební obor pekař rok 2012/13 = 100 %, maturitní studijní obor Gastronomie se do roku 2011 nazýval Společné stravování, studijní obor s maturitou - Logistické a finanční služby, Gastronomie  
Zdroj: Střední odborná škola a střední odborné učiliště Trutnov

Nejvyšší pokles zaznamenalo osmileté gymnázium, kde se v porovnání s rokem 2010/11 snížil počet studentů o 25,6 %. Toto snížení však bylo způsobeno organizačními změnami ze strany zřizovatele Královéhradeckého kraje, který rozhodl snížit kapacitu osmiletého gymnázia. U SOŠ a SOU Trutnov klesá zájem žáků jak o učňovské, ta i o maturitní obory. Výraznější pokles byl zaznamenán u

některých řemeslných oborů truhlář, zedník, manipulant poštovního provozu a přepravy (Graf 28). Naopak růst zájmu se v posledních letech ukazuje (Graf 28) u oboru cukrář, tesař, pekař. U studijního oboru gastronomie se začal zájem studentů zvyšovat od roku 2011, kdy došlo k úpravě oboru.

Počet studentů na Střední průmyslové škole, Trutnov, Školní 101 má pozitivní trend. Celkový počet žáků mírně roste a roste také počet přijatých studentů. Zájem se v posledních letech zvýšil zejména u učebních oborů. Největší zájem je o studium učebního oboru elektrikář a nástrojář. Naopak u maturitních oborů se zájem o studium v posledních letech spíše snižuje a nejvyšší pokles byl u oboru Informační technologie a management - Graf 29.

**Graf 29 Vývoj počtu přijatých studentů na Střední průmyslovou školu v Trutnově**



Poznámka: Studijní obor - Elektronické počítačové systémy, Informační technologie a management, Slaboproudá elektrotechnika, Strojírenství – počítačová grafika; Učební obor – Elektrikář, Nástrojář, Strojní mechanik, Podnikání; Nástavbové studium – Podnikání

Zdroj: Střední průmyslová škola Trutnov

U vyšších odborných škol je zájem studentů poměrně stabilní. Toto studium nabízí dvě střední školy – Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Trutnov, Procházkova 303 a Česká lesnická akademie Trutnov - střední škola a vyšší odborná škola.

### Vysoké školy

Zaměstnavatelé v Trutnově dlouhodobě postrádají přítomnost technicky zaměřené vysoké školy v Trutnově či blízkém okolí. Ve strategickém plánu z roku 2009 byl navržen projekt vybudování **detašovaného pracoviště Elektrotechnické fakulty Českého vysokého učení technického v Praze**. Projekt se podařilo nastartovat v roce 2010, kdy město Trutnov ve spolupráci s firmami (zejména ZPA Smart Energy) vytvořilo podmínky pro vznik tohoto pracoviště. Elektrotechnická fakulta ČVÚT otevřela kombinované i denní bakalářské studium elektrotechniky, energetiky a managementu a celkem přijala na podzim roku 2010 okolo šedesáti studentů. Přestože se po prvním úspěšném akademickém roce přihlásilo 18 zájemců o kombinovanou formu studia, tak po nástupu nového vedení fakulty došlo k jednostrannému ukončení podpory trutnovské výuky ze strany ČVUT-FEL.

ČVUT-FEL nechalo pouze dokončit studium studentům prvního a druhého ročníku kombinované formy v Trutnově a tím veškerá podpora či rozvoj výuky ČVUT-FEL v Trutnově skončila.

V současné době působí v Trutnově jedna vysoká škola - Fakulta veřejných politik Slezské univerzity v Opavě. V roce 2010 fakulta otevřela v Trutnově Konzultační středisko pro celoživotní vzdělávání a v návaznosti na to zahájila bakalářské studium. Za pět let působení v Trutnově prošlo studiem kurzů ČŽV veřejná správa a sociální politika, sociální patologie a prevence zhruba 150 studentů<sup>13</sup>. První dva ročníky v rámci tohoto celoživotního vzdělávání jsou placeny a třetí rok se překlápí do řádného neplaceného bakalářského studia. Toto kombinované studium je realizováno na Základní škole V Dmcích, kde má konzultační středisko k dispozici knihovnu a posluchárny.

#### Hlavní zjištění:

- *Vzdělanostní úroveň obyvatelstva města odpovídá průměrným hodnotám Královéhradeckého kraje i České republiky.*
- *Nabídka možností předškolního vzdělávání je dostatečná a rozmístění pracovišť MŠ odpovídá potřebám jednotlivých obydlených částí města. Mateřské školy na území města jsou kapacitně téměř naplněny. Nejvyšší zájem mají mateřské školy pravděpodobně již za sebou a v následujících letech se poptávka po předškolním vzdělávání nebude příliš měnit, spíše lze očekávat postupný pokles.*
- *Nabídka možností základního vzdělávání je z kapacitního hlediska dostatečná a to i pro následující roky. Stávající průměrná vytiženost základních škol ve městě se pohybuje necelých 71 %. V následujících letech se počet dětí nastupujících do prvních tříd se dramaticky zvyšovat již nebude.*
- *Nabídka středoškolského vzdělání je ve městě velmi pestrá. Přestože se střední školy obecně potýkají s poklesem počtu studentů, dvě střední školy (střední průmyslová škola a střední zdravotnická škola) si stabilně udržují potřebný počet žáků a v posledních třech letech zaznamenaly i jejich nárůst.*
- *Ve městě působí jedna vysoká škola (Fakulta veřejných politik Slezské univerzity v Opavě), která nabízí kombinovanou formu studia ukončenou titulem bakalář.*

---

<sup>13</sup> Zdroj: [http://krkonosky.denik.cz/zpravy\\_region/slezska-univerzita-se-pod-krkonosemi-uz-zabydlela-20150516.html](http://krkonosky.denik.cz/zpravy_region/slezska-univerzita-se-pod-krkonosemi-uz-zabydlela-20150516.html)

## 7. Kvalita života

Kvalita života patří mezi nejobsáhlejší oblasti, na které se v rámci strategického plánování soustředí pozornost. Město Trutnov chce být atraktivním městem s kvalitními podmínkami pro život. Cílem této kapitoly je analyzovat, do jaké míry se to v jednotlivých oblastech daří. V následujících dílčích podkapitolách se pozornost soustředí na tři základní oblasti:

- Bydlení ve městě;
- Sociální a zdravotní služby;
- Bezpečnost ve městě.
- Kultura a sport

### 7.1 Bydlení

Zajištění bydlení představuje důležitou oblast v životě každého jednotlivce. Řešení bytové problematiky přináší s sebou mnoho otázek a klíčová je v této oblasti jak fyzická, tak především finanční dostupnost bydlení. Nabídka kvalitního bydlení pro stávající, ale i pro nové obyvatele se řadí mezi důležité priority každé radnice a může být důležitým faktorem pro změnu nepříznivého demografického vývoje. Na základě dostupných dat se analýza pokusí nalézt odpovědi na tři otázky:

#### *Klíčové otázky*

- *Jaká je současná struktura bytového fondu a jaký je vývoj nové výstavby v posledních letech, zejména ve srovnání s konkurenčními městy?*
- *Jak se vyvíjí ceny nemovitostí ve městě? V tomto případě lze vývoj cen společně s vývojem nové výstavby považovat do určité míry také za ukazatel ekonomické výkonnosti a atraktivity města.*
- *Existují ve městě specifické lokality, kterým je potřeba věnovat pozornost?*

Výsledky Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 ukazují, že bytový fond města je tvořen 3 875 domy, z nichž trvale obydleno je 92,2 %. Ve struktuře domovního fondu převažují rodinné domy – 69,5 % nad bytovými domy – 26,4 %. Domovní fond je průměrně zastaralý. Dle údajů ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 bylo nejvíce domů – 76,5 % postaveno do roku 1990 - viz Graf 30.

V Trutnově došlo mezi jednotlivými cenami (2001, 2011) k nárůstu počtu rodinných domů (o 10,3 %) avšak k mírnému poklesu obydlených bytových domů (o 4,3 %). Z celkového počtu obydlených domů jsou ve vlastnictví města popřípadě státu pouze 4,7 % domů a téměř 70 % je v soukromém vlastnictví – viz Graf 31.

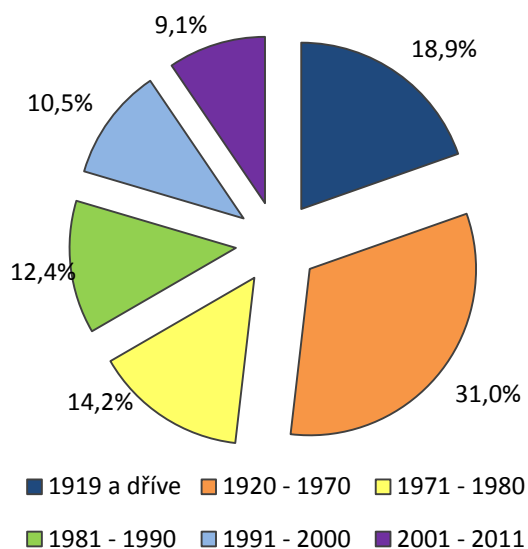
Zatímco v roce 2001 bylo z celkového počtu obydlených bytů na území města téměř 41 % bytů nájemních<sup>14</sup>, tak v roce 2011 to bylo necelých 23 %. Nejvýraznější pokles byl zaznamenán u družstevního vlastnictví, kde se podíl z roku 2001 (25,5 %) snížil na pouhých 6,8 %. Z těchto

---

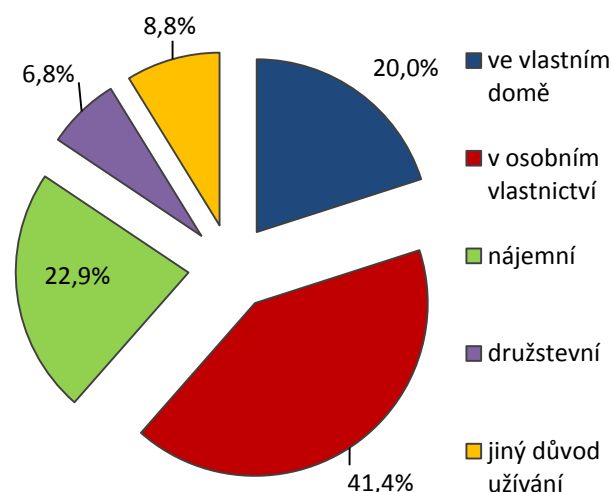
<sup>14</sup> Nájemní byt pronajímá město nebo soukromý vlastník.

dostupných údajů je tedy zřejmé, že v uplynulých deseti letech byla velká část bytů prodána do osobního vlastnictví, popřípadě jejich prodej byl spojen s prodejem celého bytového domu.

**Graf 30 Stáří bytového fondu ve městě, 2011**



**Graf 31 Obydlené byty podle právního důvodu užívání (%)**

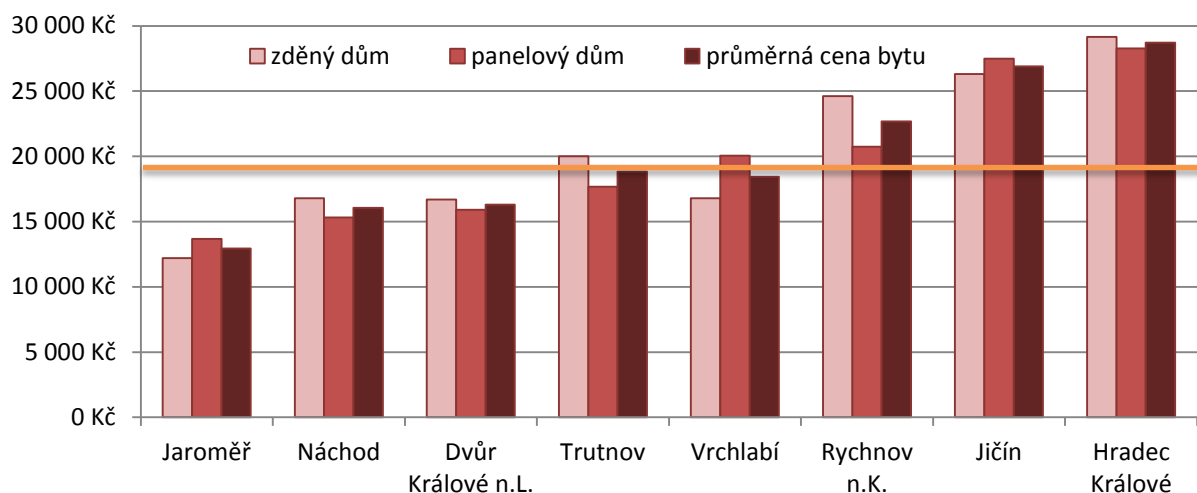


Zdroj: Sčítání domů, bytů a lidu 2011

V polovině roku 2015 bylo ve vlastnictví města Trutnova celkem 83 domů, jejichž správu zajišťuje firma MEBYS Trutnov s.r.o. Z tohoto celkového počtu bylo sedm domů s pečovatelskou službou a jeden dům holobyt. Firma zajišťovala k 15. 6. 2015 správu celkem 660 bytů ve vlastnictví města, přičemž 40 % bytů je umístěno v domech s pečovatelskou službou. V porovnání s rokem 2008 se tento počet snížil zhruba o 15 %. V letech 2008 – 2014 bylo odprodáno celkem 119 bytů. V následujících letech město předpokládá ještě odprodej celkem 125 bytů a ve svém vlastnictví si chce ponechat zhruba 535 bytů.

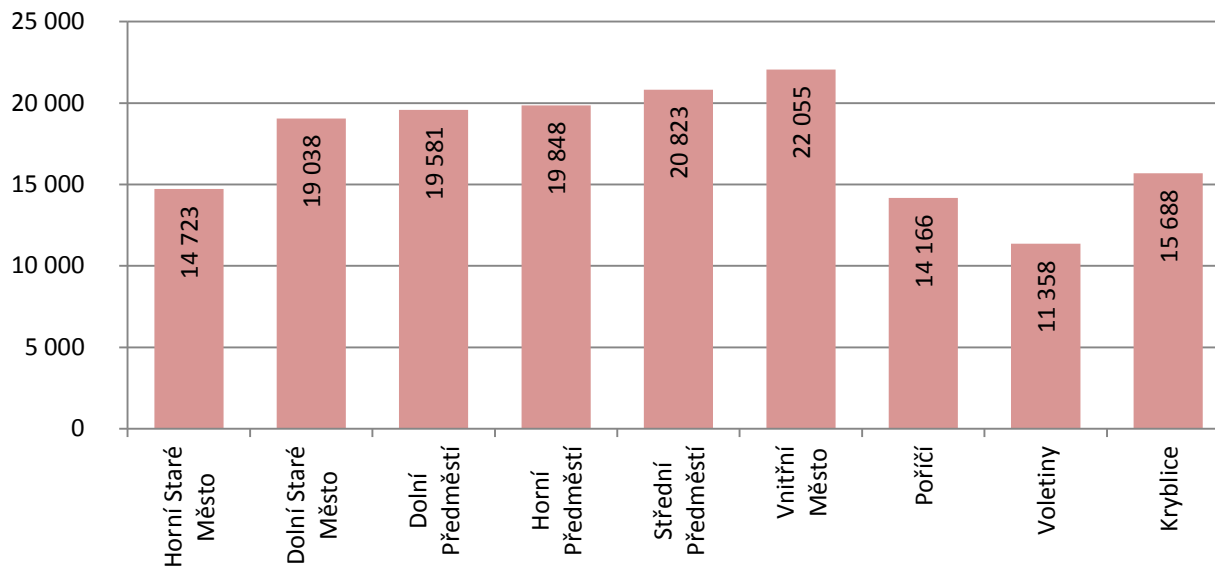
Ceny bytů za tržní hodnotu zaznamenaly od roku 2009 sice propad v důsledku celosvětové ekonomické recese. Zatímco řada měst se vyrovnávala s poklesem cen nemovitostí v rozmezí 10-20%, tak Trutnov si i přes tento negativní vývoj udržel poměrně stálé ceny bytů. Jedním z důvodů tohoto vývoje může být stále se rozvíjející turistický potenciál celého krkonošského regionu.

Ze srovnání cen bytů (cena v Kč za m<sup>2</sup> obytné plochy) mezi osmi největšími městy Královéhradeckého kraje (Graf 32) je zřejmé, že Trutnov patří mezi cenově příznivější lokality kraje. Cena metru čtverečního se v Trutnově pohybuje zhruba na 68,7 % ceny m<sup>2</sup> v Hradci Králové. Trutnov ztrácí na atraktivitě zejména v důsledku horší dopravní dostupnosti. Další vývoj cen ve městě, ale i v kraji bude závislý především na zlepšování dopravního napojení Královéhradeckého kraje na Prahu a na dálniční síť.

**Graf 32 Porovnání cen bytů v Královéhradeckém kraji (Kč/m<sup>2</sup>, červen 2015)<sup>15</sup>**

Zdroj: <http://reality.idnes.cz>, <http://www.sreality.cz>

Z grafu (Graf 33) je zřejmé, že cenová hladina se v jednotlivých částech města liší a do určité míry tato čísla ukazují názor na rozložení atraktivity bydlení ve městě. Z pohledu obyvatel patří mezi lukrativní oblast nemovitosti v centru města a na Středním Předměstí. Cenově nejdostupnější jsou nemovitosti v lokalitě Horní Staré Město, kde se cena m<sup>2</sup> pohybuje okolo 14 723 Kč, což je zhruba 66,8 % ceny m<sup>2</sup> ve Vnitřním Městě. Mezi cenově příznivější lokality patří v Trutnově také jednotlivé místní části.

**Graf 33 Porovnání cen nemovitostí v jednotlivých částech města Trutnova (Kč/m<sup>2</sup>, červen 2015)**

Poznámka: Nasbírané údaje rozlišují stáří domu, rekonstrukci apod., ale cenové hladiny jsou průměrné, tedy jak z nových tak starých domů a respektují převládající charakter staveb v dané lokalitě. Hodnoty jsou uváděny bez DPH.

Zdroj: <http://cenovamapa.gekonsro.cz>

<sup>15</sup> Ceny jsou porovnávány za byty v družstevním i osobním vlastnictví, ceny jsou porovnány pouze za starší domy, novostavby nejsou zařazeny

V následujících letech chce město investovat zejména do zkvalitnění prostředí na panelových sídlištích, kde v minulých sedmi letech nebylo realizováno příliš mnoho investic. Město má připraven projekt regenerace panelového sídliště Zelená louka, ale zatím se nepodařilo zajistit dostatečný objem finančních prostředků pro jeho realizaci. Nutnost investice do regenerace panelových domů signalizují také výraznější rozdíly mezi cenou bytu v panelovém a zděném domě. V polovině roku 2015 se průměrná cena 1 m<sup>2</sup> bytu v panelovém domě pohyboval okolo 17 679 Kč a průměrná cena 1 m<sup>2</sup> bytu ve zděném domě okolo 19 993 Kč (viz Graf 32).

Město Trutnov se potýká v posledních letech především s nedostatkem volných ubytovacích kapacit pro sociálně slabší skupiny obyvatelstva a poptávka po sociálních bytech výrazně převyšuje nabídku. Tento problém je způsoben několika faktory:

- nájemní byty (městské i soukromé) nejsou z důvodu vysokých nákladů na bydlení vhodné pro jednotlivce či rodiny s nižšími příjmy;
- nárůst neplatičů nájemného v městských bytech - dočasné řešení - holobyty v Horním Starém Městě;
- ubytovny v Trutnově přestávají plnit roli bydlení na přechodnou dobu a stále častěji se stávají bydlením trvalým;
- naplněná kapacita azylu pro matky s dětmi neumožňuje reagovat na okamžité potřeby místních klientů;
- absence azylového bydlení pro muže

V letech 2011-2013 bylo v Královéhradeckém kraji postaveno celkem 3750 nových bytů. Nejintenzivnější výstavba probíhala v Hradci Králové a následně pak v Trutnově. V Trutnově bylo během tří let dokončeno celkem 121 bytů, přičemž nejvyšší počet byl dokončen v roce 2012. Z celkového počtu bytů bylo dokončeno pouze 12,4 % v bytových domech.

### **Nová výstavba bytových jednotek ve městě**

Základní koncepce výstavby na území města je stanovena územním plánem. Pro novou výstavbu rodinných domků i bytových domů je ve stávajícím platném územním plánu určena řada zajímavých lokalit. Město nabízí dostatečné množství volných kapacit pro realizaci nové výstavby. Plochy pro novou výstavbu se nacházejí například v několika lokalitách, pro které je zpracován regulační plán případně územní studie. Jedná se například o lokality:

**Lokalita Červený kopec** – jedná se o lokalitu, na které jsou vymezeny parcely pro výstavbu individuálních rodinných domů případně řadových domů, plocha o výměře 18,9 ha.

**Lokalita Nové Dvory** – regulační plán umísťuje do lokality zejména objekty individuálního rodinného bydlení, tak aby došlo k odstranění stávající roztříštěnosti způsobené nekoordinovanou živelnou výstavbou individuálních rodinných domů. Regulační plán uvažuje o výstavbě až 243 bytových jednotek.

**Lokalita Chmelnice** - plocha je územním plánem Trutnov vymezena především jako plocha pro bydlení (větší část zastavitelné plochy) a pro tělovýchovná a sportovní zařízení (menší část zastavitelné plochy). Lokalita se nachází na okraji zastavěného území města Trutnova v jeho jižní části, v katastrálním území Bojiště u Trutnova.

**Lokalita Bohuslavice nad Úpou** – pro území je zpracována územní studie, která předpokládá rozdělení řešeného území na sedm parcel určených pro výstavbu rodinných domů

**Lokalita Horní Staré Město a Dolní Staré Město** - pro území je zpracována územní studie, která předpokládá výstavbu objektů pro bydlení (bytové a rodinné domy), zařízení občanské vybavenosti, včetně ploch určených pro výrobu a skladování, pro zeleň, rekreaci a plochy pro dopravní infrastrukturu.

**Lokalita Kryblice** – pro území je zpracována územní studie, která určuje charakter zástavby. Plochy v celé lokalitě jsou určeny pro bydlení v rodinných domech – městské a příměstské.

**Hlavní zjištění:**

- *Z pohledu cen nemovitostí patří Trutnov mezi cenově příznivější lokality. Nižší ceny nemovitostí mohou být dány zhoršenou dopravní dostupností. Na druhou stranu se ceny bytů v Trutnově příliš v čase nemění.*
- *Bytový fond je relativně zdravý a průměrně zastaralý. Ve městě je poměrně nízký podíl neobydlených domů.*
- *V Trutnově bylo v letech 2011 – 2013 dokončeno po Hradci Králové nejvíce bytů. V nové výstavbě převažuje výstavba rodinných domů.*
- *Město má v územním plánu vytýčeny plochy pro výstavbu rodinných i bytových domů a pro tyto lokality jsou zpracovány buď územní studie, nebo regulační plány.*
- *Město Trutnov se potýká v posledních letech především s nedostatkem volných ubytovacích kapacit pro sociálně slabší skupiny obyvatelstva a poptávka po sociálních bytech výrazně převyšuje nabídku.*



## 7.2 Sociální a zdravotní služby

Rozvoj sociální a zdravotní oblasti je určován jak politikou státu a činností státních institucí, tak zároveň je spoluvytvářen regionálními a místními sociálními a zdravotními službami. Město ve spolupráci s dalšími poskytovateli služeb zejména z řad neziskových organizací je do určité míry zodpovědné za rozvoj místní sociální sítě a vytváření příznivých podmínek pro potřebné obyvatele na svém území. Tato podkapitola hledá odpovědi na několik klíčových otázek:

### Klíčové otázky

- *Jaká je dostupnost sociálních služeb v Trutnově a jaké jsou hlavní nedostatky těchto služeb, případně jaké služby ve městě chybí?*
- *Jaké jsou hlavní cílové skupiny obyvatel, na které se soustředí pozornost ve městě a okolí?*
- *Existuje ve městě lokalita, ve které by docházelo ke kumulaci většího počtu sociálně-patologických jevů?*
- *Jaká je dostupnost zdravotních služeb v Trutnově a jaké jsou hlavní nedostatky těchto služeb, případně jaké služby ve městě chybí?*

### Sociální služby

Město Trutnov nemá zatím zpracován žádný koncepční dokument zaměřený na rozvoj sociálních služeb na svém území. Služby poskytované na území města Trutnova jsou součástí „Plánu rozvoje sociálních služeb v Královéhradeckém kraji 2011 – 2016“ a sítě veřejně podporovaných sociálních služeb (poskytovatelů pobytových, ambulantních a terénních služeb) pro období 2015-2016. Síť je podkladem pro financování sociálních služeb po dobu její platnosti. Aktualizaci sítě provádí Královéhradecký kraj na základě analýzy stávajících služeb a na základě podnětů poskytovatelů sociálních služeb a obcí. Návrh sítě pro jednotlivá období je vždy veřejně připomínkován a projednán s poskytovateli sociálních služeb a obcemi.

Město Trutnov patří prostřednictvím svých příspěvkových organizací mezi klíčové poskytovatele sociálních služeb na celém území SO ORP Trutnov. V roce 2015 na území města Trutnova působilo celkem 14 subjektů poskytujících služby z oblasti sociální péče, sociální prevence i sociálního poradenství. Podrobnější přehled poskytovatelů různých sociálních služeb působících na území SO ORP Trutnov je uveden v následující tabulce (Tabulka 9).

**Tabulka 9 Přehled zařízení poskytujících sociální služby ve městě Trutnov a okolí v roce 2015**

Název organizace	Poskytovaná služba
Domov pro seniory Trutnov	<ul style="list-style-type: none"> <li>• pobytové služby</li> </ul>
Most k životu o.p.s.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• pobytové služby - azylový dům<sup>16</sup></li> <li>• výkon sociálně právní ochrany dětí</li> <li>• základní sociální poradenství</li> </ul>
Barevné domky Hajnice	<ul style="list-style-type: none"> <li>• pobytové služby - chráněné bydlení pro osoby s mentálním postižením – 4 skupinové a 5 individuálních domácností</li> </ul>

<sup>16</sup> Azylový dům poskytuje služby – obětem domácího násilí (pouze ženy), rodinám s dítětem/děťmi, osobám/ženám bez přístřeší.

Název organizace	Poskytovaná služba
Ambeat Health Care a.s., Sanatorium Trutnov	<ul style="list-style-type: none"> <li>pobytové služby</li> <li>ošetřovatelská a rehabilitační péče</li> <li>nabídka sociálních lůžek</li> <li>komplexní následné péče</li> </ul>
Stacionář pro zdravotně oslabené a tělesně postižené Trutnov	<ul style="list-style-type: none"> <li>ambulantní sociální služby – denní stacionář</li> </ul>
RIAPS Trutnov	<ul style="list-style-type: none"> <li>stacionář pro osoby s duševním onemocněním</li> <li>nízkoprahové centrum SHELTER pro děti a mládež</li> <li>K-centrum služby pro uživatele návykových látek</li> <li>adiktologická poradna a terénní služby pro uživatele návykových látek</li> <li>psychoterapeutické služby krizové intervence rodiny</li> </ul>
Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením KHK, o.p.s., regionální pracoviště Trutnov	<ul style="list-style-type: none"> <li>sociální poradenství</li> <li>sociálně aktivizační služby pro osoby se ZP i seniory</li> <li>půjčování rehabilitačních a kompenzačních pomůcek</li> </ul>
Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, SONS - oblastní pobočka Trutnov	<ul style="list-style-type: none"> <li>sociálně aktivizační služby pro zrakově postižené</li> </ul>
SPCCH – Svaz <b>postižených civilizačními chorobami v ČR</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>odborné a specifické sociální poradenství</li> </ul>
Pečovatelská služba Trutnov	<ul style="list-style-type: none"> <li>terénní sociální služby (pečovatelské služby)</li> </ul>
Oblastní charita Trutnov	<ul style="list-style-type: none"> <li>terénní pečovatelské a ošetřovatelské služby</li> <li>osobní asistence</li> <li>domácí hospicová péče,</li> <li>služby pro rodiny s dětmi v náhradní rodinné péči,</li> <li>dobrovolnictví, půjčování zdravotních pomůcek</li> <li>sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi<sup>17</sup></li> </ul>
Oblastní charita Hradec Králové	<ul style="list-style-type: none"> <li>intervenční centrum pro osoby ohrožené domácí násilím</li> </ul>
Farní charita Dvůr Králové nad Labem	<ul style="list-style-type: none"> <li>sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi</li> </ul>

Zdroj: Městský úřad Trutnov, odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví

Město Trutnov je z celkového počtu poskytovatelů sociálních služeb zřizovatelem celkem tří subjektů - Stacionáře pro zdravotně oslabené a tělesně postižené, Domova pro seniory Trutnov a Pečovatelské služby Trutnov. Město je od roku 2011 také jediným zakladatelem obecně prospěšné společnosti Most k životu.

Domov pro seniory Trutnov s celkovou kapacitou 124 lůžek působí na dvou pracovištích (Dělnická kapacita 31 lůžek, R. Frimla kapacita 93 lůžek). Kapacita obou pracovišť je dlouhodobě vytížena na maximum a poptávka po službě stabilně převyšuje počet lůžek, která má domov k dispozici. V polovině roku 2015 bylo v pořadníku žadatelů celkem 50 nevyřízených žádostí (ženy 48 žádostí, muži 2 žádosti).

Pečovatelská služba Trutnov poskytuje své služby seniorům a zdravotně postiženým osobám, a služba je poskytována také rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Kapacita Pečovatelské služby Trutnov je 350 uživatelů za den.

<sup>17</sup> Tuto službu bude Oblastní charita Trutnov poskytovat od září 2015 a to jak ambulantní tak i terénní formou v zařízení "ZVONEK pro rodinu"

Město Trutnov má ve svém majetku celkem 7 domů s pečovatelskou službou s celkovou kapacitou 265 bytů. V polovině roku 2015 městský úřad evidoval celkem 13 žadatelů - jednotlivců o umístění do DPS.

Most k životu o.p.s., Trutnov nabízí azylové ubytování pro ženy a matky s dětmi, celková kapacita zařízení je 32 lůžek. V azylovém domě pro ženy a matky s dětmi je kapacita průběžně naplněna (aktuální čekací doba je 2 měsíce). V roce 2014 organizace poskytla služby 46 ženám a 72 dětem, 90% případů bylo spojeno se ztrátou bydlení.

Město nemá specifikovány cílové skupiny, na které by přímo zaměřovalo pozornost. Klienti, kteří na městském úřadě vyhledávají pomoc, spadají do různých skupin a městský úřad ve spolupráci se všemi poskytovateli sociálních služeb na území SO ORP řeší v rámci možností potřeby klientů všech cílových skupin. Přesto lze na základě služeb poskytovaných jednotlivými subjekty provést určitou specifikaci základních skupin obyvatelstva:

- **senioři...** klíčové pro tuto skupinu je zajištění terénních sociálních služeb jako např. pečovatelská služba, ošetřovatelská služba, osobní asistence, dále pak zajištění dostupnosti pobytových služeb a snaha o lepší provázanost sociálních a zdravotní péče;
- **zdravotně handicapované osoby...** terénní sociální služby (pečovatelská služba), sociálně aktivizační služby a pro určitou část klientů jsou dostupné i pobytové služby;
- **rodiny s dětmi...** aktivity jsou zaměřeny na prevenci sociálně patologických jevů mezi dětmi, sociálně aktivizační služby, zajištění azylového bydlení, pomoc rodinám se zdravotně handicapovanými dětmi, podpora volnočasových aktivit;
- **osoby ohrožené sociálně nežádoucími jevy...** pro tuto cílovou skupinu nabízí služby zejména nezisková organizace **RIAPS Trutnov** pozornost je zaměřena na prevenci v oblasti sociálně patologických jevů pro děti a mládež, dále organizace pracuje s **uživateli návykových látek**.

Zástupci regionálních poskytovatelů sociálních služeb a pověřených městských úřadů identifikovali na svých společných pracovních jednáních několik návrhů záměrů na doplnění regionální sítě poskytovatelů sociálních služeb:

- azylový dům - noclehárna, azylové bydlení pro muže i pro ženy;
- uvolnění kapacity azylového domu pro ženy a matky s dětmi;
- zajištění dostupnosti ambulantních služeb pro osoby s těžkým mentálním postižením;
- vytvoření stabilních podmínek pro systémovou terénní sociální práci;
- občanská poradna zaměřená na dluhové poradenství a související smluvní vztahy;
- příprava podmínek pro vznik chráněného, podporovaného bydlení pro osoby s duševním onemocněním, zajištění transformace psychiatrické péče - vznik Centra duševního zdraví (krizové mobilní týmy, terénní služba), posílení provázanosti zdravotních a sociálních služeb;
- zavedení sociální rehabilitace (Barevné domky Hajnice);
- zřízení krizových lůžek a zavedení systému sociálního bydlení;
- jednat o navýšení kapacity rezidenčních zařízení pro uživatele návykových látek v rámci sítě sociálních služeb v Královéhradeckém kraji, případně o rozšíření „sítě“ i pro mladší populační skupiny uživatelů.

Na základě poznatků, které získali pracovníci orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále OSPOD) v rámci výkonu svých činností, chybí na území města následující služby:

- rodinná poradna, rodinná terapie – částečně je služba pokryta aktivitami organizace RIAPS, částečně kompenzováno externím psychologem OSPOD, tyto kapacity jsou plně vytíženy a jsou nedostačující;
- dětská psychiatrie - zajišťuje RIAPS, nedostatečná kapacita, dlouhé objednací lhůty;
- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, tzv. „sanace rodiny“ – u této služby se předpokládá, že po zahájení činnosti „ZVONKU pro rodinu“ bude potřeba prozatím pokryta;
- sociální bydlení - dočasné řešení bytové situace osamělého rodiče s dítětem nebo celé rodiny, řešení rovněž pro mladé, kteří po ukončení studia a pobytu v dětském domově nemají kam odejít;
- vytvoření podmínek pro asistovaný kontakt s dětmi - asistované předávání a „zvykací“ režimy u dětí, které se s rodičem v minulosti nestýkaly, nebo od posledního kontaktu uplynula dlouhá doba;
- terénní sociální práce (nelze ji nahradit žádnou z aktuálně dostupných služeb)
- rozšíření služeb pro rodiče – uživatele drog - velký nárůst případů.

Z výše uvedených aktivit se bude v současnosti pozornost města soustředit na zajištění dvou aktivit:

- zajištění dostupnosti ambulantních služeb pro osoby s těžkým mentálním postižením, tj. s vysokou mírou podpory – tyto služby budou zajištěny rozšířením cílové skupiny Stacionáře pro zdravotně oslabené a tělesně postižené;
- vytvoření stabilních podmínek pro systémovou terénní sociální práci. V této oblasti se budou aktivity soustředit především na rodiny a osoby sociálně vyloučené, zejména z romského etnika.

Podle odborníků na sociální oblast ve městě existuje několik problémů, na které bude nutno soustředit pozornost. V roce 2014 zřídila Rada města Trutnova jako svůj poradní a iniciativní orgán Komisi pro sociální začleňování. Na jednáních této komise bylo vymezeno 5 základních jevů (nezaměstnanost, bydlení, zadluženost, závislosti a kriminalitu), které způsobují na území Trutnova určité problémy či jsou pro město potencionálními riziky.

V oblasti bydlení se město Trutnov potýká zejména s **nedostatkem ubytovacích kapacit pro sociálně slabší skupiny osob**. Důvody této absence jsou uvedeny v kapitole Bydlení.

Ve městě dochází k **prohlubování zadluženosti** a to jak u sociálně nejslabších skupin, tak stále častěji i u nižší střední a střední společenské třídy. Za hlavní důvody tohoto negativního jevu lze považovat problémy spojené s nezaměstnaností a s bydlením, nízkou finanční gramotnost zejména u střední a starší generace.

Výrazné problémy na území města jsou spojeny s dalším jevem – závislostí, a to jak na návykových (omamných a psychotropních) látkách, tak i na hazardních hrách (především výherní hrací přístroje - VHP, interaktivní videotermíny - IVT, sázky a loterie). Město Trutnov ve svých nebytových prostorech nepovoluje umístění heren nebo výherních hracích automatů a o plošném zákazu zatím neuvažuje. Město je přesvědčeno, že plošný zákaz by vedl k přesunu, případně vzniku nelegálních zařízení tohoto typu. Velkým problémem, který město v poslední době monitoruje nejen na svém

území, ale i v celém regionu, je **výrazný nárůst počtu drogově závislých a zejména drogově závislých těhotných žen a rodičů malých dětí.**

Výše uvedené jevy zásadním způsobem ovlivňují chování a jednání osob, které může v řadě případů vést až k dopouštění se přestupků a páchání trestné činnosti.

V souvislosti s rostoucím počtem sociálně vyloučených osob a jejich koncentrací na jednom místě mohou vznikat sociálně vyloučené lokality (sociální exkluze je v těchto místech doprovázena také bezpečnostními problémy). Sociálně vyloučené lokality jsou často spojovány s romskou menšinou. Tyto projevy jsou na území města vnímány nejen sociálními pracovníky, ale také Policií ČR a Městskou policií Trutnov. Za problematické/rizikové lokality jsou považovány Poříčí (Lipové náměstí, ulice Náchodská) a lokalita Horní Staré Město (ulice Moravská, Slovenská, Májová a Svornosti) a také ulice Za Vápenkou.

## Zdravotní služby

Ve městě je dostatečná základní infrastruktura a kapacita pro poskytování ambulantní lékařské péče. Ambulantní, lůžkovou a komplementární péči ve městě poskytuje především Oblastní nemocnice Trutnov a.s. Nemocnice je akciovou společností od roku 2007 a jediným akcionářem je Zdravotnický holding Královéhradeckého kraje. Nemocnice poskytuje lůžkovou zdravotní péči v oborech vnitřního lékařství, pediatrie, neurologie, gynekologie a porodnictví, chirurgie včetně traumatologie, ortopedie a onkologie s radioterapií a rehabilitace. V rámci těchto oborů zajišťuje také odborné poradny. V oblasti intenzivní péče disponuje nemocnice oddělením ARO, jednotkami intenzivní péče na oddělení interním, chirurgickém a neurologickém. Formou ordinariátů jsou zajištěny obory očního lékařství a ORL, které mají k dispozici integrovaný lůžkový fond a dermatovenerologii se stacionářem. Samostatnou jednotkou je oddělení hemodialýzy. Komplementární služby zahrnují celé spektrum od radiodiagnostiky, přes biochemii, hematologii a výrobu transfuzních přípravků po mikrobiologii a nukleární medicínu. Nemocnice disponuje kapacitou 300 lůžek a každoročně ošetří více jak 13 tisíc pacientů. Velkým pozitivem je, že nemocnice každoročně investuje nemalé finanční prostředky do svého rozvoje a modernizace.

Rychlá zdravotnická pomoc je ve městě zajištěna díky detašovanému pracovišti Zdravotnické záchranné služby Královéhradeckého kraje, která je rozdělena do dvou geografických oblastí oblast Jih a oblast Sever. Ředitelství oblasti Sever je lokalizováno v Trutnově. V letech 2010 a 2011 proběhla rekonstrukce výjezdové základny, na které jsou k dispozici dvě posádky rychlé zdravotnické pomoci (RZP) a jedna posádka rendez-vous (RV)<sup>18</sup>.

### Hlavní zjištění:

- *Město Trutnov nemá zpracován komunitní plán sociálních služeb. V této oblasti však aktivně spolupracuje s Královéhradeckým krajem a uvažuje o zpracování určitého koncepčního dokumentu. Dostupnost sociálních služeb je na velmi dobré úrovni.*

<sup>18</sup> RZP - posádka ve složení dvou zdravotnických záchranářů, z nichž jeden plní roli řidiče.

RV - rendez-vous je posádka ve složení lékaře a zdravotnický záchranář, který je současně řidičem malého vozidla rychlé reakce v setkávacím systému posádek záchranné služby.

- *Nabídka sociálních služeb ve městě pro seniory je v současné době kvalitní, avšak stávající kapacita domova pro seniory je nedostačující. Vlivem populačního vývoje, který je v Trutnově očekáván v následujících letech, se navíc bude podíl osob nad 65 let zvyšovat a tím poroste i poptávka po sociálních a zdravotních službách.*
- *Ve městě chybí řada služeb, které se průřezově týkají všech cílových skupin uvedených výše.*
- *V Trutnově existuje řada rizikových faktorů, proto je potřeba věnovat zvýšenou pozornost zejména existujícím problémům v rámci nezaměstnanosti, bydlení a závislosti. Neustále je však nutné sledovat i další jevy a s ohledem na migrační tendence romské menšiny také monitorovat situaci v sociálně vyloučených lokalitách v Úpici a rizikových lokalitách v Trutnově. Ve všech oblastech je nezbytné průběžně hledat a následně uplatňovat preventivní opatření.*
- *Na území města v současné době nejsou identifikovány sociálně vyloučené lokality. Město Trutnov, Městská policie a Policie ČR řadí mezi rizikové lokality oblasti Poříčí (Lipové náměstí, ulice Náchodská) a Horního Starého Města (ulice Moravská, Slovenská, Májová a Svornosti) a ulici Za Vápenkou.*
- *Ve městě je zajištěna dostatečná základní infrastruktura a kapacita pro poskytování jak ambulantní, tak lůžkové zdravotní péče.*
- *V Trutnově je lokalizováno také detašované pracoviště Zdravotnické záchranné služby Královéhradeckého kraje.*

## 7.3 Bezpečnost

O bezpečnost obyvatel, ochranu majetku a veřejného pořádku se v Trutnově starají dvě Bezpečnostní složky – Policie ČR a Městská policie Trutnov.

Tato kapitola analyzuje dostupná data z oblasti bezpečnosti a cílem je nalezení odpovědí na tři klíčové otázky:

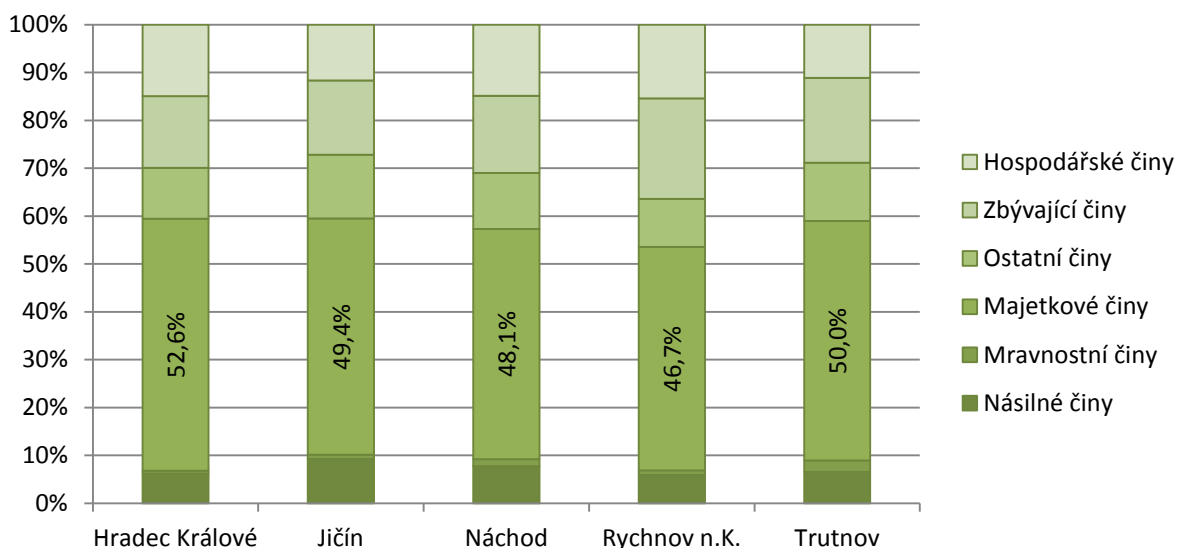
### Klíčové otázky

- *Jaká je úroveň kriminality v Trutnově?*
- *Jaké jsou hlavní problémy v oblasti bezpečnosti na území města a jeho okolí?*
- *Existuje ve městě lokalita, ve které by docházelo ke kumulaci většího počtu trestných činů či přestupků?*

V porovnání s ostatními kraji se Královéhradecký kraj pohyboval na konci roku 2014 na pátém místě v celkovém počtu trestné činnosti i míry objasněnosti. Porovnáme-li situaci v kraji dle jednotlivých okresů, tak okres Trutnov patří k regionům s druhým nejvyšším výskytem trestné činnosti v Královéhradeckém kraji. Podíl okresu Trutnov na celkové kriminalitě Královéhradeckého kraje byl v roce 2014 zhruba 23 %. Z grafu (Graf 34) je zřejmé, že ve všech okresech Královéhradeckého kraje patří mezi nejčastější typy trestné činnosti majetkové činy a zejména prosté krádeže.

Pozitivem však je, že z hlediska objasněnosti se řadí okres Trutnov na druhé místo. Nejvyšší míra objasněnosti je v okrese Trutnov u mravnostních činů (89,5 %) a násilných činů (83,8 %)

**Graf 34** Struktura trestné činnosti v okresech Královéhradeckého kraje v roce 2014



Poznámka: Srovnávané období 1. 1. - 31.12 2014

Zdroj: Policie České republiky (<http://www.policie.cz>)

Bezpečnostní analýza města Trutnova uvádí několik hlavních kriminogenních faktorů, které mohou ovlivňovat zvýšený výskyt trestné činnosti na území okresu Trutnov:

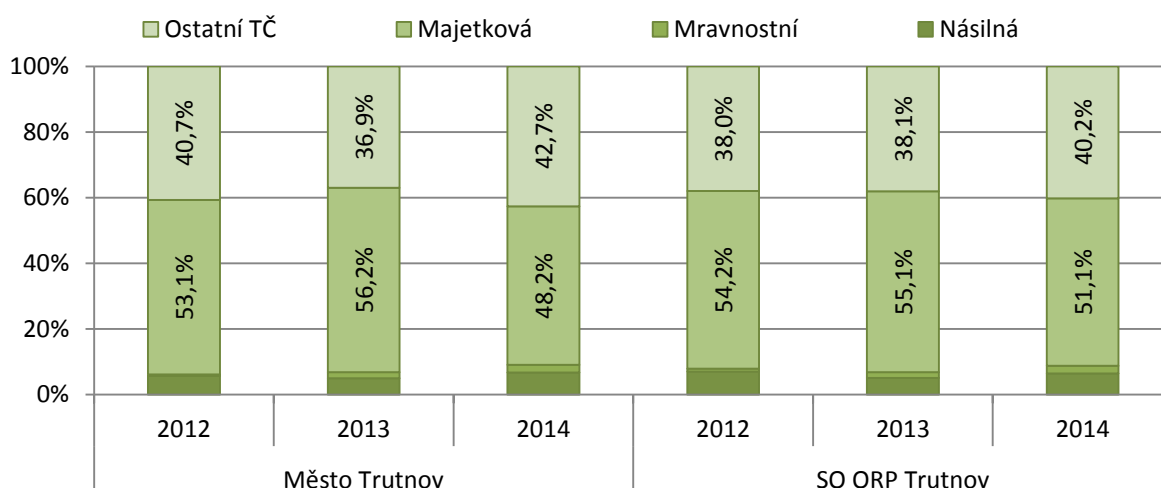
- turistický charakter oblasti vyplývající z blízkosti rekreačních center v Krkonoších;

- okres je oblastí příhraničního pásma s Polskou republikou a stává se tedy regionem s větším podílem kriminality cizinců a také případným tranzitním územím odcizených vozidel i dalších věcí;
- výskyt rizikových objektů Věznice Odolov s dozorem a dohledem s kapacitou 300 míst pro odsouzené muže starší 19 let; dva výchovné ústavy pro mládež (Hostinné, Husův dům ve Dvoře Králové n. L.) a dva dětské domovy se školou pro děti s výchovnými či sociálními problémy v Horním Maršově a Vrchlabí.

K rizikovým oblastem z hlediska výskytu kriminality se v okrese Trutnov řadí především území horských rekreačních středisek ve Špindlerově Mlýně a v Peci pod Sněžkou, která také vymezují státní hranici s Polskou republikou a v poslední době město Úpice s větší koncentrací sociálně slabší romské komunity.

Na území města Trutnova bylo v roce 2014 řešeno celkem 757 nápadů trestné činnosti. Město Trutnov a celý správní obvod obce s rozšířenou působností nejvíce zatěžuje majetková trestná činnost (Graf 35), která tvoří 48,2 % z celkového počtu nápadů trestné činnosti. Srovnání údajů za poslední tři roky ukazuje, že majetková trestná činnost na území města i SO ORP v roce 2014 klesla v porovnání s rokem 2013 o 21,6 %.

**Graf 35** Struktura trestné činnosti ve městě Trutnově a ve SO ORP Trutnov



Zdroj: Policie ČR – OO PČR Trutnov, Městská policie Trutnov

Statistické údaje obvodního oddělení Policie ČR ukazují nejvyšší míru objasněnosti u mravnostní trestné činnosti, kde v roce 2014 bylo z celkového počtu nápadů trestné činnosti objasněno téměř 94,7 %. Vysoké procento objasněnosti je také u násilné trestné činnosti (v roce 2014 81,8 %). Odlišná situace je však u majetkové trestné činnosti, kde se míra objasněnosti v roce 2013 pohybovala okolo 35,8 % a v roce 2014 mírně stoupla na 37,1 %.

Z ostatní trestné činnosti se jeví jako problematický z pohledu města trestný čin výtržnictví (v roce 2014 evidováno 13 případů s objasněností 76,92 %) a sprejerství (v roce 2014 celkem 14 událostí). U nápadu trestné činnosti sprejerství je velmi problematické určení pachatele těchto trestných činů, což dokládá doposud zcela nulová míra objasněnosti. Policie ČR, Městská policie Trutnov i odbor sociálních věcí, školství a zdravotnictví Městského úřadu Trutnov města a další neziskové organizace působící v oblasti prevence kriminality označují za vážným problémem **nárůst sociálně-patologických**



**jevů v oblasti toxikomanie.** V roce 2014 bylo zaznamenáno 17 případů dle zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, § 283 Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy k § 283 s objasněností 94,12 %, a 1 případ vztahující se k § 286 Výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu, vše podle uvedeného zákona č.40/ 2009 Sb., trestního zákoníku.

**Tabulka 10 Vybrané přestupky za území obvod města Trutnov 2013 – 2014**

Druh přestupku	přestupky absolutně			Index na 10 tis. obyvatel	
	rok 2013	Rok 2014	změna 2014/13 (%)	rok 2013	rok 2014
Veřejný pořádek	348	313	89,9	113,2	101,8
Občanské soužití	213	270	126,8	69,3	87,8
Majetek	651	598	91,8	221,8	194,5
Alkoholismus a jiné tox.	28	32	114,3	9,1	10,4
<b>CELKEM</b>	1 240	1 213	97,8	100,8	98,6

Zdroj: Městská policie Trutnov

Z uvedených dat (Tabulka 10) vyplývá, že celkový počet sledovaných přestupků je v průběhu obou let téměř shodný - v roce 2014 došlo pouze k mírnému poklesu (o 2,2 %) počtu řešených přestupků na území města. V porovnání s rokem 2013 došlo k více než čtvrtinovému nárůstu přestupků proti občanskému soužití a mírně vzrostly také v oblasti alkoholismu a jiných toxických látek. Pozitivem je snížení počtu přestupků proti majetku a proti veřejnému pořádku.

Městská policie monitoruje děj ve městě prostřednictvím **městského kamerového monitorovacího systému** (dále MKMS). Bezpečnostní kamery jsou umístovány do míst, kde je velký pohyb lidí a kde je předpoklad výskytu trestné činnosti, případně vandalismu. V současnosti je nainstalováno celkem **20 kamer v nepřetržitém 24-hodinovém provozu** snímání a nahrávání. Z tohoto počtu jsou 2 ks mobilních kamer, které jsou používány dle potřeby – vandalismus. Kamery jsou rozmístěny zejména v centru města, na pěší zóně, na sídlišti Družba a v Horním Starém Městě. MKMS zvyšuje pocit bezpečí obyvatel, dané lokality jsou bezpečnější, není v nich páchána závažná trestná činnost, a není tak ohrožován život či zdraví občanů. V návaznosti na činnost kamerového systému bylo zadrženo mnoho pachatelů trestných činů a přestupků a v několika případech byla přivolána rychlá záchranná služba.

V srpnu 2009 byla dokončena rekonstrukce objektu Policie ČR Obvodního oddělení Trutnov, Roty Nazdar 469, za účelem vybudování kontaktního a koordinačního centra. Tato investice byla realizována v rámci projektu „Kontaktní a koordinační centra I. – Krajské ředitelství policie Východočeského kraje“, spolufinancovaného z Integrovaného operačního programu. Kontaktní a koordinační centrum zajišťuje podmínky pro nepřetržitou pohotovost, pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události a zajištění podmínek pro efektivní koordinaci při vzniku kalamičních situací.

V kompetenci městské policie je nejen represe, ale také prevence a to zejména prevence kriminality. V posledních letech se preventivní činnost zaměřuje zejména na

- **opatření výchovného charakteru** – pořádání akcí zaměřených na dopravní výchovu dětí. Od ledna 2013 byla při MěU Trutnov zřízena funkce manažera prevence kriminality, který zajišťuje realizaci besed, přednášek a akcí pro pedagogické sbory, žáky ZŠ i předškolních dětí. Přednášky jsou na téma právní vědomí, šikana, kyberšikana, vandalismus, sprejerství, rizikové chování dětí, problematika alkoholu a drog, dopravní výchova. Tyto aktivity jsou ještě doplňovány účastí zástupců Městské policie Trutnov na prezentačních akcích konaných pro různé příležitosti;
- **přechody pro chodce** – v ranních hodinách vykonávají strážníci dohled u přechodů pro chodce, po kterých chodí žáci základních škol;
- opatření směřující k zabránění šíření nakažlivých nemocí;
- odchyt toulavých a synantropních zvířat;
- sběr injekčních jehel.

**Mezi problémové lokality**, ve kterých se častěji vyskytují protiprávní jednání, řadí Městská policie Trutnov i OO PČR Trutnov zejména lokality, kde žije na jednom místě více osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených. Do této kategorie patří lokality, do kterých se sestěhoval větší počet občanů zejména z romské komunity. V Trutnově se tyto lokality vyskytují dvě – **městská část Poříčí - Lípové náměstí a ulice Voletinská a městská část Horní Staré Město ulice Moravská, Slovenská**. Vyšší počet osob závislých na sociálních dávkách je také v ubytovnách sociálního typu. Na území města se nachází celkem pět ubytoven, ve kterých jsou ubytovány osoby ohrožené sociálním vyloučením. Mezi rizikové lze zařadit ubytovnu Unimo v ul. Žitná, kde žije 15 klientů ze sociálních dávek s drobným závadovým jednáním. Nejproblematičtější místem je **však objekt bývalé ubytovny Sylva v ul. Elektrárenská**. Provoz této ubytovny je již několik let ukončen, ale objekt je obýván zhruba 10 - 15 osobami bez přístřeší se sklonem k alkoholu a užívání drog.

#### Hlavní zjištění:

- *Město Trutnov patří mezi lokality s vyšším výskytem trestné činnosti v porovnání s ostatními okresy Královéhradeckého kraje, ale zároveň je regionem s druhou nejvyšší mírou objasněnosti. Mezi největší problémy patří majetková trestná činnost a to zejména prosté krádeže.*
- *Z hlediska bezpečnosti jsou označeny za nejproblematičtější lokality tato místa - objekt bývalé ubytovny Sylva v ulici Elektrárenská, městská část Poříčí - Lípové náměstí a ulice Voletinská a městská část Horní Staré Město ulice Moravská, Slovenská.*
- *Město má dobře propracovaný městský kamerový monitorovací systém.*
- *Pro efektivnější práci v oblasti prevence kriminality byla zřízena pracovní pozice manažera prevence kriminality. V následujících letech bude připraven Plán prevence kriminality.*

## 7.4 Kultura a volnočasové aktivity

Kultura, sport a volnočasové aktivity patří mezi klíčové oblasti, které zpestřují život ve městě. Město Trutnov se jednoznačně řadí mezi významná společenská centra, je královským věnným městem a je městem tradic a kultury, což dokládá celá řada významných kulturních, společenských a dalších volnočasových aktivit. Tato kapitola se snaží nalézt odpovědi na dvě klíčové otázky:

### Klíčové otázky

- *Jaká je ve městě nabídka kulturních a volnočasových aktivit?*
- *Jaký je potenciál města Trutnova v oblasti cestovního ruchu?*

K velkému posunu a rozvoji trutnovské kultury došlo v roce 2010. Město Trutnov zrealizovalo jednu z největších investic za několik posledních desetiletí. Na náměstí Republiky na místě bývalého veřejného parkoviště bylo vybudováno multifunkční společenské centrum. Stavba byla zrealizována za podpory Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod. Celkové náklady stavby byly 480 mil. Kč, z toho dotace představovala necelých 38 %. Prosklená víceúčelová budova společenského centra nabízí špičkové technické zázemí, variabilní uspořádání jeviště i hlediště pro různé typy kulturních a společenských akcí. Kapacita objektu je 640 osob a k dispozici je také 81 parkovacích míst. Divadlo nese název Uffo podle německy píšícího spisovatele a politika Uffo Daniela Horna.

Mezi hlavní koordinátory kulturních a společenských akcí ve městě patří Společenské centrum Trutnovska pro kulturu a volný čas (SCT), které je příspěvkovou organizací města Trutnova. Centrum zajišťuje provoz společenského centra Uffo, Národního domu, kina Vesmír a Kulturního klubu Nivy. Všechny tyto objekty představují výborné zázemí pro pořádání různých akcí. V průběhu roku je organizováno několik desítek významných akcí a aktivit, které mají již v Trutnově svou historickou tradici. Pořadatelem je jednak Společenské centrum Trutnovska pro kulturu a volný čas a další neziskové subjekty. Pokud bychom hodnotili význam těchto akcí podle návštěvnosti, nebo jejich významnosti dané historii kulturní akce, lze za nejvýznamnější považovat Jazz, blues a funky festival Jazzinec, městské dračí slavnosti "Už ho nesou", které navazují na trutnovskou pověst o drakovi, vzpomínková akce Bitvy 1866 u Trutnova, Strašidláci, kteří jsou součástí trutnovského parku a městské zimní slavnosti "Trutnovský masopust". Novou celorepublikově významnou akcí, která v Trutnově proběhla již pátým rokem je mezinárodní festival Cirk-Uff, který každým rokem přináší to nejlepší, co v oblasti nového cirkusu v Evropě vzniklo. Festivalu se účastní soubory z Francie, Španělska, Finska, Chile a dalších zemí. Mnohaletou tradici má v Trutnově také hudební festival Trutnoff Open Air Music Festival. Na "trutnovský Woodstock" se sjíždějí lidé ze všech koutů země i ze zahraničí již od roku 1984. Z hudebních akcí patří také mezi významné akce podzimní hudební festival komorní hudby Trutnovský podzim.

Přehled všech pravidelných významných akcí konaných ve městě je uveden v následující tabulce:

**Tabulka 11 Přehled pravidelně konaných kulturních a společenských akcí v Trutnově**

Název akce	Náplň	Termín konání	Doba trvání	Organizátor	Význam akce
Jazzinec	Mezinárodní hudební festival, pořádaný od roku	únor - duben	2 měsíce	Alternativa pro kulturu, občanské	celorepublikový

Strategický plán rozvoje města Trutnova

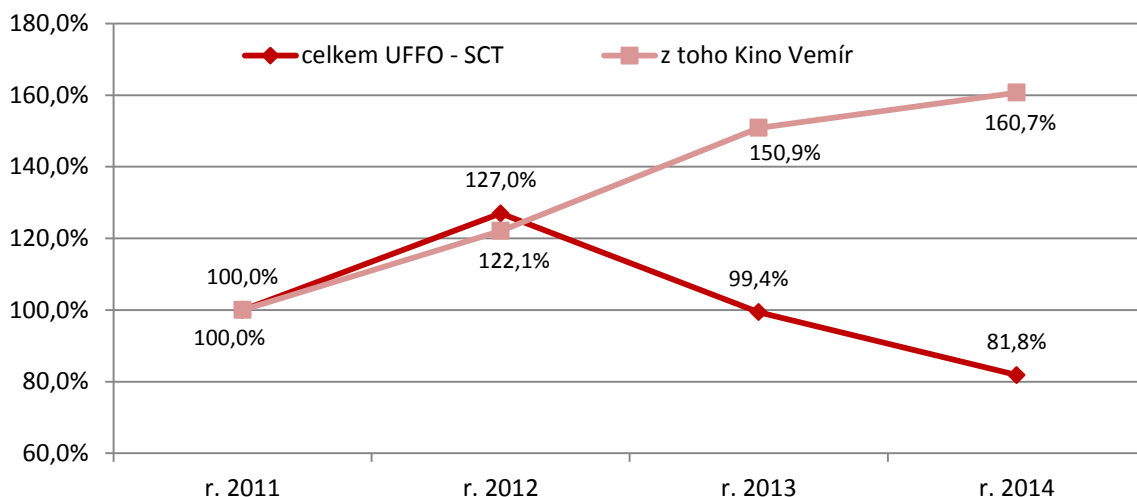
Název akce	Náplň	Termín konání	Doba trvání	Organizátor	Význam akce
	1999			sdužení	
<b>Trutnovský masopust</b>	Masopust začátek svátek Tří králů 6. ledna a vrchol o masopustním úterý 40 dní před Velikonocemi	leden – březen	3 měsíce	Trutnov – město draka, občanské sdružení	místní
<b>Už ho nesou</b>	Městské dračí slavnosti zážitky spojené s poznáním trutnovské mytologie.	květen	2 dny	Trutnov – město draka, občanské sdružení	regionální
<b>Trutnovské vinařské slavnosti</b>	Ochutnávka kvalitních vín z Čech i Moravy	květen	1 den	Přátelé dobrého vína, občanské sdružení	regionální
<b>Strašidláci</b>	Strašidla v městském parku, od běžných a hojně se vyskytujících strašidel až po velice vzácné exempláře	květen	1 den	Společenské centrum Trutnovska	místní
<b>Cirk-UFF</b>	Mezinárodní festival nového cirkusu	květen - červen	7 dní	Společenské centrum Trutnovska	celorepublikový
<b>PIVOFEST</b>	Ochutnávka piv od různých pivovarů a bohatým doprovodným programem.	červen	1 den	Savage Company, s. r. o.	regionální
<b>Den bitvy 27.6. 1866</b>	Vzpomínková akce - výročí prusko-rakouské bitvy u Trutnova 27. června 1866	červen	1 den	Klub vojenské historie Trutnov a město Trutnov	regionální
<b>Den krkonošských řemesel</b>	Předvádění lidových řemesel v tkalcovském muzeu	červenec	1 den	Dům pod jasanem	místní
<b>Trutnovské hudební léto</b>	Přehlídka amatérských hudebních skupin	červenec – srpen	2 měsíce	Společenské centrum Trutnovska	místní
<b>Trutnoff open air festival</b>	Mezinárodní hudební festival - "trutnovský Woodstock"	srpen	4 dny	Geronimo s.r.o.	celorepublikový
<b>Trutnovský jarmark</b>	Nabídka originálních rukodělných výrobků i tradičních pochutin, i ukázky starých řemesel	září	1 den	Společenské centrum Trutnovska	místní
<b>Sundání draka</b>	Sundání trutnovského draka z věže Staré radnice, pouliční zábava pro všechny generace.	září	1 den	Trutnov – město draka, občanské sdružení	místní
<b>Trutnovský podzim</b>	Mezinárodní festival komorní hudby	říjen	18 dní	<b>Česká kultura</b> občanské sdružení	celorepublikový
<b>WEBROVKAFEST</b>	Charitativní, hudebně divadelní festival, podporující děti z dětských domovů	listopad		Trutnovská alternativní scéna	místní
<b>Rozsvícení vánočního stromku</b>	Kulturní program spojený s jarmarkem - stánky s tradičním adventním či vánočním sortimentem i občerstvením.	prosinec	den	Společenské centrum Trutnovska p.o.	místní
<b>Trutnovský advent</b>	Festival duchovní hudby Trutnovský advent	prosinec		Regio Musici, občanské sdružení	regionální
<b>Silvestrovský</b>	Velkolepý ohňostroj	prosinec/l	den	UFFO	místní

Název akce	Náplň	Termín konání	Doba trvání	Organizátor	Význam akce
ohňostrojí		eden			

Zdroj: Městský úřad Trutnov, Společenské centrum Trutnovska pro kulturu a volný čas p.o.

Zájem obyvatel o kulturní dění v posledních letech klesá, což dokládají statistické údaje návštěvnosti všech akcí, které ve městě organizuje Společenské centrum Trutnovska pro kulturu a volný čas (**Graf 36**). Na druhou stranu je však pozitivem, že do města se daří lákat zajímavá kvalitní představení.

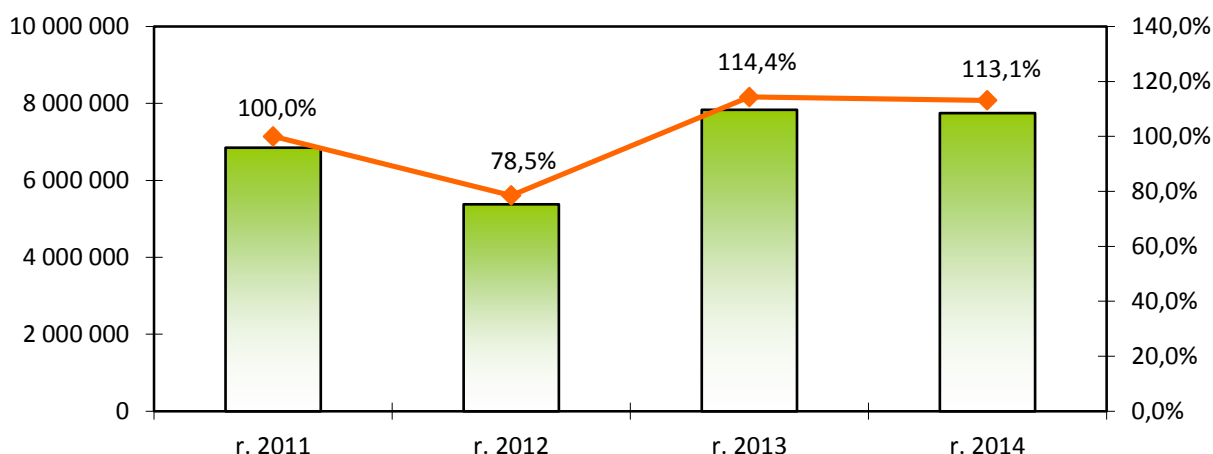
Graf 36 Srovnání návštěvnosti akcí Společenského centra Trutnovska pro kulturu a volný čas v letech 2011-13 (rok 2011 = 100%)



Zdroj: Společenské centrum Trutnovska pro kulturu a volný čas, p.o.

Vývoj tržeb ze vstupného na akce pořádané SCT se za poslední tři roky vyvíjí slibně. Tržby v roce 2014 se pohybovali na zhruba 113 % tržeb v roce 2011.

Graf 37 Vývoj tržeb Společenského centra Trutnovska pro kulturu a volný čas v letech 2011 - 2014



Zdroj: Společenské centrum Trutnovska pro kulturu a volný čas, p.o.

Zatímco v řadě měst došlo ke zrušení kin, tak v Trutnově kino Vesmír funguje již od roku 1977. V posledních letech se kinu daří udržet návštěvnost, která v posledních několika letech stále vzrůstá (Graf 36). Porovnáme-li návštěvnost v roce 2014 s rokem 2011 je zřejmý více jak 60 % nárůst.

Negativem pro toto zařízení je, že sídlí v budově, která nezbytně potřebuje vnější modernizaci a postupně i vnitřní. První investice byla zrealizována v roce 2012, kdy došlo k výměně promítacího stroje, pře stavbě zvukové techniky a výměně promítacího plátna. Tato investice byla ve výši 4,3 milionu korun. Částkou zhruba půl milionu korun přispěl na opravu Státní *fond* pro podporu a rozvoj české kinematografie. Další modernizace byla prozatím zastavena z důvodu nedostatku finančních prostředků.

## 7.5 Sport

Kromě kultury ovlivňuje podmínky pro trávení volného času také nabídka sportovních zařízení a aktivit. Sport je a bude významnou součástí života města Trutnova. Nabídka sportovních a volnočasových aktivit je ve městě velmi pestrá a široká. Každá cílová skupina zde najde zajímavé aktivity jak trávit volný čas.

Město Trutnov si uvědomuje význam sportu ve městě a také si uvědomuje potřebu sport rozvíjet v každé jeho podobě. Město se snaží, aby každému, kdo má v Trutnově zájem sportovat, byla tato možnost nabídnuta. Podpora ze strany města je poskytována jak klubům na profesionální úrovni, tak i na úrovni amatérské či rekreační. Město jednak investuje do rozvoje sportovních zařízení a dále také poskytuje finanční podporu na provoz zařízení i činnost sportovních klubů.

Od ledna 2013 došlo k významné změně systému financování sportu ve městě, která sebou nesla i změnu správce sportovišť na území města. Některá sportoviště spravovaná Tělovýchovnou jednotou Lokomotiva přešla v roce 2013 pod správu společnosti MEBYS, která je stoprocentně vlastněná Městem Trutnov. Pod správu MEBYSu přešel krytý bazén, zimní stadion, letní koupaliště, fotbalový a atletický stadion, tenisový areál, kuželna a Sportovní centrum Sokolovna. Transformaci sportovních aktivit připravila firma MEBYS ve spolupráci s TJ Lokomotiva. Jednalo se o složitý proces, při němž bylo potřeba vyřešit právní otázky v oblasti daňové a evropské legislativy. V současné době je tak oddělena správa areálů od vlastní činnosti oddílů (37 sportovních oddílů), kterou nadále zajišťuje TJ Lokomotiva.

Změna správce přinesla modernizaci a rozvoj některých zařízení. Například sportovní areál na Nivách, prošel rekonstrukcí a na místě stržené tenisové haly byla vybudována klidná městská zeleň s novým oplocením a vyrostlo zde nové dětské dopravní hřiště. Dílčí opravy a modernizace byly také realizovány na krytém bazéně. Město má zpracovány studie na celkovou rekonstrukci a přístavbu krytého bazénu. Jedná se o moderní přestavbu s atrakcemi včetně vybudování bezbariérového přístupu pro imobilní obyvatele. Realizace zatím nebyla možná zejména z důvodu finanční náročnosti projektu. V rozsáhlém multisportovním komplexu mezi atletickým oválem a tenisovými kurty na břehu Úpy byl pro obyvatele i návštěvníky vybudován nový KASPER PARK – bikepark s překážkami pro tzv. BMX kola, ale i pro speciální inline brusle a skateboardy. Správu bikeparku zajišťuje také firma MEBYS.

Kromě sportovišť jejichž správcem je město působí zde i řada soukromých subjektů nabízejících sportovní a volnočasové aktivity jako například fitcentra, bowling, tenisové areály, jízdárny, prostor propaintbal). Rozsáhlou nabídku sportovních aktivit nabízí také multifunkční sportovní centrum Olymp - fitness, squash, ricochet, fotbal 2v2, badminton, víceúčelová hala (badminton, florbal, volejbal atd.) a zrcadlové sály na skupinová cvičení (BOSU, powerjoga, fitbox, powerbox, TRX, TAE-BO, cvičení pro děti aj.).

Doplňující funkci mají rovněž sportovní hřiště u základních škol, která jsou nabízena k pronájmu veřejnosti a některá prošla i modernizací.

Svou tradici a velký úspěch má v Trutnově basketbalový tým žen, který již řadu let hraje úspěšně nejvyšší celostátní soutěž, dále mezi úspěšné sportovní kluby patří Olfin Car - Vella Trutnov, který je zaměřen na lyžařské běžecké disciplíny.

Ideální podmínky pro cykloturistiku, vodáky na řece Úpě, realizaci zimních sportů nabízí okolí Trutnova. Pro aktivní odpočinek nabízí řadu zajímavých aktivit i kemp Dolce v Oblanově. Díky blízké vzdálenosti Krkonoš je nabídka pro milovníky zimních sportů velmi pestrá. Lyžařské areály ve východní části Krkonoš nabízí kvalitní udržované sjezdové i běžecké tratě. Z Trutnova také vyjíždí každoročně v zimním období skibus, který sváží zdarma lyžaře k lyžařským a reálům a zpět.

V roce 2014 město zahájilo realizaci projektu "Trutnov město sportu". Výstupem projektu je informační portál, který poskytuje aktuální informace obyvatelům Trutnova a nejbližšího okolí o sportovních akcích pro veřejnost, a to jak pasivních, tak aktivních. Informace jsou poskytovány i o zájmových kroužcích a volnočasových aktivitách pro děti nebo o možnostech workshopů a kurzů pro dospělé. Součástí webu je i přehledný kalendář, ve kterém jsou uváděny významné sportovní akce i drobné sportovní události pro širokou veřejnost, kde si může zasportovat úplně každý. Nedílnou částí je i zpravodajství o novinkách ve sportovních klubech včetně rozhovorů s trutnovskými sportovci.

#### **Hlavní zjištění:**

- *Celkově lze nabídku kulturních akcí ve městě považovat za velmi dobrou. Při srovnání nabídky kulturních akcí se sousedními městy lze nabídku v Trutnově označit za nadprůměrnou.*
- *V případě sportovního vyžití je nabídka ve městě a okolí velmi pestrá a široká. Každý jedinec, který má zájem sportovat najde určitý typ vyžití ve městě či okolí.*

## 8. Cestovní ruch

Cestovní ruch je z hlediska ekonomického rozvoje chápán jako důležité odvětví místní ekonomiky, které je orientováno na export služeb a produktů návštěvníkům, kteří do města a jeho blízkého okolí přijíždí trávit svůj čas. Pozitivní vliv cestovního ruchu na místní ekonomický rozvoj je historicky prokázán a stejně tak i dnes města soutěží o investiční přízeň významných firem a o nová pracovní místa, tak turistické destinace soutěží o přízeň návštěvníků a snaží se každoročně přilákat větší počet. V oblasti cestovního ruchu je velmi důležité si uvědomit, že ne každý region, město či oblast má přirozené dispozice tyto aktivity rozvíjet úspěšně, jako je tomu v Krkonoších. Kapitola se proto zaměřuje na tři základní otázky:

### *Klíčové otázky*

- *Jaká je potenciál města Trutnova v oblasti cestovního ruchu?*
- *Jaká je základní infrastruktura pro cestovní ruch ve městě?*

Trutnov svými podmínkami nabízí návštěvníkům ideální kombinaci historických památek, zajímavého okolí, pestrou nabídku kulturního, společenského i sportovního dění, příležitosti k individuální rekreaci a zajímavé alternativní výlety do blízkého i vzdálenějšího okolí.

Město Trutnov má výraznější potenciál především u dvou forem cestovního ruchu:

- **kulturně poznávací CR...** u této formy CR jsou návštěvníci motivováni poznáváním kulturního kultury, tradic, zvyků a tradic.

Město nemá velké množství historických památek, které by každoročně přitahovaly mnoho návštěvníků, proto se snaží navázat na svou historii unikátním způsobem. Jednak pořádá řadu zajímavých kulturních a společenských akcí, které každoročně lákají řadu návštěvníků, a zároveň unikátním způsobem navazuje na svou historii. Město je nazýváno městem Draka, kterého má i ve svém symbolu a znaku. Ve městě funguje občanské sdružení Trutnov – město draka, které si při založení ve svých stanovách vytyčilo hlavní ideové cíle a snaží se navázat na bájnou pověst zajímavými aktivitami. Trutnovská legenda o drakovi je součástí originální sbírky pověstí, jejíž autorství je připisováno místnímu kronikáři 16. století Simonu Hüttelovi. Sdružení organizuje každoročně akce s motivem draka (Už ho nesou, Sundání draka apod.).

V listopadu roku 2012 byla otevřena zajímavá galerie – Galerie Draka, která opět navazuje na tradici draka. Majitelem galerie je Město Trutnov a provozovatelem občanské sdružení Trutnov – město draka. Drak je v expozici představen jako mnohvrstevnatý a jen obtížně uchopitelný symbol. Návštěvník se zde seznámí s pověstí o zabití trutnovského draka prostřednictvím mechanického divadla, ale i zvukové či vizuální efekty na dračí téma. V galerii je také k dispozici i malý sál k pořádání různých výtvarných dílen, besed, přednášek, autorských čtení i komorních hudebních vystoupení. V tomto prostoru jsou v časových smyčkách promítány i krátké filmy z Dračích slavností z Trutnova a z dalších evropských dračích měst. Vstup do galerie je zdarma.

- **sportovně-rekreační CR...** motivem cest u tohoto typu jsou sportovně zaměřené pobyty (cykloturistika, lyžování, pěší turistika aj.).



Město díky své poloze a členitému terénu má dobré přírodní dispozice zejména v oblasti cykloturistiky, pěší turistiky a lyžování. Na území města se nachází několik cyklotras, z nichž jedna má nadregionální význam. Město má navíc připraveny k realizaci další projekty z oblasti cyklo dopravy, které by ještě více zkvalitnily podmínky pro tuto formu dopravy. Velmi zajímavá je především lokalita cyklostezek pro horská kola v okolí Trutnova, v lokalitě Čížkových kamenů, Jestřebích a Vraních hor, která nabízí cca 12 km přírodních singletrailů různých obtížností. Jízda po trailech se může navíc doplnit o zajímavé cyklovýlety do okolních Krkonoš, Adršpachu, Babiččina údolí, Žacléřska nebo Broumovska.

Město Trutnov díky své poloze a členitému terénu je ideální nejen pro pěší turistiku, ale v zimě nabízí návštěvníkům kvalitní běžecké trasy – Paradráhu. Městský lesopark a jeho okolí nabízí zhruba 12 kilometrů udržovaných tratí. Výchozím bodem je stadion nad parkem, z nějž se návštěvník může vydat po značené trase na vrch Kacíř a zpět. Okruh není náročný a v podstatě kopíruje naučnou stezku „Po stopách války 1866“. Další možností je překřížit silnici vedoucí z Trutnova do Úpice a vydat se přes louky směrem k vrchu Koule. Trasa má značně členitý profil s početnými stoupáními i sjezdy.

Další sportovní vyžití nabízí bikepark, či adrenalinová dobrodružství nabízí trutnovský sportovní oddíl Dobrodruh a outdoorová společnost MWA – My Way Agency - horolezectví, kiting, dogtrekking, horská kola, slackline, snowkiting, jízdu se psím spřežením, skialpinismus a freeride.

## 8.1 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení ve městě

Podmínky pro rozvoj CR ve městě a jeho okolí lze posoudit na základě poptávky. Určitý, i když ne příliš přesný obraz je možné získat z dat o vývoji počtu návštěvníků hromadných ubytovacích zařízení<sup>19</sup>.

V rámci celokrajského srovnání se město Trutnov řadí z hlediska návštěvnosti mezi méně významné turistické cíle, kdy se na celkové návštěvnosti Královéhradeckého kraje, která byla v roce 2014 přes 936 tis. Ubytovaných hostů, podílí pouze necelými 2,1 %.

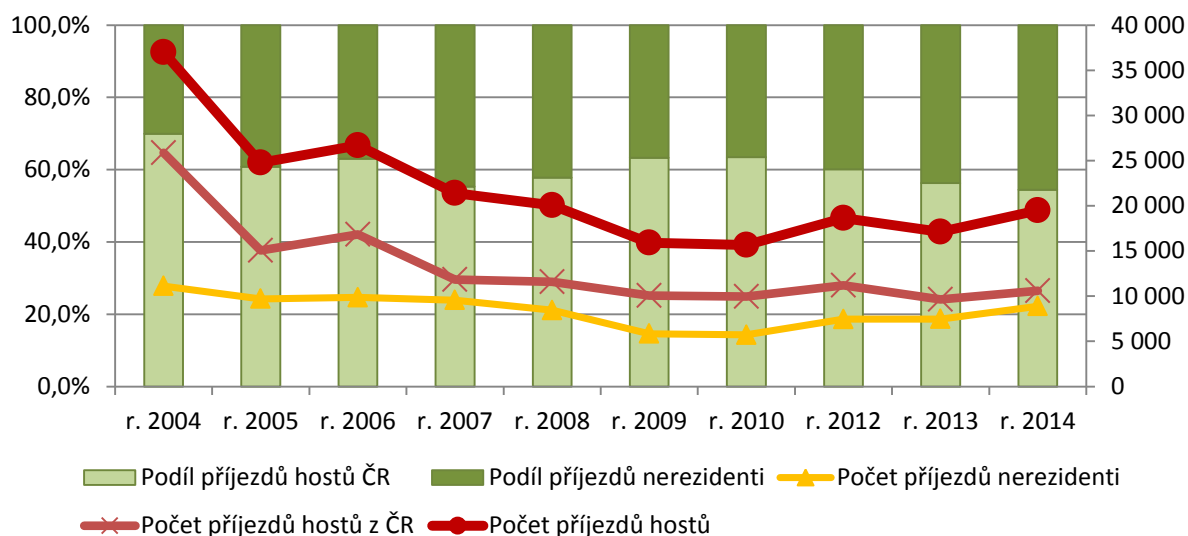
Z grafu (Graf 38) je patrné, že návštěvnost města měla až do roku 2010 výraznou klesající tendenci. V roce 2010 se počet návštěvníků pohyboval na 42,4 % návštěvnosti roku 2004 (36 980 návštěvníků). V posledních čtyřech letech se situace mírně zlepšila a nepatrný nárůst návštěvnosti, lze považovat za pozitivní trend. V roce 2014 se návštěvnost (19 476 návštěvníků) pohybovala na 52,7 % návštěvnosti roku 2004. Velkým pozitivem pro město je, že se zvyšuje jeho atraktivita pro zahraniční návštěvníky. V posledních pěti letech se podíl zahraničních návštěvníků zvýšil na 45,6 %, zatímco v roce 2004 představovali zahraniční návštěvníci pouze 30 %.

Průměrný počet přenocování v posledních deseti letech spíše stagnoval (Graf 39). V roce 2010 dosáhl průměrný počet přenocování 3,1 dne a tento trend si město udržovalo, až do loňského roku. V roce 2014 opět došlo k mírnému poklesu na 2,4 dny.

---

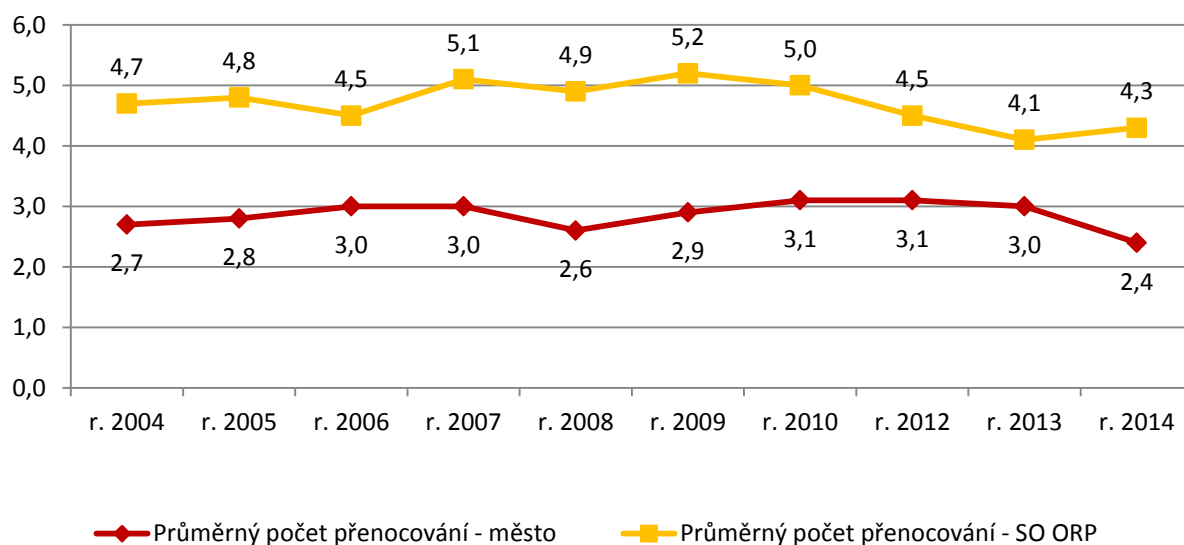
<sup>19</sup> Údaje jsou monitorovány ČSÚ, provozovatelé ubytovacích zařízení však nemají povinnost vykazovat počty návštěvníků ani informace o délce pobytu. Proto je nutné na uvedená data pohlížet s určitou mírou zkreslení.

**Graf 38** Vývoj návštěvnosti města Trutnova – tuzemští a zahraniční návštěvníci v letech 2004 – 2014, podíl a vývoj počtu příjezdů v letech



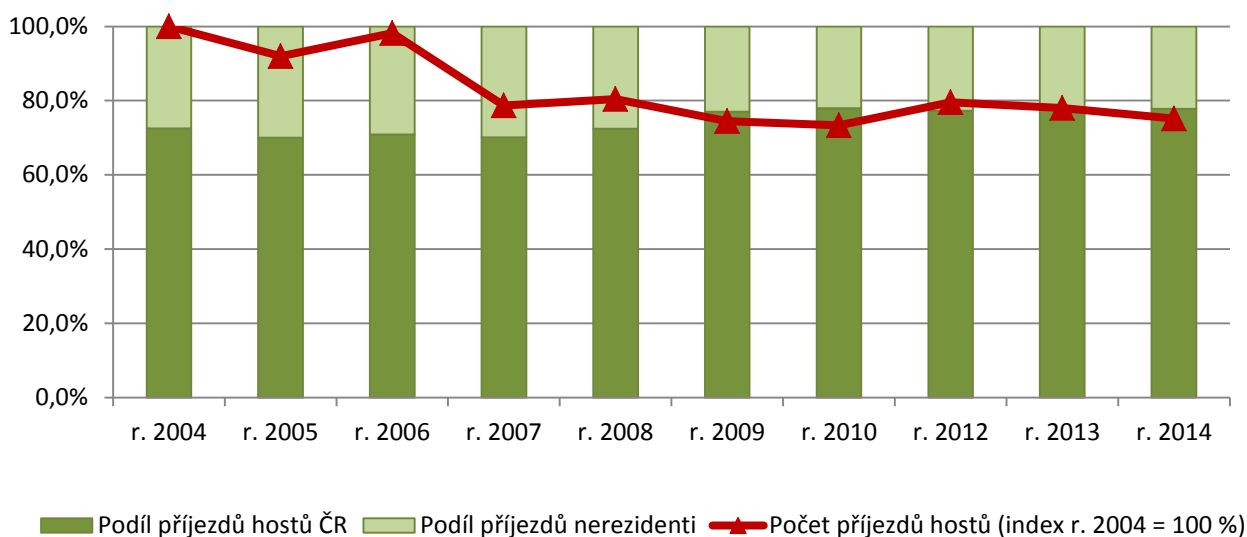
Poznámka: Data za rok 2011 nejsou k dispozici, Data za rok 2012 jsou revidovaná, hodnoty za rok 2013 jsou s nižší, omezenou spolehlivostí  
Zdroj: Český statistický úřad, Veřejná databáze

**Graf 39** Průměrný počet přenocování v Trutnově v letech 2000 – 2014 (počet dní)



Poznámka: Data za rok 2011 nejsou k dispozici, Data za rok 2012 jsou revidovaná, hodnoty za rok 2013 jsou s nižší, omezenou spolehlivostí  
Zdroj: Český statistický úřad, Veřejná databáze

Podíváme-li se na vývoj návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení SO ORP Trutnov (Graf 40) tak je situace příznivější. V území SO ORP počet návštěvníků v posledních sedmi letech spíše stagnuje a až do loňského roku klesal počet průměrných přenocování ve SO ORP Trutnov. Průměrný počet přenocování se pohyboval na hodnotě 4,3 dne, což bylo o 2 dny déle než v samotném městě Trutnově.

**Graf 40** Vývoj návštěvnosti SO ORP Trutnova – tuzemští a zahraniční návštěvníci v letech 2004 – 2014,

Poznámka: data za rok 2012 nejsou revidovaná, hodnoty za rok 2012 a 2013 jsou s nižší, omezenou spolehlivostí

Zdroj: Český statistický úřad, Veřejná databáze

## 8.2 Základní infrastruktura pro CR

Každá destinace, která chce profitovat z cestovního ruchu, musí mít k dispozici dostatečnou a kvalitní infrastrukturu a služby na takové úrovni, aby návštěvníky neodrazovala, ale naopak jim pobyt zpříjemnila natolik, že se do města budou rádi vracet. Základní infrastrukturu na úrovni města reprezentují zejména místní ubytovací a stravovací kapacity a doplňková infrastruktura jako informační, kulturní, společenská a další zařízení, která jsou dostatečně kapacitní a jejichž personál je schopen komunikovat v mezinárodních jazycích a uspokojovat poptávku návštěvníků po turistických zážitcích.

Okres Trutnov patří vlivem horským turistickým cílům Krkonoš k okresu s nejvyšším počtem hromadných ubytovacích zařízení Královéhradeckého kraje. V okrese Trutnov je soustředěno 63,3 % ubytovacích zařízení Královéhradeckého kraje s celkovou kapacitou 28 217 lůžek (58,9 % lůžkové kapacity v kraji). V samotném městě se dle dostupných statistik nachází celkem 11 hromadných ubytovacích zařízení o celkové kapacitě 818 lůžek. Největší počet lůžek nabízejí ubytovací zařízení hotelového typu.

Zajímavé ubytování nabízí středisko Dolce Vita. Kemp Dolce nabízí ubytování ve zděných rekreačních domcích (pokoje s balkonem a vlastním sociálním zařízením), ve dřevěných Finských chatkách, pronájem plně vybavených rodinných stanů a samozřejmě kempová místa pro karavany a stany.

Ve městě je provozováno Turistické informační centrum (TIC), které je certifikovaným turistickým informačním centrem dle jednotné klasifikace A.T.I.C. v kategorii "B". TIC nabízí podrobné informace o městě, přehled kulturních, společenských, sportovních akcí včetně předprodeje vstupenek, databázi ubytovacích služeb, památek, tipů na výlet apod. Doplňkovou činností je prodej Krkonošských originálních produktů, výrobků tvůrců z Barevných domků Hajnice, Turistických

známek, Turistických vizitek, Pidifrků a jiných sbírkových i samostatných dárkových a upomínkových předmětů, publikací a turistických map.

**Hlavní zjištění:**

- *Město nabízí návštěvníkům ideální kombinaci památek, tradic, zajímavého okolí, bohatého kulturního a sportovního dění, množství příležitostí k individuální rekreaci a pestrou nabídku pro aktivní trávení dovolené a zajímavou nabídku výletu do okolí. Tyto dispozice mu dávají potenciál pro rozvoj dvou forem cestovního ruchu – kulturně-poznávací CR a sportovně-rekreační CR.*
- *Město má určitý potenciál pro rozvoj cestovního ruchu, ale z hlediska návštěvnosti jej nevyužívá dostatečně.*
- *Pozitivem je, že v posledních pěti letech se zvyšuje zájem zahraničních návštěvníků o město.*
- *Obecně lze infrastrukturu ro cestovní ruch považovat za dostatečnou a dobrou.*
- *Propracovanější systém propagace a účinné marketingové nástroje mohou pomoci ke zvýšení návštěvnosti, případně mohou vést k prodloužení pobytu návštěvníků ve městě. Návštěvníci by si mohli prodloužit svůj pobyt spojený s návštěvou kulturní akce a navštívit zajímavosti ve městě či blízkém okolí.*

## 9. Doprava

Doprava patří mezi fenomény dnešní doby a plní řadu různých funkcí. Z tohoto důvodu se tato kapitola zabývá dopravou z několika různých úhlů pohledu. První nabízí pohled na pozici města v dopravní infrastruktuře a dostupnost měst vyššího řádu, který je důležitý zejména pro obyvatele využívající speciální služby (např. veřejná správa, kultura, letiště atd.) poskytované v těchto centrech. Dalším úhlem pohledu na dopravu ve vztahu k městu Trutnovu je doprava uvnitř města, a to jak osobní automobilová doprava z hlediska její intenzity a bezpečnosti, tak i veřejná z hlediska nabídky spojů městské hromadné dopravy. V neposlední řadě tato kapitola přináší pohled na dopravu z perspektivy cyklo dopravy jako nástroje snižování intenzity dopravy uvnitř měst, tak i formy turistického ruchu. Jelikož doprava těsně souvisí s každodenními pohyby obyvatel do zaměstnání a do škol je při její analýze zohledněna směrnost těchto pohybů. Tato kapitola tak má přesah i do ostatních tematicky zaměřených kapitol a lze ji do určité míry chápat jako průřezovou.

*Klíčové otázky:*

- *Jaká je dopravní dostupnost měst vyššího řádu z města Trutnova?*
- *Je dostupnost městské hromadné dopravy dostatečná nebo existují místa s deficitem v této oblasti?*
- *Jaká je intenzita dopravy a která místa lze označit za nejvíce riziková z hlediska dopravních nehod?*
- *Do jaké míry je v Trutnově rozvinutá cyklo doprava?*

### 9.1 Dopravní dostupnost města

Město Trutnov leží na spojnici třech významných komunikací první třídy I/37 spojující Trutnov a Hradce Králové, I/16 vedoucí od státní hranice s Polskem (hraniční přechod Královec / Lubawka) přes Jičín do Mladé Boleslavi a I/14 směřující z Harrachova přes Trutnov a Rychnov nad Kněžnou do České Třebové. Navíc ve městě dochází také ke křížení několika vlakových tratí (Obrázek 4), a to 032, 040, 043, 045 a 047. Kromě tratě 032 se jedná o regionální/lokální tratě obsluhující především obce v podkrkonošských údolích, případně v Broumovském výběžku. Trať 032 umožňuje cestujícím využívat rychlíkové a mezinárodní spoje do Hradce Králové a nabízí tak časově (Tabulka 12) a ekonomicky konkurenceschopné spojení. Město Trutnov tak lze považovat za významný regionální dopravní uzel.

**Tabulka 12** Počet a délka spojení mezi Trutnovem a nadřazenými administrativními centry

Spojení	Auto	Vlak				Autobus			
		středa		neděle		středa		neděle	
	čas	spoje	čas	spoje	čas	spoje	čas	spoje	čas
<b>Trutnov - Hradec Králové</b>	51	15	75	14	75	14	52	8	46
<b>Trutnov - Praha</b>	115	13	182	12	182	19	130	17	123
<b>Hradec Králové - Trutnov</b>	51	16	76	14	76	14	50	6	43
<b>Praha - Trutnov</b>	115	12	189	10	189	15	130	16	123

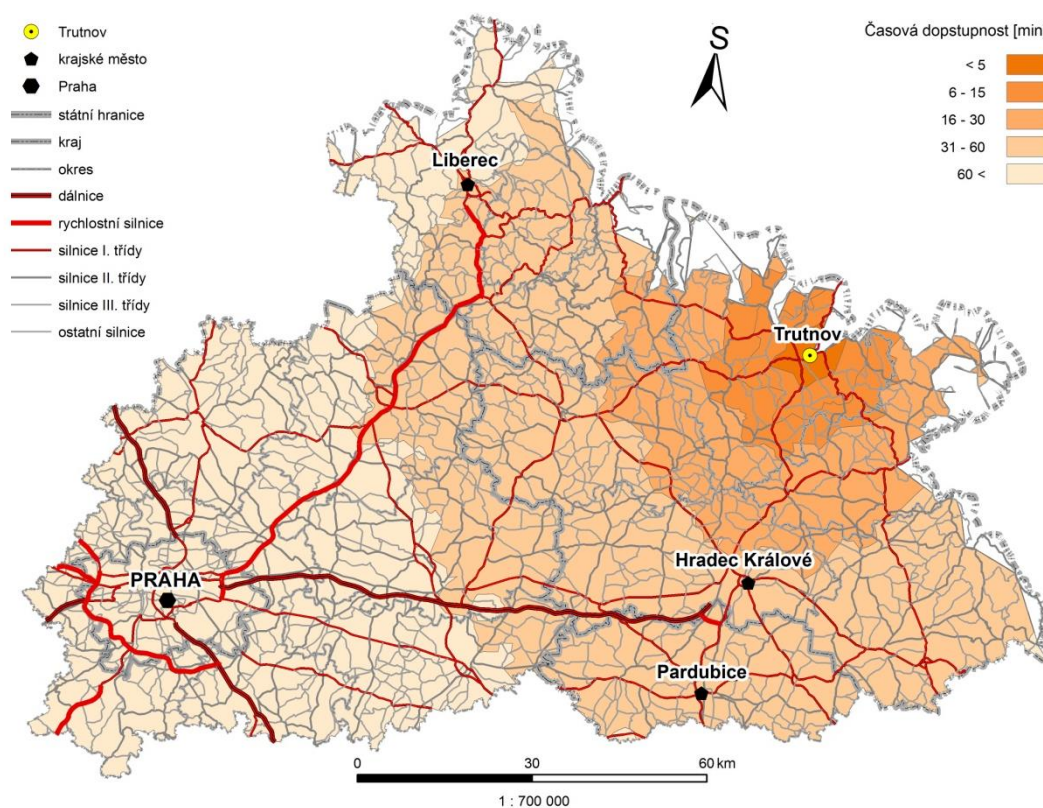
Zdroj: idos.cz

Pozn.: čas v minutách, max. 1 přestup

Dopravní dostupnost center vyššího řádu z Trutnova lze považovat za dobrou, a to i navzdory periferní poloze města na hranicích s Polskem (Tabulka 12). Navíc dobrá dopravní dostupnost města

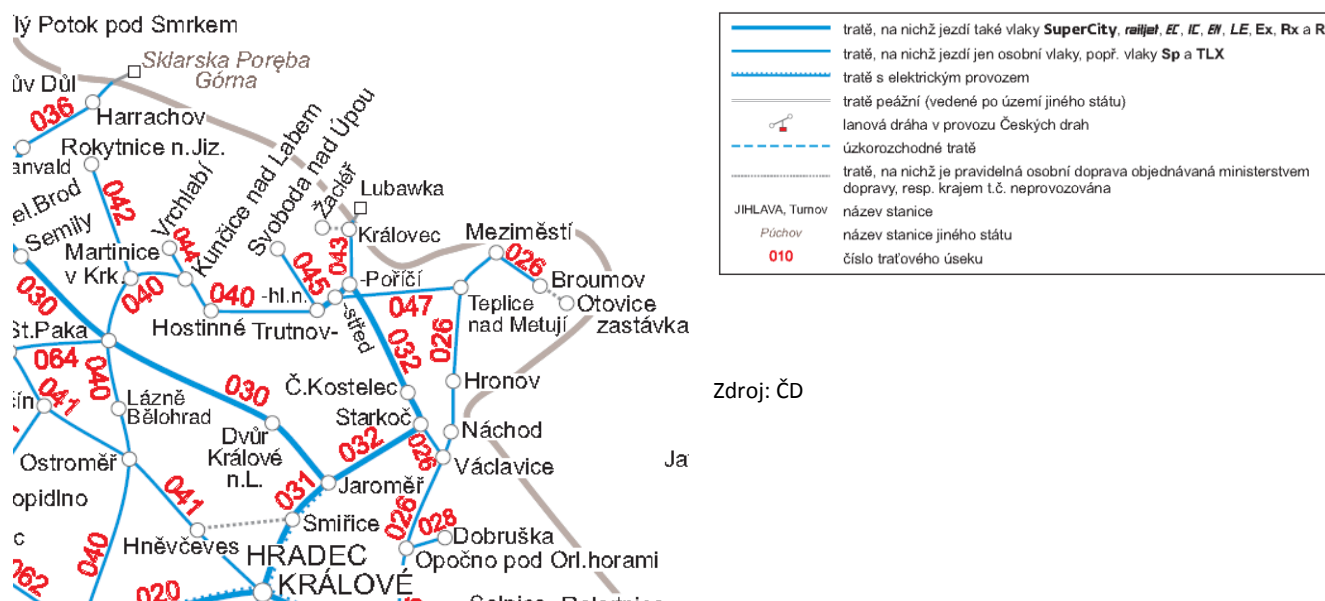
není pouze automobilem, ale také veřejnou dopravou, ať již autobusovou či vlakovou. Krajské město Hradec Králové je dostupné za necelou jednu hodinu a hlavní město Praha za dvě, a to v obou případech srovnatelně jak automobilem, tak veřejnou dopravou. Navíc lze v případě dostavení dálničního spojení (D 11) od Hradce Králové přes Jaroměř až přes Trutnov ke státní hranici očekávat výrazné zkrácení doby cestování jak mezi Trutnovem a krajským městem, tak i mezi Trutnovem a Prahou. Současná komunikace I/37 spojující Trutnov a Hradec Králové je z naprosté většiny dvoupruhová a kapacitně tak přestává dostačovat, a to především v úseku Jaroměř – Hradec Králové, kdy v Jaroměři dochází ke spojování dvou mezinárodních komunikací, což vede k hustému provozu. Z perspektivy města je komunikace I/37 problematická zejména proto, že přivádí dopravu přímo do města. Koncentrace dopravy uvnitř města pak zvyšuje riziko dopravních nehod (podrobněji v podkapitole 9.3) a zhoršování kvality životního prostředí (Kapitola 10). Dobudování dálničního spojení by tak mělo část objemu dopravy z města odvést. Bohužel město nedisponuje reálnými nástroji jak ovlivnit rychlost příprav a dostavby D 11 ke státní hranici.

**Obrázek 4** Dopravní dostupnost města Trutnova automobilem



Zdroj: ArcČR, vlastní výpočty

Obrázek 5 Železniční tratě



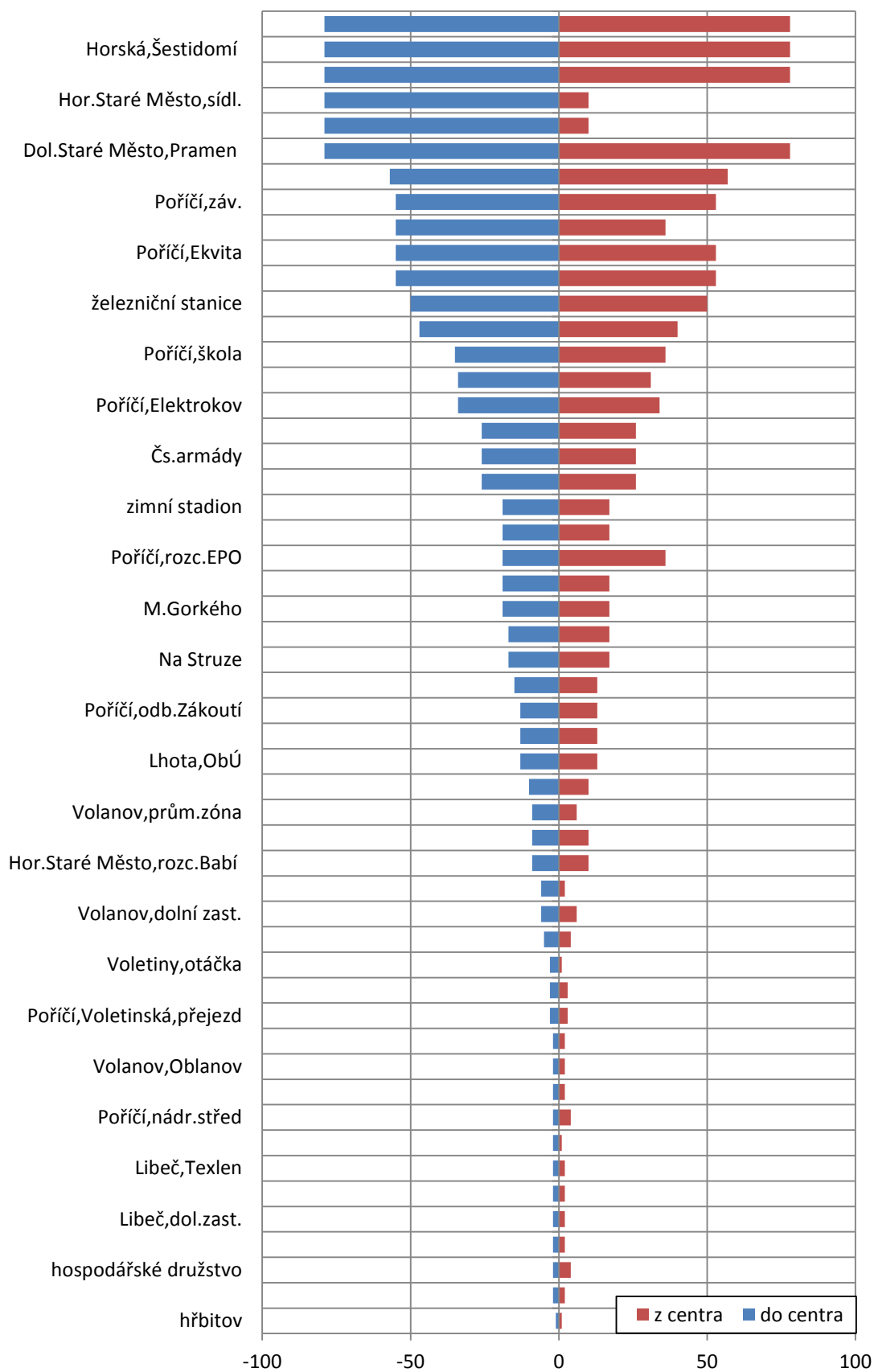
## 9.2 Doprava uvnitř města

### Městská hromadná doprava

Přesto, že v dnešní době patří osobní automobil již ke standardnímu vybavení domácnosti, ne každý má možnost jej využívat. Pro pohyb obyvatel po městě tak je důležitá dostupná a kvalitní městská hromadná doprava (MHD), která v řadě měst funguje i jako nástroj zlepšení dopravní propustnosti uvnitř měst a nástroj zvýšení kvality ovzduší. Město Trutnov nabízí svým občanům a ostatním příjezdějícím systém městské hromadné dopravy skládající se z 6 linek, kdy dvě z nich lze označit za páteřní (1 a 4). Vedení linek a intenzita spojů v jednotlivých částech Trutnova je silně ovlivněna geomorfologií města, která silně omezuje alternativní vedení linek. Přesto je více jak polovina zastávek denně obsluhována deseti a více spoji a třetina 20 a více spoji (Graf 41, Graf 42). Navíc jak lze vidět na obrázku (Obrázek 6), počet spojů na jednotlivých zastávkách odpovídá hustotě zalidnění částí města, kde se nachází. Ve víkendové dny je nabídka spojů MHD nižší než ve všední den, což však souvisí s nižší potřebou cestujících využívat MHD i mimo pracovní dny.

Na druhé straně i tak se ve městě nachází několik oblastí, kde jsou MHD obsluhovány velmi nízkým počtem spojů či vůbec. Jedná se především o periferní oblasti Trutnova. V těchto oblastech však MHD nahrazuje meziměstská linková doprava, která tak zajišťuje dostatečnou dostupnost směrem do centra i z centra Trutnova. Zajištění dopravy meziměstskou linkovou dopravou nejen v periferních oblastech města není pro cestující omezující, neboť MHD spadá do integrovaného dopravního systému Královehradeckého a Pardubického kraje (IREDO). Integrovaný systém nabízí cestujícím jednodušší, pohodlnější a v mnoha případech i ekonomicky výhodnější způsob dopravy. Navíc i některé meziměstské linky zajiždějí do sousedního Libereckého kraje patří také do integrovaného dopravního systému. Z hlediska dostupnosti a objemu lze považovat veřejnou dopravu v Trutnově za dostačující.

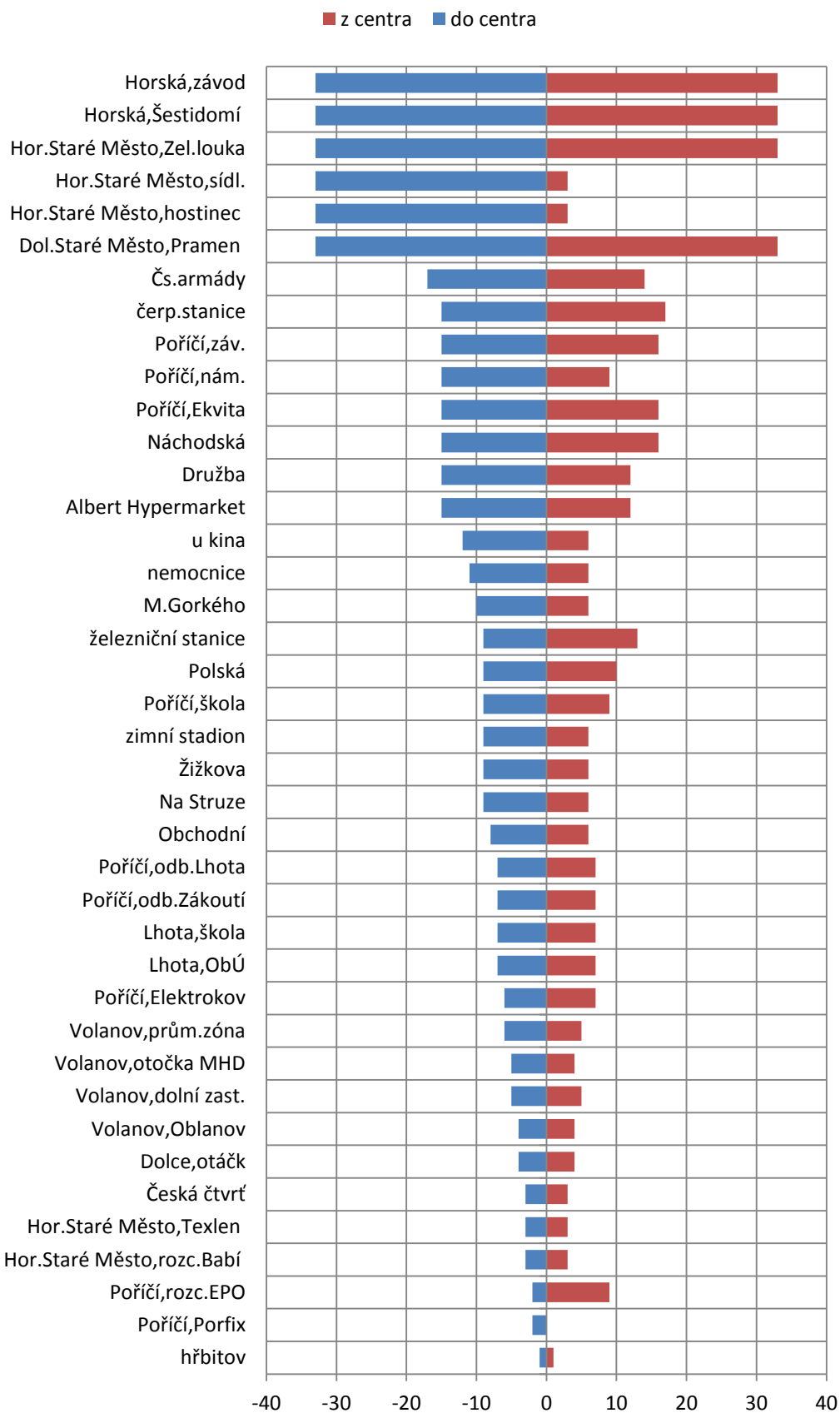
**Graf 41 Počet autobusových spojů MHD ve všední den**



Zdroj: Osnado.cz



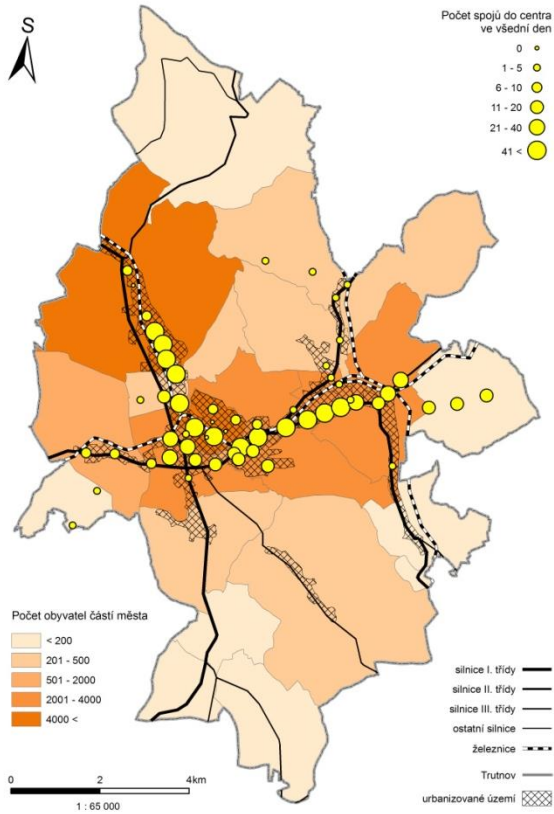
Graf 42 Počet autobusových spojů MHD o víkendu



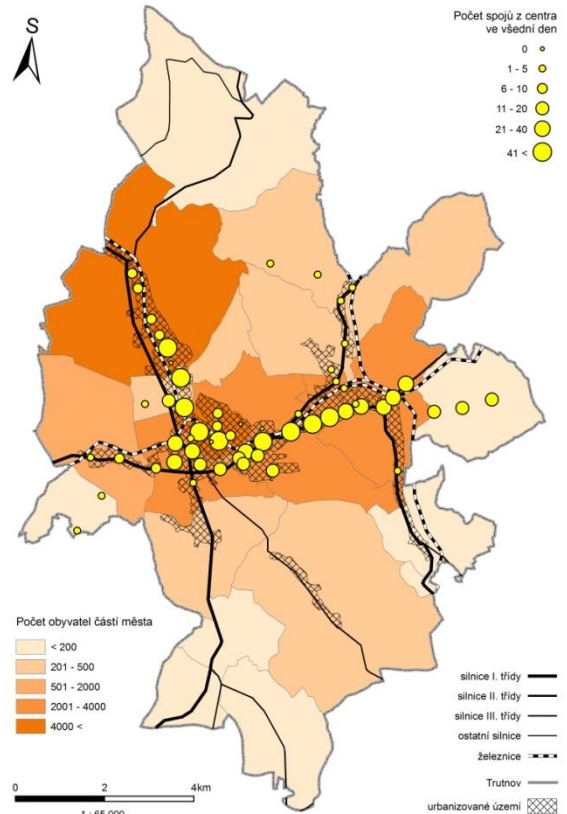
Zdroj: Osnado.cz

**Obrázek 6 Počet autobusových spojů MHD ve vztahu k počtu obyvatel částí města Trutnova**

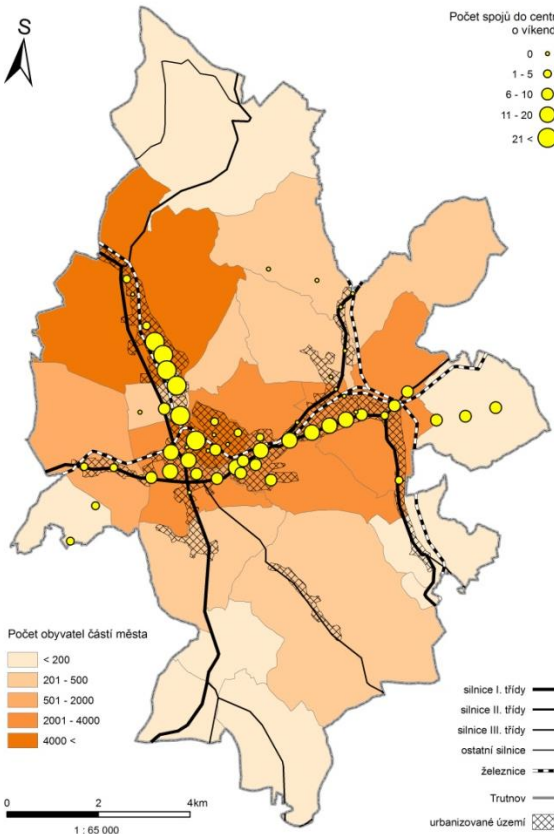
Všední den do centra



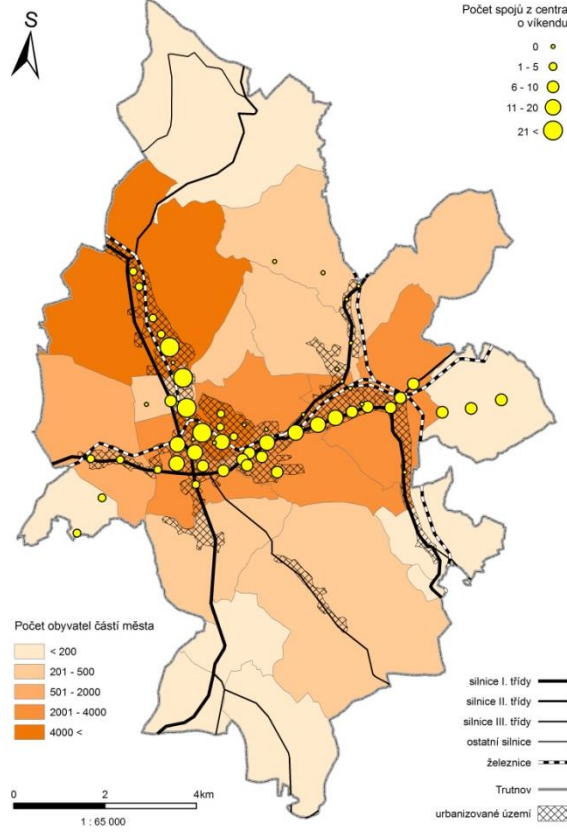
Všední den z centra



O víkendu do centra



O víkendu z centra



Zdroj: Osnado.cz, ArcČR

## Doprava v klidu

S dopravou v klidu se potýká naprostá většina měst, a to jak v historických částech, tak na sídlištích z druhé poloviny minulého století, na kterých se nepočítalo s tak dynamickým rozvojem automobilismu. Město Trutnov je v tomto ohledu pozitivní výjimkou, kdy historická část města stejně obytné zóny či průmyslová zóna netrpí nedostatkem parkovacích míst. V Trutnově funguje také vnitřní organizace dopravy v klidu, kdy město za poplatek reguluje množství parkovacích jak ve vnitřním<sup>20</sup>, tak širším<sup>21</sup> centru. Za určitý nedostatek lze považovat dosud neexistující systém městské karty, který by občanům Trutnova nabízel možnost využít jednu kartu jak k parkování, tak i k přepravě městskou hromadnou či veřejnou dopravou nebo případně k dalším aktivitám. Přesto, že město mělo tento projekt již ve Strategickém plánu z roku 2008, došlo k jeho pozastavení.

Zatraktivnění MHD spolu s efektivním systémem organizace dopravy uvnitř města patří mezi základní nástroje zlepšování kvality života a životního prostředí v současných městech. Tyto nástroje tak mohou mít pozitivní dopad nejen na zklidnění dopravy samotné, ale mohou se také kladně projevit ve zlepšení kvality ovzduší, především pak ve snížení emisí benzopyrenu (viz Kapitola 10), které se koncentrují v centru Trutnova především v důsledku automobilové dopravy.

### 9.3 Intenzita dopravy

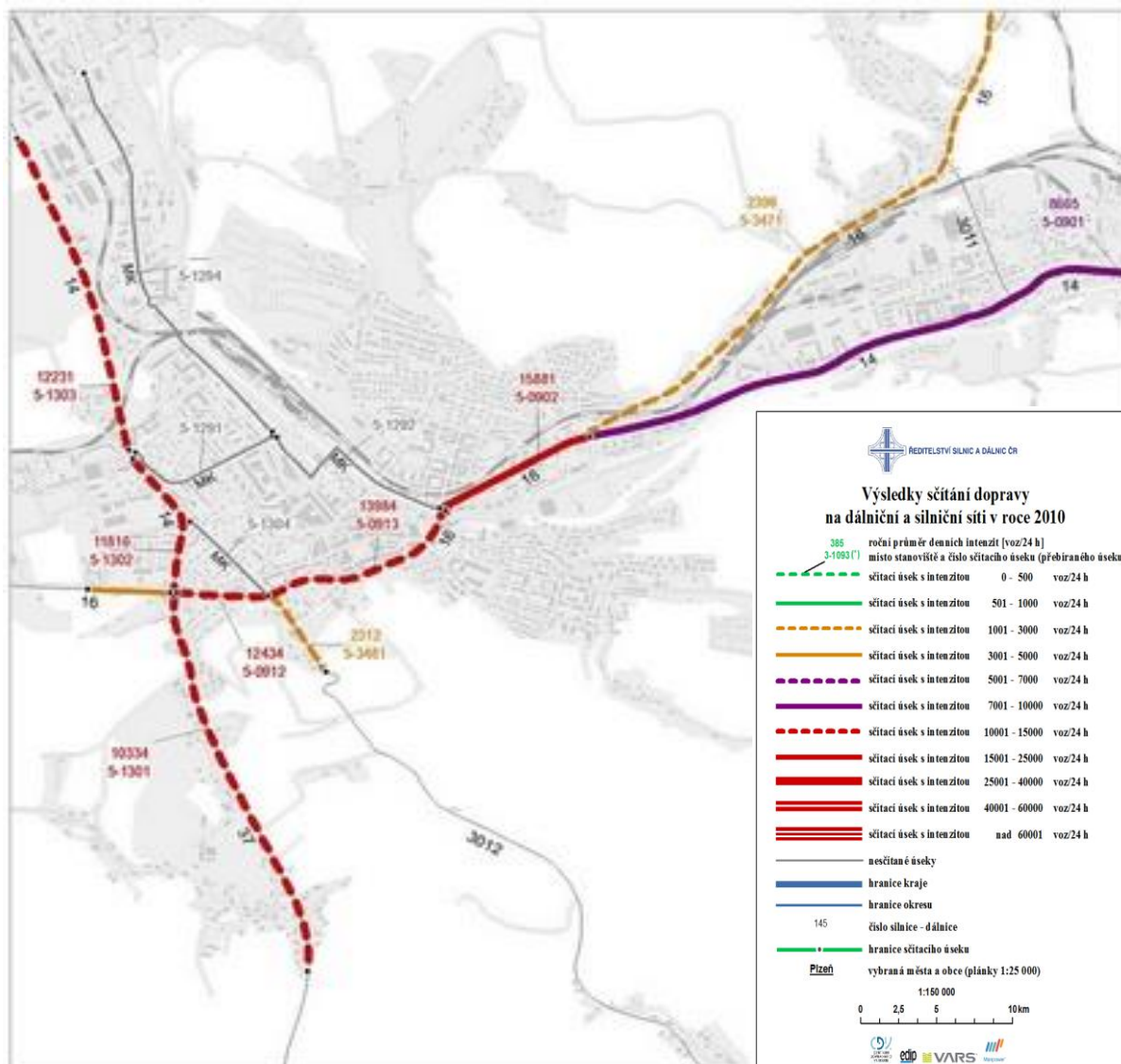
Jak již bylo zmíněno na začátku této kapitoly, Trutnov leží na průsečíkú hned několika důležitých komunikací I. třídy. To má za následek relativně vysokou intenzitu dopravy na těchto komunikacích (Obrázek 7), zejména pak na komunikacích I/16 a I/14, kde denně projede více jak 12 tis. motorových vozidel. Za úsek s nejvyšší intenzitou dopravy pak lze označit část komunikace I/16 v ulici Polská, kudy denně projede necelých 16 tisíců vozidel. Na druhé straně je nutné zmínit, že mezi posledními sčítáními došlo na tomto úseku k poklesu intenzity dopravy (Tabulka 13). Ovšem úsekem, kde se intenzita dopravy mezi posledními sčítáními zvýšila nejvíce, se nachází na komunikaci I/37 mezi ulicemi Husitská – Královedvorská - Hradecká. V tomto úseku došlo ke zvýšení počtu motorových vozidel téměř o 50 % na více jak 10 tis. oproti 7 tis. v roce 2005. Obecně se intenzita dopravy snížila nejvíce na komunikaci I/16 protínající město v západovýchodním směru. Na druhé straně, v severojižním směru, tj. na komunikacích I/16 a I/37 se množství vozidel zvýšilo.

---

<sup>20</sup> Slovanské náměstí (před budovou Městského úřadu) ul. Farská, Školní (za kostelem), Bulharská, Krakonošovo náměstí, Palackého, Havlíčkova, Jihoslovanská, Pražská, Kryblická (u dětského střediska), Zásobovací (za OD MÁJ), Hradební (parkoviště za poštou)

<sup>21</sup> ul. Nová (nádraží BUS), ul. Nádražní (u Okresního soudu), Malé náměstí, ul. Vodní, ul. Spojenecká

Obrázek 7 Úseky sčítání dopavy ve městě Trutnově



Zdroj: ŘSD – výsledky sčítání dopavy 2010

Jak je z tabulky (Tabulka 13) zřejmé, mezi posledními dvěma sčítání dopravy se rozdílně vyvíjela intenzita dopravy jednotlivých druhů vozidel. Zatímco na všech měřených úsecích v Trutnově došlo k poklesu množství těžkých vozidel (tj. nákladních vozidel, autobusů, apod.), tak na více jak polovině úseků se počet osobních vozidel zvýšil. Pokles těžkých vozidel, který dosáhl na některých úsecích téměř 50 %, je s největší pravděpodobností důsledkem ekonomické krize, která se ve sledovaném roce 2010 projevila největší měrou. Je tedy možné, že s postupným oživením ekonomiky po roce 2011, bude při letošním měření intenzity dopravy zaznamenán rostoucí počet těžkých vozidel.

**Tabulka 13 Intenzita dopravy v Trutnově**

č. silnice	ulice	měřený úsek komunikace	2005			2010			index 2010/2005		
			TV	OV	SUMA	TV	OV	SUMA	TV	OV	SUMA
37	Husitská-Královedvorská-Hradecká	5-1301	1 325	5 713	7 059	1 253	9 058	10 334	0,95	1,59	1,46
14	Krkonošská	5-1303	1 368	9 530	10 951	1 036	11 135	12 231	0,76	1,17	1,12
14	Krkonošská	5-1290	1 368	9 530	10 951	1 036	11 135	12 231	0,76	1,17	1,12
16	Libavská-Královecká	5-3470	354	1 337	1 697	302	1 545	1 851	0,85	1,16	1,09
16	Pražská-Na Struze	5-0913	1 665	11 284	13 045	1 632	12 239	13 984	0,98	1,08	1,07
3012	Úpická	5-3481	231	2 010	2 254	163	2 114	2 312	0,71	1,05	1,03
16	Volanovská-Pražská	5-0912	1 911	10 428	12 406	1 253	11 110	12 434	0,66	1,07	1,00
3012	Rokytnická	5-3480	344	2 025	2 414	251	2 038	2 337	0,73	1,01	0,97
14	Husitská	5-1302	1 768	10 415	12 274	1 268	10 482	11 816	0,72	1,01	0,96
16	Polská	5-0902	2 671	14 300	17 061	2 212	13 564	15 881	0,83	0,95	0,93
14	Náchodská	5-0901	2 057	7 550	9 690	1 312	7 289	8 665	0,64	0,97	0,89
14	Kladská	5-0890	997	4 093	5 139	587	3 878	4 510	0,59	0,95	0,88
16	Volanovská	5-0911	736	3 831	4 593	629	3 295	3 952	0,85	0,86	0,86
16	Volanovská-Jičínská	5-0910	736	3 831	4 593	629	3 295	3 952	0,85	0,86	0,86
301	Petříkovická	5-3540	253	1 714	1 987	189	1 428	1 645	0,75	0,83	0,83
16	Polská	5-3471	453	2 481	2 958	257	2 109	2 396	0,57	0,85	0,81

Zdroj: ŘSD – výsledky sčítání dopravy 2005 a 2010

Pozn.: TV – těžká vozidla, OV – osobní vozidla

Vliv na intenzitu dopravy mají bezesporu také každodenní pohyby osob do zaměstnání a škol. V úvodní kapitole byly představeny hlavní vyjížďkové a dojížďkové směry. Není tedy překvapující, že většina osob, které do Trutnova dojíždí či z něj vyjíždí, využívá komunikace I/14 a navazující I/37. Na těchto komunikacích protínající město v severojižním směru byly také mezi posledními sčítáními zaznamenány nejvyšší nárůsty osobních vozidel, a to i navzdory klesajícímu objemu vyjížďky a dojížďky. Tento zdánlivě protikladný trend má pravděpodobně dvě hlavní příčiny, a to rostoucí význam města Trutnova jako tranzitního uzlu a rostoucí počet registrovaných vozidel.

Intenzita dopravy se promítá také do bezpečnosti provozu a množství dopravních nehod. Mezi roky 2010-2014 se stalo na území města Trutnova více jak 1 tis. dopravních nehod, které měly za následek 10 usmrcených osob a více jak 300 zraněných (Tabulka 14). Město Trutnov se v průměru více jak čtvrtinou podílí na počtu dopravních nehod i počtu usmrcených v celém okresu. Za nejvíce riziková místa lze dle Dopravní policie PČR považovat přechody pro chodce na okružní křižovatce u obchodního centra Albert, na křižovatce komunikací Na Struze, Maxima Gorkého a Slezská a na křižovatce komunikací Úpské nábřeží a Novodvorská (Obrázek 8). Dvě z těchto míst se nacházejí na komunikacích s nejvyšší intenzitou dopravy (okružní křižovatka u obchodního centra Albert a křižovatka komunikací Na Struze, Maxima Gorkého a Slezská). Více jak tři čtvrtiny nehod, které se na zmíněných úsecích odehrály, byly v důsledku srážky osobního vozidla. Těžká vozidla, tj. nákladní vozidla, autobusy apod., tak mají na svědomí pouze malou část nehod na rizikových úsecích. Vysoký podíl osobních vozidel na dopravních nehodách v nejrizikovějších úsecích souvisí právě i s rostoucím počtem osobních vozidel na zmíněných komunikacích. Rostoucí počet osobních vozidel zvyšuje pravděpodobnost dopravní nehody, a to zvláště v úsecích komunikací, které mají urbánní charakter a vyskytuje se zde vyšší počet chodců a případně i cyklistů. Zvýšení bezpečnosti dopravy na nejrizikovějších úsecích tak je pro město Trutnov do příštích let výzvou.

**Tabulka 14 Počet dopravních nehod a jejich následky na území města mezi roky 2010-2014**

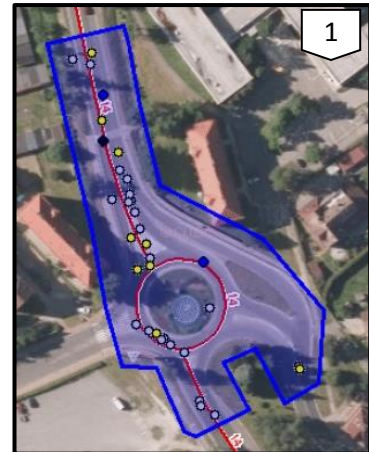
Počet nehod celkem	1183
Počet usmrcených osob (stav do 24 hod.)	10
Počet těžce zraněných osob (stav do 24 hod.)	42
Počet lehce zraněných osob (stav do 24 hod.)	268

Zdroj: Policie ČR

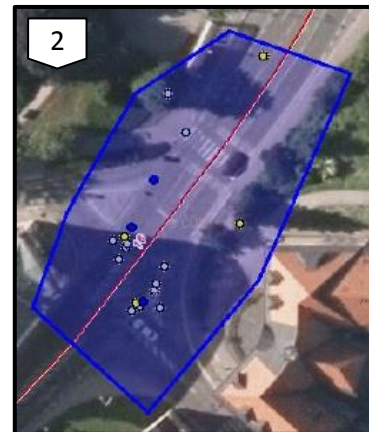
Obrázek 8 Přehled nejrizikovějších míst v dopravě



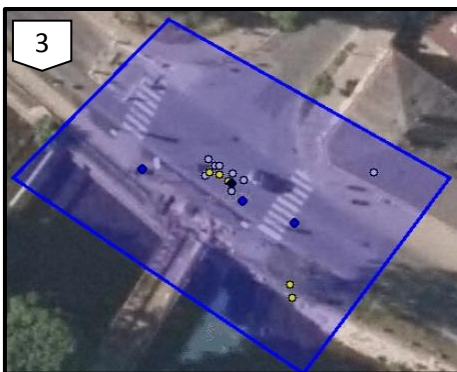
okružní křižovatka u obchodního centra Albert



křižovatka komunikací Na Struze, Maxima Gorkého a Slezská



křižovatka komunikací Úpské nábřeží a Novodvorská



Vysvětlivky

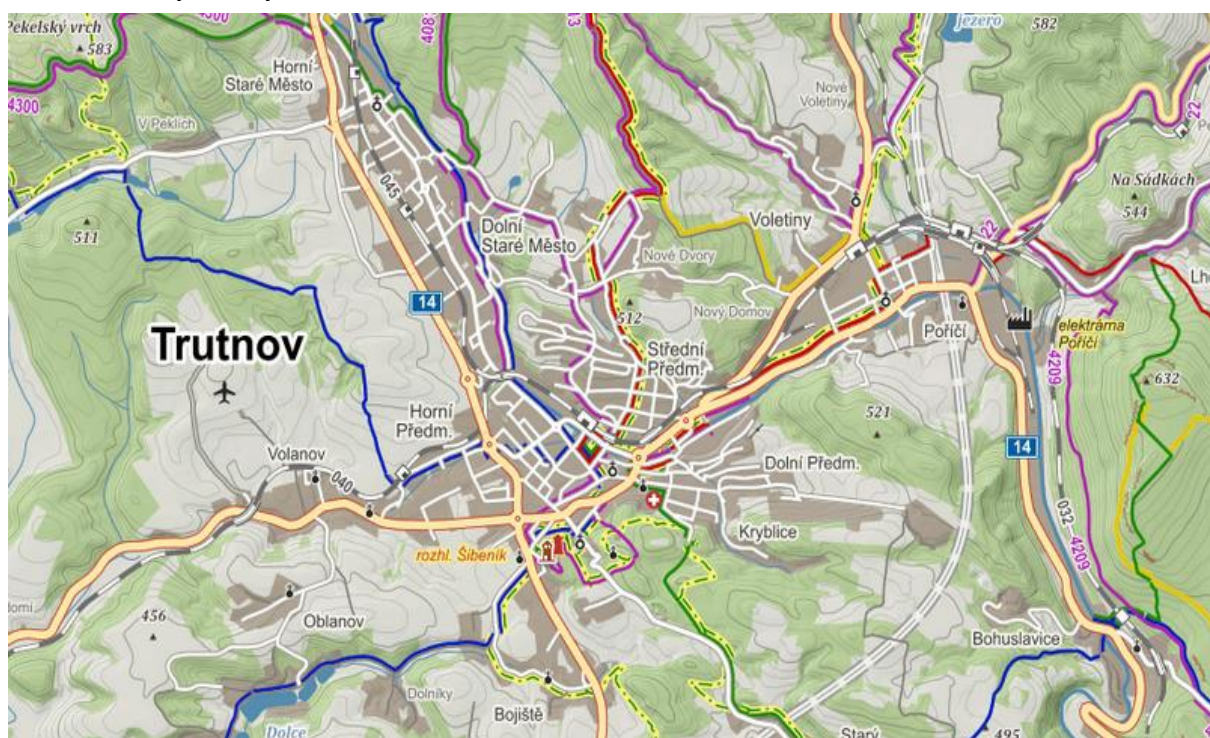
- smrtelná nehoda
- nehoda s vážným zraněním
- nehoda s lehkým zraněním

## 9.4 Cyklodoprava

Cyklodoprava dnes není již pouze fenoménem cestovního ruchu, ale také nedílnou součástí veřejné dopravy v moderních městech západní Evropy. Existuje celá řada iniciativ (např. Auto\*Mat či server cyklodoprava.cz) včetně asociace cykloměst, která sdružuje města a neziskové organizace zabývající se problematikou cyklodopravy a městskou mobilitou obecně (cyclomesta.cz). V současné době protíná město Trutnov řada cyklotras regionálního významu i jedna trasa nadregionálního významu. Město Trutnov v uplynulém plánovacím období připravilo tři projekty týkající se cyklodopravy. Realizovat se podařilo však pouze napojení na stávající trasy. Vybudování lávky ve Volanově a dokončení nadregionální cyklotrasy č. 22 z Trutnova do Poříčí čeká na finanční podporu. Dokončení těchto projektů může přinést vyšší atraktivitu cyklodopravy.

Přesto, že se Trutnov nachází v geomorfologicky komplikovaném území, může cyklistika plnit jak rekreační funkci, která bude vzhledem k blízkým atraktivitám pravděpodobně převažovat, tak i jako způsob dopravy po městě, a to zejména v jeho centrální části, která je zatížena emisemi z intenzivní dopravy nejvíce, avšak zároveň také disponuje méně složitým reliéfem, jenž nabízí cyklistům přívětivější podmínky pro přepravu.

**Obrázek 9** Cyklotrasy na území města Trutnova



Zdroj: mapy.cz

Trutnov Trails <http://www.trutnovtrails.cz/mapa.html>



**Hlavní zjištění:**

- *Dopravní dostupnost města je komplikovaná díky chybějícímu napojení na dálniční síť. Města vyššího řádu (Hradec Králové a Praha) jsou z Trutnova dostupné ve srovnatelném čase mezi osobní automobilovou přepravou a veřejnou dopravou. Zkrácení cestovních časů přinese plánované dobudování dálnice D11.*
- *Nabídka spojů městské hromadné dopravy je v nejhustěji obydlených částech města dobrá. V okrajových a periferních částech města je sice počet spojů MHD nižší, avšak v těchto oblastech dochází k nahrazování MHD linkovými spoji. Kombinace obou systémů dopravy není pro jejich uživatele komplikací, neboť v kraji i na území města Trutnova funguje integrovaný dopravní systém IREDO.*
- *V Trutnově panuje relativně vysoká intenzita dopravy, a to na hlavních komunikacích v severojižním a západovýchodním směru. Právě vysoká intenzita dopravy má za následek nadlimitní koncentrace zdraví vysoce škodlivého benzopyrenu. Navíc se na těchto komunikacích nachází dvě ze tří nejvíce rizikových míst z hlediska dopravní nehodovosti.*
- *Na území města se nachází několik cyklotras, z nichž jedna má nadregionální význam. Trutnovu se však za uplynulé plánovací období podařilo zrealizovat pouze jeden ze tří plánovaných projektů na zvýšení kvality infrastruktury pro cyklodopravu.*

## 10. Životní prostředí

Tato kapitola se zabývá životním prostředím města Trutnova jako jedním z hlavních faktorů ovlivňující kvalitu života v něm. Město, jeho sídlení struktura a tím i návazné procesy a činnosti, včetně dopravy a ekonomických aktivit, jsou ovlivňovány polohou v podhůří Krkonoš a přírodním prostředím, které historicky formovalo Trutnov. V kapitole o životním prostředí se věnujeme jak přírodně cenným a významným územím včetně využití půd ve městě, hlavním znečišťovatelům životního prostředí ve městě a okolí, tak i využívání odpadu a technické infrastruktury. Jedná se tedy o relativně komplexní kapitolu, která má vazbu i na další kapitoly jako je Doprava, Místní ekonomik či Cestovní ruch. Vazba na ostatní kapitoly analýzy je velmi důležitá, neboť životní prostředí Trutnova ovlivňuje podmínky pro rekreaci, ekonomické činnosti i dopravu, avšak i tyto aktivity zpětně mají vliv na kvalitu životního prostředí. Komplexní povaha přírodních procesů omezuje možnosti města Trutnova významně ovlivňovat kvalitu životního prostředí. Na druhé straně město disponuje nástroji jak realizovat lokálně zaměřené intervence, které mohou přinášet drobnější a v ojedinělých případech i větší zlepšení životního prostředí, potažmo i kvality života.

*Klíčové otázky:*

- *Jaká je kvalita životního prostředí ve městě Trutnově?*
- *Nachází se na území města přírodně cenná území a jak je využití půd?*
- *Jaká je kvalita ovzduší ve městě a kdo jsou největší znečišťovatelé životního prostředí?*
- *V jaké míře dochází k využívání odpadů a jaký je stav technické infrastruktury?*

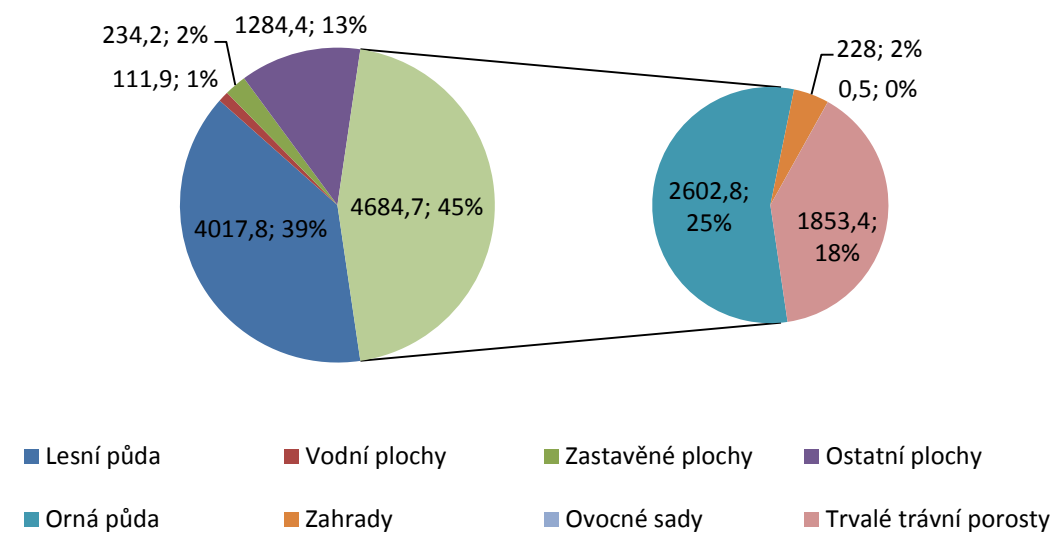
### 10.1 Přírodně cenná území a využití půd

Město Trutnov se rozkládá v blízkosti Národního parku Krkonoše, což se promítá do charakteru jeho území. Do severní části města zasahuje nadregionální biokoridor územního systému ekologické stability (ÚSES). Jedná se o lokalitu, které má již výraznější horský charakter. Na území města se také nachází další prvky ÚSES regionálního významu, a to tři biocentra a několik biokoridorů (Obrázek 10). Tyto prvky jsou důležitými aspekty přírodního prostředí, neboť umožňují pohyb živočichů a velmi často fungují také jako stanoviště vzácných či ohrožených druhů. Prvky ÚSES by tak při jejich vhodném vymezení měly zvyšovat kvalitu a rozmanitost krajiny.

V důsledku složitější geomorfologické struktury životního prostředí, tvoří zastavěná plocha pouze 2 % katastrálního území Trutnova (Graf 43). Největší část území města je tak využita jako lesní půda (39 %) a půda zemědělského charakteru (45 %). Nejvýznamnější složky zemědělské půdy pak tvoří orná půda a trvalé travní porosty, které pokrývají více 90 % veškeré rozlohy zemědělské půdy.

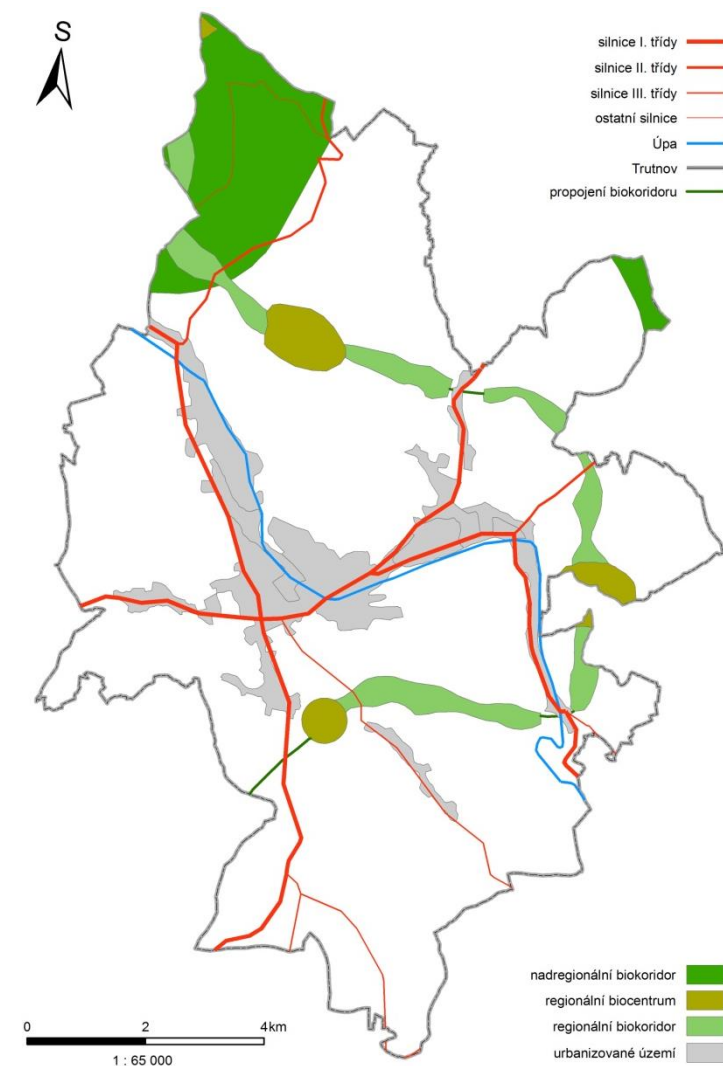
Důležitým prvkem životního prostředí města Trutnova je také městský park, který dotváří jeho krajinný ráz. Městský park nabízí obyvatelům místo k pasivnímu i aktivnímu odpočinku, a to jak v části koncipované jako francouzský park, tak i v části parku anglického typu nebo přímo v lesoparku, který postupně splývá s okolní krajinou. Vedle městského parku disponuje město Trutnov také areálem Dolce, který plní především rekreační funkci. Nejedná se sice o přírodně cenné území, avšak pro obyvatele města jde o důležité místo odpočinku v přírodním prostředí. Z hlediska pestrosti a cennosti přírodního prostředí je významným prvkem oblast Trutnova mezi Babí a Novými Dvory, kudy prochází také naučná stezka upozorňující na geologické a ekologické jedinečnosti a zajímavosti této lokality.

Graf 43 Využití půd na území města (ha; %)



Zdroj: ČSÚ - MOS

Obrázek 10 Územní systém ekologické stability na území města Trutnova

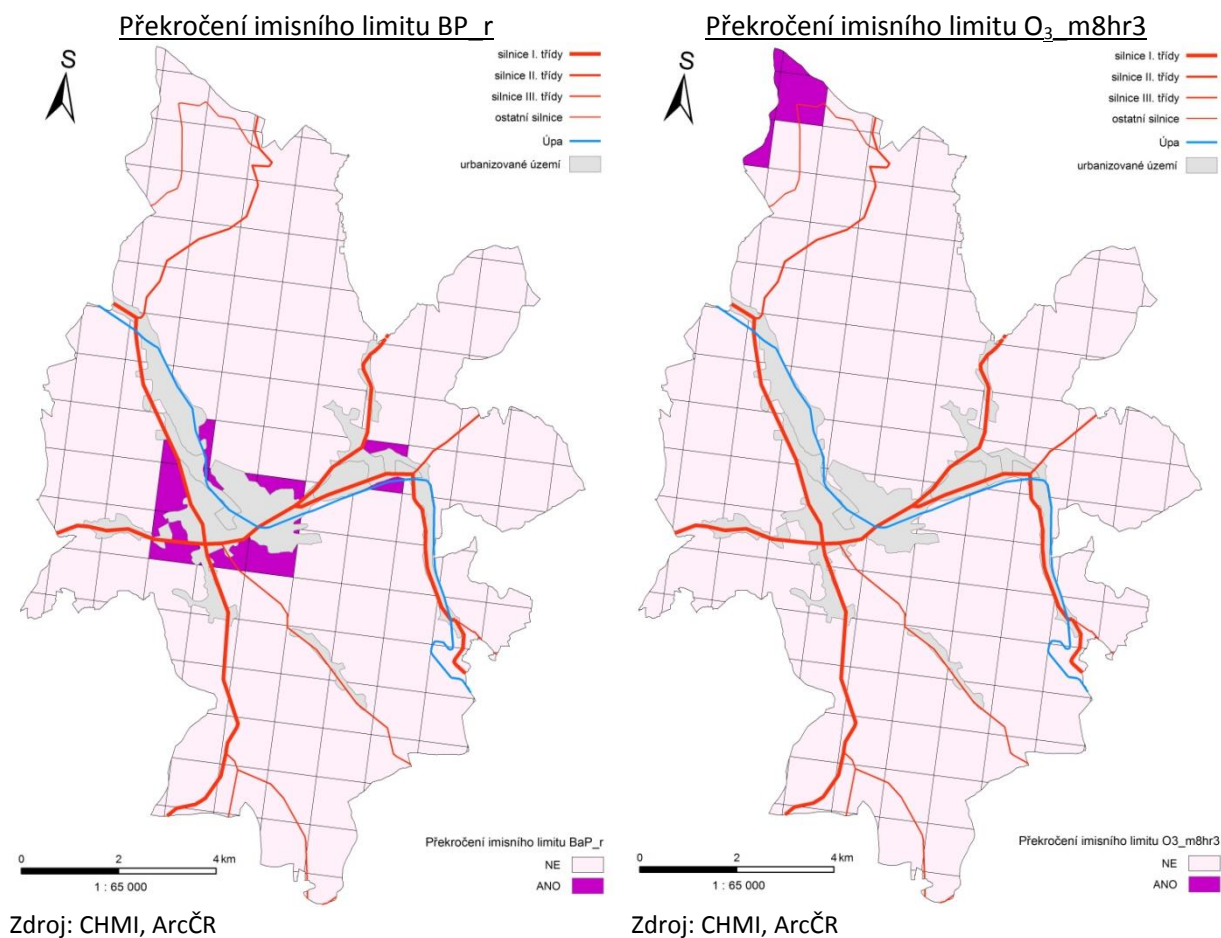


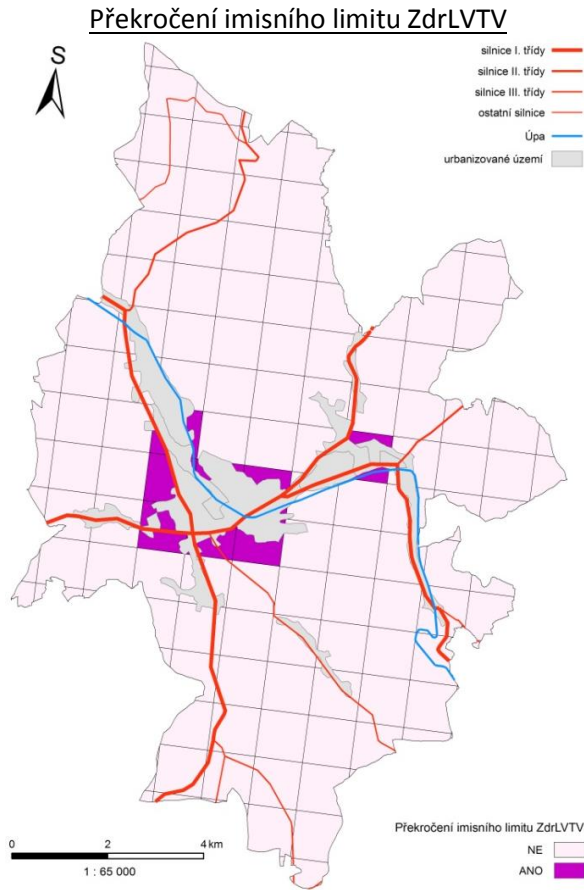
Zdroj: Cenia, ArcČR

## 10.2 Znečištění životního prostředí

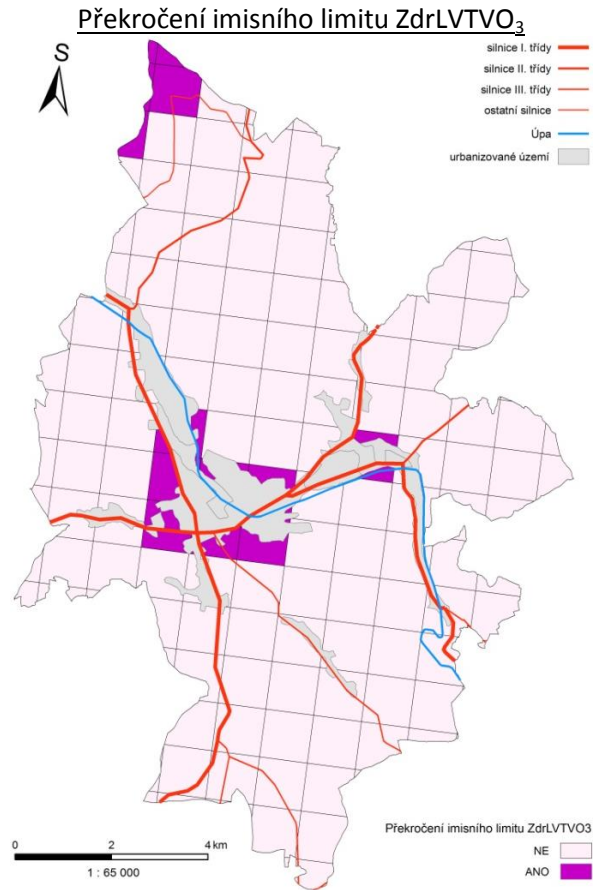
Jedním z klíčových aspektů ovlivňující kvalitu života je znečištění životního prostředí. Město Trutnov patří mezi významná regionální průmyslová centra a funguje taktéž jako důležitá dopravní křižovatka. To se promítá i do míry znečištění na jeho území. Z hlediska znečištění ovzduší, je na území města překračovaná řada imisních limitů na ochranu zdraví a dva imisní limity konkrétních znečišťujících látek. Ty mají také na svědomí překročení zmíněných limitů ochrany zdraví. Jedná se o benzopyren a ozón. Vyšší výskyt ozónu v severní části města je důsledkem horského charakteru území, kde obecně dochází k vyšší koncentraci této znečišťující látky. Oproti tomu benzopyren patří mezi látky, které znečišťují životní prostředí přímo v důsledku lidské činnosti. Za nejčastější zdroje znečištění benzopyrenem lze považovat spalování fosilních paliv (automobilová doprava – především vznětové motory) a uhelného dehtu. Jelikož překročení imisních limitů benzopyrenů do značné míry kopíruje vedení hlavních komunikací, na kterých dochází také k největší intenzitě dopravy, lze považovat právě vysokou intenzitu dopravy za hlavní zdroj tohoto znečištění. Určité snížení emisí benzopyrenů by mohlo přinést dostavění plánovaného dálničního spojení k hranicím s Polskem, které má vést jihovýchodní částí Trutnova. Odvedení části dopravy z území urbánního charakteru v centru města by mělo přinést nižší koncentrace této zdraví škodlivé látky, která má na svědomí řadu karcinogenních onemocnění.

**Obrázek 11 Znečištění ovzduší a jeho typ na území města Trutnova**

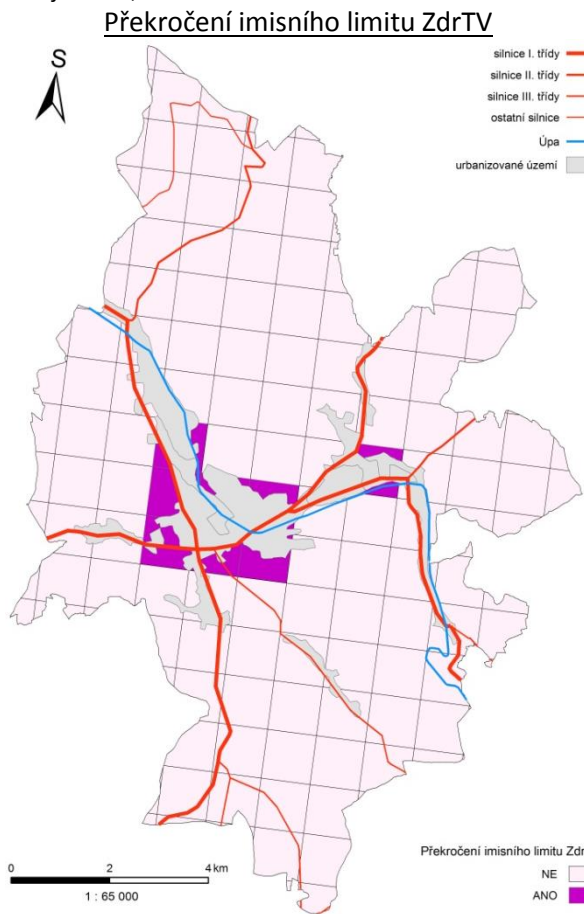




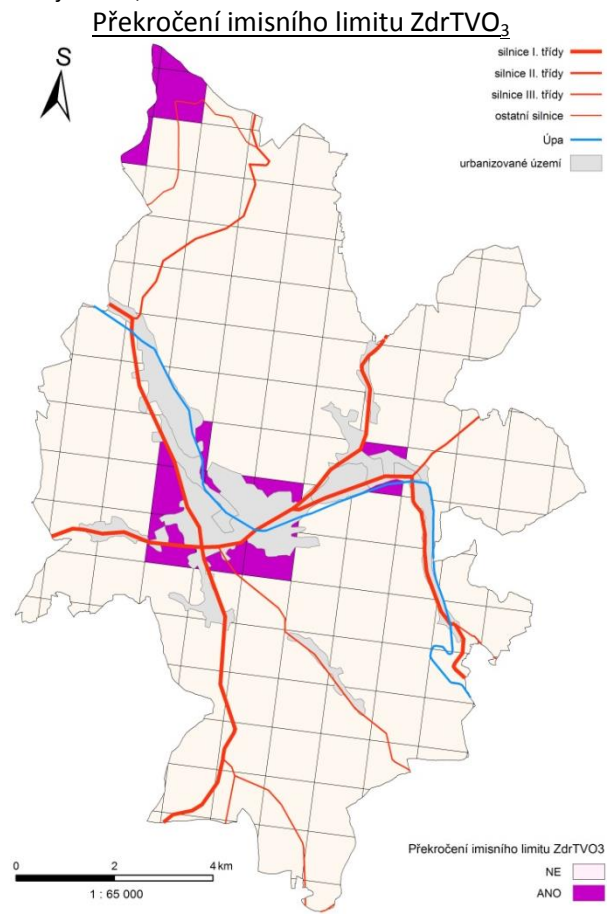
Zdroj: CHMI, ArcČR



Zdroj: CHMI, ArcČR



Zdroj: CHMI, ArcČR



Zdroj: CHMI, ArcČR

Tabulka 15 Vysvětlivky k obrázku 11

Imisní limity	Znečišťující látky
ZdrTV*	As, Cd, Ni, benzo(a)pyren
ZdrTVO <sub>3</sub> *	As, Cd, Ni, benzo(a)pyren, O <sub>3</sub>
ZdrLVTV*	SO <sub>2</sub> , CO, PM <sub>10</sub> , PM <sub>2,5</sub> , NO <sub>2</sub> , benzen, Pb, As, Cd, Ni, benzo(a)pyren
ZdrLVTVO <sub>3</sub> *	SO <sub>2</sub> , CO, PM <sub>10</sub> , PM <sub>2,5</sub> , NO <sub>2</sub> , benzen, Pb, As, Cd, Ni, benzo(a)pyren, O <sub>3</sub>
BaP_r	benzo(a)pyren - roční průměrná koncentrace
O <sub>3</sub> _m8hr3	O <sub>3</sub> – 26. nejvyšší maximální denní 8hod. klouzavá průměrná koncentrace v průměru za 3 roky

\* Překročení imisního limitu alespoň jedné uvedené znečišťující látky

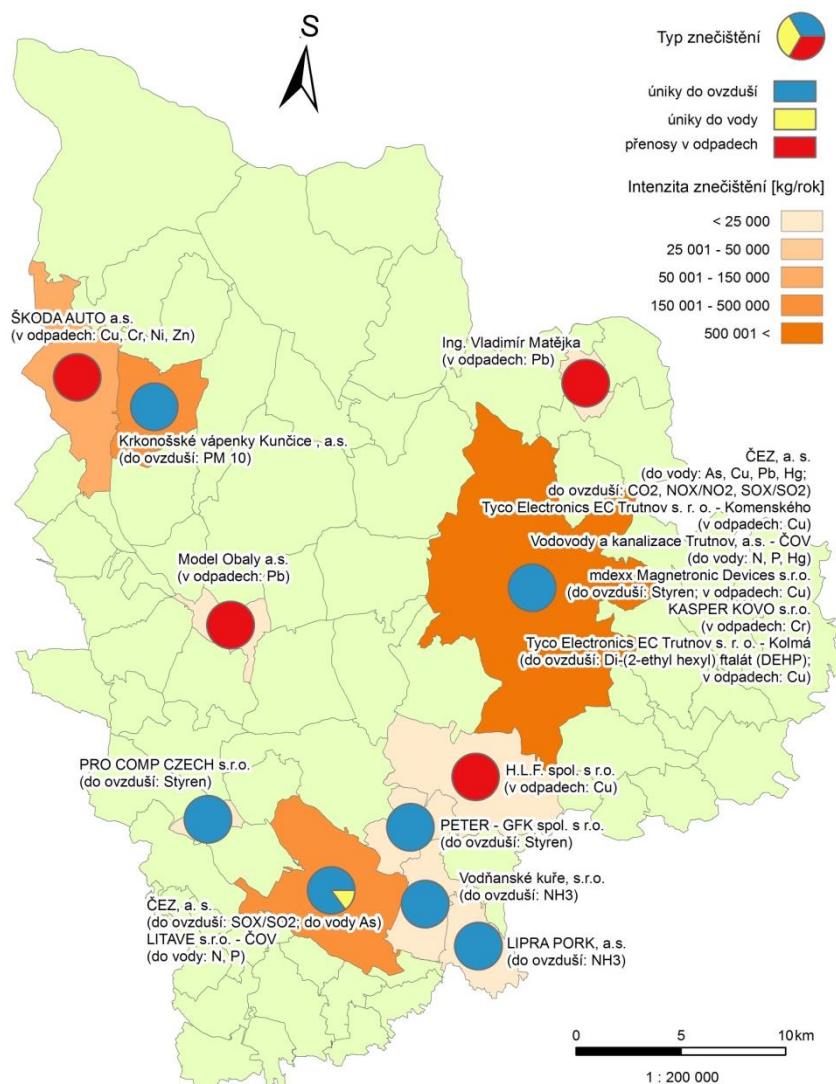
Zdroj: CHMI

Na území Trutnova nedochází pouze ke znečišťování ovzduší, i když v celkovém objemu se jedná o nejvýraznější formu znečištění. Průmyslové podniky fungující na území města produkují také odpady v podobě látek rizikových pro lidské zdraví. Většina produkce hlavních znečišťovatelů, kteří produkují významné množství nebezpečných látek, se mimo znečištění ovzduší vytváří formou odpadů a v nezanedbatelném množství také formou úniků do vody (Obrázek 11). Jednoznačně největším znečišťovatelem ve městě je Elektrárna Poříčí II skupiny ČEZ. Ta uvolňuje ročně do ovzduší přes 600 tis. tun oxidů síry, dusíku a uhlíku a v menší míře také rtuti a olova. Do vody pak z tohoto provozu unikne téměř 160 kg arsenu a mědi. Druhým největším producentem znečištění na území města je firma Tyco Electronics EC Trutnov s. r. o. a její závod v Komenského ulici. V odpadech z tohoto zařízení odejde ročně přes 130 tun mědi. Mezi významné znečišťovatele v Trutnově patří také ČOV v Kladské ulici. Ta vypustí do vody ročně přes 80 tun dusíku, fosforu a rtuti.

V okolních obcích produkují hlavní znečišťovatelé nižší množství polutantů. Navíc firmy v obcích v těsné blízkosti Trutnova produkují znečištění ve formě odpadu. Toto znečištění tak nemá přímý dopad na kvalitu života ve městě. Pokud v blízkých obcích dochází k úniku znečišťujících látek do ovzduší, tak jejich šíření směrem k Trutnovu brání přírodní podmínky v podobě horských a podhorských struktur.

Elektrárna Poříčí II a ČOV mají na svědomí znečištění řeky Úpy na území města kovy a organickými látkami. Vysoká koncentrace organických látek nejen v důsledku fungování čističky odpadních vod přispívá jednak k eutrofizaci vody v řece a snížení její kvality, ale také ke kontaminaci podzemní vody, které vzniká nadměrným výskytem organických látek ve vodě. Těmito procesy tak může docházet ke znečišťování lokálních zdrojů pitné vody. Úniky kovů do vody při procesu výroby elektřiny mohou narušovat ekosystém spojený s existencí řeky a ovlivňovat reprodukční chování živočichů a jejich fyzický stav. Znečištění životního prostředí a snížení překročování nejen imisních limitů by mělo být v zájmu města, aby mohlo nabídnout svým obyvatelům kvalitnější prostředí k životu, které nebude mít negativní důsledky jak na jejich zdraví, tak přírodu v těsném okolí.

Obrázek 12 Největší producenti znečištění, jeho intenzita a typ



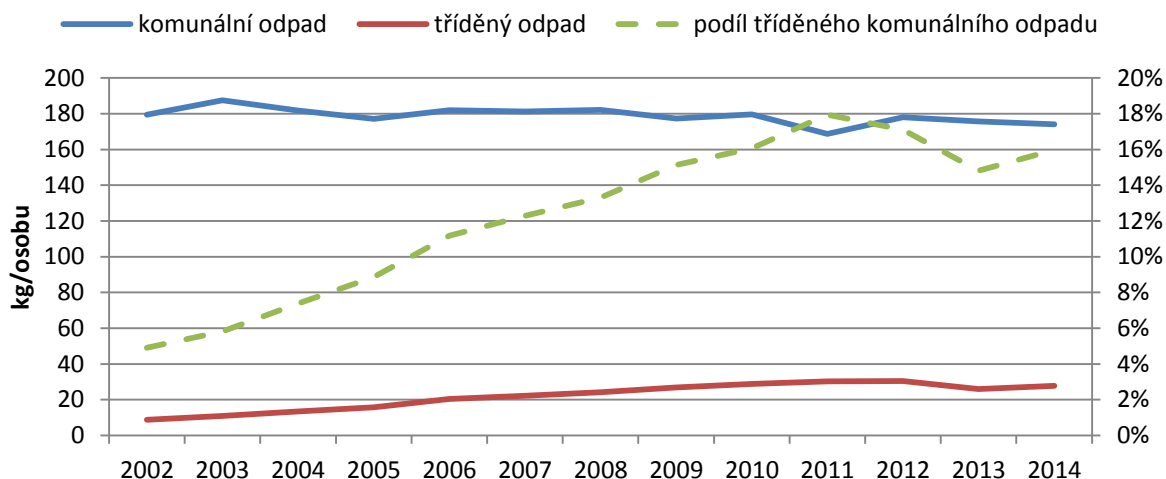
Zdroj: IRZ, ArcČR

### 10.3 Nakládání s odpady a technická infrastruktura

V Trutnově se dlouhodobě vyprodukuje okolo 180 kg komunálního odpadu na osobu, což představuje 5,5 tis. tun odpadu za celé město. V posledních letech lze pozorovat mírně klesající trend jak celkového objemu komunálního odpadu, tak i komunálního odpadu na osobu (Graf 44). Ten je navíc podpořen stále se zvětšujícím podílem vyříděného komunálního odpadu. Na druhé straně **v posledních čtyřech letech došlo k poklesu množství vyříděného odpadu**, které se projevilo i do relativního podílu na celkovém komunálním odpadu.

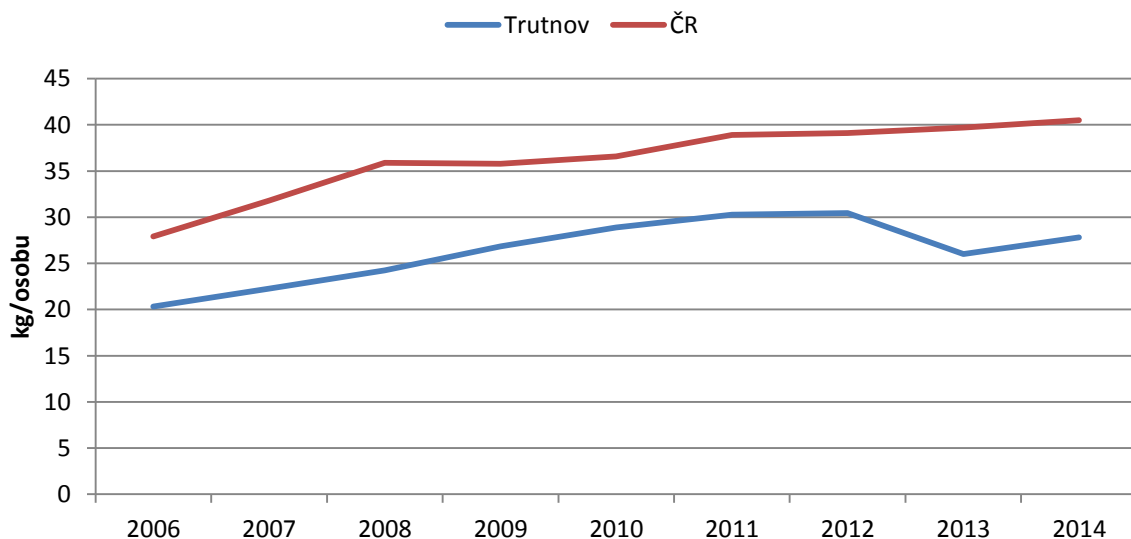
Přesto, že v dlouhodobém horizontu dochází k růstu jak objemu vyříděného odpadu, tak i jeho podílu na celkovém komunálním odpadu, stále **Trutnov v množství vyříděného komunálního odpadu zaostává za průměrem České republiky** (Graf 45). Zatímco mezi roky 2008-2010 se Trutnov v množství vyříděného odpadu přibližoval národnímu průměru, tak od roku 2011 se mu opět vzdaluje a zejména v posledních dvou letech vzrostl rozdíl mezi Trutnovem a průměrem ČR na více jak 30 %. V roce 2010 byl přítom rozdíl 20 %. Podpora třídění odpadu by tak pro město měla být výzvou, jak zlepšit využívání odpadu a kvalitu životního prostředí obecně.

**Graf 44 Vývoj objemu komunálního odpadu a vyříděného komunálního odpadu v Trutnově**



Zdroj: MÚ Trutnov

**Graf 45 Vývoj objemu komunálního odpadu a vyříděného komunálního odpadu v Trutnově**



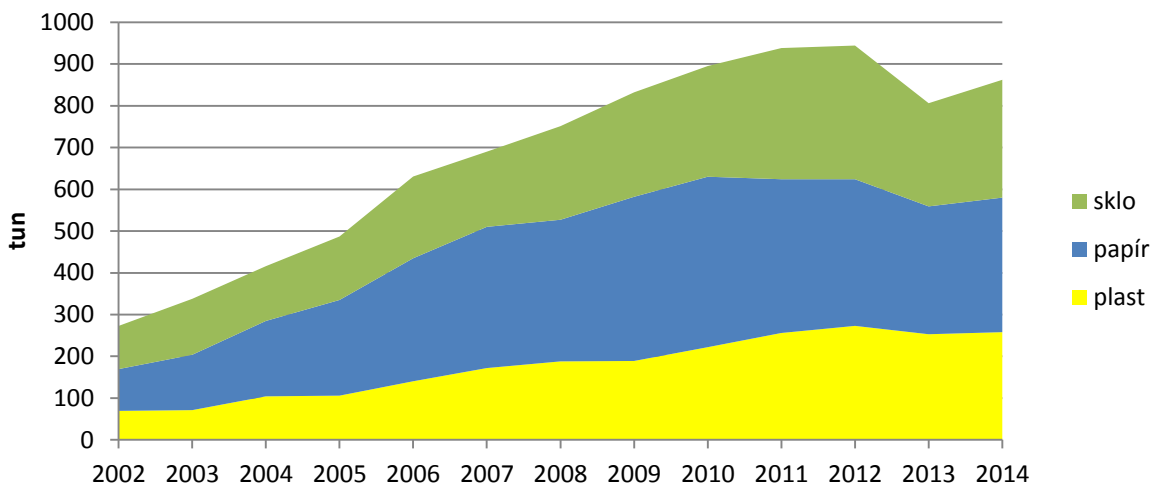
Zdroj: MÚ Trutnov; EKO-KOM

Dlouhodobě se v Trutnově vyřídí nejvíce skla a papíru, nejméně pak plastu. Zmíněný pokles množství vyříděného odpadu v posledních třech letech lze přičíst zejména právě menšímu objemu dlouhodobě nejvýznamnějších složek separovaného odpadu, skla a papíru (Graf 46). V roce 2013 se v Trutnově vyřídilo o necelou čtvrtinu méně skla, o 12 % méně papíru a o 8 % méně plastu. Pokles vyříděného odpadu mezi roky 2012-2013 s největší pravděpodobností nemá jedinou příčinu, ale jedná se o náhodou shodu několika faktorů. To naznačuje i mírný růst objemu separovaného odpadu v roce 2014, především pak právě skla, jehož separace se ve zmiňovaných letech propadla nejvíce. Pokles tříděného komunálního odpadu mezi 2012-2013 tak lze označit spíše za odchylku od jinak kontinuálně rostoucího trendu.



Technická infrastruktura v Trutnově dosahuje dostatečné úrovně, kdy město netrápí žádné výrazné deficity v této oblasti, které by měly negativní dopady na kvalitu života jeho obyvatel či životní prostředí.

**Graf 46** Množství vytríděného komunálního odpadu v Trutnově



Zdroj: MÚ Trutnov

#### Hlavní zjištění:

- *Město Trutnov disponuje relativně kvalitním životním prostředím, což je dáno především blízkostí Národního parku Krkonoše. Na území města se pak nachází několik regionálně významných prvků ekologické stability území a krajinných prvků (městský park, areál Dolce či oblast Babí - Nové Dvory) plnící především roli místa odpočinku.*
- *V Trutnově jsou překračovány imisní limity na ochranu zdraví, za což mohou zejména vysoké koncentrace benzopyrenu, karcinogenní látky vznikající při spalování fosilních paliv. Oblasti, kde dochází k překračování imisních limitů benzopyrenu, kopírují silniční komunikace s nejvyšší intenzitou dopravy ve městě. Snížení intenzity dopravy na nejfrekventovanějších komunikacích by tak pro město Trutnov mělo být jednou z oblastí zájmů, které přispějí ke kvalitnějšímu ovzduší a snížení nehodovosti.*
- *Největším znečišťovatelem na území města je elektrárna Poříčí II skupiny ČEZ, která nejenže vypouští do ovzduší tisíce tun oxidů uhlíku, dusíku a síry, rtuť a olovo, ale také jsou pozorovány úniky kovů (arsen a měď) do vody.*
- *Obyvatele Trutnova vytrídí o 30 % méně separovaného odpadu než průměrný obyvatel České republiky. Navíc v posledních letech dochází ke zvětšování rozdílu v množství vytríděného komunálního odpadu mezi Trutnovem a průměrem České republiky, což je důsledkem poklesu objemu vytríděného skla a papíru. Podpora třídění odpadu je tak pro město výzvou.*
- *Technická infrastruktura je v Trutnově rozvinuta v dostatečné míře.*